

Kend din Kommune

Brug nøgletal i styringen

2023

KL

Kend din Kommune

Brug nøgletal i styringen 2023

© KL

3. udgave, 1. oplag 2023

Produktion: g7.dk

Design: e-Types

Tryk: Stibo Complete

Foto: istockphotos.com

KL

Weidekampsgade 10

2300 København S

Tlf. 3370 3370

kl@kl.dk

www.kl.dk

 @kommunerne

 facebook.com/kommunerne

ISBN 978-87-93950-86-3

ISBN 978-87-93950-87-0-PDF

KL FLIS

Forord

Kend din Kommune 2023

Hvordan ser det ud med arbejdskraften og beskæftigelsen? Hvor mange sygedage har de kommunale medarbejdere? Og hvordan ser udgifterne ud i det kommunale Danmark? Nøgletal om dette og meget mere er samlet i dette års udgave af Kend din Kommune.

Nøgletallene fortæller ikke hele historien – og de giver ikke alle svarene, men arbejdet med data er et godt redskab til den lokale ledelse og prioritering. De kan inspirere til det fremtidige arbejde i den kommunale sektor, der står overfor "vilde problemer".

De "vilde problemer", som kommunerne står overfor, er sammensatte og komplekse, og brugen af flere indsatser kan komme i spil. Kommunerne

står overfor en virkelighed med et stort udgifts- og aktivitetspres, og udfordringen bliver kun større i de kommende år. Demografien og rekrutteringsudfordringerne er vilkår, som er kommet for at blive og mange kommuner oplever fx allerede udfordringer med at få rekrutteret den arbejdskraft, der skal til for at opretholde deres serviceniveau.

Vi har endnu engang samlet relevante nøgletal på alle sektorområderne med henblik på at igangsætte drøftelser og nysgerrighed omkring den leverede velfærd i kommunen, men også mellem kommuner til Kommunaløkonomisk Forum 2023.

I Kend Din Kommune kan du for hvert nøgletal se, hvordan din kommune

placere sig i forhold til andre kommuner. Brugen af styringsnøgletal og sammenligninger med andre kommuner kan bidrage til at blive klogere på, hvordan man tilrettelægger en effektiv styring i kommunen. Det kan kortlægge potentialer for forbedringer og frigørelse af råderum til politiske prioriteringer.

Vi håber, at Kend Din Kommune gør dig klogere på, hvordan din egen kommune ser ud ift. andre kommuner, og giver inspiration til de politiske drøftelser om målsætninger, prioriteringer samt omstilling og udvikling af nye velfærdsløsninger.

KL, januar 2023

Nøgletallene til Kend din Kommune 2023

Nøgletallene til Kend Din Kommune 2023 er baseret på de senest tilgængelige data fra de angivne datakilder. Flere af nøgletallene er lavet på baggrund af data fra det fælleskommunale ledelsesinformationssystem, FLIS. Det sikrer den størst mulige aktualitet i datagrundlaget, og giver de kommuner, der er tilmeldt FLIS, mulighed for at nedbryde nøgletallene og lave yderligere analyser.

Ændringen i de enkelte nøgletal ift. forrige år vises ved en grøn eller rød trekant eller en blå streg. Disse angiver, om kommunen i denne udgave har opnået en hhv. højere, lavere eller samme placering på et bestemt nøgletal i forhold til sidste år. Din kommune kan fx godt have reduceret udgifterne ift. sidste år,

men samtidig opnå en lavere placering, hvis udgifterne er faldet mere i de øvrige kommuner end i din kommune. Hvis feltet er tomt, er det et udtryk for manglende data i sammenligningsåret eller introduktion af et nyt nøgletal.

Løbende datakorrektioner og opdateringer kan gøre, at de præcise tal i publikationen er svære at genskabe lokalt. Ønsker I at beregne nøgletallene i jeres egen kommune kan I kontakte KL for definitioner og datagrundlag.

Find det hele på: www.kl.dk/kdk

Alle data fra årets publikation kan downloades via KL Databank i FLIS.

Indhold

1.0 Økonomi	Side 6
1.1 Hvordan har serviceudgifterne udviklet sig i jeres kommune?	Side 6
1.2 Er jeres økonomi i balance?	Side 8
1.3 Hvor meget bruger I på anlægsprojekter?	Side 10
1.4 Hvor stor er jeres kassebeholdning?	Side 12
1.5 Hvor stor er jeres gæld?	Side 14

2.0 Dagtilbud	Side 16
2.1 Hvad er jeres udgifter til dagtilbud pr. 0-5-årig?	Side 16
2.2 Hvor meget sygefravær har personalet i jeres dagtilbud?	Side 18
2.3 Hvad er den gennemsnitlige arbejdstid blandt personalet i jeres daginstitutioner?	Side 20
2.4 Hvornår starter jeres børn i skole?	Side 22

3.0 Folkeskole	Side 24
3.1 Hvad koster en elev i jeres kommune?	Side 24
3.2 Hvor højt er lærernes sygefravær i jeres kommune?	Side 26
3.3 Segregeres der færre elever i jeres kommune ift. sidste år?	Side 28
3.4 Hvad er karaktergennemsnittet på jeres skoler?	Side 30
3.5 Hvor mange timer arbejder jeres lærere?	Side 32
3.6 Hvor mange af jeres elever er i gang med en ungdomsuddannelse 15 mdr. efter 9. klasse?	Side 34

4.0 Udsatte børn og unge	Side 36
4.1 Hvordan har udgifterne til udsatte børn og unge udviklet sig?	Side 36
4.2 Hvad er jeres udgifter til anbringelser?	Side 38
4.3 Hvor meget satser I på forebyggelse til udsatte børn og unge?	Side 40
4.4 Hvor mange underretninger modtager I?	Side 42

5.0 Udsatte voksne og handicap Side 44

- 5.1 Har I høje udgifter på det specialiserede voksenområde? Side 44
 - 5.2 Hvordan har udgifterne på det specialiserede voksenområde udviklet sig? Side 46
 - 5.3 Hvordan har jeres udgifter til private botilbud udviklet sig? Side 48
 - 5.4 Har I mange brugere af botilbud? Side 50
 - 5.5 Har I dyre botilbud? Side 52
 - 5.6 Hvordan har jeres udgifter til herberger udviklet sig? Side 54
-

6.0 Ældre Side 56

- 6.1 Hvad er jeres udgifter til pleje og omsorg pr. 67+-årig? Side 56
 - 6.2 Hvad er jeres udgifter til pleje og omsorg pr. 80+-årig? Side 58
 - 6.3 Hvor stor en andel af jeres 67-79-årige modtager hjemmehjælp? Side 60
 - 6.4 Hvor stor en andel af jeres 80+-årige modtager hjemmehjælp? Side 62
 - 6.5 Hvor mange timers hjemmehjælp modtager jeres 67-79-årige? Side 64
 - 6.6 Hvor mange timers hjemmehjælp modtager jeres 80+-årige? Side 66
-

7.0 Sundhed Side 68

- 7.1 Hvordan udvikler sundhedsudgifterne sig i jeres kommune? Side 68
 - 7.2 Hvordan udvikler udgifterne til hjemmesygepleje sig? Side 70
 - 7.3 Hvordan er jeres udvikling i syge- og sundhedspersonale? Side 72
 - 7.4 Hvor mange af jeres sygehusophold er forebyggelige? Side 74
 - 7.5 Hvad er det gennemsnitlige antal somatiske liggedage? Side 76
 - 7.6 Hvor stor en andel af jeres somatiske genindlæggelser er akutte? Side 78
-

8.0 Beskæftigelse og integration Side 80

- 8.1 Hvad er jeres udgifter til offentlig forsørgelse? Side 80
 - 8.2 Hvor gode er I til at få A-dagpenge-modtagere i selvforsørgelse? Side 82
 - 8.3 Hvor gode er I til at få job- og uddannelsesparate i selvforsørgelse? Side 84
 - 8.4 Hvor gode er I til at få aktivitetsparate afklaret eller i selvforsørgelse? Side 86
 - 8.5 Har kommunen mange borgere med andre udfordringer end ledighed? Side 88
-

9.0 Administration Side 90

- 9.1 Hvor meget personale bruger I på administration og ledelse? Side 90
 - 9.2 Hvad er jeres udgifter til den centrale administration? Side 92
 - 9.3 Hvor højt er jeres medarbejderes sygefravær? Side 94
 - 9.4 Hvor mange ansatte har I? Side 96
 - 9.5 Er der styr på kontrollen med de sociale ydelser? Side 98
-

10.0 Indkøb Side 100

- 10.1 Hvor meget konkurrenceudsætter I? Side 100
 - 10.2 Hvor mange fælles forpligtende indkøbsaftaler tilslutter I jer? Side 102
 - 10.3 Hvor meget køber I ind for pr. indbygger? Side 104
 - 10.4 Hvor mange leverandører har I pr. 1.000 indbyggere? Side 106
 - 10.5 Hvor stor en andel af jeres fakturaer har en værdi på under 250 kr.? Side 108
 - 10.6 Hvor stor en andel af jeres indkøb er e-handlet? Side 110
-

11.0 Klima og miljø Side 112

- 11.1 Hvor meget CO₂ udledes i jeres kommune årligt? Side 112
 - 11.2 Hvor grøn er jeres kommunes bilflåde? Side 114
 - 11.3 Hvor meget vedvarende energi bruger I? Side 116
 - 11.4 Hvor mange olie- og gasfyr er der i jeres kommune? Side 118
-

12.0 Kultur og fritid Side 120

- 12.1 Hvor meget bruger I på kultur og fritid? Side 120
 - 12.2 Hvor meget holder jeres biblioteker åbent? Side 122
 - 12.3 Hvor mange anlægsudgifter har I til idræts- og fritidsfaciliteter? Side 124
-

1.1 Hvordan har serviceudgifterne udviklet sig i jeres kommune?

Hvorfor er det interessant?

Kommunerne er udfordrede af en demografisk udvikling, der ligger pres på dele af serviceområderne. Den demografiske udvikling rammer kommunerne forskelligt, og der er stor forskel på, om kommunen skal håndtere en befolkningstilbagegang, øgede fødselstal eller en aldrende befolkning. Der er grundlæggende forskelle på de rammevilkår, kommunerne har, men også hvilke politiske prioriteringer, der foretages. Kommunerne skal derfor årligt genbesøge deres befolkningsfremskrivninger og vurdere politisk, om serviceudgifterne er fordelt på den mest hensigtsmæssige måde.

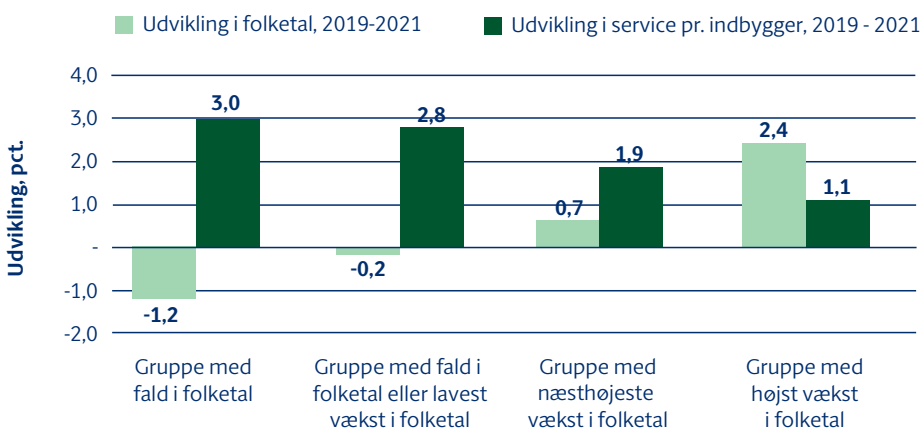
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Afspejler udviklingen i serviceudgifterne pr. indbygger den politiske prioritering, eller er der andre årsager til udviklingen i kommunen?
- Hvordan ser kommunens befolkningsprognoser ud for de næste år?
- Er der konkrete politikker i kommunen omkring håndteringen af den demografiske udvikling?
- Er opgavefordelingen mellem det decentrale og centrale et udtryk for en politisk prioritering i kommunen?
- Bliver der foretaget de nødvendige udgiftstilpasninger, som den demografiske udvikling i kommunen tilsiger?

Vækst i folketal giver bedre mulighed for at tilpasse serviceudgifter pr. indbygger

Fra 2019-2021 oplevede ca. 4 ud af 5 kommuner en vækst i serviceudgifterne pr. indbygger. Udviklingen i den enkelte kommunes serviceudgifter pr. indbygger afhænger af to forhold; udviklingen i folketallet og udviklingen i de absolutte udgifter. I figuren nedenfor er kommunerne opdelt i fire grupper efter udviklingen i folketal. Figuren illustrerer, at kommuner med et fald i folketallet eller lav vækst i folketallet kan have sværere ved at tilpasse serviceudgifterne end kommuner, der oplever en højere vækst i folketallet. Det er således gruppen af kommuner med størst vækst i folketallet, der gennemsnitligt har den laveste vækst i serviceudgifterne pr. indbygger. Den absolutte udgift vil imidlertid også afhænge af den demografiske sammensætning indenfor kommunen.

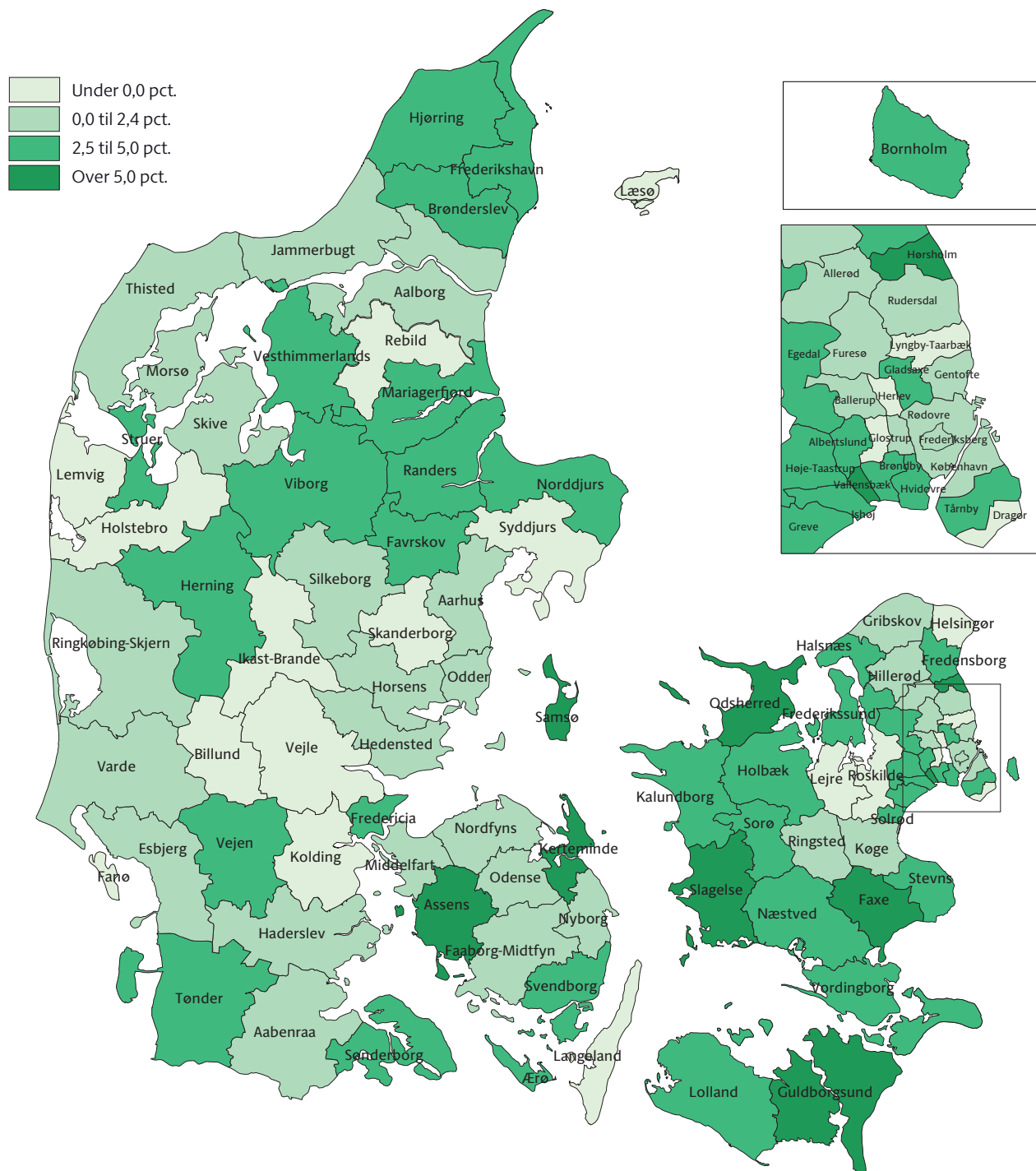
Udvikling i serviceudgifter pr. indbygger fra regnskab 2019-2021, 25-pl. pct.

Læse	-9,8	▲
Glostrup	-4,1	▲
Dragør	-4,0	▲
Ikast-Brande	-3,8	▲
Lyngby-Taarbæk	-2,1	▲
Lejre	-1,8	▲
Roskilde	-1,3	▲
Fanø	-1,3	▲
Kolding	-1,2	▲
Holstebro	-1,0	▲
Syddjurs	-0,8	▲
Skanderborg	-0,8	▲
Langeland	-0,7	▲
Billund	-0,7	▲
Herlev	-0,5	▲
Veje	-0,4	▲
Lemvig	-0,1	▲
Helsingør	-0,1	▲
Rebild	-0,1	▲
Gribskov	0,2	▲
Rudersdal	0,3	▲
Rødovre	0,3	▲
Aalborg	0,5	▲
Esbjerg	0,5	▲
Morsø	0,7	▲
Horsens	0,8	▲
Jammerbugt	0,9	▲
Varde	1,0	▲
Faaborg-Midtfyn	1,0	▲
Hedensted	1,1	▲
Odder	1,1	▲
Odense	1,1	▲
Frederiksberg	1,2	▲
Aarhus	1,2	▲
Furesø	1,2	▲
Middelfart	1,3	▲
Skive	1,3	▲
Allerød	1,4	▲
Haderslev	1,5	▲
Hillerød	1,6	▲
Ballerup	1,7	▲
Silkeborg	1,7	▲
Køge	1,8	▲
Aabenraa	1,8	▲
Ringsted	2,1	▲
Gentofte	2,2	▲
Ringkøbing-Skjern	2,3	▲
Nyborg	2,3	▲
Thisted	2,4	▲
København	2,4	▲
Nordfyns	2,4	▲
Randers	2,5	▲
Tønder	2,6	▲
Favrskov	2,7	▲
Halsnæs	2,7	▲
Ærø	2,7	▲
Struer	2,7	▲
Vejen	2,8	▲
Fredericia	2,8	▲
Albertslund	2,9	▲
Egedal	2,9	▲
Herning	2,9	▲
Viborg	3,1	▲
Solrød	3,1	▲
Bornholm	3,2	▲
Frederikssund	3,3	▲
Sønderborg	3,3	▲
Stevns	3,3	▲
Hvidovre	3,3	▲
Lolland	3,4	▲
Frederikshavn	3,4	▲
Høje-Taastrup	3,6	▲
Mariagerfjord	3,6	▲
Tårnby	3,6	▲
Brønderslev	3,6	▲
Brøndby	3,7	▲
Vesthimmerlands	3,7	▲
Ishøj	3,8	▲
Næstved	3,8	▲
Hjørring	3,9	▲
Fredensborg	3,9	▲
Greve	3,9	▲
Gladsaxe	4,0	▲
Sorø	4,2	▲
Svendborg	4,3	▲
Holbæk	4,4	▲
Norddjurs	4,5	▲
Vordingborg	4,7	▲
Kalundborg	4,8	▲
Vallensbæk	5,3	▲
Samsø	5,3	▲
Faxe	5,4	▲
Assens	5,6	▲
Odsherred	5,6	▲
Slagelse	6,2	▲
Kerteminde	6,3	▲
Hørsholm	6,8	▲
Guldborgsund	7,0	▲

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Udvikling i serviceudgifter pr. indbygger fra regnskab 2019-2021, 23-pl, pct.

Data

Tabel: Nøgletallet viser udviklingen i serviceudgifterne fra 2019 til 2021. Serviceudgifterne omfatter nettodriftsudgifterne på hovedkonto 0 og 2-6 fratrukket overførselsudgifter inkl. forsikrede ledige og følgende udgifter: 0.25.19, 4.62.81, 5.22.07 og 6.52.72, gr. 001 og 002. For at kunne sammenligne regnskab 2019 med regnskab 2021, er der taget højde for lovændringer samt øvrige tekniske korrektioner i perioden. Serviceudgifterne i regnskabet er opgjort pr. indbygger i hhv. 2019 og 2021. 23-pl. Danmarks Statistik og FLIS.

Figur: Danmarks Statistik og FLIS.

1.2 Er jeres økonomi i balance?

Hvorfor er det interessant?

Driftsbalancen viser forholdet mellem driftsudgifterne og indtægterne fra skatter, tilskud/udlig-ning mv. i budgettet. Det er en god tommelfingerregel, at overskuddet på driftsbalancen skal være tilstrækkeligt stort til, at det kan dække kommunens anlægsinvesteringer og eventuelle afdrag på gæld. Driftsbalancen repræsenterer bundlinjen for de politiske prioriteringer i budgettet, men indikerer også hvor mange indtægter, der ikke er budgetteret med i driften. De indtægter skal så dække anlægsinvesteringer, afdrag på gæld eller opbygning af kassebeholdning. Driftsbalancen skal i henhold til gældende lovgivning være positiv i budgettet.

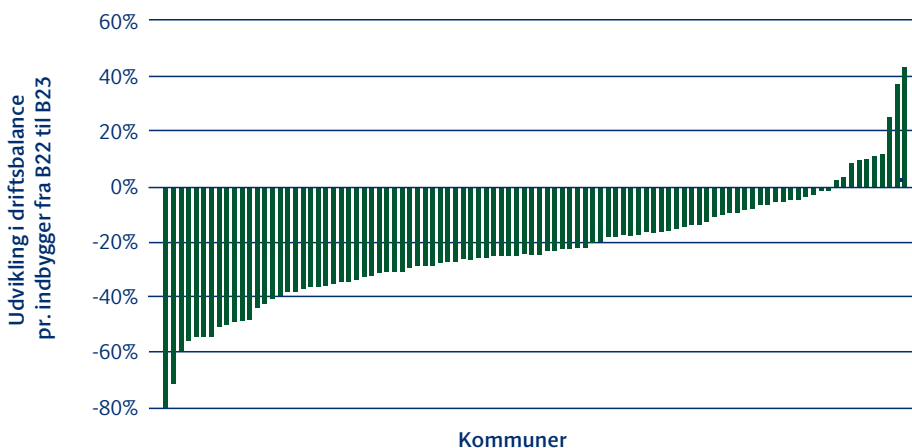
Til videre drøftelse

Driftsbalancen giver anledning til overvejelser omkring kommunens forbrug på den løbende drift, hvilket er meget tæt forbundet med kommunens serviceniveau. Derudover er driftsbalancen relevant i diskussioner om kommunens udvikling og muligheder for anlægsinvesteringer. En række spørgsmål kan overvejes i denne forbindelse:

- Har kommunen råd til sit nuværende serviceniveau?
- Kan overskuddet på driftsbalancen anvendes på anlægsinvesteringer, der kan skabe råderum i driften?
- Har kommunen for øje, hvordan den demografiske udvikling fremadrettet vil påvirke driftsbalancen?
- Er der taget politisk stilling til, om der skal være et mål for driftsbalancen?

Fald i driftsbalancen i langt hovedparten af kommunerne

På landsplan faldt driftsbalancen opgjort pr. indbygger med 21 pct. fra budget 2022 til budget 2023. Der har været et fald i den gennemsnitlige driftsbalance blandt kommunerne i alle fem regioner fra budget 2022 til budget 2023, og faldet har været størst blandt kommunerne i Region Hovedstaden og mindst blandt kommunerne i Region Nordjylland. Figuren nedenfor viser, at driftsbalancen opgjort pr. indbygger i budget 2023 i langt hovedparten af kommunerne lå lavere, end det var tilfældet i budget 2022. Kun ti kommuner havde i budget 2023 en driftsbalance pr. indbygger, der var højere end i budget 2022 – det viser søjlerne til højre i figuren. Blandt de ti kommuner er kommuner fra alle fem regioner.

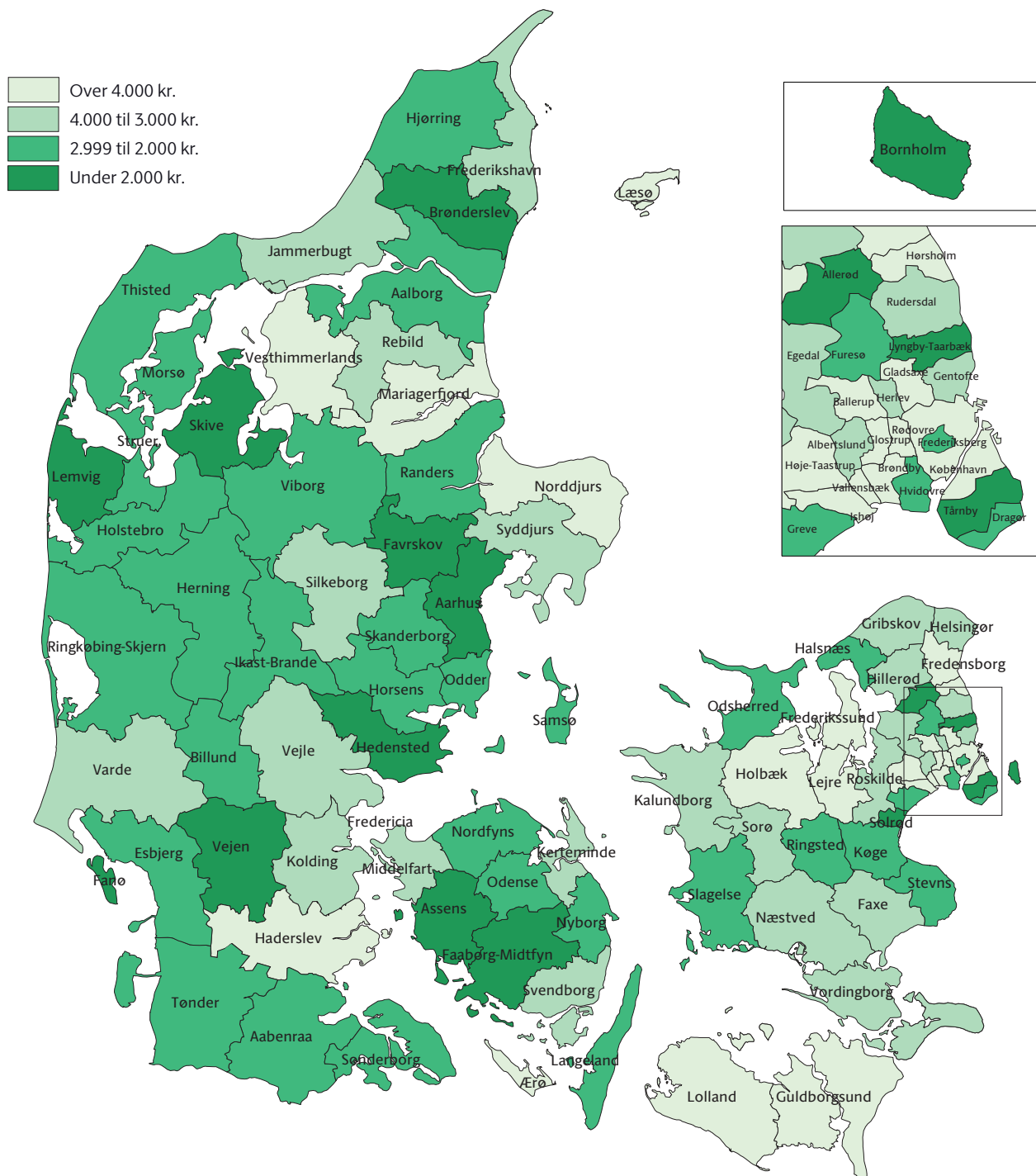
Gennemsnitlig driftsbalance i budget 2021-2023, kr./indb., 23-pl

Læso	9.713	▲
København	6.784	▼
Guldborgsund	5.792	▲
Ishøj	5.478	▲
Vallensbæk	5.320	▲
Høje-Taastrup	5.304	▲
Fredericia	5.043	▲
Fredensborg	4.988	▲
Ballerup	4.909	▼
Holbæk	4.824	▼
Ærø	4.754	▲
Hørsholm	4.751	▲
Gladsaxe	4.713	▼
Mariagerfjord	4.593	▲
Norddjurs	4.489	▼
Rødovre	4.347	▲
Vesthimmerlands	4.326	▼
Lejre	4.254	▲
Brøndby	4.224	▼
Glostrup	4.198	▲
Frederikssund	4.195	▼
Haderslev	4.135	▲
Lolland	4.105	▲
Albertslund	3.962	▲
Helsingør	3.902	▼
Kalundborg	3.855	-
Vejle	3.840	▼
Kolding	3.764	▼
Syddjurs	3.756	▼
Herlev	3.752	▲
Jammerbugt	3.677	▲
Rudersdal	3.621	▼
Kerteminde	3.575	▲
Faxe	3.548	▼
Næstved	3.511	-
Frederikshavn	3.506	▲
Gribskov	3.492	▼
Rebild	3.379	▲
Hillerød	3.356	▲
Middelfart	3.300	▲
Svendborg	3.286	▲
Varde	3.249	▼
Gentofte	3.163	▼
Sorø	3.161	▲
Roskilde	3.143	-
Silkeborg	3.138	▲
Egedal	3.103	▼
Vordingborg	3.089	▲
Hvidovre	2.999	▼
Hjørring	2.980	-
Odder	2.929	▲
Struer	2.878	▲
Dragør	2.858	▲
Nordfyns	2.853	▲
Halsnæs	2.824	▲
Horsens	2.687	▲
Tønder	2.655	▲
Thisted	2.633	▲
Ringsted	2.619	▲
Billund	2.589	▼
Ikast-Brande	2.577	▲
Aabenraa	2.575	▲
Skanderborg	2.560	-
Greve	2.548	▼
Viborg	2.443	▲
Odsherred	2.442	▲
Randers	2.441	▲
Langeland	2.429	▲
Køge	2.402	▼
Esbjerg	2.376	▲
Morsø	2.374	▲
Furesø	2.307	▼
Frederiksberg	2.292	▼
Sønderborg	2.268	▼
Aalborg	2.235	▲
Nyborg	2.219	▲
Herning	2.211	▼
Samsø	2.205	▼
Holstebro	2.176	▼
Odense	2.128	▼
Stevns	2.054	▼
Slagelse	2.041	▼
Ringkøbing-Skjern	2.036	▲
Fanø	1.992	▼
Bornholm	1.822	▲
Assens	1.815	▼
Faaborg-Midtfyn	1.788	▼
Hedensted	1.771	▼
Skive	1.716	▲
Allerød	1.700	▼
Favrskov	1.647	▼
Lemvig	1.532	▼
Lyngby-Taarbæk	1.523	▲
Aarhus	1.491	▼
Solrød	1.360	▼
Tårnby	1.306	▼
Vejen	1.191	▼
Brønderslev	835	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Gennemsnitlig driftsbalance i budget 2021-2023, kr./indb., 23-pl

Data

Tabel: Nøgletallet er beregnet pba. budget 2021-2023 og opgjort pr. indbygger i det enkelte år (skøn for 2023). Tallene er alle opgjort i 23-pl og derefter som et gennemsnit for årene. Danmarks Statistik, Indenrigs- og Boligministeriet samt FLIS.

Figur: Danmarks Statistik, Indenrigs- og Boligministeriet samt FLIS.

1.3 Hvor meget bruger I på anlægsprojekter?

Hvorfor er det interessant?

Behovet for anlægsinvesteringer varierer ikke bare fra kommune til kommune, men også hen over årene for den enkelte kommune. Tilsvarende er de økonomiske muligheder og politiske prioriteringer også forskellige blandt kommunerne. Som tommelfingerregel skal kommunens driftsbudget give et overskud, som kan bruges blandt andet på anlægsinvesteringer – hvilket både skal dække over nybyggeri og renoveringer. Den demografiske udvikling kan skabe øget behov for anlægsinvesteringer, men er ikke det eneste, der kan være medvirkende til et højt anlægsbehov. Finansiering, tilstanden af bygningsmassen, politiske prioriteringer og en række andre faktorer spiller også ind.

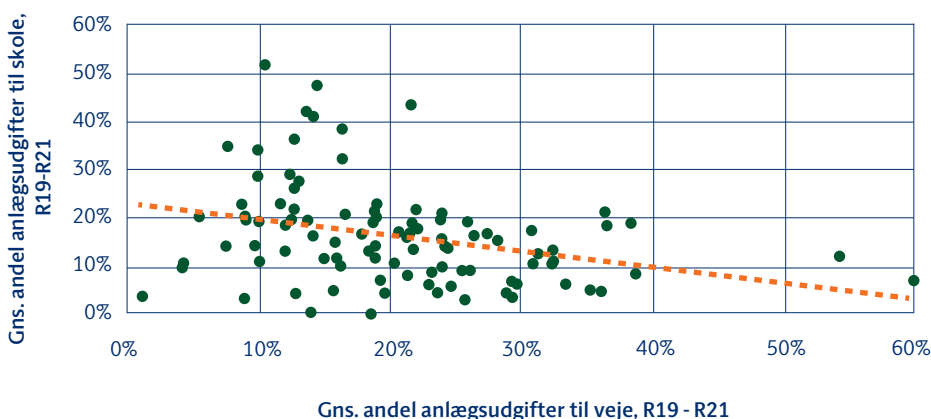
Til videre drøftelse

Anlægsinvesteringer er en fast del af budgetforhandlingerne i alle kommuner. Anlægsniveauet bør afspejle det investeringsbehov, der er i kommunens eksisterende bygningsmasse, samt det behov, kommunens udviklingstræk skaber. Investeringerne skal dog også kunne finansieres, og det er derfor en vigtig politisk beslutning at finde balancen mellem behovet og finansieringsmulighederne. Følgende spørgsmål kan overvejes:

- Hvilke anlægsinvesteringer har kommunen brug for? Og kan kommunen finansiere dem?
- Hvor stort skal råderummet til anlægsinvesteringer være?
- Hvordan kan anlægsinvesteringerne anvendes strategisk i kommunens udvikling?
- Hvordan kan anlægsinvesteringerne understøtte de politiske prioriteringer ift. driften?

Skoler og veje fylder mest

Det er ikke muligt for en kommune altid at prioritere alle anlægsønsker, og både de aftalte anlægsrammer og den enkelte kommunes anlægsudgifter varierer fra år til år. Når man bryder anlægsudgifterne op på områder, er skolerne og vejene de områder, der med ca. 20 pct. af de samlede anlægsudgifter hver, fylder mest i anlægsregnskabet på landsplan. Men forskellige kommuner har forskellige behov, og der er stor forskel på, hvor stor en andel af den enkelte kommunes anlægsudgifter, der anvendes på hhv. skoler og veje. Figuren nedenfor illustrerer dette ved at vise hver kommune som en prik, og figuren viser samtidig, at kommuner, der anvender en stor andel af deres anlægsudgifter på skolerne, typisk anvender en mindre andel på vejene.

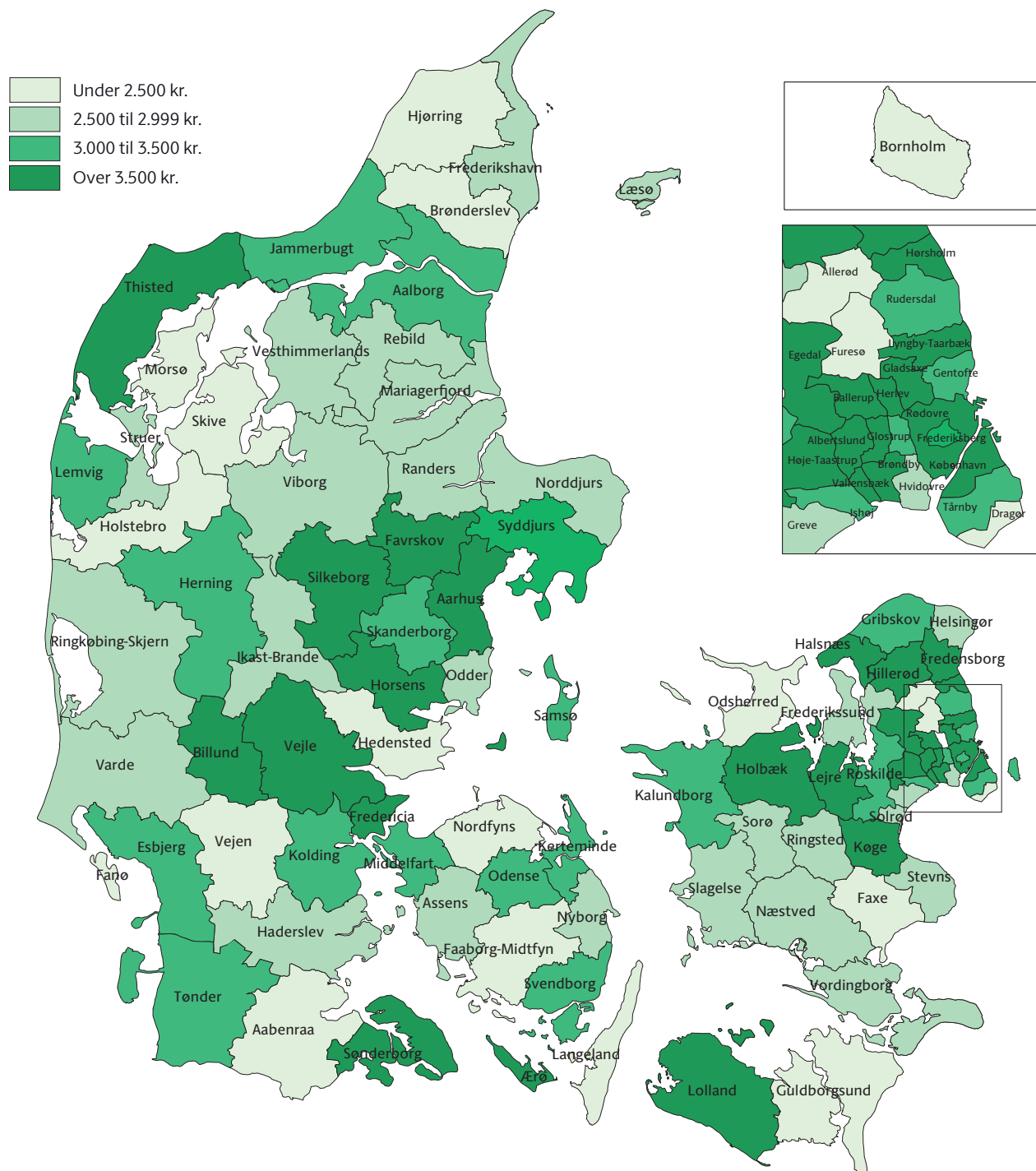
Gennemsnitlige skattefinansierede bruttoanlægsudgifter i 2021-2023, kr. pr. indbygger, 23-pl

Fanø	662	▲
Langeland	788	▼
Hedensted	1.249	▲
Allerød	1.417	▲
Dragør	1.735	▲
Faxe	1.961	▲
Aabenraa	1.968	▲
Vejen	1.977	▲
Bornholm	1.988	▲
Brønderslev	2.000	▼
Morsø	2.202	▲
Nordfyns	2.237	▲
Odsherred	2.240	▼
Faaborg-Midtfyn	2.265	▲
Holstebro	2.305	▲
Skive	2.439	▲
Furesø	2.457	▲
Hjørring	2.464	▲
Guldborgsund	2.483	▼
Randers	2.542	▼
Odder	2.582	▼
Ringkøbing-Skjern	2.609	▲
Stevns	2.617	▼
Næstved	2.624	▼
Nyborg	2.628	▼
Slagelse	2.640	▲
Assens	2.641	▼
Rebild	2.723	▲
Struer	2.729	▲
Vesthimmerlands	2.730	▲
Frederikshavn	2.731	▼
Ikast-Brande	2.789	▲
Mariagerfjord	2.792	▼
Varde	2.803	▲
Helsingør	2.823	▲
Solrød	2.832	▲
Sorø	2.835	▼
Ringsted	2.853	▲
Læsø	2.859	▲
Greve	2.859	▼
Norddjurs	2.901	▼
Haderslev	2.908	▲
Frederikssund	2.922	▲
Hvidovre	2.933	▼
Vordingborg	2.977	-
Viborg	2.985	▲
Herlev	2.997	▲
Kerteminde	3.012	▼
Syddjurs	3.016	▲
Gribskov	3.048	▼
Lemvig	3.052	▲
Tårnby	3.086	▼
Svendborg	3.111	▼
Skanderborg	3.182	▼
Tønder	3.185	▲
Rudersdal	3.210	▲
Herning	3.227	▼
Gentofte	3.237	▲
Esbjerg	3.253	▲
Aalborg	3.262	▼
Kalundborg	3.286	▲
Odense	3.291	▼
Samsø	3.293	▲
Frederiksberg	3.295	▼
Rødovre	3.312	▲
Middelfart	3.351	▲
Kolding	3.429	▲
Jammerbugt	3.463	▼
Roskilde	3.468	▼
Ishøj	3.473	▼
Vejle	3.530	▲
Lejre	3.534	▲
Lolland	3.542	▲
Favrskov	3.551	▲
Fredensborg	3.564	▼
Aarhus	3.642	▲
Holbæk	3.644	▼
Egedal	3.647	▼
Glostrup	3.660	▼
Hillerød	3.683	▼
Lyngby-Taarbæk	3.712	▼
Sønderborg	3.753	▼
Køge	3.813	▼
Silkeborg	4.001	▲
Horsens	4.047	▼
Gladsaxe	4.109	▲
Brøndby	4.161	▲
Hørsholm	4.241	▼
Thisted	4.241	▼
Ballerup	4.308	-
Fredericia	4.367	▲
Halsnæs	4.548	▼
Billund	4.771	▼
Vallensbæk	5.257	▼
Albertslund	5.552	▼
København	5.791	▼
Høje-Taastrup	5.802	▼
Ærø	8.079	▼

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Gennemsnitlige skattefinansierede bruttoanlægsudgifter i 2021-2023, kr. pr. indbygger, 23-pl

Data

Tabel: Nøgletallet er beregnet pba. regnskab 2021 samt budget 2022 og 2023. Det er opgjort pr. indbygger i det enkelte år (skøn for 2023). Tallene er opgjort i 23-pl og derefter som et gennemsnit for årene. Danmarks Statistik samt FLIS.

Figur: Danmarks Statistik, Indenrigs- og Boligministeriet samt FLIS.

1.4 Hvor stor er jeres kassebeholdning?

Hvorfor er det interessant?

Likviditeten er et mål for hvor mange penge, der ligger i kommunens kasse. En betydelig del af likviditeten er typisk allerede prioriteret til håndtering af kommende og kendte udfordringer, fremtidige anlægsprojekter eller lignende. Derudover udgøres en del af likviditeten typisk af decentralt opsparede midler, der kan overføres fra år til år. At have en høj likviditet betyder derfor ikke nødvendigvis, at der er et stort aktuelt prioriteringsrum – uanset om der er styret målrettet efter dette eller ej. Likviditeten er her opgjort efter kassekreditreglen, dvs. som et gennemsnit over de seneste 12 måneder. Tallet er altså ikke et direkte udtryk for, hvad kommunekassen reelt indeholder lige nu.

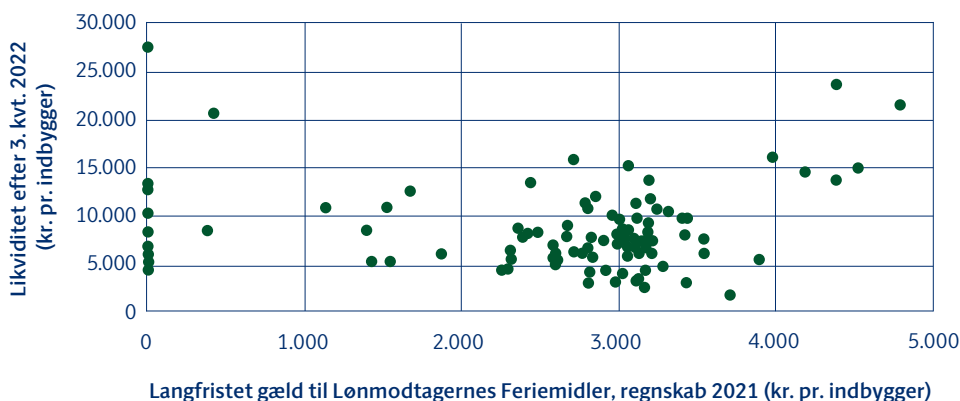
Til videre drøftelse

Det er svært at definere et mål for hvor stor en likviditet, en kommune bør have. Likviditeten bør dog være stor nok til at imødegå en pludselig vækst i udgifter, der ikke har været mulige at forudsæ, samt give mulighed for at håndtere et pludseligt stort forbrug af decentralt opsparede midler uden at kommunen kommer i konflikt med kassekreditreglen og dermed "sættes under administration". I denne forbindelse kan følgende spørgsmål overvejes:

- Har I et mål eller pejlemærke for likviditeten og/eller for udviklingen? Eller bør kommune have det?
- Hvis I har et mål, er kommunalbestyrelsen så enige om, at man kan forpligte hinanden på det?
- Hvilken rolle spiller hensynet til likviditetsudviklingen, når budgetterne for service og anlæg aftales?
- Hvordan kan kommunen anvende et mål for likviditeten i sin økonomiske styring?

Kommuner med forskellige likviditetsniveauer har afregnet indefrosne feriemidler

Den nye ferielov trådte i kraft den 1. september 2020. Som følge af den, fik alle lønmodtagere indefrosset værdien af den ferie, der var opsparet i året op til ikrafttrædelsen. For kommunerne betød det, at der blev registreret en samlet gæld til Lønmodtagernes Feriemidler på ca. 19 mia. kr. Selvom medarbejderne efterfølgende har fået mulighed for at få deres indefrosne feriemidler udbetalt, forfalder kommunens gæld vedr. feriemidlerne først i takt med, at medarbejderne løbende forlader arbejdsmarkedet. Det er dog muligt at indfri gælden – eller dele af den – før tid og dermed undgå at betale den løbende indeksering, der følger den samlede lønudvikling. Figuren viser, at en række kommuner har brugt likviditet på at indfri deres gæld vedr. feriemidlerne – det er de kommuner, der ligger længst til venstre på figuren – og samtidig, at det ikke kun er tilfældet for kommunerne med de højeste likviditetsniveauer.

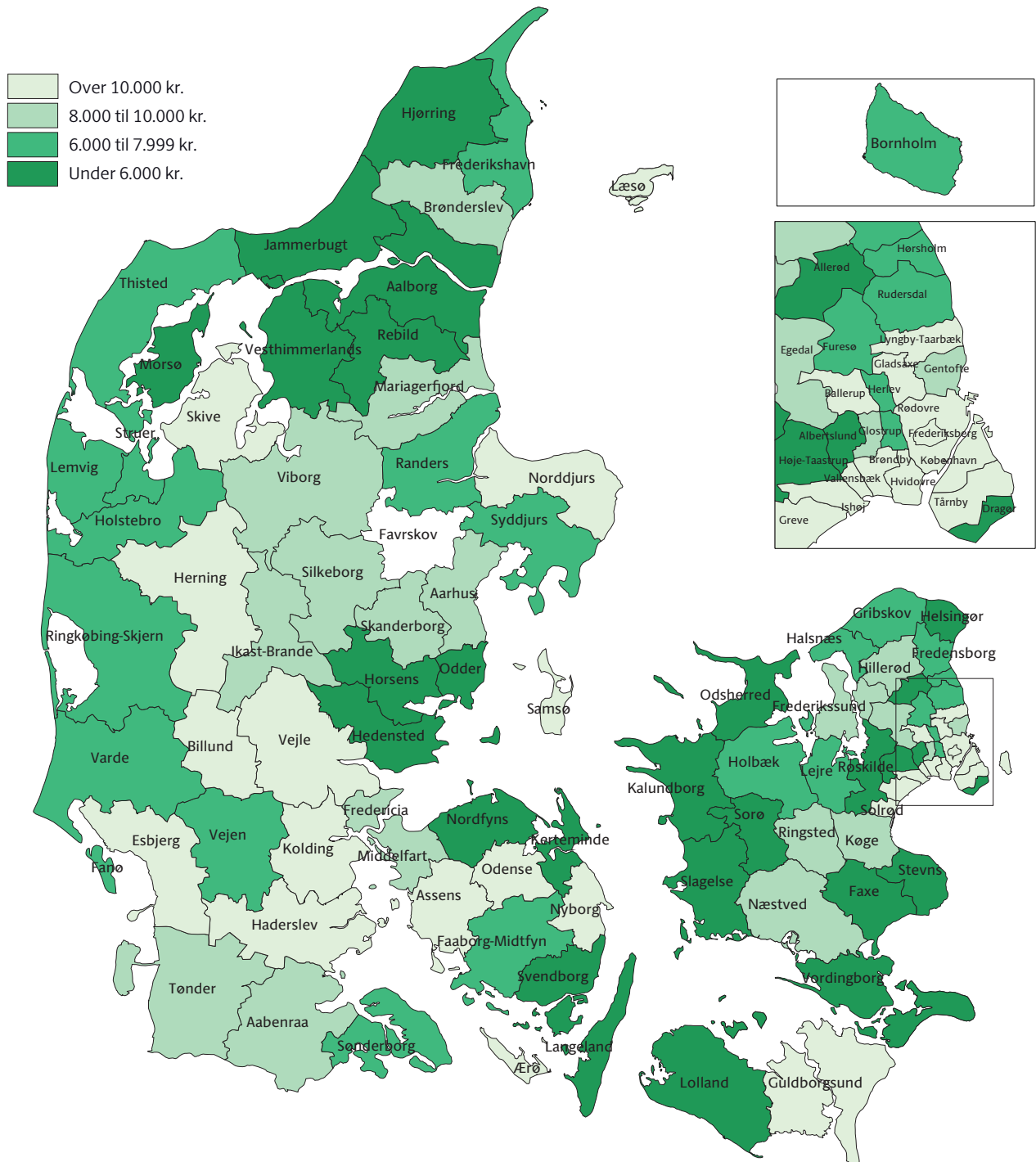
Gennemsnitlig likviditet efter kassekreditreglen ultimo 3. kv. 2022, kr. pr. indbygger

København	27.663	–
Ærø	23.851	▲
Læsø	21.532	▲
Gladsaxe	20.694	▼
Ishøj	16.043	▲
Solrød	15.884	▲
Tårnby	15.843	▼
Vallensbæk	15.212	▲
Samsø	15.079	▼
Brøndby	14.489	▼
Guldborgsund	13.692	–
Ballerup	13.619	▲
Odense	13.534	▲
Nyborg	13.288	▲
Assens	12.853	▼
Skive	12.507	▲
Frederiksberg	11.947	▲
Norddjurs	11.716	▲
Lynby-Taarbæk	11.385	▼
Vejle	11.310	▼
Haderslev	11.257	▲
Greve	10.963	▼
Favrskov	10.824	▲
Hvidovre	10.742	▼
Herning	10.586	▲
Esbjerg	10.403	▲
Billund	10.204	▼
Kolding	10.058	▲
Ringsted	9.747	▲
Fredericia	9.736	▲
Skanderborg	9.686	▼
Viborg	9.555	▲
Brønderslev	9.223	▲
Aarhus	8.853	▲
Aabenraa	8.584	▲
Mariagerfjord	8.543	▲
Silkeborg	8.491	▲
Gentofte	8.485	▲
Frederikssund	8.342	▼
Næstved	8.269	▲
Køge	8.256	▲
Ikast-Brande	8.253	▲
Egedal	8.210	▼
Hillerød	8.194	▲
Glostrup	8.116	▼
Middelfart	8.097	▲
Tønder	8.064	▲
Furesø	7.902	▼
Hørsholm	7.877	▲
Faaborg-Midtfyn	7.757	▼
Sønderborg	7.709	▼
Gribskov	7.697	▲
Bornholm	7.664	▼
Thisted	7.586	▼
Holstebro	7.548	▲
Rudersdal	7.465	▲
Fredensborg	7.443	▼
Syddjurs	7.191	▲
Lejre	7.171	▼
Halsnæs	7.102	▼
Varde	7.100	▲
Randers	6.858	▲
Struer	6.747	▼
Lemvig	6.376	▼
Herlev	6.360	▼
Rødovre	6.343	–
Frederikshavn	6.332	▲
Holbæk	6.232	▲
Ringkøbing-Skjern	6.106	▲
Vejen	6.074	▼
Fanø	6.040	▲
Vesthimmerlands	5.973	▲
Dragør	5.938	▼
Kalundborg	5.852	▼
Rebild	5.803	▲
Sorø	5.665	▲
Hedensted	5.639	▲
Nordfyns	5.569	▲
Albertslund	5.403	▼
Stevns	5.397	▼
Morsø	5.312	▲
Kerteminde	5.260	▼
Hjørring	5.156	▼
Jammerbugt	4.903	▼
Roskilde	4.627	▲
Odder	4.459	▲
Svendborg	4.310	▲
Horsens	4.256	▼
Høje-Taastrup	4.254	▼
Helsingør	4.202	▲
Aalborg	3.997	▲
Odsherred	3.961	▼
Slagelse	3.273	▼
Lolland	2.997	▲
Faxe	2.909	▼
Vordingborg	2.873	▼
Allerød	2.567	–
Langeland	1.582	–

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Gennemsnitlig likviditet efter kassekreditreglen ultimo 3. kv. 2022, kr. pr. indbygger

Data

Tabel: Nøgletallet viser den gennemsnitlige likviditet opgjort efter kassekreditreglen ved udgangen af 3. kvartal 2022. Tallet er opgjort pr. indbygger den 1. januar 2022. Indenrigs- og Boligministeriet samt FLIS.

Figur: Indenrigs- og Boligministeriet samt FLIS.

1.5 Hvor stor er jeres gæld?

Hvorfor er det interessant?

Kommunernes langfristede gæld viser den gældsbyrde kommunerne har på længere sigt. I modsætning til den kortfristede gæld, som typisk fluktuerer en del, så giver den langfristede gæld en idé om hvilke finansielle forpligtigelser, kommunen har påtaget sig og typisk investeret i anlæg. Det er vigtigt at understrege, at anlægsudgifter som hovedregel ikke kan lånefinansieres. Der er dog undtagelser for fx energibesparende foranstaltninger, ligesom der kan afsættes lånepuljer i økonomiaftalerne mv. Der er dog ikke afsat særlige lånepuljer i forbindelse med økonomiaftalen for 2023.

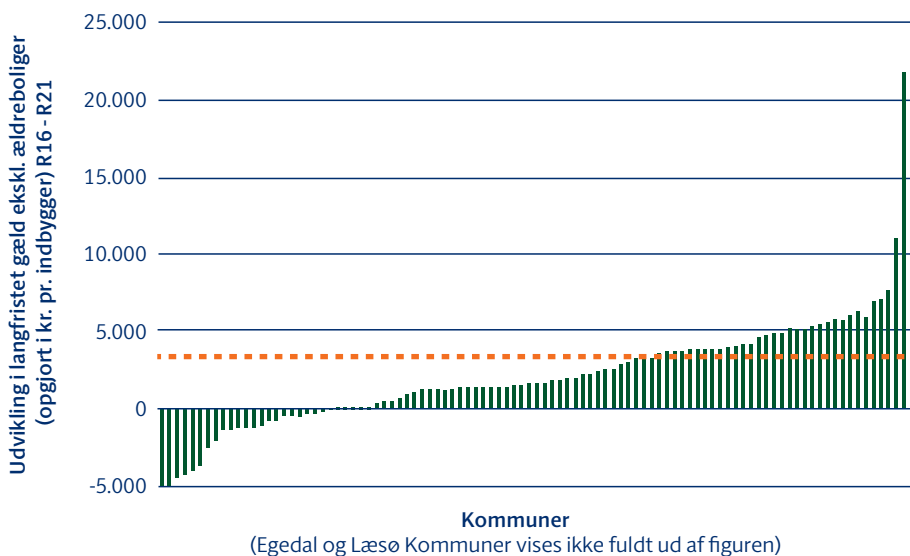
Til videre drøftelse

Lån udgør en begrænset – men ofte central – del af kommunens økonomi. Men én ting er, om der er mulighed for at lånefinansiere en anlægsinvestering. Noget andet er, om det er fordelagtigt, fx med henblik på at opnå en reduktion af driftsudgifterne, samt om det er noget, man politisk ønsker. En række spørgsmål kan drøftes i denne sammenhæng:

- Har kommunen behov for at vedtage en finansiel strategi, der fastlægger retningslinjer for lån såvel som investeringer?
- Hvornår skal kommunen gå efter at lånefinansiere en anlægsinvestering, når dette er muligt?
- Hvor stor en gæld har kommunen råd til løbende at betale renter og afdrag på?
- Har kommunen et politisk mål for størrelsen af gælden eller eventuelt for udviklingen i gælden?

Stigende gæld i mange kommuner

Den langfristede gæld – opgjort ekskl. gælden vedr. ældreboliger – er over de seneste fem år steget i godt to tredjedele af kommunerne. På landsplan er gælden i den periode steget godt 1.700 kr./indbygger, hvilket skyldes de indefrosne feriemidler, der på landsplan udgør godt 3.000 kr./indbygger. Figuren nedenfor viser gældsudviklingen i alle kommunerne fra 2016 til 2021. Stregen markerer den omtrentlige størrelse af de indefrosne feriemidler, og kommuner, der ligger over strengen, har altså øget gælden udover det, som kan tilskrives feriepengene.

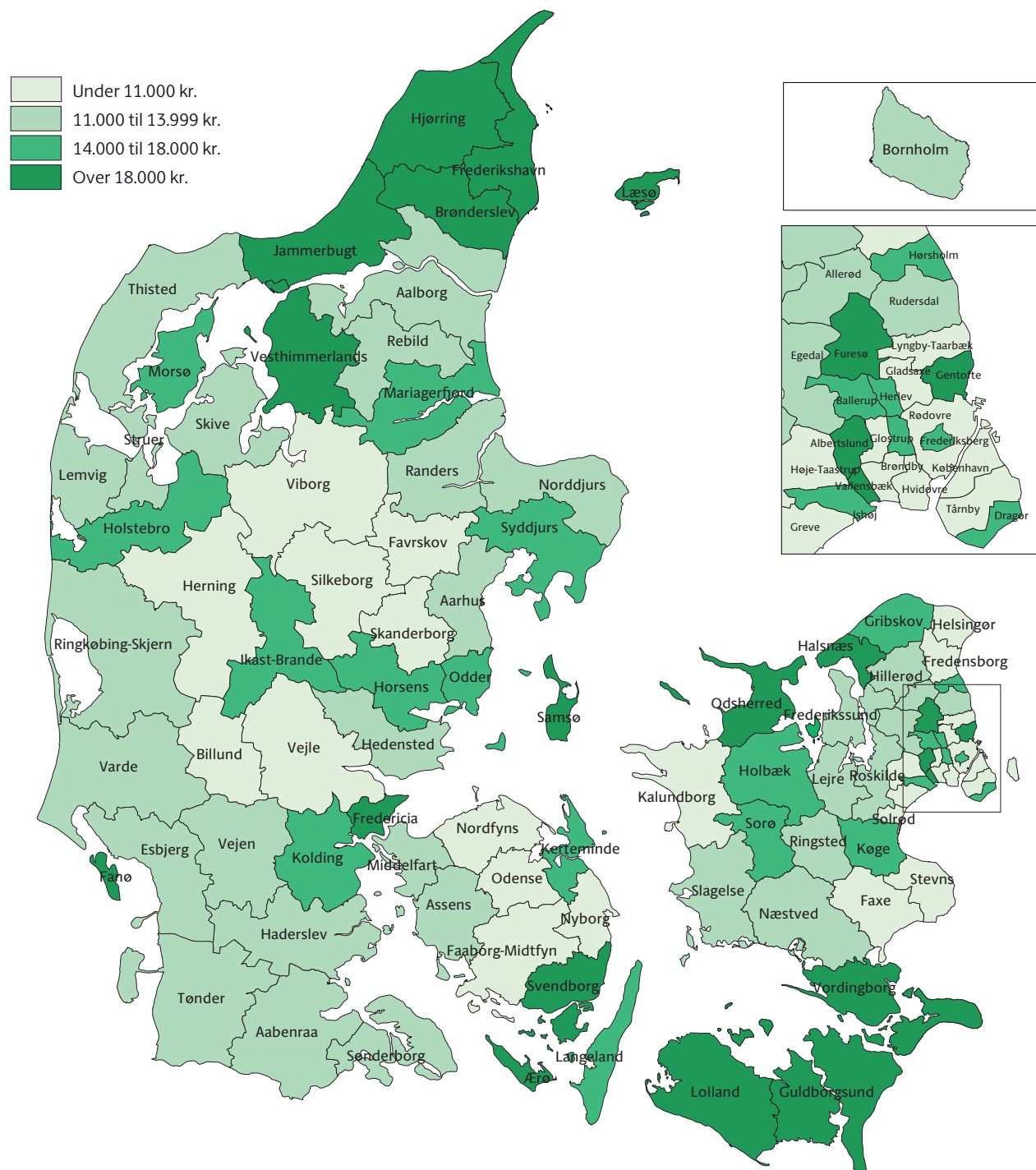
Langfristet gæld ekskl. gæld vedr. ældreboliger i regnskab 2021, kr. pr. indbygger

Tårnby	0	▲
Billund	6	▲
Nyborg	49	▼
København	3.872	▲
Brøndby	4.165	▼
Nordfyns	4.383	–
Kalundborg	4.977	–
Lyngby-Taarbæk	6.186	–
Høje-Taastrup	7.086	▲
Odense	7.201	–
Herning	7.346	–
Silkeborg	8.518	▼
Solrød	8.603	▲
Vejle	8.677	▲
Glostrup	8.743	▼
Faxe	8.846	▼
Hvidovre	9.067	▼
Favrskov	9.343	▼
Skanderborg	9.531	▼
Stevns	9.541	▲
Fredensborg	9.909	▲
Helsingør	10.270	▲
Greve	10.436	▲
Faaborg-Midtfyn	10.612	▲
Viborg	10.661	▲
Gladsaxe	10.731	▲
Lemvig	11.151	▲
Tønder	11.300	–
Bornholm	11.304	▼
Næstved	11.347	▲
Middelfart	11.391	▼
Vejen	11.410	▲
Aalborg	11.449	▼
Norddjurs	11.513	▲
Skive	11.608	▼
Frederikssund	11.683	▲
Egedal	11.782	▲
Varde	11.881	▼
Randers	11.898	▼
Thisted	12.047	▼
Hedensted	12.136	▲
Rebild	12.217	▼
Allerød	12.337	▼
Rudersdal	12.439	▼
Lejre	12.702	▲
Slagelse	12.735	▲
Aarhus	12.769	▼
Ringsted	12.840	▼
Esbjerg	12.863	▼
Aabenraa	12.884	▼
Struer	13.024	▼
Sønderborg	13.081	▼
Roskilde	13.612	▼
Hillerød	13.756	▼
Haderslev	13.823	▼
Assens	13.833	▲
Ringkøbing-Skjern	13.965	▼
Herlev	14.006	▼
Dragør	14.015	▼
Horsens	14.026	▼
Langeland	14.097	▲
Holstebro	14.226	▼
Ikast-Brande	14.246	▲
Odder	14.367	▼
Kolding	14.526	–
Ballerup	15.126	▼
Mariagerfjord	15.617	▲
Hørsholm	15.934	▲
Frederiksberg	16.163	▼
Syddjurs	16.171	▼
Køge	16.250	▼
Kerteminde	16.511	▲
Morsø	16.645	▼
Holbæk	16.720	▲
Rødovre	17.102	▼
Sorø	17.542	▲
Gribskov	17.665	▲
Ishøj	17.678	▲
Vordingborg	18.055	▲
Brønderslev	18.196	▼
Hjørring	18.350	▲
Vesthimmerlands	18.561	▼
Gentofte	18.942	▼
Odsherred	19.142	▼
Jammerbugt	19.358	▼
Frederikshavn	19.977	▼
Vallensbæk	21.531	▲
Fanø	22.028	▼
Svendborg	22.659	▼
Albertslund	22.766	▼
Guldborgsund	23.925	▲
Halsnæs	24.116	▼
Fredericia	24.735	▼
Lolland	28.287	–
Ærø	54.834	–
Læsø	60.441	▲
Furesø	61.366	▼
Samsø	112.012	–

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Langfristet gæld ekskl. gæld vedr. ældreboliger i regnskab 2021, kr. pr. indbygger

Data

Tabel: Nøgletallet viser den langfristede gæld pr. indbygger i regnskabet for 2021 opgjort eksklusiv gæld vedrørende ældreboliger. Tallet er opgjort pr. indbygger den 1. januar 2022, da dette indbyggertal er sammenfaldende med opgørelsestidspunktet for gælden. Danmarks Statistik og FLIS.

Figur: Danmarks Statistik og FLIS.

2.1 Hvad er jeres udgifter til dagtilbud pr. 0-5-årig?

Hvorfor er det interessant?

Dagtilbudsområdet udgør en væsentlig del af kommunernes serviceudgifter. Samtidig er der store forskelle på, hvor mange ressourcer kommunerne bruger pr. 0-5-årig. Forskellene kan skyldes lokalpolitisk prioritering af området, men det kan også skyldes en række andre faktorer såsom personalets sygefravær, andel uddannet personale, personalets anciennitet mv. Nogle kommuner vil opleve et fald i børnetallet, mens andre kommuner vil opleve, at børnetallet vil stige - særligt for de 0-2-årige. Kapacitetstilpasning på dagtilbudsområdet er derfor fortsat vigtigt, så antallet af pladser i dagtilbud tilpasses den lokale efterspørgsel.

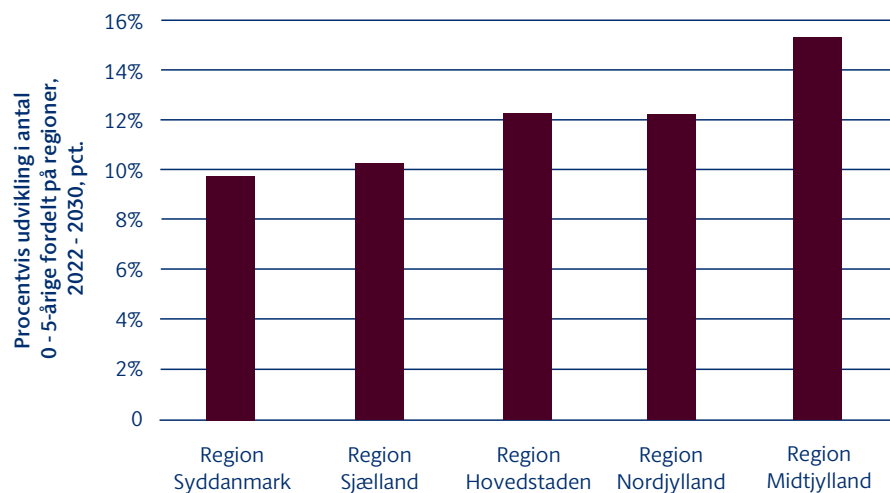
Til videre drøftelse

I den enkelte kommune kan det med udgangspunkt i nøgletallet være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Hvordan ser befolkningsprognosen for de 0-5-årige ud? Og hvordan ser den specifikt ud for de 0-2-årige og de 3-5-årige?
- Har I vedtaget nogle retningslinjer for, hvordan ændringer i børnetallet håndteres i kommunens dagtilbud?
- Er udgiftsniveauet et udtryk for et politisk valgt serviceniveau, eller er der andre årsager til det niveau, jeres kommune befinder sig på?
- Hvordan er fordelingen mellem store og små institutioner i jeres kommune?
- Løses de administrative opgaver som fx løn og indkøb centralt i kommunen eller decentralt i daginstitutionerne?

Antallet af 0-5-årige vil stige med ca. 12 pct. på landsplan frem til 2030

Stort set alle kommuner vil frem mod 2030 stå med en stor udfordring ift. at sikre tilstrækkeligt dagtilbudspladser. Udfordringen vil i høj grad variere. Nogle kommuner kan forvente en stigning på ca. 15 pct. mens andre kommuner vil have et uændret antal børn. Særligt Region Midtjylland forventes at opleve en markant stigning. Kommunerne opfordres derfor til at undersøge egen udvikling mhp. at kortlægge, om kommunen har behov for at øge antallet af pladser. Ligeledes er sondringen mellem udviklingen i antal 0-2-årige og 3-5-årige relevante for at sikre det relevante tilbud.

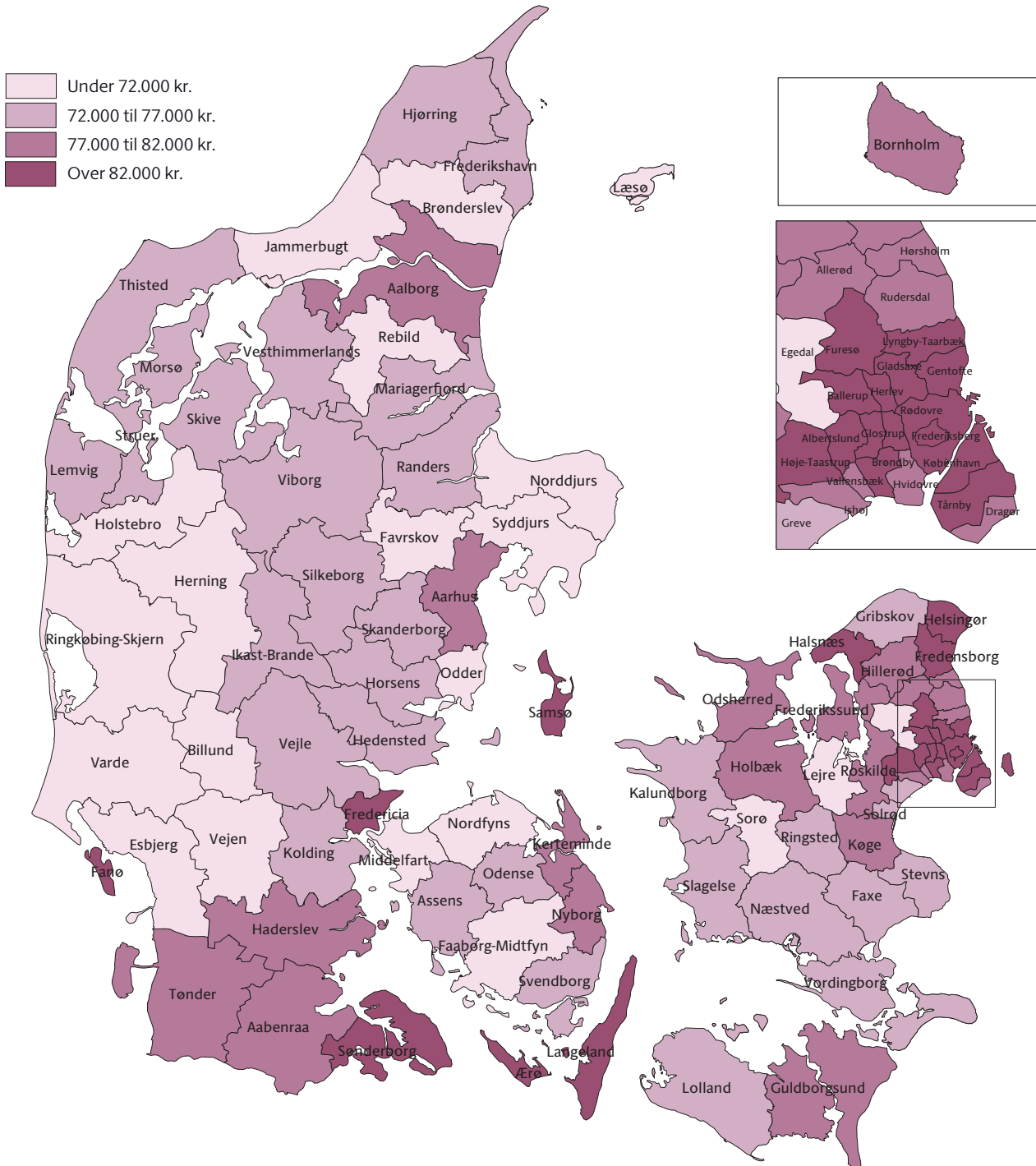
Nettodriftsudgifter til dagtilbud pr. 0-5-årig i 2021, 23-pl

Læso	66.395	▲
Rebild	66.728	▲
Vejle	66.744	-
Billund	66.931	▲
Middelfart	67.226	▲
Syddjurs	67.516	▲
Brønderslev	67.663	▼
Nordfyns	68.757	▼
Odder	69.137	▲
Ringkøbing-Skjern	69.796	▼
Holstebro	69.996	▼
Herning	70.473	▼
Faaborg-Midtfyn	70.523	▲
Sorø	70.547	▲
Jammerbugt	70.625	▲
Varde	70.912	▼
Esbjerg	71.031	▲
Lejre	71.266	▼
Egedal	71.338	▲
Norddjurs	71.561	▼
Favrskov	71.591	▼
Skive	72.279	▼
Hedensted	72.569	▲
Hjørring	72.625	▼
Mariagerfjord	72.851	▼
Odense	72.943	▼
Silkeborg	73.286	▼
Vejle	73.427	▲
Næstved	73.716	▲
Assens	73.804	▼
Solrød	74.121	▲
Kolding	74.256	▲
Vordingborg	74.285	▲
Lemvig	74.354	▲
Ringsted	74.559	▲
Svendborg	74.567	-
Faxe	74.567	▼
Thisted	74.722	▼
Skanderborg	74.767	▼
Randers	74.951	▲
Horsens	74.977	▼
Frederikshavn	75.004	▼
Greve	75.197	▲
Struer	75.561	▲
Vesthimmerlands	75.591	▼
Viborg	75.653	▼
Gribskov	75.714	▲
Ikast-Brande	75.834	▼
Lolland	76.062	▲
Kalundborg	76.230	▼
Slagelse	76.442	▼
Stevns	76.674	▲
Morsø	76.895	▲
Bornholm	77.187	▼
Dragør	77.430	▼
Rudersdal	77.850	▲
Aabenraa	77.914	▲
Vallensbæk	77.990	▼
Roskilde	78.074	▲
Guldborgsund	78.141	▲
Lyngby-Taarbæk	78.209	▲
Hørsholm	78.229	▲
Aalborg	78.245	▼
Holbæk	78.600	▲
Ishøj	79.794	▲
Nyborg	79.959	▼
Hillerød	80.167	▼
Allerød	80.230	▲
Kerteminde	80.296	▼
Frederikssund	80.791	▲
Odsherred	81.063	▲
Tønder	81.234	▼
Køge	81.468	▲
Haderslev	81.575	▼
Aarhus	81.793	▲
Hvidovre	81.909	▼
Glostrup	82.196	-
Samsø	82.377	▼
Helsingør	82.869	▼
Hoje-Taastrup	82.983	▼
Langeland	83.215	▼
Brøndby	83.256	▼
Fredensborg	83.455	▼
Rødovre	83.542	▼
Fredericia	83.820	▲
Sønderborg	83.837	▼
Frederiksberg	84.700	▼
Gentofte	84.863	▲
Furesø	85.472	▲
Halsnæs	86.011	▲
Fanø	87.542	▼
Ballerup	88.620	▲
Tårnby	88.800	▼
Albertslund	88.828	▼
Herlev	90.555	▼
København	91.076	-
Ærø	91.945	▼
Gladsaxe	92.990	▼

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Nettodriftsudgifter til dagtilbud pr. 0-5-årig i 2021, 23-pl

Data

Tabel: Nøgletallet viser nettodriftsudgifterne for regnskab 2021 på funktionerne 5.25.10, 5.25.11, 5.25.13, 5.25.14 og 5.25.19, dranst 1 og 2 uden hovedart 0 i 23-pl divideret med det gennemsnitlige antal 0-5-årige i 2021. FLIS.

Figur: Danmarks Statistik.

2.2 Hvor meget sygefravær har personalet i jeres dagtilbud?

Hvorfor er det interessant?

Sygefraværet for ansatte i dagtilbud har historisk altid været højt ift. andre sektorområder i kommunerne. Det kan der være flere årsager til. Den tætte kontakt med børnene kan øge risikoen for, at personalet udsættes for smitsomme sygdomme, hvilket øger sygefraværet, da de er udsat på en anden måde end mange andre grupper. Alene et fald i fraværet på en én dag kan betyde, at kommunerne under ét har over 180 ekstra fuldtidsstillinger til rådighed. Der er altså markante gevinster at hente ved at sænke fraværet – både økonomisk og for børnene.

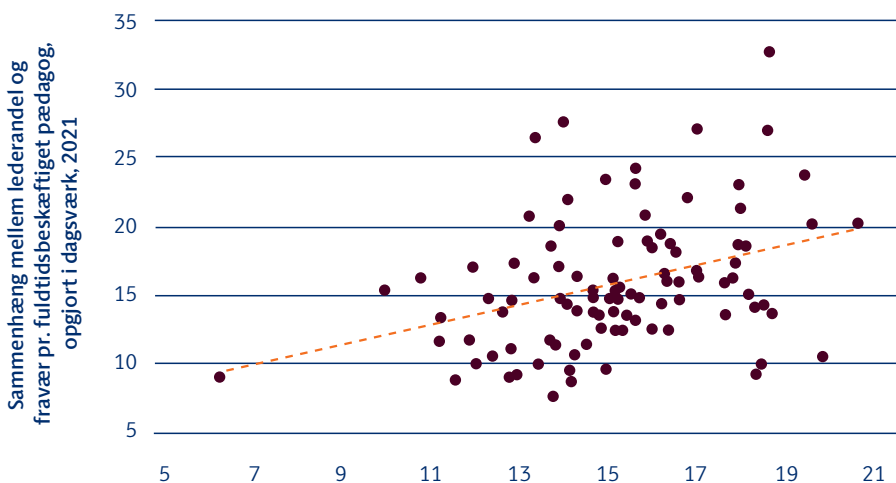
Til videre drøftelse

Der findes ikke nogen entydige metoder eller løsninger til at nedbringe sygefraværet, men det er vigtigt at overveje, hvilke tilgange og metoder, der virker i daginstitutionerne i jeres kommune. I den forbindelse kan det blandt andet drøftes:

- Har I udarbejdet en sygefraværspolitik?
- Har I beskrevet, besluttet og formidlet en proces for håndtering af sygefravær?
- Hvad gør I for at langtidssygemeldte kan komme tilbage på jobbet, fx nedsat tid?
- Hvad er kommunens målsætning for sygefravær?
- Hvad forventes af ledere og medarbejdere ved sygdom?
- Følger I løbende op på sygefraværet i jeres daginstitutioner gennem bl.a. sygefraværstatistik?
- Er der stor variation i sygefraværet imellem jeres daginstitutioner?

Svag sammenhæng mellem andel ledere og personalets fravær

Ét af grebene der oftest peges på, når sygefraværet skal sænkes, er den nære ledelse. Figuren herunder viser sammenhængen mellem det kommunefordelte sygefravær blandt personalet og andelen af ledere pr. ansat. Sammenhængen, når de to forhold holdes op imod hinanden, er svag. Man kan med andre ord ikke konkludere, at det større ledesspænd i sig selv giver højere sygefravær – eller at et lavere vil sænke det. Der er altså behov for at se på andre greb for at kunne mindske sygefraværet internt i kommunen.

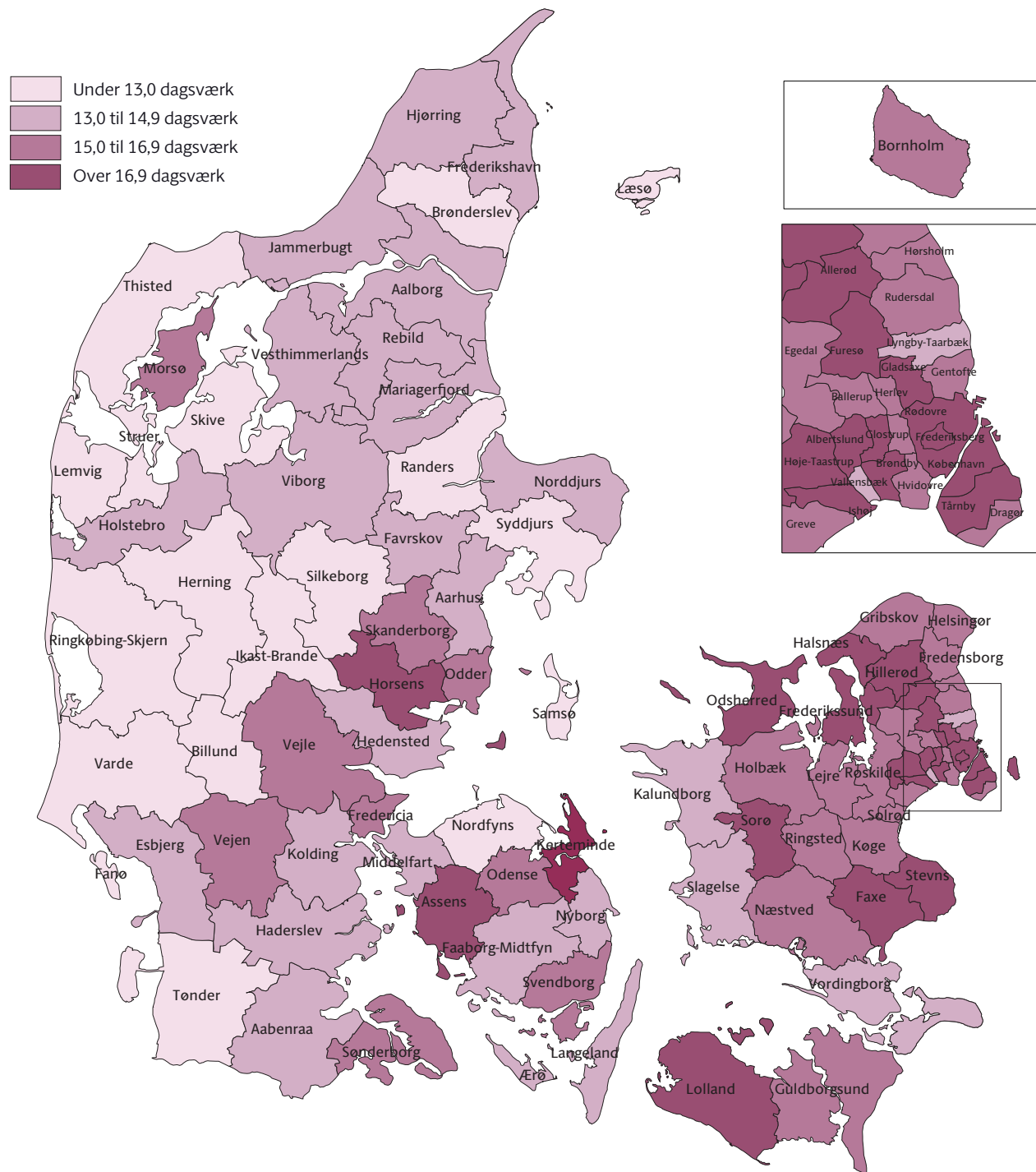
Gennemsnitligt fravær i dagsværk pr. pædagog/pædagogisk assistent/medhjælpere i 2021

Læso	6,2	▲
Skive	9,9	▲
Nordfyns	10,8	▼
Struer	11,2	▼
Billund	11,2	▼
Tønder	11,6	▲
Ringkøbing-Skjern	11,9	▼
Silkeborg	11,9	▼
Thisted	12,0	▼
Lemvig	12,3	▼
Brønderslev	12,4	▼
Herning	12,6	▲
Samsø	12,7	▲
Varde	12,8	▲
Syddjurs	12,8	▼
Randers	12,9	▲
Ikast-Brande	13,0	▼
Vesthimmerlands	13,2	▼
Slagelse	13,3	▲
Langeland	13,3	▲
Ærø	13,4	▼
Jammerbugt	13,7	▼
Nyborg	13,7	▲
Mariagerfjord	13,7	▲
Fanø	13,8	▼
Middelfart	13,8	▼
Vordingborg	13,9	▼
Hjørring	13,9	▲
Rebild	13,9	▼
Norddjurs	14,0	▲
Holstebro	14,1	▼
Favrskov	14,1	▲
Kalundborg	14,1	-
Aalborg	14,2	▲
Kolding	14,2	▲
Lyngby-Taarbæk	14,3	▼
Esbjerg	14,3	▲
Faaborg-Midtfyn	14,5	▲
Aabenraa	14,6	▲
Aarhus	14,7	▼
Hedensted	14,7	▼
Viborg	14,8	▲
Frederikshavn	14,8	▼
Haderslev	14,9	▲
Vallensbæk	14,9	▼
Fredericia	15,0	▲
Gentofte	15,1	▲
Vejle	15,1	▼
Svendborg	15,1	▼
Egedal	15,2	▲
Sønderborg	15,2	▼
Gribskov	15,2	▲
Dragør	15,2	▼
Ringsted	15,2	▼
Bornholm	15,3	▼
Odder	15,4	▼
Skanderborg	15,5	▼
Fredensborg	15,6	▲
Solrød	15,6	▲
Rødovre	15,6	▼
Kerteminde	15,7	-
Morsø	15,8	▼
Guldborgsund	15,9	▲
Odense	16,0	▲
Vejen	16,0	▲
Greve	16,2	▲
Rudersdal	16,2	▲
Ballerup	16,3	▼
Hørsholm	16,3	-
Næstved	16,4	▼
Hvidovre	16,4	▲
Køge	16,5	▲
Lejre	16,6	▼
Roskilde	16,6	▲
Helsingør	16,8	▲
Holbæk	17,0	▼
Frederiksberg	17,0	▼
Hillerød	17,0	▼
Furesø	17,6	▲
Assens	17,6	▲
Gladsaxe	17,8	-
Høje-Taastrup	17,8	▲
Allerød	17,9	▼
Horsens	17,9	▼
Herlev	18,0	▼
København	18,1	-
Tårnby	18,2	▼
Lolland	18,3	▼
Odsherred	18,3	▼
Frederikssund	18,4	▲
Stevns	18,5	▲
Ishøj	18,6	▼
Faxe	18,6	-
Halsnæs	18,7	▲
Albertslund	19,4	▼
Sorø	19,6	▼
Glostrup	19,8	▲
Brøndby	20,6	▼

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Gennemsnitligt fravær i dagsværk pr. pædagog/pædagogisk assistent/medhjælper i 2021

Data

Tabel: Nøgletallet viser fraværet opgjort i dagsværk pr. fuldtidsbeskæftiget for 2021. Data er fra KRL og stillingstypen er afgrænset til pædagoger, pædagogiske assistenter og pædagogmedhjælperne.

Figur: Egne beregninger pba. nøgletallet og Danmarks Statistik.

2.3 Hvad er den gennemsnitlige arbejdstid blandt personalet i jeres daginstitutioner?

Hvorfor er det interessant?

Efterspørgslen efter pædagogisk personale er med lovkravet om minimumsnormeringer højt og ledigheden blandt gruppen er historisk lav. Det betyder, at kommunerne må se andre veje for at sikre mere personale. Ved at øge arbejdstiden for pædagogisk personale kan der dels sikres mere personale, men også gevinster i form af højere trivsel og sammenhæng i arbejdet. En af udfordringerne, der ofte peges på, er vagtplanlægning, men i de seneste år er der udviklet redskaber, som imødeser både vagtplanlægningen og institutionernes økonomi.

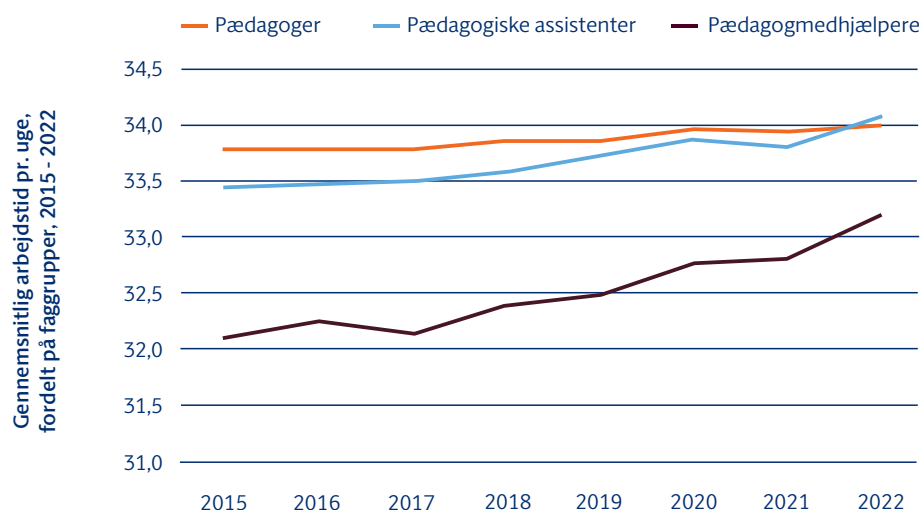
Til videre drøftelse

I den enkelte kommune kan det med udgangspunkt i nøgletallet være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Er der store variationer i den gennemsnitlige arbejdstid på tværs af institutionerne?
- Har I en rekrutteringsstrategi, som fokuserer på at medarbejdere kommer op i tid eller på fuld tid?
- Understøttes dialogen mellem medarbejdere og daginstitutionsledere ift. medarbejdernes arbejdstid? Fx i forbindelse med MUS-samtaler
- Har I afsøgt, evt. gennem dialog med det pædagogiske personale, hvilke gevinster og barrierer der er ved at få mere personale op i tid eller på fuld tid, herunder forskelle i livsindkomst?
- Understøtter I uddannelse af mere uddannet pædagogisk personale gennem efteruddannelse og merituddannelse?

Udviklingen i gennemsnitlig arbejdstid for uddannet personale udvikler sig langsomt

Figuren viser udviklingen i den gennemsnitlige arbejdstid pr. uge fordelt på hhv. pædagoger, pædagogiske assistenter og medhjælpere. Mens den gennemsnitlige arbejdstid for pædagogmedhjælpere er gået fra 32,2 timer pr. uge i 2015 til 33,2 timer pr. uge i 2022, så er udviklingen for pædagoger og pædagogiske assistenter stort set konstant siden 2015. Der gemmer sig et stort potentiale, hvis det lykkedes at sikre, at mere uddannet personale kommer op i tid. Det er relevant at bemærke, at arbejdstiden for pædagogmedhjælpere særligt er steget fra 2020 og frem, hvilket kan have en sammenhæng til det akutte behov ifm. Covid-19.

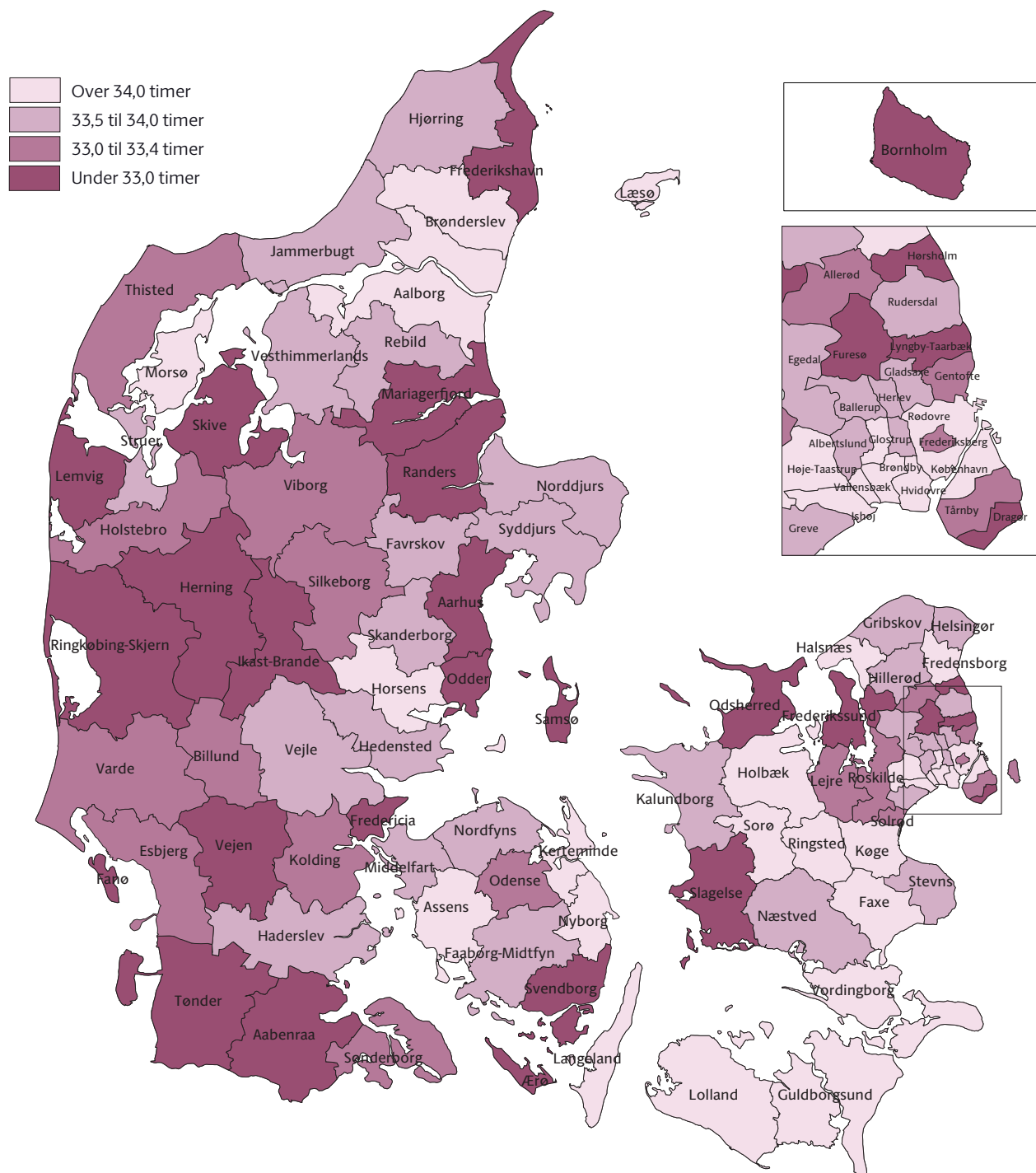
Gennemsnitlig arbejdstid for pædagogisk personale i daginstitutioner i 2021, timer pr. uge

Langeland	36,8	-
Lolland	35,4	-
Vordingborg	35,4	-
Vallensbæk	35,0	-
Guldborgsund	34,9	▲
Hvidovre	34,8	-
København	34,7	▼
Glostrup	34,7	▲
Læso	34,7	▲
Kerteminde	34,6	-
Horsens	34,6	▲
Brønderslev	34,6	▲
Aalborg	34,6	▼
Høje-Taastrup	34,5	▲
Ishøj	34,5	▲
Assens	34,5	▼
Nyborg	34,5	▼
Morsø	34,5	▲
Sorø	34,4	▲
Fredensborg	34,3	▲
Halsnæs	34,3	▲
Holbæk	34,3	▲
Faxe	34,3	▲
Køge	34,2	▼
Ringsted	34,2	▼
Brøndby	34,1	▼
Ballerup	34,0	▼
Nordfyns	34,0	▲
Struer	34,0	▼
Jammerbugt	34,0	▲
Middelfart	33,9	▲
Hjørring	33,9	▼
Gladsaxe	33,8	▼
Herlev	33,8	▼
Rudersdal	33,8	▲
Gribskov	33,8	▼
Næstved	33,8	▲
Norddjurs	33,8	▲
Rebild	33,8	▲
Rødovre	33,7	▲
Greve	33,7	▲
Kalundborg	33,7	▼
Syddjurs	33,7	-
Skanderborg	33,7	▼
Vesthimmerlands	33,7	-
Helsingør	33,6	▼
Hillerød	33,6	▲
Stevns	33,6	▼
Faaborg-Midtfyn	33,6	▲
Vejle	33,6	▲
Favrskov	33,6	▲
Hedensted	33,6	▼
Albertslund	33,5	▲
Egedal	33,5	▼
Haderslev	33,5	▲
Tårnby	33,4	▼
Lejre	33,4	▼
Sønderborg	33,4	▲
Varde	33,4	▼
Allerød	33,3	▲
Solrød	33,3	▲
Odense	33,3	▲
Esbjerg	33,3	▲
Holstebro	33,3	▼
Silkeborg	33,3	▲
Frederiksberg	33,2	▼
Gentofte	33,2	▼
Roskilde	33,2	▼
Thisted	33,2	▼
Viborg	33,1	▼
Billund	33,0	▲
Kolding	33,0	▲
Dragør	32,9	▲
Hørsholm	32,9	▲
Aabenraa	32,9	▼
Odder	32,9	▼
Frederikshavn	32,8	▲
Lyngby-Taarbæk	32,7	▲
Furesø	32,7	▼
Frederikssund	32,7	▼
Randers	32,7	▲
Slagelse	32,6	▼
Fredericia	32,6	▼
Samsø	32,6	▲
Bornholm	32,5	▼
Vejen	32,5	▲
Skive	32,5	▼
Ods herred	32,4	▼
Aarhus	32,3	▲
Ikast-Brande	32,2	▼
Svendborg	32,1	▼
Mariagerfjord	32,1	▼
Lemvig	32,0	▲
Ringkøbing-Skjern	32,0	▼
Herning	31,9	-
Tønder	31,2	▲
Ærø	31,1	▼
Fanø	28,0	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Gennemsnitlig arbejdstid for pædagogisk personale i daginstitutioner i 2021, timer pr. uge

Data

Tabel: Egne beregninger på baggrund af den gennemsnitlige arbejdstid for pædagogisk personale aflønnet på funktionerne 5.25.13 og 5.25.14. Afgrænset til månedslønnede og ordinært ansatte. KRL.

Figur: Egne beregninger på baggrund af ovenstående data.

2.4 Hvornår starter jeres børn i skole?

Hvorfor er det interessant?

Kommunerne har i de senere år øget fokus på overgangen mellem dagtilbud og skole. Flere kommuner har haft det som et indsatsområde og arbejder aktivt i dagtilbuddene med at gøre børnene klar til at starte i skole. Samtidig arbejdes der på tværs af dagtilbud og skole for at understøtte en god overgang. Det øgede fokus har haft betydning for andelen af børn med sen skolestart, som er faldet gennem de seneste 10 år. På kommune- og institutionsniveau er der dog store forskelle i andel elever med sen skolestart, hvilket kan give anledning til yderligere analyser i kommunen.

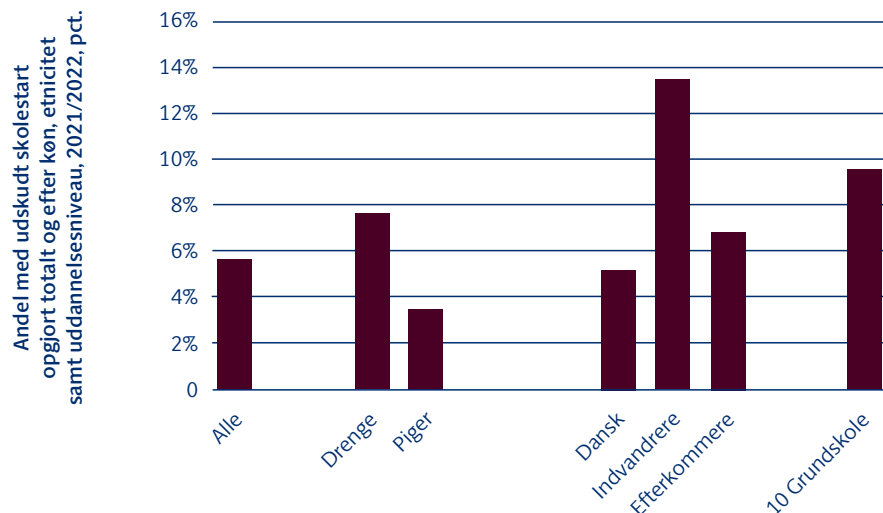
Til videre drøftelse

Som udgangspunkt starter man i skole det år, barnet fylder 6 år, men det er en afvejning af, om det enkelte barn er skoleparat eller ej. Det er derfor vigtigt at gøre sig tanker om, hvordan man arbejder med at gøre børnene skoleparate og lette overgangen mellem dagtilbud og skole. Til brug herfor kan følgende spørgsmål drøftes:

- Har I en politisk vedtaget strategi for, hvordan der arbejdes med overgangen fra dagtilbud og skole?
- Hvordan samarbejder dagtilbud og skole i kommunen?
- Er der forskel på samarbejdet imellem institutionerne i jeres kommune?
- Hvordan sikrer I, at gode erfaringer fra samarbejdet mellem en daginstitution og skole udbredes til andre institutioner?
- Hvad er kommunens målsætning for skolestart?

Nogle grupper er markant overrepræsenterede blandt børn med udsat skolestart

Der er betydelig forskel på, hvilke børn der får udsat skolestart, når der ses på baggrundskarakteristika. Således er det i alt 5,7 pct. af børn, som får udsat skolestart, men kun 3,5 pct. af disse er piger mod 7,7 pct. drenge. Ligeledes er børn af indvandrermodre og børn af mødre, der alene har 10. klasse stærkt overrepræsenterede med hhv. 13,6 pct. og 9,6 pct. Resultaterne er interessante, da de dels kan bruges til, at kommunerne kan analysere tendenser i egen kommune, men anvendelse af denne slags analyser kan også bruges til at forudse behovet for kapacitet inkl. børn med udsat skolestart.

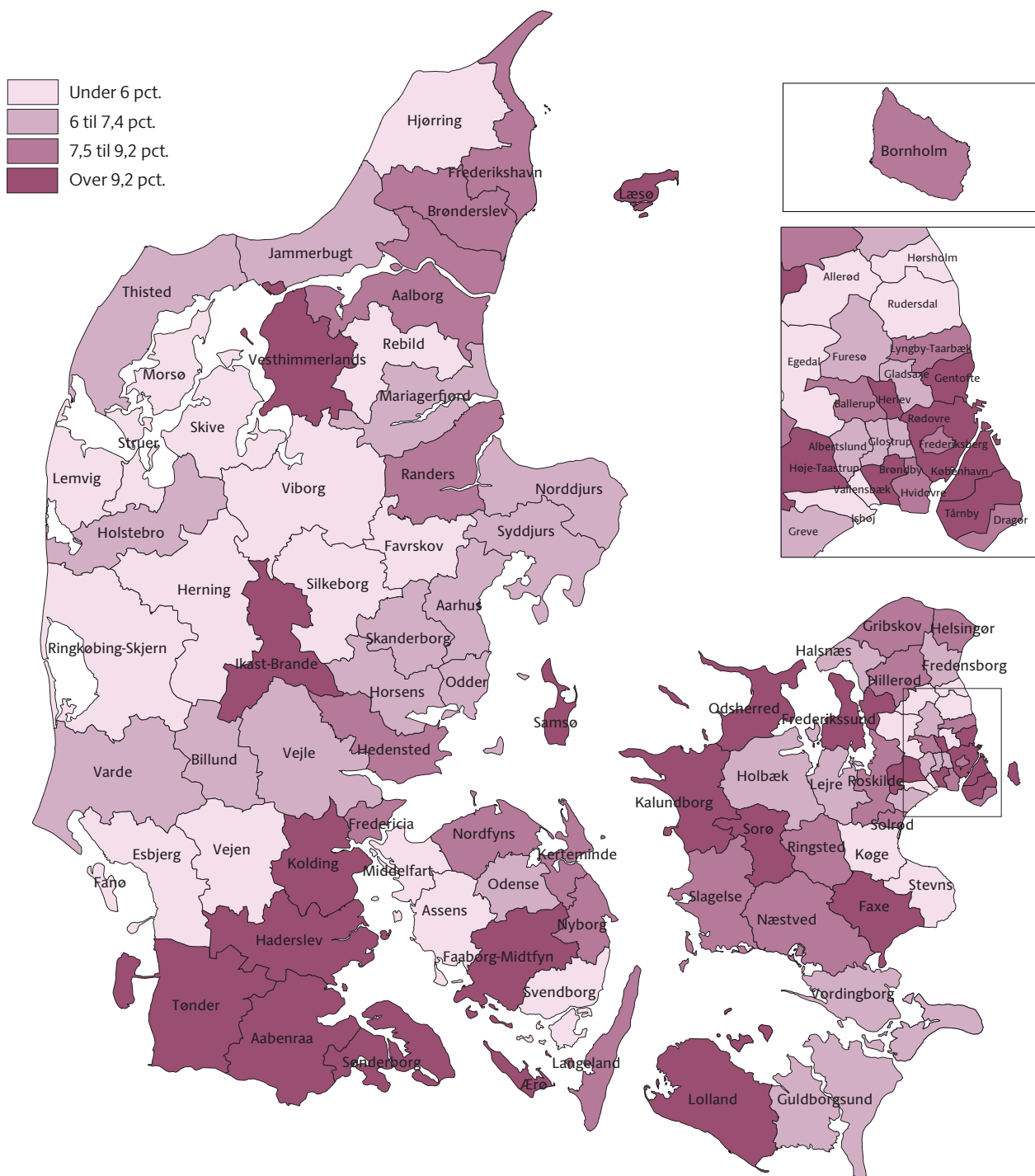
Andel børn, som fylder 7 år eller mere i det år de starter i bh. klasse 2022, pct.

Hjørring	2,4	▼
Viborg	2,6	▲
Svendborg	2,6	▼
Køge	3,2	▲
Skive	3,5	▲
Struer	3,6	▼
Middelfart	3,9	▲
Egedal	4,0	▼
Vallensbæk	4,0	▼
Hørsholm	4,3	▼
Herning	4,5	▼
Rudersdal	4,6	▼
Stevns	5,1	▼
Rebild	5,2	▼
Morsø	5,2	▼
Assens	5,2	▼
Vejen	5,2	▲
Allerød	5,3	-
Ringkøbing-Skjern	5,4	▼
Lemvig	5,7	▼
Ishøj	5,8	▼
Favrskov	5,9	▼
Esbjerg	5,9	▼
Silkeborg	6,0	▼
Syddjurs	6,2	▲
Gladsaxe	6,2	▲
Varde	6,2	▼
Fredensborg	6,3	▲
Billund	6,3	▼
Holbæk	6,4	▲
Mariagerfjord	6,4	▼
Halsnæs	6,4	▼
Horsens	6,5	▲
Vordingborg	6,7	▲
Thisted	6,8	▲
Rødovre	6,8	▼
Vejle	6,9	▼
Guldborgsund	6,9	▲
Holstebro	7,0	▼
Odense	7,1	▲
Glostrup	7,1	▲
Jammerbugt	7,1	▼
Furesø	7,1	▼
Skanderborg	7,2	▲
Norddjurs	7,2	▼
Albertslund	7,2	▲
Greve	7,3	▲
Odder	7,4	▲
Aarhus	7,5	▲
Lejre	7,5	▼
Langeland	7,6	▼
Nyborg	7,6	▲
Aalborg	7,8	▼
Frederikshavn	7,9	▼
Solrød	8,1	▲
Lyngby-Taarbæk	8,1	▼
Hillerød	8,1	▲
Hvidovre	8,1	▲
Kerteminde	8,2	▼
Gribskov	8,2	▼
Ballerup	8,2	▲
Frederiksberg	8,3	▲
Randers	8,4	-
Nordfyns	8,5	▲
Helsingør	8,5	▲
Næstved	8,6	▲
Fredericia	8,7	▲
Dragør	8,7	▲
Brønderslev	8,8	▲
Roskilde	8,8	▲
Ringsted	8,8	▲
Slagelse	8,8	▲
Børnholm	9,0	▲
Hedensted	9,2	▲
Tønder	9,2	▼
Gentofte	9,2	▲
Herlev	9,3	▲
København	9,5	▲
Ikast-Brande	9,6	▲
Lolland	9,7	▼
Brøndby	9,8	▼
Haderslev	9,9	▲
Aabenraa	10,3	▲
Kalundborg	10,4	▲
Samsø	10,5	▼
Frederikssund	11,0	-
Sorø	11,2	▲
Vesthimmerlands	11,5	▲
Faxe	11,6	▲
Tårnby	11,8	▲
Faaborg-Midtfyn	11,8	▲
Høje-Taastrup	11,8	▲
Sønderborg	12,1	▲
Fanø	12,1	▼
Kolding	13,2	▲
Odsherred	13,3	▲
Ærø	15,0	▲
Læsø	30,0	▲

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Andel børn, som fylder 7 år eller mere i det år de starter i bh. klasse 2022, pct.

Data

Tabel: FLIS nøgletallet "Andel elever med sen skolestart, pct." viser andelen af børn, som fylder 7 år eller mere i det år, de starter i 0. klasse ift. alle børn, som starter i 0. klasse. FLIS.

Figur: Egne beregninger pba. registeranalyse i Danmarks Statistik.

3.1 Hvad koster en elev i jeres kommune?

Hvorfor er det interessant?

Danmark er et af de lande i verden, der bruger flest ressourcer pr. elev i grundskolen. En del af forskellen kommunerne imellem skyldes strukturelle forhold, som ikke kan ændres på kort sigt. Men høje udgifter pr. elev kan også skyldes mere styrbare forhold som andel elever i specialklasser, forskelle i effektivitet og manglende kapacitetstilpasninger til faldende børnetal m.v. Blandt andet forventes andelen af elever at falde med ca. 5 pct. frem mod 2030 for derefter at stige efterfølgende.

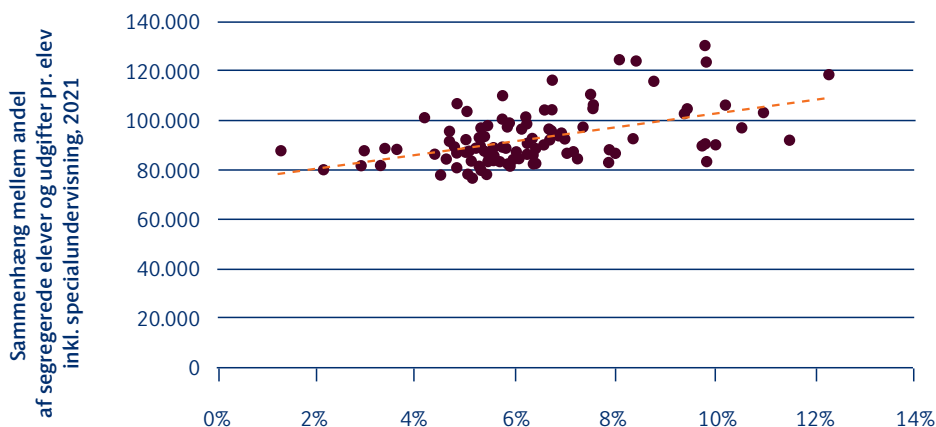
Til videre drøftelse

I den enkelte kommune kan det med udgangspunkt i nøgletallet være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Er udgiftsniveauet et udtryk for et valgt serviceniveau?
- Er der foretaget strukturtilpasninger i jeres kommune – har I fx store eller små skoler og klasser?
- Er der en lav elev-lærer-ratio, højt sygefravær eller en høj andel elever i et specialtilbud?
- Hvornår har tildelings- og styringsmodellen i jeres kommune sidst fået et eftersyn?
- Løses de administrative opgaver centralt i kommunen eller decentralt på skolerne? Tænkes der i fælles ledelse af skolerne?
- Er der fokus på brug af digitale læremidler, og har I en strategi for digitalisering?
- Anvendes der demografiregulering i budgetlægningen?
- Tager I højde for realiserede og/eller fremadrettede effektiviseringsgevinster i budgetlægningen?

Høj andel segregerede elever kan til en vis grad forklare høje udgifter pr. elev

Figuren viser sammenhængen mellem segregeringsgraden og udgiften pr. elev. På trods af, at der ikke er en entydig sammenhæng, så findes der alligevel en vis statistik sammenhæng – højere segregeringsgrad medfører højere udgifter pr. elev. Sammenhængen er til en vis grad logisk, da segregerede elever gennemsnitlig er dyrere. Omvendt er det også interessant, at nogle kommuner har en lavere udgift pr. elev på trods af en forholdsvis høj segregeringsandel. Forskellige andre analyser viser, at udgiften pr. specialundervisningselev i høj grad varierer fra kommune til kommune. Det kan derfor være relevant at undersøge egen kommunes udgift pr. elev fordelt på forskellige undervisningstilbud sammenlignet med andre.

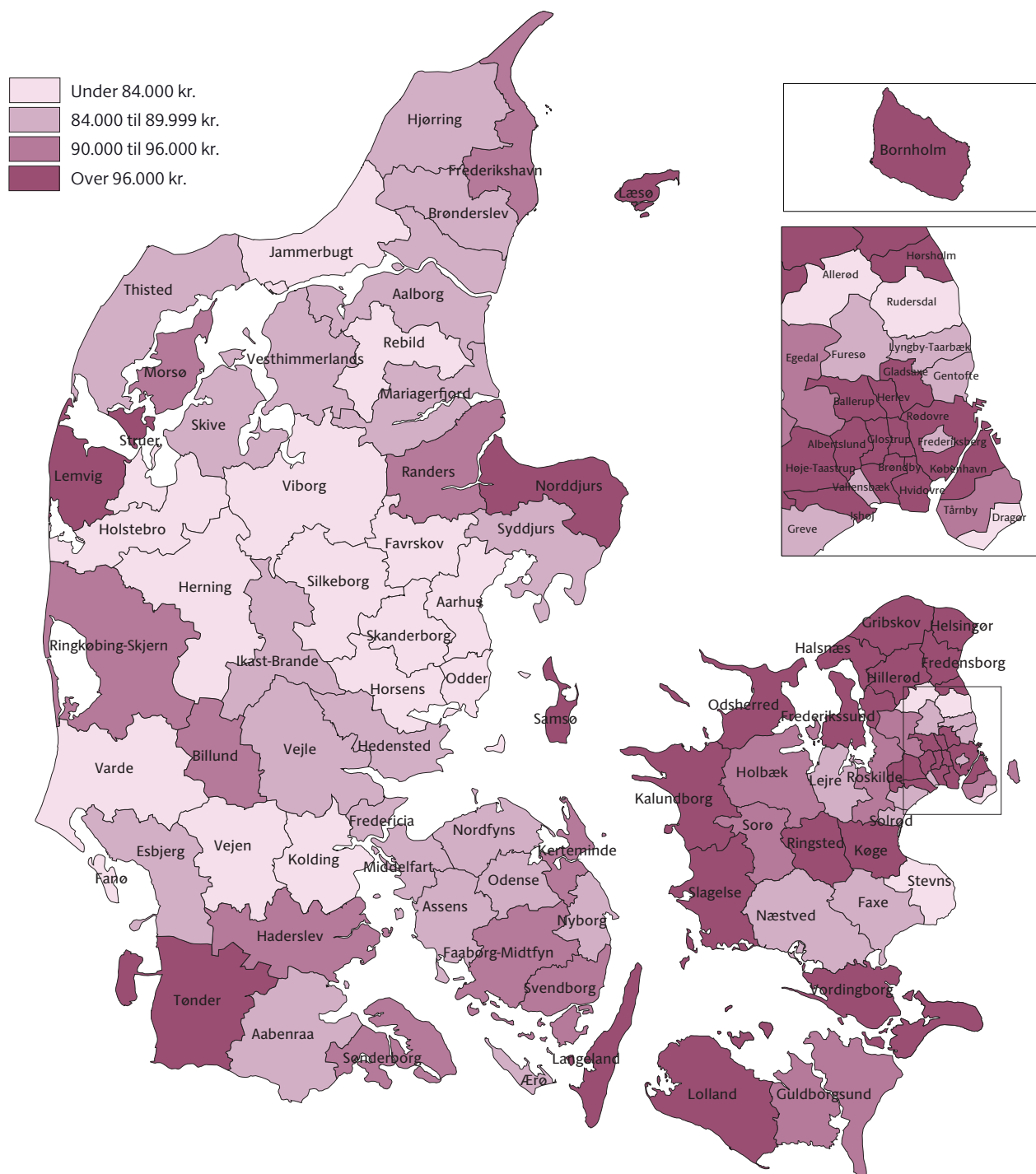
Udgifter pr. elev inkl. specialundervisning i 2021, 23-pl

Rebild	76.906	▲
Vejen	78.000	▲
Horsens	78.121	▲
Allerød	78.251	▲
Favrskov	79.822	▼
Dragør	80.012	▼
Skanderborg	80.916	▲
Kolding	81.103	▼
Silkeborg	81.698	–
Rudersdal	82.041	▼
Fanø	82.148	▲
Jammerbugt	82.671	▲
Herning	82.881	▼
Holstebro	83.182	▼
Stevns	83.265	▲
Aarhus	83.298	▼
Varde	83.375	▲
Viborg	83.378	▼
Thisted	84.249	▲
Skive	84.355	▼
Vejle	84.373	▲
Brønderslev	84.565	▼
Ikast-Brande	84.634	▼
Odense	85.326	▲
Solrød	85.823	▼
Esbjerg	86.389	▼
Furesø	86.399	–
Nyborg	86.465	▼
Lejre	86.765	–
Lyngby-Taarbæk	86.863	▼
Aabenraa	87.045	▲
Mariagerfjord	87.082	▲
Nordfyns	87.138	▲
Hedensted	87.354	▼
Middelfart	87.507	▲
Ærø	87.644	▲
Syddjurs	87.684	▼
Faxe	88.456	▼
Vallensbæk	88.470	▼
Greve	88.644	▼
Fredericia	88.745	▼
Gentofte	88.750	–
Assens	88.768	▼
Vesthimmerlands	89.100	▼
Aalborg	89.316	–
Hjørring	89.536	▼
Frederiksberg	89.583	▲
Næstved	89.616	▼
Guldborgsund	90.070	▲
Haderslev	90.186	▼
Odder	90.637	▲
Faaborg-Midtfyn	90.894	▲
Tårnby	91.621	▲
Ringkøbing-Skjern	91.791	▼
Holbæk	92.051	▲
Egedal	92.177	▼
Frederikshavn	92.317	▼
Kerteminde	92.402	▲
Sønderborg	92.573	▼
Morsø	92.834	▲
Svendborg	93.062	▼
Randers	93.457	▼
Billund	93.793	▲
Sorø	94.823	▼
Roskilde	95.577	▼
Glostrup	96.691	▲
Tønder	96.693	▼
Hørsholm	96.725	▼
Struer	97.156	▼
København	97.319	▲
Ringsted	97.560	▲
Fredensborg	97.780	▲
Køge	97.929	▲
Rødovre	98.395	▼
Lemvig	98.858	▼
Helsingør	100.443	▼
Hvidovre	101.234	▼
Vordingborg	101.472	▲
Norddjurs	102.674	▲
Slagelse	103.309	▼
Bornholm	103.663	▼
Albertslund	104.044	▲
Hillerød	104.411	▲
Gribskov	104.608	▲
Frederikssund	104.612	▼
Kalundborg	105.908	▼
Herlev	106.228	▼
Gladsaxe	106.803	▼
Ballerup	110.091	▼
Høje-Taastrup	110.243	▼
Brøndby	115.812	▼
Ishøj	116.054	–
Odsherred	118.774	▲
Læsø	122.858	▼
Lolland	123.286	▲
Langeland	123.843	–
Samsø	124.636	▼
Halsnæs	130.066	▼

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Udgifter pr. elev inkl. specialundervisning i 2021, 23-pl

Data

Tabel: FLIS-nøgletallet "Udgifter pr. elev til undervisning" viser kommunens samlede nettodriftsudgifter på funktioner 3.22.01, 3.22.02, 3.22.04, 3.22.07-3.22.09, dranst 1 og 2 uden hovedart 0, i 2021 i 23-pl pr. elev. FLIS.

Figur: FLIS-nøgletallet "Udgifter pr. elev til undervisning" og FLIS-nøgletallet "Segregeringsgrad".

3.2 Hvor højt er lærernes sygefravær i jeres kommune?

Hvorfor er det interessant?

Et lavt sygefravær i folkeskolen er godt for medarbejderen, den enkelte skole og kommunens økonomi. Vigtigst af alt er det, at børnene oplever en større stabilitet i deres hverdag, hvilket i sidste ende giver bedre faglige resultater. Kommunerne har de sidste år arbejdet målrettet og systematisk med at nedbringe sygefraværet – også blandt det undervisende personale. Fokus på arbejdsmiljø, støjrreduktion og hygiejne er tiltag, der understøtter nedbringelse af sygefraværet. Men tallene viser, at der på kommuneniveau fortsat er et stort potentiale at hente ift. at mindske personalets sygefravær.

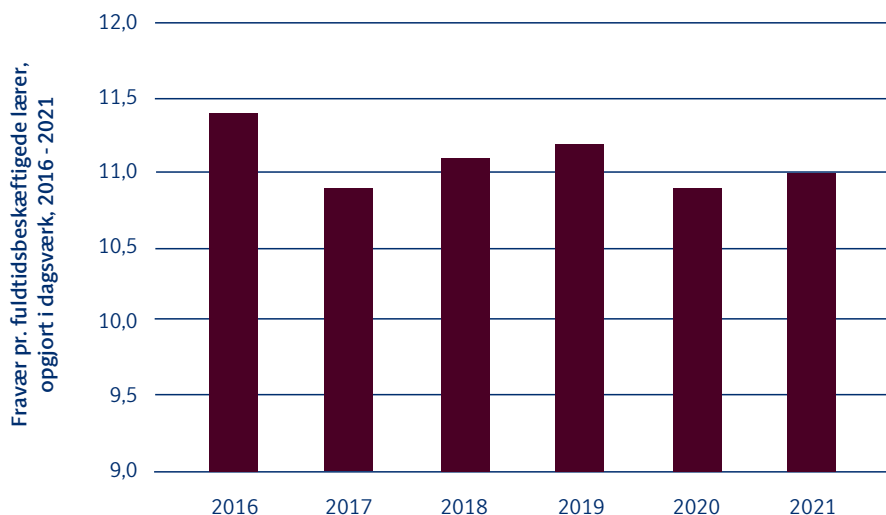
Til videre drøftelse

En velafstemt systematik i tilgangen til sygefravær er afgørende. Her kan en lokal sygefraværspolitik bidrage og samtidig gøre det lettere at tale om sygefravær. Den kan skabe opmærksomhed og give fælles retningslinjer for forebyggelse og håndtering af sygefravær. Følgende spørgsmål bør stilles lokalt:

- Har I udarbejdet en sygefraværspolitik?
- Hvilke metoder anvendes til at forebygge og nedbringe sygefraværet?
- Har I beskrevet, besluttet og formidlet en proces for håndtering af sygefravær?
- Hvad gør I for, at langtidssygemeldte kan komme tilbage på jobbet, fx på nedsat tid?
- Hvad forventes af ledere og medarbejdere ved sygdom?
- Hvilke mål er der sat for de næste to år?

Fraværet er uforandret siden 2017 og viser et fortsat potentiale

Sygefraværet har siden 2017 ligget forholdsvis stabilt. Mange faktorer spiller ind på læreres sygefravær og på tværs af kommunerne arbejdes der på at sikre lavere sygefravær til gavn for eleverne. Forskellen kommunerne imellem er dog fortsat betydeligt, og når fraværet i enkelte kommuner er dobbelt så højt som i kommuner med lavest fravær, vidner det om et fortsat potentiale. Kommuner, som efterspørger inspiration til videre arbejde med reduktion af sygefravær, kan finde inspiration ovenstående spørgsmål.

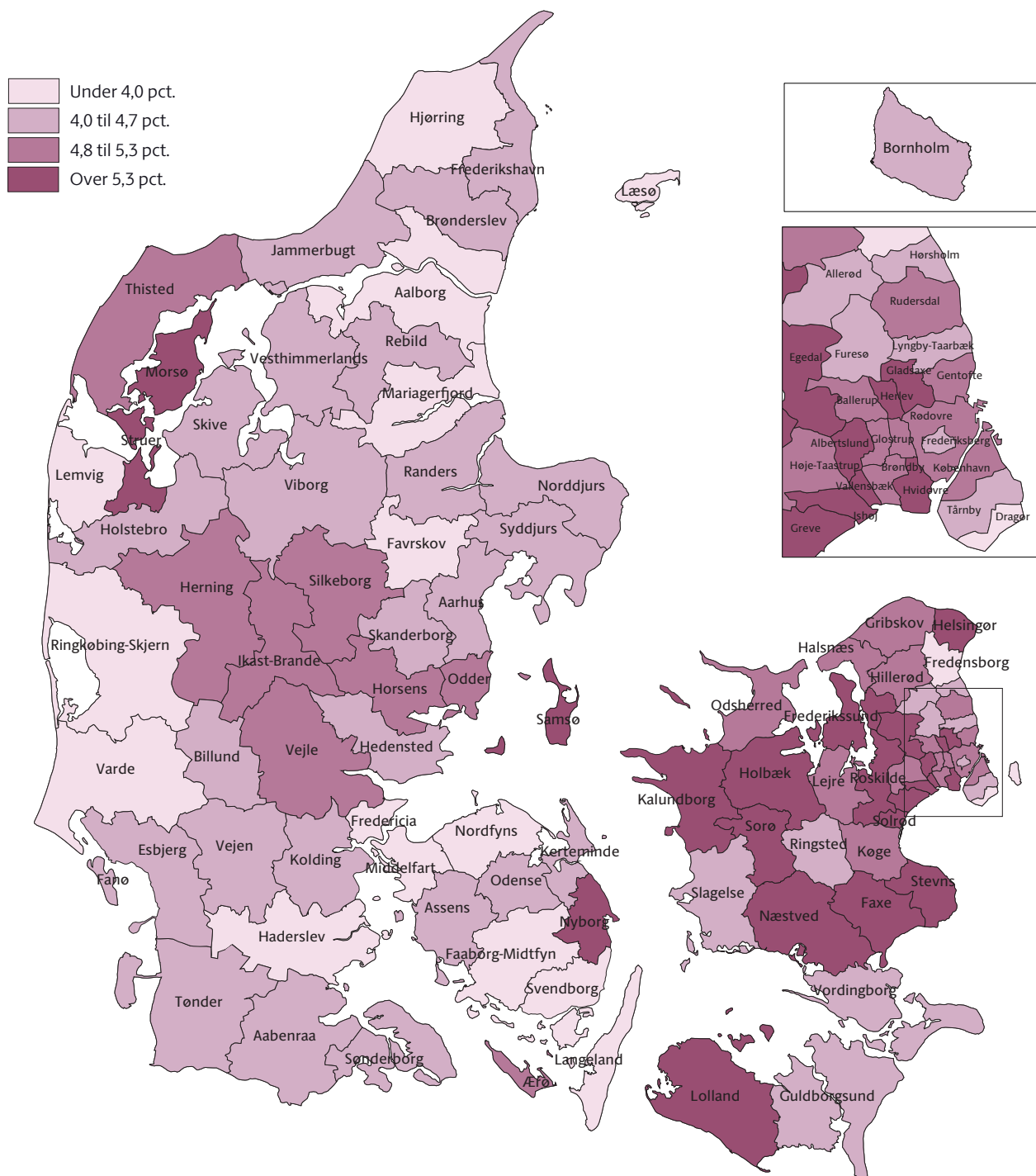
Lærernes sygefravær (dagsværksprincip) i 2021, pct.

Mariagerfjord	2,8	▲
Hjørring	3,2	▲
Ringkøbing-Skjern	3,3	▲
Dragør	3,4	▲
Langeland	3,4	▲
Fredericia	3,5	▲
Middelfart	3,5	▲
Varde	3,6	▲
Nordfyns	3,7	▲
Aalborg	3,7	▲
Haderslev	3,7	▲
Favrskov	3,8	▼
Fredensborg	3,8	▲
Faaborg-Midtfyn	3,9	▲
Lemvig	3,9	▼
Aarhus	4,0	▲
Tårnby	4,0	▲
Furesø	4,0	▼
Hedensted	4,1	▲
Allerød	4,1	▲
Kolding	4,1	▲
Skanderborg	4,1	▲
Odense	4,1	▲
Skive	4,2	▼
Randers	4,2	▼
Viborg	4,2	-
Sønderborg	4,2	▲
Norddjurs	4,3	▲
Syddjurs	4,3	▲
Frederikshavn	4,3	▲
Rebild	4,3	▼
Ringsted	4,4	▲
Lynby-Taarbæk	4,4	▲
Bornholm	4,4	▲
Esbjerg	4,5	▲
Holstebro	4,5	▲
Jammerbugt	4,5	▼
Vejen	4,5	▲
Aabenraa	4,5	▲
Guldborgsund	4,6	▼
Tønder	4,6	▼
Frederiksberg	4,6	▲
Slagelse	4,6	▲
Fanø	4,6	▼
Hørsholm	4,7	▼
Kerteminde	4,7	▼
Vesthimmerlands	4,7	▼
Assens	4,7	▼
Svendborg	4,7	▼
Billund	4,7	▲
Brønderslev	4,7	▼
Vordingborg	4,7	▲
Odder	4,8	▼
Ærø	4,8	▼
Thisted	4,8	▼
Vejle	4,8	-
Silkeborg	4,8	▼
Herning	4,9	▼
Køge	4,9	▲
Gentofte	5,0	▼
Brøndby	5,0	▲
Ikast-Brande	5,0	▲
Ballerup	5,0	▲
Odsherred	5,1	▲
Læso	5,1	▼
Høje-Taastrup	5,1	▼
Rudersdal	5,1	▼
Halsnæs	5,1	▲
Rødovre	5,2	▲
Hillerød	5,3	▲
Lejre	5,3	▼
Glostrup	5,3	▼
København	5,3	▼
Gribskov	5,3	▼
Horsens	5,3	▲
Gladsaxe	5,4	▼
Struer	5,4	▼
Ishøj	5,4	▼
Nyborg	5,4	▲
Herlev	5,4	▼
Greve	5,5	▼
Lolland	5,6	▼
Sorø	5,6	▲
Egedal	5,7	▼
Holbæk	5,8	▼
Frederikssund	5,9	▲
Næstved	5,9	▼
Albertslund	6,0	▲
Kalundborg	6,0	▼
Roskilde	6,0	▼
Stevns	6,1	-
Solrød	6,2	▼
Helsingør	6,2	▼
Hvidovre	6,3	▼
Faxe	6,5	▲
Vallensbæk	6,8	▼
Samsø	6,9	-
Morsø	7,6	▼

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Lærernes sygefravær (dagsværksprincip) i 2021, pct.

Data

Tabel: Nøgletallet viser lærernes sygefravær (dagsværksprincip) i 2021, pct. Sygefraværet er opgjort som det gennemsnitlige sygefravær blandt lærerne, afgrænset på overenskomst på funktion 3.22.01. Sygdom dækker over egen sygdom og arbejdsskade. KRL.

Figur: Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning.

3.3 Segregeres der færre elever i jeres kommune ift. sidste år?

Hvorfor er det interessant?

Inklusion indebærer, at børn med særlige behov så vidt muligt skal undervises sammen med deres kammerater i almenundervisningen, så flest børn muligt skal være en del af det almene fællesskab. Udfordringen er kompleks og i de senere år har vi igen set en stigning i segregeringen, som sætter økonomien til special- og almenundervisningen under pres. Hvis segregeringen igen ønskes nedbragt, er det nødvendigt at sætte klare mål og sikre en god inklusiv til fordel for både special- og almenområdet. Forskning fra bl.a. VIVE viser, at elever, som tilbageføres fra et specialtilbud til det almene undervisningsfællesskab, i betydeligt højere grad kommer videre til ungdomsuddannelser end sammenlignelige elever, som bliver i specialtilbud.

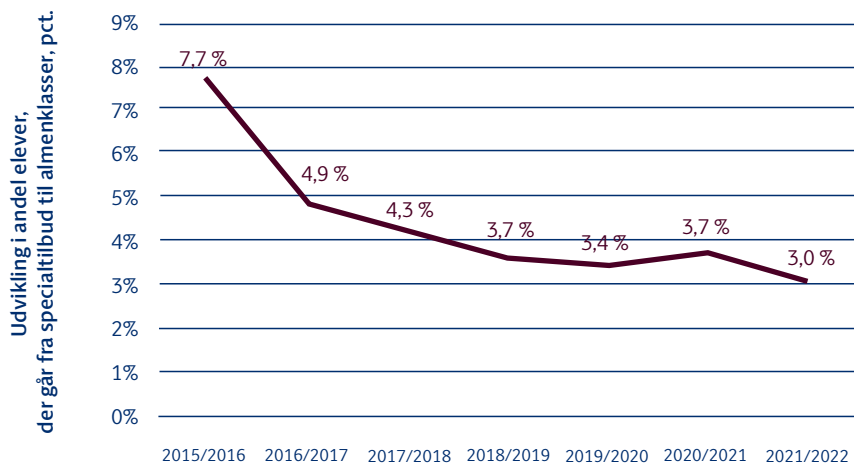
Til videre drøftelse

Det kan være relevant at drøfte følgende:

- Har kommunalbestyrelsen opstillet tydelige og fælles mål for inklusion i folkeskolen?
- Hvordan sikrer kommunalbestyrelsen, at der følges op på fastsatte mål for inklusion?
- Hvilke elevgrupper er særligt overrepræsenterede i de segregerede tilbud (drengene, socialt udsatte elever, elever med anden etnisk herkomst mv.)?
- Er der på skolerne økonomiske incitamenter til inklusion? Lader kommunen frigjorte midler fra specialtilbuddene forblive på skoleområdet i forbindelse med inklusion af eleverne?
- Har I afsat midler til kompetenceudvikling i forbindelse med inklusionsindsatsen?
- Segregeres eleverne til en specialklasse på en almen skole eller til en specialskoler?

En faldende andel elever i specialtilbud tilbageføres til almenområdet

Siden skoleåret 2015/2016 er andelen af elever, som tilbageføres fra et specialtilbud til almenklasser faldet drastisk fra 7,7 pct. til 3,0 pct. Udviklingen giver anledning til refleksion omkring egen praksis; føres der en strategisk tilgang ifb. tilbageførelse? Forskning fra VIVE peger på, at elever, særligt i udskolingen, har gavn af at blive tilbageført, da almene klasser i højere grad sikrer, at eleverne består folkeskolens afgangsprøve. En stigende andel elever segregeres allerede fra indskolingen, og hvis der ikke er fokus på tilbageførelse, så vil vi fremadrettet se markante stigninger i andelen af segregerede elever.

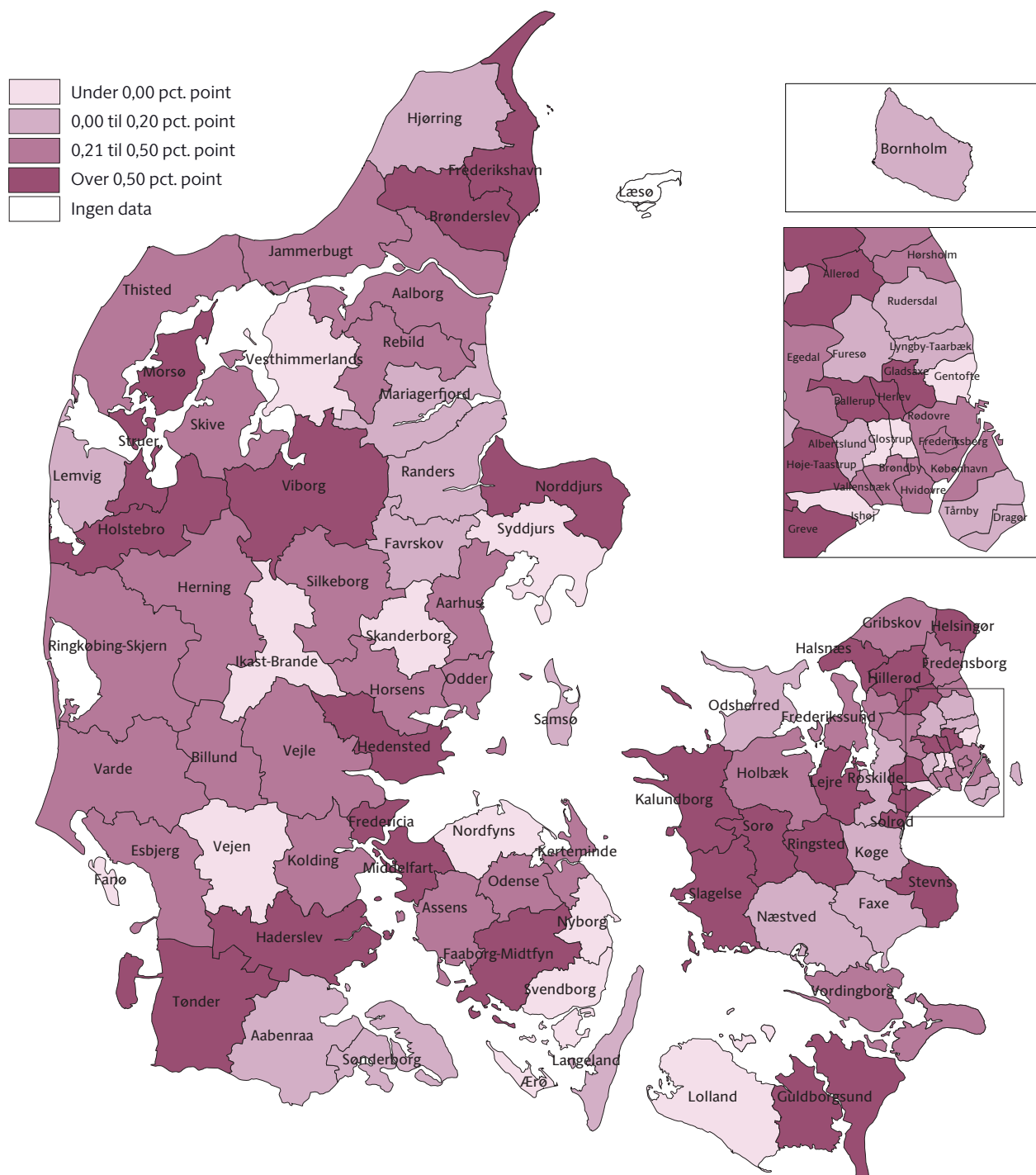
Udvikling i segregeringsgrad fra 2021 til 2022, pct. point.

Lolland	-1,3	▲
Lkast-Brande	-0,6	▲
Ishøj	-0,6	▼
Fanø	-0,3	▲
Nordfyns	-0,2	▲
Nyborg	-0,2	▲
Glostrup	-0,2	▼
Syddjurs	-0,2	▲
Svendborg	-0,2	▲
Vejen	-0,2	▼
Vesthimmerlands	-0,1	▲
Ærø	-0,1	▲
Skanderborg	-0,1	▲
Hjørring	0,0	▲
Rødovre	0,0	▲
Gentofte	0,0	▲
Sønderborg	0,0	▲
Dragør	0,0	▼
Albertslund	0,0	▲
Lynby-Taarbæk	0,0	▲
Faxe	0,1	▼
Favrskov	0,1	▼
Roskilde	0,1	▲
Samsø	0,1	▼
Lemvig	0,1	▼
Bornholm	0,1	▼
Odsherred	0,1	▲
Rudersdal	0,1	▼
Aabenraa	0,1	–
Tårnby	0,1	▲
Randers	0,2	▲
Langeland	0,2	▲
Mariagerfjord	0,2	–
Køge	0,2	▼
Næstved	0,2	▲
Furesø	0,2	▲
Frederiksberg	0,2	▼
Gribskov	0,2	▼
Silkeborg	0,2	▲
Vejle	0,2	▼
Hørsholm	0,3	▼
København	0,3	▼
Ringkøbing-Skjern	0,3	▼
Herning	0,3	▲
Jammerbugt	0,3	▼
Assens	0,3	▲
Vallensbæk	0,3	▲
Aarhus	0,3	▼
Vordingborg	0,3	▼
Brøndby	0,4	▼
Aalborg	0,4	▲
Frederikssund	0,4	▲
Fredensborg	0,4	▲
Odense	0,4	▲
Egedal	0,4	▼
Esbjerg	0,4	▲
Horsens	0,4	▼
Skive	0,4	▲
Thisted	0,4	▲
Billund	0,4	▼
Kolding	0,4	▼
Holbæk	0,5	▼
Kerteminde	0,5	▲
Rebild	0,5	▲
Hvidovre	0,5	▼
Varde	0,5	▲
Odder	0,5	▲
Viborg	0,5	▼
Allerød	0,5	▲
Helsingør	0,6	▲
Ballerup	0,6	▲
Tønder	0,6	▲
Guldborgsund	0,6	▼
Gladsaxe	0,6	▼
Greve	0,6	▼
Frederikshavn	0,6	▼
Fredericia	0,7	▲
Høje-Taastrup	0,7	▼
Ringsted	0,7	▲
Hillerød	0,7	▼
Herlev	0,7	▲
Morsø	0,7	▼
Lejre	0,7	▼
Holstebro	0,7	▼
Stevns	0,8	▲
Middelfart	0,8	▼
Haderslev	0,8	▼
Solrød	0,9	▼
Brønderslev	0,9	▲
Hedensted	0,9	▼
Slagelse	0,9	▼
Faaborg-Midtfyn	1,0	▼
Kalundborg	1,0	–
Struer	1,0	▼
Norddjurs	1,0	–
Sorø	1,1	▼
Halsnæs	2,2	–
Læsø	-	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Udvikling i segregeringsgrad fra 2021 til 2022, pct. point.

Data

Tabel: Udviklingen er beregnet pba. FLIS-nøgletallet "Segregeringsgrad". Nøgletallet viser udviklingen i andelen af elever, der er segregeret fra den almene undervisning. Data stammer fra FLIS og er opgjort i august 2020 og august 2021. FLIS.

Figur: Egne beregninger på baggrund registeranalyse i Danmarks Statistik.

3.4 Hvad er karaktergennemsnittet på jeres skoler?

Hvorfor er det interessant?

Der er fokus på elevernes læring og trivsel i folkeskolen. Alle elever skal udfordres, så de bliver så dygtige, de kan. Derudover skal betydningen af social baggrund for de faglige resultater mindskes. Både i den enkelte kommune og nationalt er der stor opmærksomhed på måling af skolernes resultater. Der er store kommunale forskelle på elevernes karaktergennemsnit, og i FLIS er det muligt at se nærmere på forskelle på karaktergennemsnit mellem skoler i kommunen.

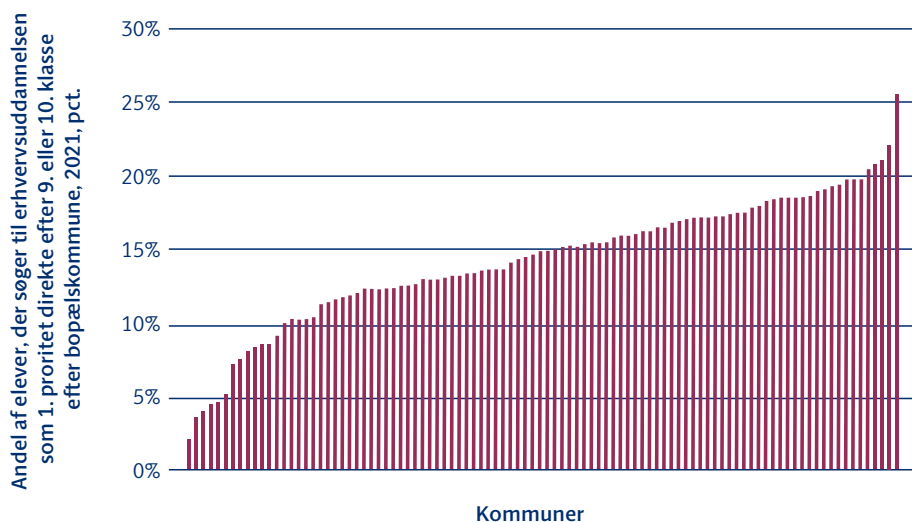
Til videre drøftelse

I den enkelte kommune kan det med udgangspunkt i nøgletallet være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Har I opstillet kommunalpolitiske mål for karakterer?
- Har I faste processer for, hvordan der følges op på elevernes resultater, og hvad resultaterne skal give anledning til?
- Lykkes I med at flytte alle elever – både dem, der ikke klarer sig så godt, og dem i toppen?
- Bruges pengene rigtigt i forhold til at fremme elevernes faglighed og trivsel?
- Er der stor forskel på skoledistrikter og hvad skyldes det udover socioøkonomi?
- Følger I op på andelen af elever, der har aflagt prøve?

Stor variation i elevernes søgning til erhvervsuddannelser

Nationalt er der en målsætning om, at andelen af elever, der vælger en erhvervsuddannelse direkte efter 9./10. klasse, skal øges til mindst 30 pct. i 2025. Figuren viser variationen i søgning på tværs af kommunerne og illustrerer, at der er markante forskelle mellem kommunerne, og at der er et stort potentiale i en række kommuner for at øge søgningen. Kommunerne opfordres til at undersøge egne søgsmønstre og understøtte målsætningen gennem strategier på området. Til inspiration til dette kan der tages udgangspunkt i ovenstående spørgsmål til videre drøftelse.

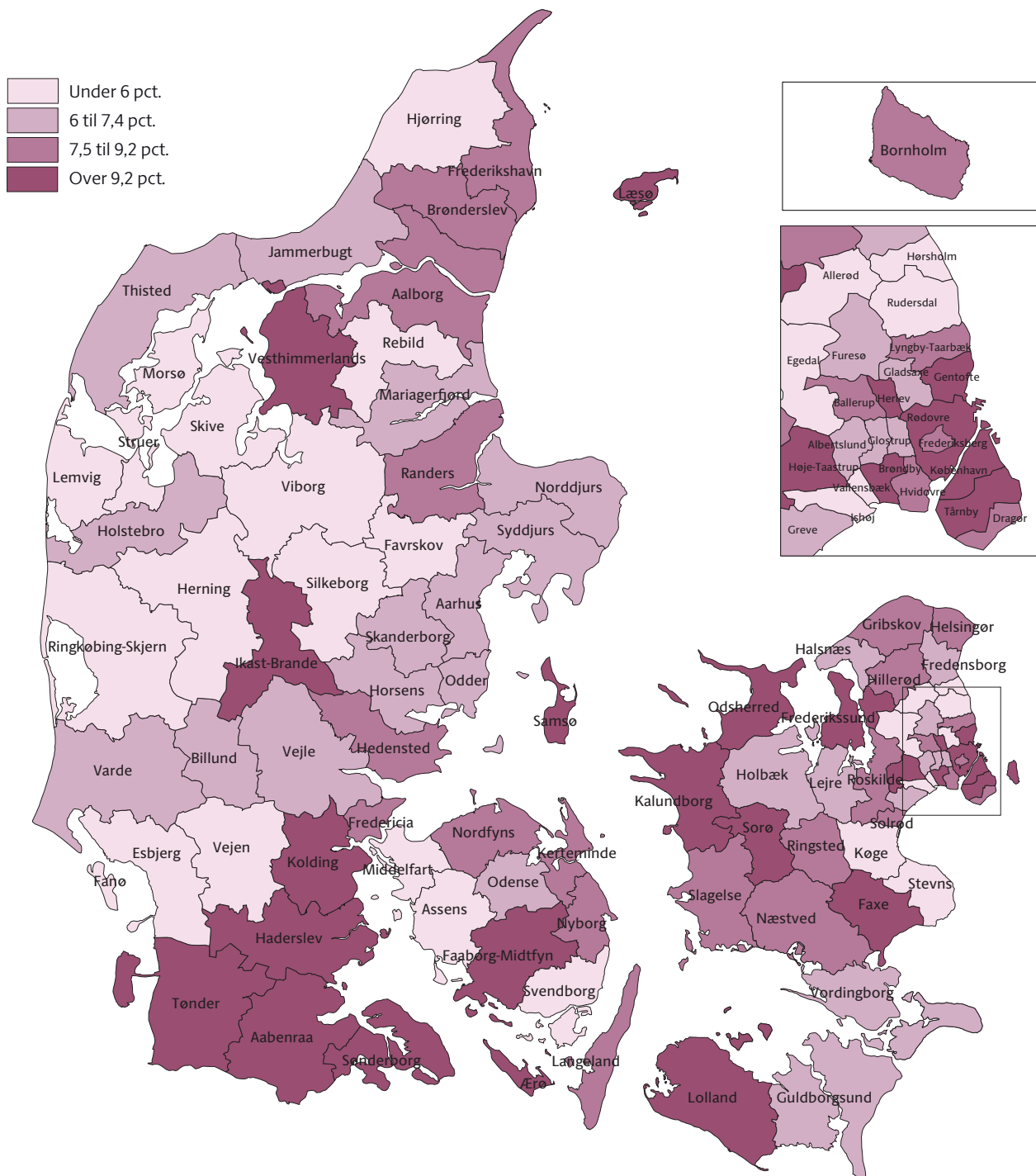

Karaktergennemsnit i 9. classes afgangsprøve i 2022

Lolland	6,7	-
Haderslev	7,0	▼
Morsø	7,0	▼
Kalundborg	7,0	▲
Langeland	7,0	▼
Norddjurs	7,1	▲
Ishøj	7,1	▼
Holbæk	7,1	▼
Læsø	7,1	▲
Hedensted	7,1	▼
Faxe	7,2	▼
Vordingborg	7,2	▲
Odsherred	7,2	▲
Glostrup	7,2	▼
Albertslund	7,3	▲
Aabenraa	7,3	▲
Tønder	7,3	▲
Svendborg	7,3	▼
Frederikssund	7,3	▼
Guldborgsund	7,3	▲
Billund	7,3	▼
Randers	7,3	▲
Samsø	7,3	▼
Fanø	7,4	▼
Slagelse	7,4	▲
Varde	7,4	▲
Frederikshavn	7,5	▲
Halsnæs	7,5	▲
Høje-Taastrup	7,5	▼
Hjørring	7,5	▼
Thisted	7,5	▼
Gribskov	7,5	▼
Nordfyns	7,5	▲
Sønderborg	7,5	▼
Ærø	7,5	▲
Middelfart	7,5	▲
Nyborg	7,5	▲
Faaborg-Midtfyn	7,6	▲
Esbjerg	7,6	▲
Fredericia	7,6	▲
Vejen	7,6	▲
Viborg	7,6	▲
Sorø	7,6	▼
Horsens	7,6	▲
Kerteminde	7,7	▼
Syddjurs	7,7	▲
Brøndby	7,7	▲
Skive	7,7	▲
Ikast-Brande	7,7	▼
Assens	7,7	▲
Jammerbugt	7,7	▲
Odense	7,7	▼
Næstved	7,7	▲
Ringkøbing-Skjern	7,7	▲
Bornholm	7,7	▲
Vesthimmerlands	7,7	▲
Struer	7,7	▲
Ringsted	7,8	▲
Holstebro	7,8	▼
Herning	7,8	▲
Mariagerfjord	7,8	▲
Vejle	7,8	▲
Stevns	7,8	▲
Hvidovre	7,8	▲
Tårnby	7,8	▲
Ballerup	7,8	▲
Helsingør	7,8	▲
Silkeborg	7,9	▼
Lemvig	7,9	▲
Favrskov	7,9	▲
Skanderborg	8,0	▲
Køge	8,0	▲
Aalborg	8,0	▲
Odder	8,0	▲
Brønderslev	8,0	▲
Egedal	8,0	▼
Greve	8,1	▼
Kolding	8,1	▲
København	8,1	▲
Rødovre	8,1	▲
Gladsaxe	8,1	▲
Herlev	8,1	▲
Aarhus	8,1	▲
Vallensbæk	8,2	▼
Roskilde	8,2	▼
Solrød	8,2	▼
Rebild	8,3	▲
Lejre	8,3	▲
Frederiksborg	8,4	▲
Hillerød	8,4	-
Dragør	8,6	▲
Frederiksberg	8,7	▼
Furesø	8,7	▲
Rudersdal	8,7	-
Allerød	8,8	▲
Hørsholm	8,9	-
Gentofte	9,0	▲
Lyngby-Taarbæk	9,1	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:
Karaktergennemsnit i 9. klasses afgangsprøve i 2022

Data

Tabel: FLIS-nøgletallet "Karaktergennemsnit i 9. klasses afgangsprøve (alle elever)". Viser karaktergennemsnittet i bundne prøver i 9. klasse for elever i almenklasser med karakter i alle lovbundne prøver i 9. klasse i 2022. FLIS.

Figur: "Tilmelding til ungdomsuddannelse 10. klasse og øvrige" afgrænset til 9. og 10. klasse. STIL.

3.5 Hvor mange timer arbejder jeres lærere?

Hvorfor er det interessant?

Uddannede lærere spiller en central rolle i at sikre eleveres faglige resultater, stabilt læringsmiljø og den generelle faglighed. Ledigheden er i midlertidig også blandt lærere på et forholdsvist lavt niveau. Kommunernes mulighed for at rekruttere uddannede lærere er derfor udfordret. En vej til at sikre, at eleverne møder kvalificeret personale er, at flere lærere kommer op i tid. Lærerne er ikke en af de grupper, som traditionelt har arbejdet på deltid, men på kommuneniveau ses alligevel tydelige forskelle, ligesom kommunerne internt i kommunen vil kunne finde forskellen skolerne imellem.

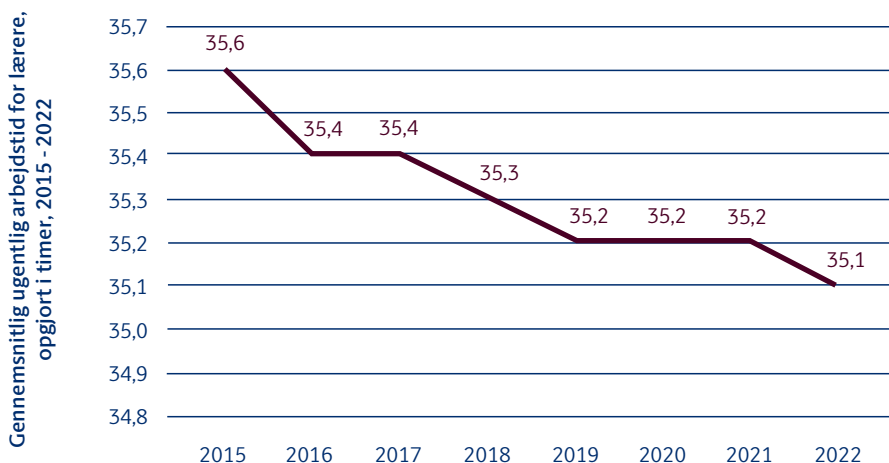
Til videre drøftelse

I den enkelte kommune kan det med udgangspunkt i nøgletallet være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Er der variationer i den gennemsnitlige arbejdstid på tværs af skolerne?
- Har I en rekrutteringsstrategi, som fokuserer på, at medarbejdere kommer op i tid eller på fuld tid?
- Understøtter dialogen mellem medarbejdere og skoleledere muligheden for at arbejde fuld tid?
- Har I afsøgt, evt. gennem dialog med det pædagogiske personale, hvilke gevinster og barrierer der er ved at få mere personale op i tid?

Arbejdstiden blandt lærere er faldende

Siden skolereformen er arbejdstiden blandt lærere faldet fra, at lærere i gennemsnit arbejdede 35,6 timer om ugen i 2015 til 35,1 timer om ugen i 2022. Den gennemsnitlige arbejdstid blandt lærere er altså fortsat forholdsvis tæt på fuldtid, men arbejdstiden er nedadgående. Kommunerne opfordres til at undersøge udviklingen i egen kommune mhp. at afklare, om der er behov for at understøtte, at tendensen ikke fortsætter og bidrager til lærermangel. Danmarkskortet viser, at det i høj grad er kommunespecifikt, om den gennemsnitlige arbejdstid er høj eller lav. Kommuner som ligger lavt ift. nabokommuner opfordres til at undersøge årsagen til dette.

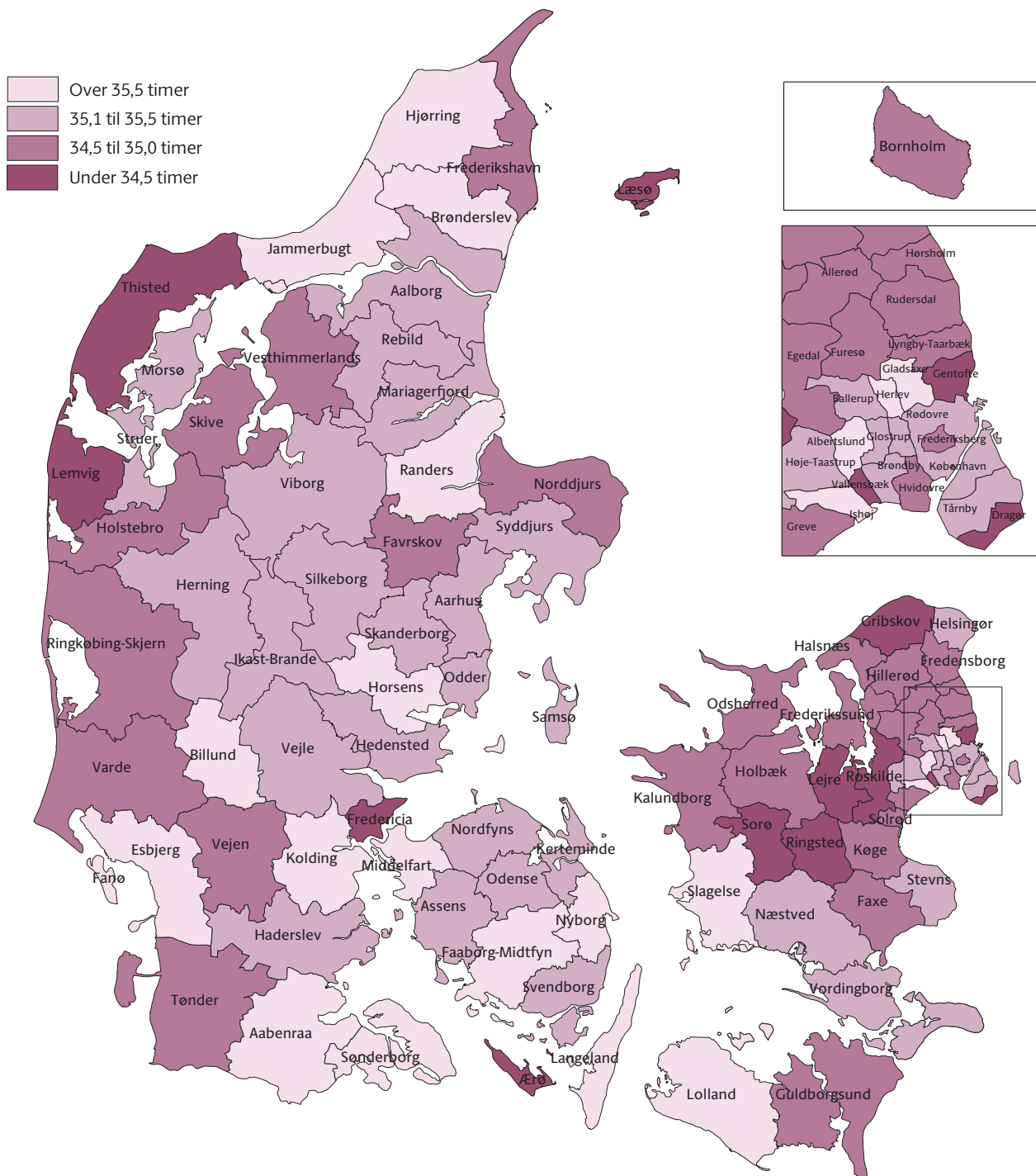
Gennemsnitlig arbejdstid for lærere i folkeskolen i 2021, timer pr. uge

Nyborg	36,1	▲
Faaborg-Midtfyn	35,9	▲
Brønderslev	35,9	–
Ishøj	35,8	▲
Sønderborg	35,8	▲
Albertslund	35,7	▼
Lolland	35,7	▼
Fanø	35,7	▼
Horsens	35,7	▲
Gladsaxe	35,6	▲
Slagelse	35,6	▼
Kolding	35,6	▲
Hjørring	35,6	▼
Herlev	35,5	▲
Middelfart	35,5	▲
Langeland	35,5	▲
Billund	35,5	▲
Esbjerg	35,5	▲
Aabenraa	35,5	▲
Randers	35,5	▼
Jammerbugt	35,5	▲
Brøndby	35,4	▼
Rødovre	35,4	▲
Stevns	35,4	▲
Vordingborg	35,4	▲
Odense	35,4	▼
Viborg	35,4	▼
Mariagerfjord	35,4	▼
Aalborg	35,4	▼
Ballerup	35,3	▼
Glostrup	35,3	▼
Høje-Taastrup	35,3	▲
Assens	35,3	▼
Svendborg	35,3	▼
Nordfyns	35,3	▼
Herning	35,3	▼
Struer	35,3	▲
Syddjurs	35,3	▼
Helsingør	35,2	▼
Næstved	35,2	▼
Morsø	35,2	▼
Silkeborg	35,1	▲
Samsø	35,1	▲
Rebild	35,1	▼
København	35,0	▼
Tårnby	35,0	▼
Solrød	35,0	–
Kerteminde	35,0	▼
Haderslev	35,0	▼
Vejle	35,0	▲
Odder	35,0	▲
Skanderborg	35,0	▲
Aarhus	35,0	▼
Ikast-Brande	35,0	▼
Hedensted	35,0	▲
Hvidovre	34,9	▼
Køge	34,9	▼
Odsherred	34,9	▼
Faxe	34,9	▲
Kalundborg	34,9	▲
Holstebro	34,9	▼
Norddjurs	34,9	▼
Frederikshavn	34,9	▼
Vesthimmerlands	34,9	▲
Hillerød	34,8	▲
Greve	34,8	▼
Frederiksberg	34,7	▲
Fredensborg	34,7	▲
Frederikssund	34,7	▲
Halsnæs	34,7	▲
Tønder	34,7	▼
Ringkøbing-Skjern	34,7	▼
Lynby-Taarbæk	34,6	▲
Furesø	34,6	▼
Rudersdal	34,6	▲
Egedal	34,6	▼
Holbæk	34,6	▼
Guldborgsund	34,6	▲
Bornholm	34,6	▼
Favrskov	34,6	▼
Skive	34,6	▼
Allerød	34,5	▼
Hørsholm	34,5	▼
Varde	34,5	▲
Vejen	34,5	▼
Gribskov	34,4	▲
Vallensbæk	34,3	▼
Roskilde	34,3	▼
Ringsted	34,3	▼
Sorø	34,3	▼
Ærø	33,9	▲
Lemvig	33,9	▼
Dragør	33,8	▲
Thisted	33,8	▲
Gentofte	33,7	▼
Lejre	33,5	–
Læsø	32,8	▼
Fredericia	32,1	▼

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før
▼

Kort:

Gennemsnitlig arbejdstid for lærere i folkeskolen i 2021, timer pr. uge

Data

Tabel: Egne beregninger på baggrund af registeranalyse i Danmarks Statistik.

Figur: Egne beregninger på baggrund af registeranalyse i Danmarks Statistik.

3.6 Hvor mange af jeres elever er i gang med en ungdomsuddannelse 15 mdr. efter 9. klasse?

Hvorfor er det interessant?

Den uddannelsespolitiske målsætning er, at mindst 90 pct. af de 25-årige skal have gennemført en ungdomsuddannelse i 2030. Langt hovedparten af dimittender fra en ungdomsuddannelse gennemfører denne umiddelbart efter afslutningen af 9. klasse. Det er en af folkeskolens centrale opgaver at understøtte, at eleverne er uddannelsesparate, når de forlader folkeskolen. De nyeste tal viser, at der fortsat er et stykke arbejde før, den uddannelsespolitiske målsætning, om at ca. 80 pct. af de 25-årige har en ungdomsuddannelse, er indfriet.

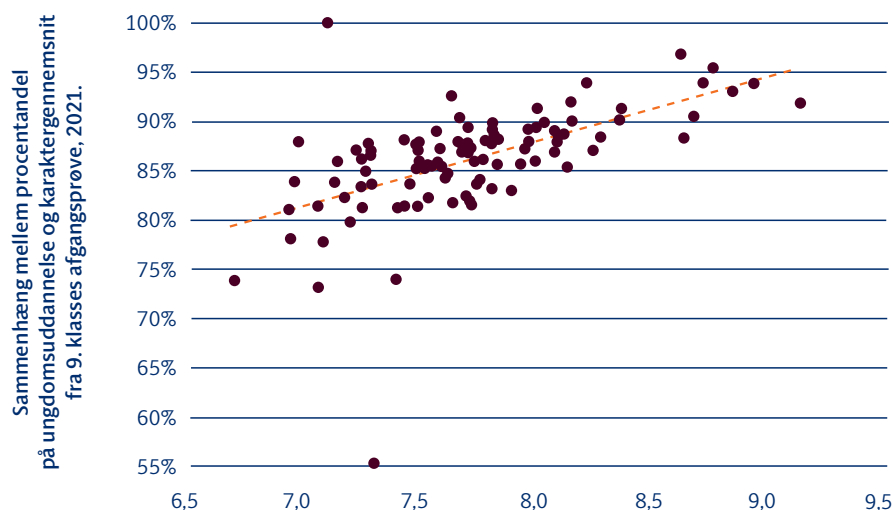
Til videre drøftelse

Det kan være relevant at drøfte følgende:

- Er der en kommunal strategi for, hvordan der sikres en tryk overgang fra folkeskole til ungdomsuddannelse?
- Er der dialog med erhvervsskoler og gymnasier omkring deres arbejde for at nedbringe frafaldet?
- Hvordan arbejder I med brobygning til ungdomsuddannelserne og erhvervsklasser for de mindre bogligt orienterede unge?
- Hvordan tilrettelægger kommunen sine tilbud til de unge, som ikke umiddelbart er parate til at påbegynde en ungdomsuddannelse?
- Er der et godt samarbejde mellem institutionerne, så der sikres et sammenhængende fokus på overgangen til ungdomsuddannelse fra alle sider?
- Er der særlige grupper af elever, som ikke kommer i gang med en ungdomsuddannelse?

Markante forskelle mellem regionerne ift. søgning til erhvervsuddannelserne

Figuren viser sammenhængen mellem andelen af elever på ungdomsuddannelser og elevernes gennemsnitlige karaktergennemsnit. Figuren kan dermed sige noget om, hvorvidt der er sammenhæng mellem de to forhold. På trods af, at sammenhængen ikke er stærk, så kan der alligevel spores en vis sammenhæng således, at et højere karaktergennemsnit også giver flere elever på ungdomsuddannelser. Analyser giver derfor anledning til, at også at understøtte andre parametre for at få flere på ungdomsuddannelse.

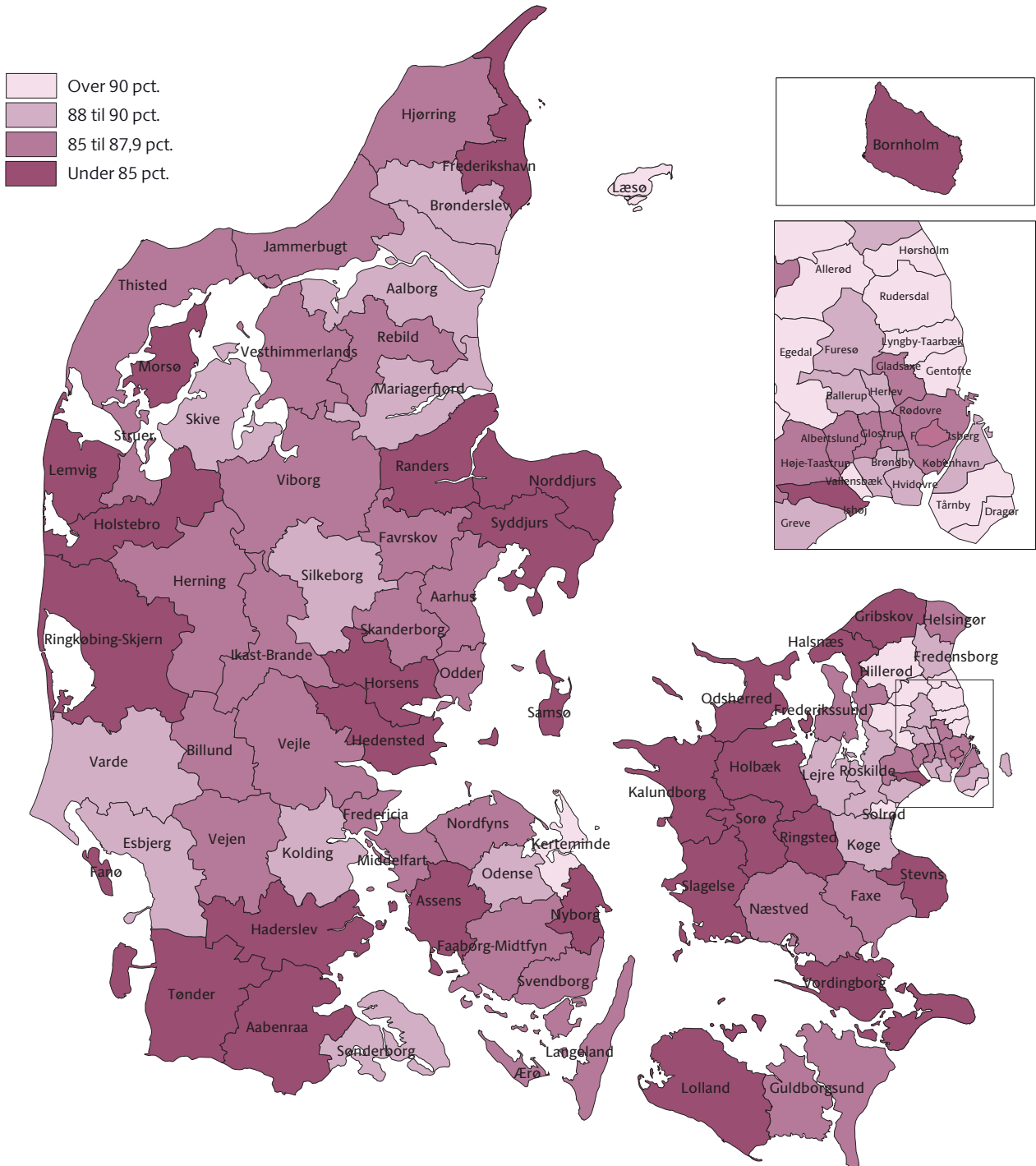
Andel på ungdomsuddannelse 30 september året efter grundskole, årgang 2018/2019, pct.

Læso	100,0	▲
Dragør	96,9	▲
Allerød	95,5	▲
Gentofte	94,0	▲
Solrød	93,9	▲
Rudersdal	93,9	–
Hørsholm	93,2	▼
Kerteminde	92,7	▲
Vallensbæk	92,0	▼
Lyngby-Taarbæk	91,8	▲
Hillerød	91,4	▲
Egedal	91,3	▼
Furesø	90,6	▼
Skive	90,4	▲
Fredensborg	90,2	▲
Roskilde	90,1	▲
Greve	90,0	–
Tårnby	89,9	▲
Odense	89,4	▲
Brønderslev	89,4	▲
Køge	89,3	▼
Hvidovre	89,2	▲
Esbjerg	89,2	▲
Kolding	89,1	▲
Herlev	88,8	▲
Ballerup	88,7	▼
Lejre	88,4	▲
Frederiksberg	88,4	▲
Silkeborg	88,2	▼
Varde	88,1	▲
Aalborg	88,1	▲
Mariagerfjord	88,1	▲
Sønderborg	88,0	▲
Brøndby	88,0	▲
Rødovre	87,9	▲
Næstved	87,9	▲
Langeland	87,9	▲
Gladsaxe	87,9	▼
Frederikssund	87,8	▲
Vejle	87,8	▲
Høje-Taastrup	87,7	▲
Vesthimmerlands	87,5	▲
Skanderborg	87,4	▼
Vejen	87,3	▼
Jammerbugt	87,2	▼
Rebild	87,1	▼
Billund	87,1	▼
Glostrup	87,1	▼
København	87,0	▲
Ikast-Brande	86,9	▲
Thisted	86,9	▼
Guldborgsund	86,7	▲
Albertslund	86,4	▲
Herning	86,1	▼
Faxe	86,1	▲
Nordfyns	86,0	▲
Struer	86,0	▲
Odder	86,0	▼
Fredericia	85,9	▲
Favrskov	85,8	▼
Helsingør	85,6	▲
Middelfart	85,6	▼
Faaborg-Midtfyn	85,5	▲
Hjørring	85,4	▲
Ærø	85,4	▼
Viborg	85,3	▼
Aarhus	85,3	▲
Svendborg	85,1	▲
Horsens	84,9	▼
Sorø	84,3	▼
Holstebro	84,3	▼
Kalundborg	84,0	▲
Hedensted	83,8	▼
Randers	83,8	▲
Ringsted	83,8	▼
Halsnæs	83,8	▲
Aabenraa	83,5	▼
Stevns	83,2	▲
Lemvig	83,0	▼
Assens	82,4	▼
Vordingborg	82,4	▲
Nyborg	82,4	▲
Ringkøbing-Skjern	82,0	▼
Syddjurs	81,8	▼
Bornholm	81,6	▲
Ishøj	81,5	▲
Gribskov	81,5	▲
Frederikshavn	81,5	▼
Tønder	81,4	▼
Slagelse	81,3	▼
Haderslev	81,1	▼
Odsherred	79,8	▲
Morsø	78,3	▼
Holbæk	77,9	▲
Fanø	74,1	▼
Lolland	73,9	–
Norddjurs	73,3	▼
Samsø	55,6	▼

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Andel på ungdomsuddannelse 30 sept. året efter grundskole, årgang 2018/2019, pct.

Data

Tabel: Nøgletallet viser, hvor stor en andel af eleverne, som 15 mdr. efter 9. klasse, er i gang med en ungdomsuddannelse (erhvervsfaglig uddannelse, gymnasial uddannelse, STU og KUU). Institutionstypen er folkeskoler, specialskoler og dagbehandlingstilbud i 2022. STIL.

Figur: Egne beregninger på baggrund af ovenstående og FLIS-nøgletallet ”Karaktergennemsnit i 9. classes afgangsprøve (alle elever)”.

4.1 Hvordan har udgifterne til udsatte børn og unge udviklet sig?

Hvorfor er det interessant?

Kommunerne melder fortsat om et stigende pres på det specialiserede socialområde. Selvom udgiftspreset på børneområdet ikke har samme omfang som på voksenområdet, lever regnskaberne ikke op til ambitionerne i budgetterne. Fra politisk side kan en klar retning og prioritering understøtte dette arbejde. I forvaltningens arbejde kan tilpasning af indsatserne og opfølgning på effekten være nogle af redskaberne til at styre inden for de budgetterede rammer.

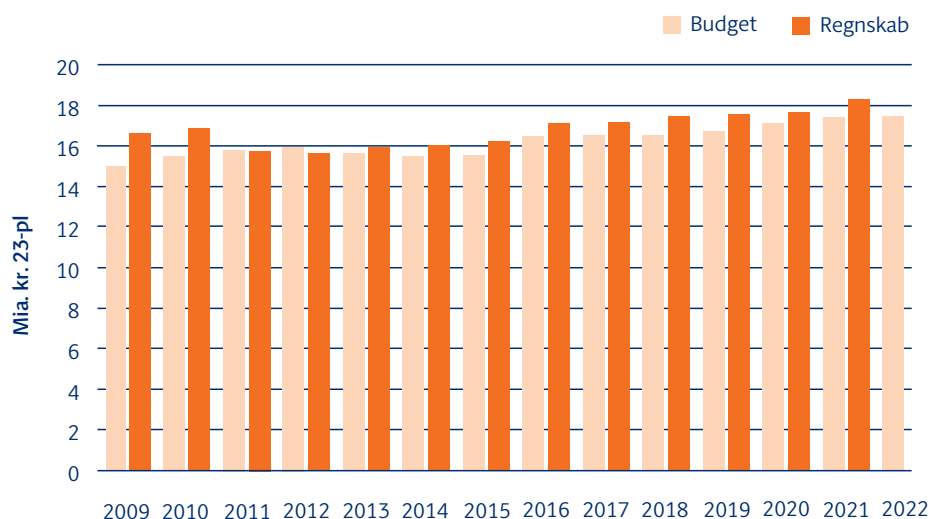
Til videre drøftelse

Det er afgørende at følge udviklingen i udgifter og aktivitet på det specialiserede børnesocialområde løbende. Derfor kan følgende drøftelser være relevante i kommunen:

- Er der politisk vedtagne strategier?
- Tages der løbende stilling til aktivitets- og udgiftsudvikling på området?
- Er der en plan for, hvordan pludseligt opståede udgifter håndteres?
- Følges der op på indsatsernes effekt, og tilpasses indsatserne herudfra?
- Lægges budgettet ud fra realistiske forudsætninger og fremskrivninger?

Forskellen mellem budget og regnskab øges fortsat

I perioden efter kommunalreformen var det specialiserede børneområde karakteriseret ved udgiftsvækst og store budgetoverskridelser. I årene efter reformen, vendte en fokuseret indsats udviklingen i de kommunale regnskaber. Siden 2013 har der dog været budgetoverskridelser på området, og gabet mellem budget og regnskab har været stigende næsten hvert år siden. Dykker man ned i udgifterne på de enkelte indsatsområder, er det særligt udgifterne til de forebyggende foranstaltninger, der har været i stigning.

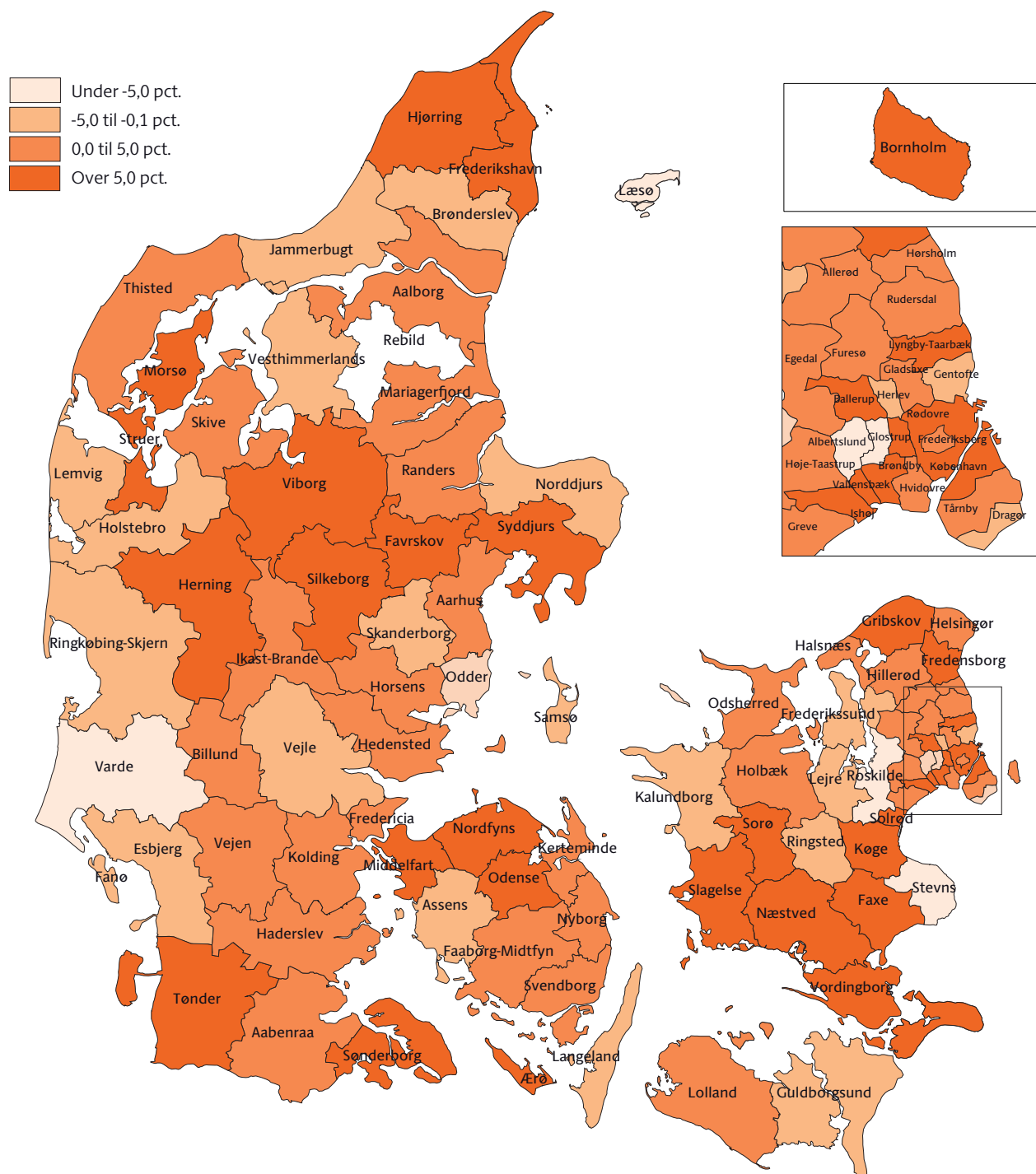
Udvikling i samlede nettodriftsudgifter til udsatte børn og unge fra 2020 til 2021, 23-pl, pct.

Odder	-18,0	▲
Læsø	-16,1	▼
Albertslund	-12,8	▲
Varde	-11,1	▲
Stevns	-9,6	▲
Rebild	-8,6	▲
Glostrup	-8,6	▼
Roskilde	-7,0	▲
Herlev	-3,9	▲
Esbjerg	-3,8	▲
Assens	-3,8	▲
Fanø	-3,5	▼
Langeland	-3,3	▼
Samsø	-2,8	▲
Skanderborg	-2,6	▲
Dragør	-2,0	▲
Norddjurs	-2,0	▼
Holstebro	-1,9	▲
Gentofte	-1,9	▲
Jammerbugt	-1,8	–
Ringkøbing-Skjern	-1,7	▼
Brønderslev	-1,5	▲
Vesthimmerlands	-1,4	▲
Frederikssund	-1,4	▼
Lejre	-1,3	▲
Vejle	-1,2	▲
Lemvig	-1,2	▲
Kalundborg	-0,7	▲
Ringsted	-0,6	▼
Guldborgsund	-0,2	▲
Ikast-Brande	0,1	▲
Billund	0,2	▲
Nyborg	0,4	▼
Hedensted	0,6	▲
Aabenraa	0,7	▲
Lolland	0,9	▼
Kerteminde	1,3	▲
Skive	1,4	▼
Vejen	1,4	▼
Thisted	1,4	▲
Greve	1,6	▼
Aalborg	1,7	▲
Haderslev	1,8	▼
Allerød	2,0	▲
Rudersdal	2,2	▼
Egedal	2,2	▼
Furesø	2,3	▲
Helsingør	2,4	▲
Kolding	2,4	▲
Hørsholm	2,7	▼
Frederiksberg	2,8	▼
Horsens	2,8	▲
Holbæk	2,9	▼
Odsherred	2,9	▼
Tårnby	3,0	▼
Aarhus	3,1	▼
Hillerød	3,2	▲
Mariagerfjord	3,2	▲
Halsnæs	3,7	▼
Gladsaxe	3,7	▲
Høje-Taastrup	3,8	▼
Hvidovre	4,1	▲
Randers	4,5	▼
Faaborg-Midtfyn	4,6	▼
Svendborg	4,7	▲
Fredericia	4,8	▼
Tønder	5,2	▼
Morsø	5,3	▼
Middelfart	5,3	▼
Favrskov	5,7	▲
København	5,8	▼
Brøndby	6,0	▲
Rødovre	6,0	▼
Hjørring	6,4	▼
Vordingborg	6,7	▲
Odense	7,0	▲
Faxe	7,4	▲
Ishøj	7,4	▼
Sorø	7,6	▼
Herning	8,2	▼
Næstved	8,6	▼
Køge	8,8	▼
Lyngby-Taarbæk	9,0	▲
Silkeborg	9,5	▼
Gribskov	9,6	▼
Frederikshavn	10,0	▼
Ballerup	10,2	▼
Bornholm	10,7	▼
Solrød	11,0	▲
Slagelse	11,1	▼
Viborg	11,5	–
Syddjurs	14,5	▼
Sønderborg	15,9	▼
Struer	16,5	▼
Fredensborg	17,0	▼
Vallensbæk	17,6	▼
Ærø	17,9	▼
Nordfyns	21,8	▼

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Udvikling i samlede nettodriftsudgifter til udsatte børn og unge fra 2020 til 2021, 23-pl, pct.

Data

Tabel: Nøgletallet viser udviklingen i nettodriftsudgifterne til udsatte børn og unge fra 2020 til 2021 data er på fkt. 5.28.20-5.28.26, dranst 1 og 2, uden hovedart 0. 23-pl. Trukket i FLIS.

Figur: Danmarks Statistik.

4.2 Hvad er jeres udgifter til anbringelser?

Hvorfor er det interessant?

En anbringelse er en af de dyreste og mest indgribende indsatser på børneområdet. Dog kan det være vanskeligt at prognosticere antallet af anbringelser. I 2021 var der godt 11.000 anbragte børn i alderen 0-17 år på landsplan. Heraf var ca. 65 pct. anbragt i plejefamilie. På tværs af kommunerne er i gennemsnit 1 pct. af børnene anbragt, dog med kommunale udsving fra 0,2 pct. til 3,5 pct. Som en af de dyreste indsatser på området kan udgifter til anbringelser spille en stor rolle i budget og regnskab.

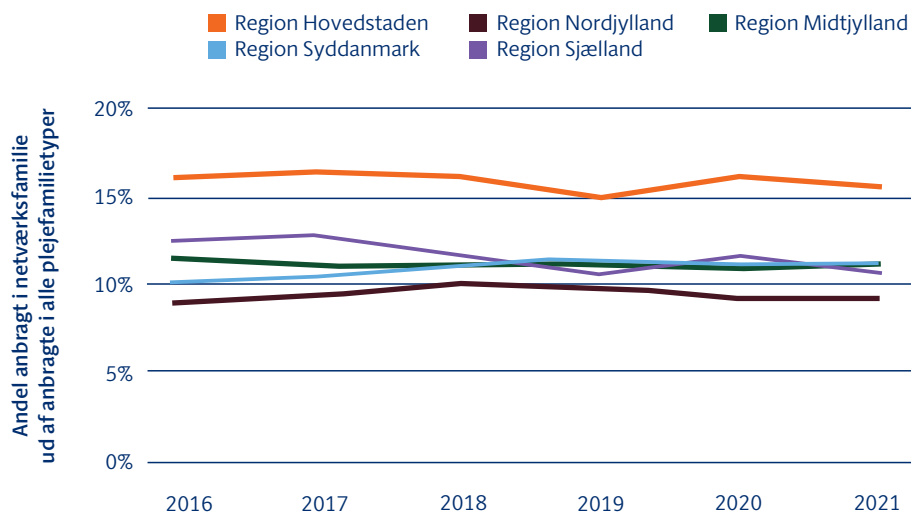
Til videre drøftelse

Det er oplagt i kommunerne at tage en politisk drøftelse om anbringelsesområdet, og dermed sætte retning for kommunernes arbejde med børn og familier. Drøftelsen kan have forskellige indgangsvinkler:

- Hvornår og hvordan anbringes børn i kommunen?
- Hvad er de politiske mål og ambitioner for anbragte børn? Skal der arbejdes hen imod fx en afgangseksamen fra skolen og videre uddannelse?
- Følges der op på de politiske mål og ambitioner?
- Hvordan sikres det, at unge anbragte kommer i gang med voksenlivet?

Regionale forskelle i anvendelsen af plejefamilier

Skandinaviske studier viser, at en stor del af børn og unge, der er anbragt hos slægt eller netværk, trives godt. Tallene i figuren viser, at der er forskel i anvendelsen af netop denne type anbringelse på tværs af regioner, men også indenfor de enkelte regioner er der kommunale forskelle. Hovedstadskommunerne anvender i større grad denne anbringelsestype end de øvrige kommuner. Fælles for alle kommuner er dog, at niveauet ligger stort set på det samme som for seks år siden. For den enkelte kommune kan det derfor være relevant at overveje, om familie og netværk i større grad kan tænkes aktivt ind ved anbringelse af børn og unge.

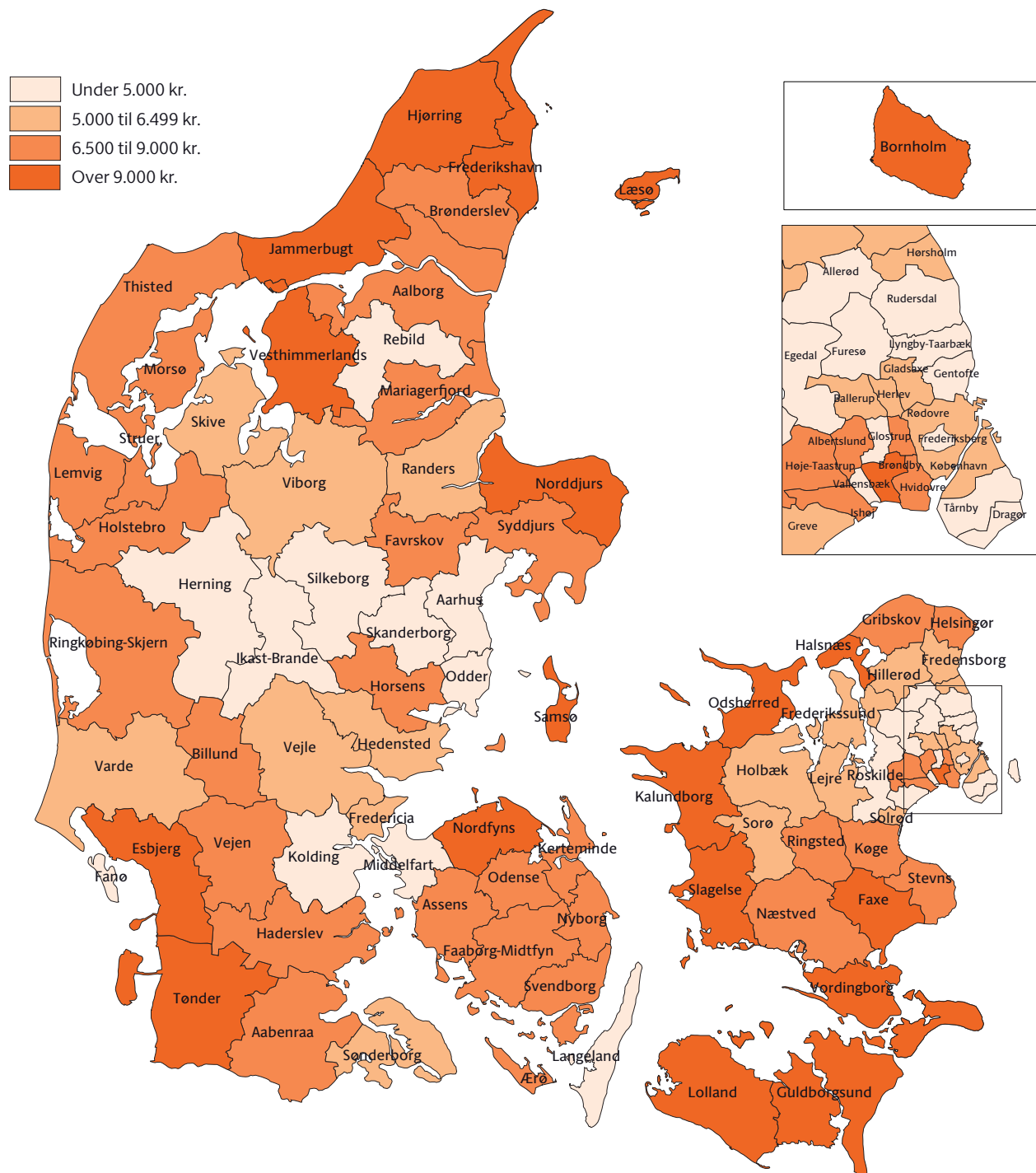
Samlede nettodriftsudgifter til anbringelser pr. 0-22 årig i 2021, 23-pl

Dragør	2.158	-
Furesø	3.421	▲
Skanderborg	3.467	▲
Vallensbæk	3.503	▼
Gentofte	3.912	▲
Allerød	4.011	▲
Kolding	4.150	▲
Tårnby	4.216	-
Lyngby-Taarbæk	4.237	▲
Rudersdal	4.266	▲
Rebild	4.276	▲
Egedal	4.288	▼
Fanø	4.381	▲
Frederiksberg	4.418	▼
Silkeborg	4.424	▲
Roskilde	4.575	▲
Glostrup	4.601	▲
Ikast-Brande	4.659	▲
Aarhus	4.738	▲
Odder	4.751	▲
Middelfart	4.786	▼
Herning	4.877	▼
Varde	5.041	▲
Vejle	5.216	▲
Fredericia	5.239	▼
Sorø	5.282	▼
Solrød	5.391	▼
Lejre	5.436	▼
Hillerød	5.489	-
Gladsaxe	5.495	▼
København	5.531	▲
Hørsholm	5.570	▼
Herlev	5.603	▲
Holbæk	5.628	▼
Greve	5.838	▲
Skive	5.872	▲
Fredensborg	5.893	▲
Sønderborg	6.122	▼
Frederikssund	6.127	▲
Randers	6.138	▼
Hedensted	6.155	▼
Ballerup	6.397	▼
Viborg	6.420	▼
Ringkøbing-Skjern	6.549	▲
Holstebro	6.612	▲
Køge	6.624	-
Rødovre	6.668	▼
Vejen	6.704	▲
Aalborg	6.745	▲
Kerteminde	6.805	▲
Hvidovre	6.820	▼
Helsingør	6.917	▲
Stevns	6.930	▲
Horsens	6.948	▼
Gribskov	7.031	▼
Syddjurs	7.043	▼
Billund	7.056	▼
Ærø	7.120	▼
Thisted	7.142	▲
Høje-Taastrup	7.156	▲
Favrskov	7.290	▼
Lemvig	7.374	-
Odense	7.433	▼
Aabenraa	7.588	▼
Faaborg-Midtfyn	7.600	▼
Struer	7.736	▼
Nyborg	7.911	▼
Ringsted	7.943	▲
Haderslev	7.970	▼
Morsø	8.335	▲
Svendborg	8.430	▼
Næstved	8.657	▼
Ishøj	8.700	▼
Mariagerfjord	8.798	▲
Albertslund	8.811	▲
Assens	8.872	▲
Brøndby	9.014	▼
Vesthimmerlands	9.021	▲
Kalundborg	9.204	▲
Samsø	9.337	▲
Hjørring	9.448	▼
Slagelse	9.548	▼
Jammerbugt	9.574	▼
Brønderslev	9.576	▼
Esbjerg	9.722	▼
Nordfyns	9.995	▼
Frederikshavn	10.531	▼
Bornholm	10.913	▼
Tønder	11.413	-
Norddjurs	11.507	▲
Odsherred	11.883	▼
Halsnæs	13.254	▲
Faxe	14.237	▼
Læso	14.527	▲
Guldborgsund	15.266	▼
Vordingborg	16.527	▼
Langeland	19.287	-
Lolland	21.454	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Samlede nettodrifudsudgifter til anbringelser pr. 0-22 årig i 2021, 23-pl

Data

Tabel: Nøgletallet viser nettodrifudsudgifterne til anbringelser på fkt. 5.28.20, 5.28.22, 5.28.23, samt 5.28.26 grp. 001 og 002, dranst 1 og 2, dranst 1 og 2, uden hovedart 0, pr. 0-22 årige i 23-pl. Nøgletallet inkluderer ikke udgifter til sikrede døgninstitutioner. Antallet af 0-22 årige er trukket i FLIS opgjort som gennemsnit over årets måneder. FLIS.

Figur: Danmarks Statistik.

4.3 Hvor meget satser I på forebyggelse til udsatte børn og unge?

Hvorfor er det interessant?

I kommunerne har forebyggende foranstaltninger for alvor fået fodfæste. De kommunale udgifter til forebyggelse er stigende. Mange børn lever deres hverdag i kommunale institutioner, fx skole eller børnehave, og den daglige trivsel kan også understøttes her. For mange kommuner kan det næste skridt derfor være at tænke det forebyggende sociale arbejde sammen med indsatser på andre områder, fx på dagtilbuds-, skole- og sundhedsområdet.

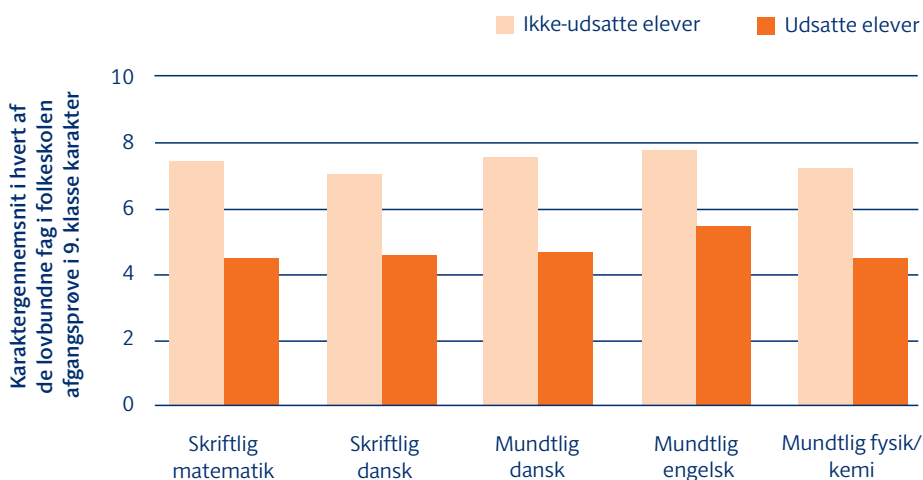
Til videre drøftelse

For at forebyggelse er en god investering, skal den have et klart formål, og der skal følges op på, om den har den ønskede effekt. Følgende kan overvejes i arbejdet:

- Hvordan og hvornår følges der op på, om indsatserne virker efter hensigten, og om børn og familier oplever progression?
- Hvad gør I, hvis barnet og familien ikke får den ønskede progression? Og hvornår skal indsatser omlægges, hvis de ikke virker efter hensigten, eller der ikke opleves progression?
- Hvordan inddrages børn og familier i det forebyggende arbejde, og hvordan engageres de i at skabe progression?
- Tænkes den forebyggende indsats på tværs af forvaltninger?
- Understøtter organisationen helhedstænkning rundt om barnet og familien?

Forskel i karaktergennemsnit i de lovbundne fag i folkeskolens afgangsprøve i 9. klasse

Udsatte børn og unge tager i lavere grad 9. classes afgangsprøve end ikke-udsatte børn og unge. Udover at færre udsatte elever tager afgangsprøven, klarer de udsatte elever sig også dårligere i de lovbundne prøver end ikke-udsatte elever. Særligt i skriftlig matematik ligger de udsatte elevers karaktergennemsnit 3 karakterpoint under de ikke-udsattes elevers. Dette skal ses i sammenhæng med, at karakterkravene til optagelse på ungdomsuddannelser er blevet skærpet.

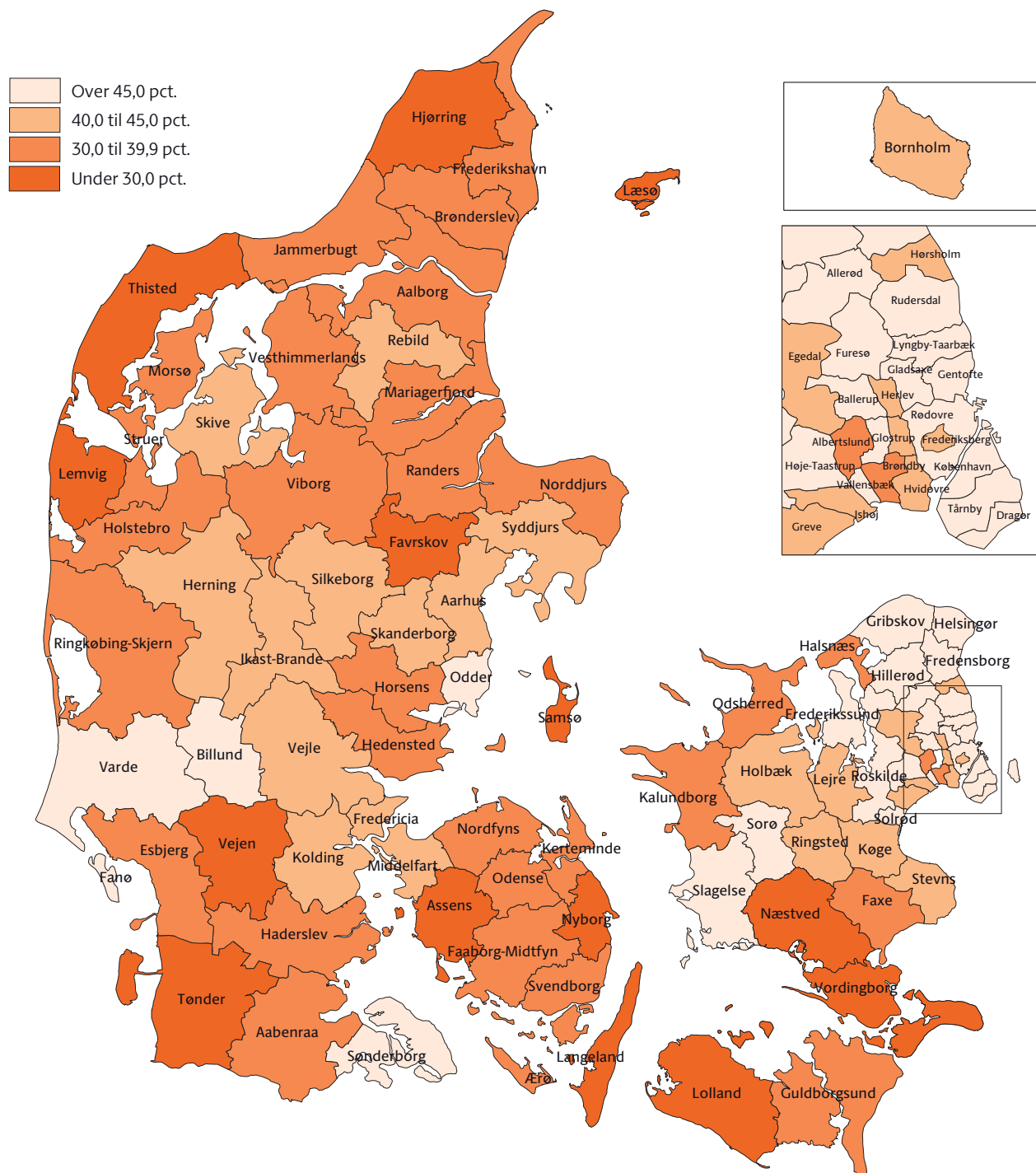
Andel af de samlede udgifter på området der anvendes på forebyggelse i 2021, pct.

Dragør	59,5	–
Vallensbæk	56,5	▲
Gribskov	53,7	▲
Ballerup	52,9	▲
Lyngby-Taarbæk	52,6	▲
Fredensborg	52,4	▲
Søro	52,1	▼
Gentofte	50,7	▼
Fanø	50,4	▲
Roskilde	50,4	▼
Furesø	50,3	▼
Høje-Taastrup	50,3	▲
Tårnby	50,1	▼
Hillerød	49,4	▼
Gladsaxe	49,3	▼
Frederikssund	48,8	▲
Allerød	48,3	▲
Varde	47,9	▼
Sønderborg	47,2	▼
Glostrup	46,8	▲
Rudersdal	46,7	▲
Odder	46,6	▲
Slagelse	46,1	▲
Helsingør	45,5	▲
Solrød	45,5	▼
Billund	45,4	–
København	45,1	▲
Middelfart	44,9	▼
Stevns	44,9	▲
Skanderborg	44,9	▼
Køge	44,8	▲
Herlev	44,7	▲
Fredericia	44,5	▼
Holbæk	44,3	▼
Rødovre	43,9	▼
Frederiksberg	43,7	▼
Hvidovre	43,6	▼
Egedal	43,5	▼
Skive	43,5	▲
Ringsted	43,0	▲
Ikast-Brande	42,9	▼
Aarhus	42,6	▲
Silkeborg	42,5	▼
Herning	42,4	▼
Syddjurs	42,1	▼
Rebild	42,1	▼
Bornholm	42,0	▼
Lejre	41,9	▼
Greve	41,5	▼
Kolding	41,0	▲
Vejle	41,0	▼
Ishøj	40,5	▼
Hørsholm	40,0	▼
Hedensted	39,9	▼
Kerteminde	39,5	▲
Faaborg-Midtfyn	37,8	▼
Albertslund	37,2	▼
Halsnæs	37,1	▲
Brøndby	37,0	▲
Ringkøbing-Skjern	36,9	▲
Brønderslev	36,5	▼
Randers	36,5	▼
Ærø	36,5	▼
Morsø	36,1	▲
Struer	35,5	▼
Svendborg	35,3	▼
Aabenraa	35,1	▼
Holstebro	35,1	▼
Esbjerg	34,8	▼
Odsherred	34,7	–
Viborg	34,6	▼
Odense	34,1	▲
Faxe	34,0	▼
Aalborg	33,8	▲
Nordfyns	33,7	▼
Mariagerfjord	33,5	▲
Kalundborg	33,2	▲
Haderslev	33,1	▼
Norddjurs	32,5	▲
Horsens	31,7	▼
Vesthimmerlands	31,4	–
Guldborgsund	31,0	▲
Jammerbugt	30,3	▼
Frederikshavn	30,2	▼
Favrskov	30,0	▼
Thisted	29,2	▲
Hjørring	28,7	▼
Lemvig	28,3	▼
Samsø	28,0	▲
Tønder	27,8	▼
Næstved	27,7	▼
Assens	27,7	▼
Vejen	26,5	▼
Lolland	25,0	▼
Nyborg	24,2	▲
Vordingborg	24,1	▼
Læsø	18,3	▼
Langeland	18,1	–

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før
▼

Kort:

Andel af de samlede udgifter på området der anvendes på forebyggelse i 2021, pct.

Data

Tabel: Nøgletallet viser, hvor meget udgifterne til forebyggelse (fkt. 5.28.21) udgør af nettodriftsudgifterne til forebyggelse og anbringelse (fkt. 5.28.20-5.58.24 samt 5.28.26 grp. 001 og 002). Alle funktioner er trukket for dranst 1 og 2 uden hovedart 0. FLIS.

Figur: Danmarks Statistik.

4.4 Hvor mange underretninger modtager I?

Hvorfor er det interessant?

Fagfolk og privatpersoner kan lave en underretning til kommunen, hvis der er bekymring for et barns eller en ungs trivsel. Fagfolk, fx dagplejere, pædagoger og lærere, har skærpet underretningspligt. I 2021 modtog kommunerne godt 138.000 underretninger, hvoraf skole- og sundhedsvæsenet stod for en stor del af dem. Nogle kommuner har arbejdet med at nedbringe antallet af underretninger med, fx fremskudte sociale medarbejdere på skoler, så udviklings- eller trivselsproblemer kan håndteres inden, de vokser sig store.

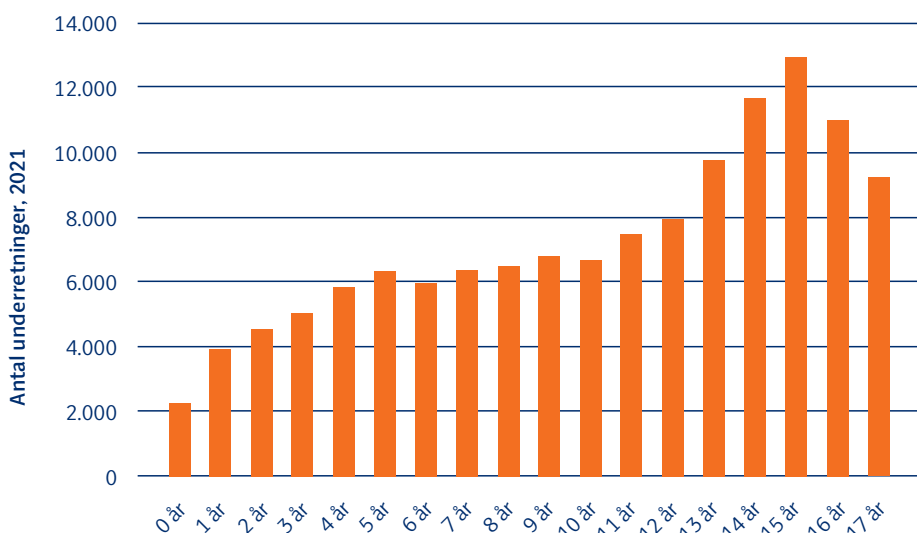
Til videre drøftelse

Nøgletallet for underretninger vil altid være påvirket af flere faktorer i den enkelte kommune. Dog vil det alligevel være relevant at følge udviklingen i underretninger. Det kan være relevant at drøfte følgende:

- Hvorfor udvikler antallet af underretninger i kommunen, som de gør?
- Er der særlige mønstre i underretningerne, som giver anledning til handling?
- Er der klare retningslinjer for, hvordan en underretning håndteres fra start til slut?
- Hvordan arbejdes der med at sikre børnenes trivsel og udvikling i de kommunale institutioner? Og hvordan arbejdes der med at opspore eventuel mistrivsel?

Hvornår underrettes der?

Grafen viser, at der underrettes i forskelligt omfang på aldersgrupper. Teenagere er dem, kommunerne modtager flest underretninger på. Typisk vil der underrettes om forskellige forhold alt efter alder. På yngre børn underrettes der typisk ved bekymrende adfærd hos forældre eller ved mistanke om overgreb. Underretningerne på teenagere vedrører typisk bekymrende adfærd, kriminalitet og skoleproblemer.

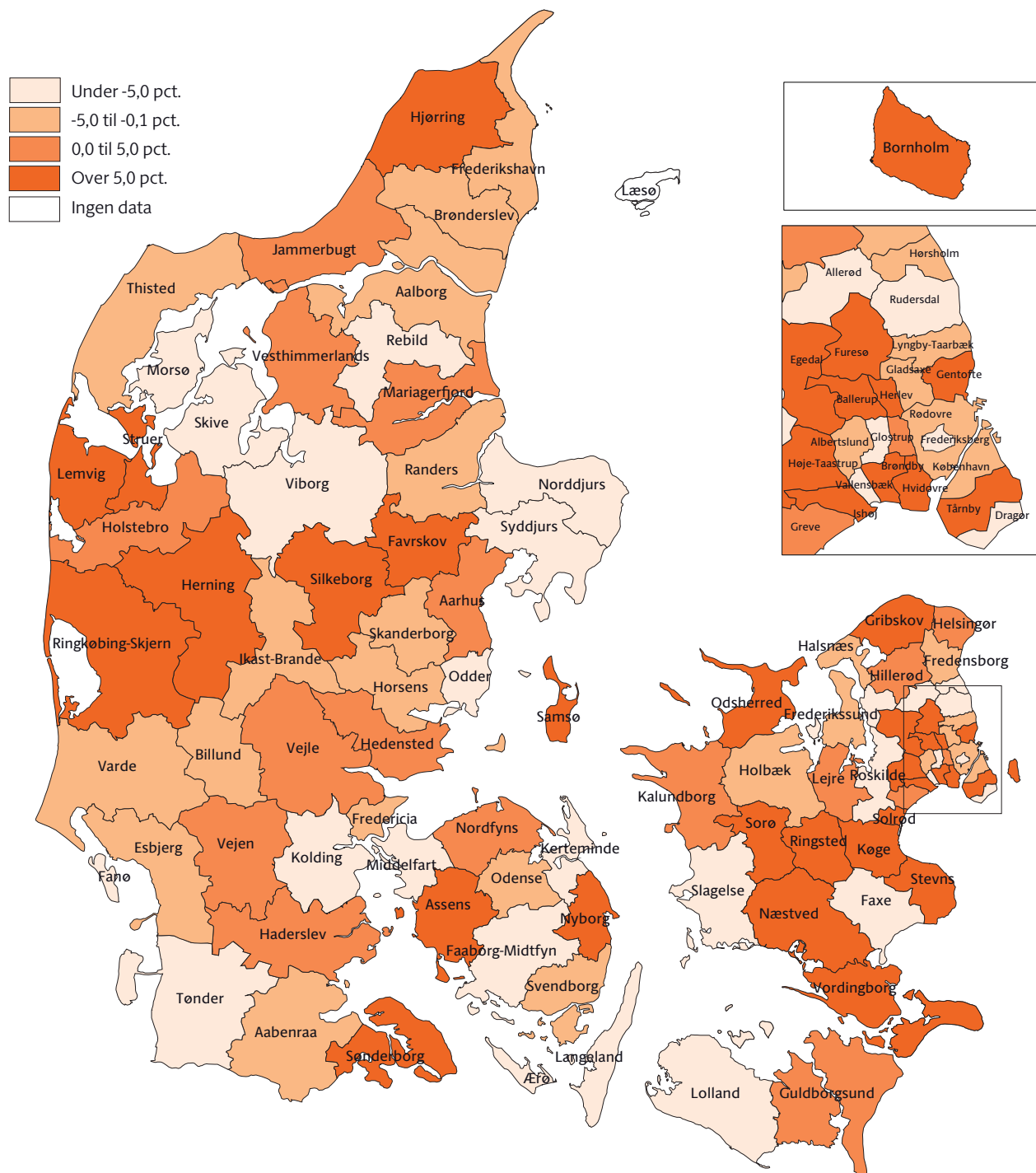
Udviklingen i underretninger pr. 0-17-årig fra 2020 til 2021, pct.

Syddjurs	-36,4	▲
Fanø	-36,1	▼
Dragør	-29,2	▲
Vallensbæk	-27,2	▲
Ærø	-18,7	▲
Viborg	-16,6	▲
Rudersdal	-16,1	▲
Lolland	-10,7	▲
Odder	-10,6	▲
Norddjurs	-10,2	▲
Kerteminde	-9,4	▲
Faxe	-8,6	▲
Glostrup	-8,4	▼
Tønder	-8,2	▲
Rebild	-7,9	▲
Morsø	-7,7	▲
Kolding	-7,3	▲
Midelfart	-6,2	▲
Faaborg-Midtfyn	-6,0	▲
Frederiksberg	-6,0	▲
Skive	-5,9	▲
Roskilde	-5,8	▲
Allerød	-5,5	▲
Slagelse	-5,5	▲
Skanderborg	-4,9	▼
Frederikshavn	-4,7	▲
Hørsholm	-4,6	▲
Holbæk	-4,2	▲
Aalborg	-4,0	▼
Svendborg	-4,0	▲
Ikast-Brande	-3,9	▲
Billund	-3,6	▲
Lyngby-Taarbæk	-3,4	▼
Frederikssund	-3,0	▲
Horsens	-2,6	▼
Halsnæs	-2,4	▲
Fredericia	-2,0	▲
Albertslund	-1,9	▲
Fredensborg	-1,9	▼
Varde	-1,5	▲
Randers	-1,5	▼
Esbjerg	-1,3	▲
København	-1,0	▼
Brønderslev	-0,9	▲
Gladsaxe	-0,8	▼
Odense	-0,7	▼
Aabenraa	-0,6	▲
Thisted	-0,5	▲
Hedensted	0,5	▲
Jammerbugt	0,6	▲
Vejle	0,9	▼
Helsingør	1,1	▼
Langeland	1,3	▲
Mariagerfjord	1,5	▲
Aarhus	1,6	▼
Guldborgsund	1,7	▲
Vesthimmerlands	1,8	▲
Haderslev	1,9	▲
Lejre	2,0	▼
Kalundborg	2,3	▲
Rødovre	2,3	▼
Vejen	2,4	▲
Greve	3,0	▼
Holstebro	3,1	▼
Nordfyns	4,7	▲
Hillerød	4,8	▼
Tårnby	5,4	▼
Sorø	5,4	▼
Odsherred	6,1	▲
Sønderborg	6,5	▲
Bornholm	6,7	▼
Silkeborg	6,9	▼
Samsø	7,3	▲
Ringsted	9,2	▼
Brøndby	9,3	▼
Furesø	9,4	▼
Assens	10,6	▲
Ishøj	11,1	▼
Stevns	11,4	▼
Køge	11,5	▼
Herning	13,3	▼
Hjørring	14,4	▼
Ringkøbing-Skjern	14,7	▼
Herlev	15,9	▼
Lemvig	17,0	▲
Favrskov	17,1	▼
Høje-Taastrup	17,7	▼
Gentofte	18,4	▼
Egedal	20,2	▼
Hvidovre	21,0	▼
Struer	27,3	▼
Gribskov	30,5	▼
Ballerup	32,6	▼
Vordingborg	35,4	▼
Næstved	35,5	▼
Nyborg	47,5	▼
Solrød	49,7	▼
Læsø	-	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Udviklingen i underretninger pr. 0-17-årig fra 2020 til 2021, pct.

Data

Tabel: Nøgletallet viser udviklingen i underretninger til administrationskommunen for ufødte og børn frem til og med 17 år. Danmarks Statistik og FLIS.

Figur: Danmarks Statistik.

5.1 Har I høje udgifter på det specialiserede voksenområde?

Hvorfor er det interessant?

Det specialiserede voksenområde udgør i regnskab 2021 37,9 mia. kr., svarende til 13 pct. af kommunernes samlede serviceudgifter. Der er stor forskel på udgiftsniveauet på tværs af kommunerne. Nøgletallet viser, at kommunernes udgifter til det specialiserede voksenområde varierer mellem ca. 7.400 kr. og 18.500 kr. pr. 18-66-årig. En del af variationen i udgiftsniveauet skyldes eksterne faktorer som eksempelvis socioøkonomi. Men en del af forskellen skyldes også interne faktorer som det valgte serviceniveau samt forskellige tilgange til drift og styring af området.

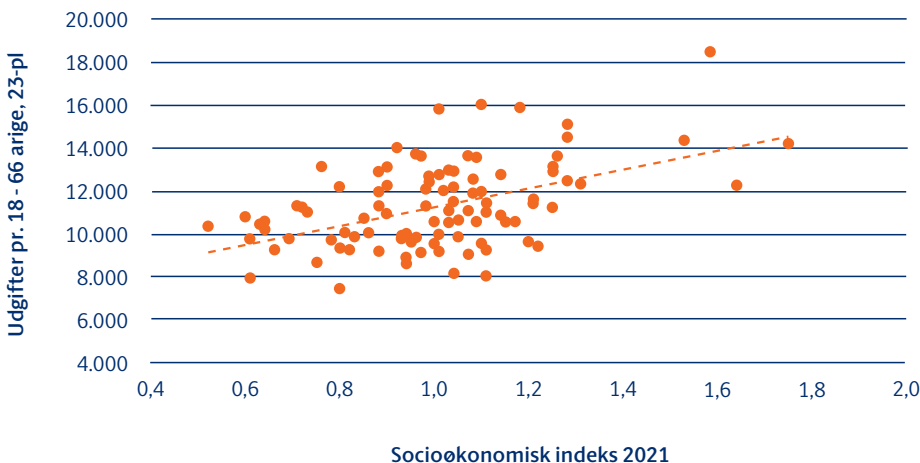
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet er det relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Har I en politisk vedtaget strategi, der fastlægger mål og retning på området? Og hvordan sikres det, at strategien får gennemslag i organisationen?
- Er der indsatser, hvor kommunen har højere udgifter end sammenlignelige kommuner?
- Hvordan har kommunens udgifter til de forskellige indsatser udviklet sig over tid?
- Matcher kommunens tilbudsvifte målgruppens behov? Anvender I fx bostøtte tilstrækkeligt fleksibelt?
- Hvordan arbejdes der med at sikre en effektiv drift på kommunens egne botilbud?

Socioøkonomi betyder noget, men ikke alt

Kommunernes rammevilkår har betydning for udgifterne på det specialiserede voksenområde. Eksempelvis vil kommuner, som har mange indbyggere med sociale udfordringer ofte opleve større efterspørgsel efter tilbud og indsatser på det sociale område. Som figuren viser, er der dog langt fra tale om en entydig sammenhæng. Der er kommuner, som på trods af herimellem højt socioøkonomisk indeks har et lavt udgiftsniveau. Det kan bl.a. også skyldes forskellige serviceniveauer eller tilgange til eksempelvis visitation og styring.

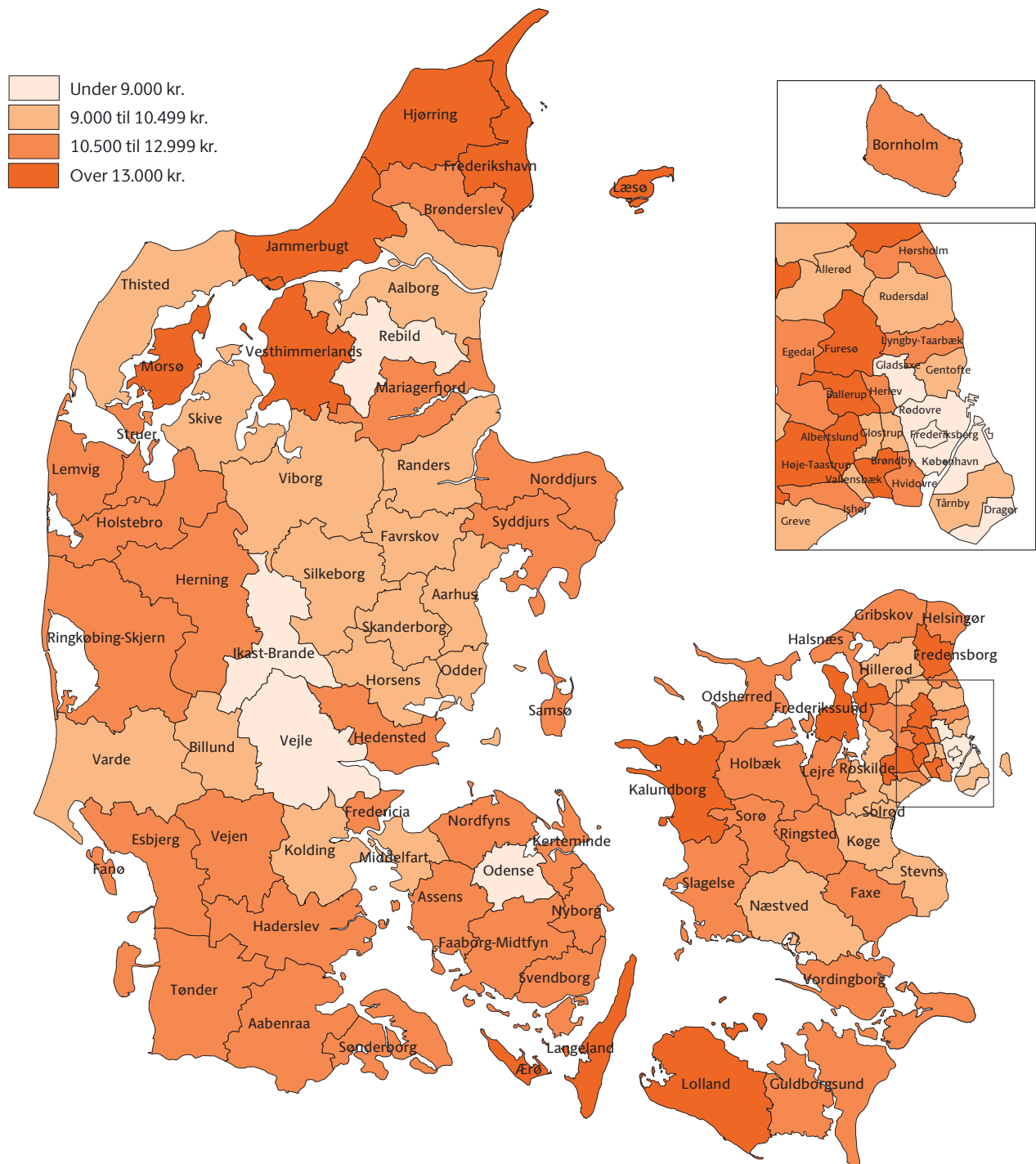
Udgift til det specialiserede voksenområde pr. 18-66-årig i 2021, 23-pl

Frederiksberg	7.407	-
Dragør	7.891	▲
Odense	7.956	▼
København	8.126	-
Vejle	8.532	▼
Rebild	8.601	▲
Ikast-Brande	8.862	▲
Gladsaxe	8.972	▲
Kolding	9.051	▲
Greve	9.113	▼
Køge	9.123	▲
Billund	9.174	▼
Randers	9.186	▲
Solrød	9.203	▲
Odder	9.218	▲
Vallensbæk	9.287	▼
Rødovre	9.374	▲
Horsens	9.505	▲
Næstved	9.533	▼
Varde	9.562	▼
Glostrup	9.605	▲
Hillerød	9.668	▲
Aarhus	9.701	▼
Favrskov	9.711	▲
Rudersdal	9.735	▼
Aalborg	9.820	▲
Silkeborg	9.829	▼
Tårnby	9.842	▼
Viborg	9.894	▼
Skive	9.954	▲
Stevns	9.978	▲
Roskilde	10.048	▲
Middelfart	10.059	▲
Skanderborg	10.207	▲
Allerød	10.329	▼
Gentofte	10.392	▲
Thisted	10.464	▲
Esbjerg	10.525	▼
Tønder	10.528	▲
Faxe	10.536	-
Hvidovre	10.580	▲
Hørsholm	10.581	▼
Helsingør	10.596	▲
Syddjurs	10.664	▲
Egedal	10.791	▼
Haderslev	10.876	▼
Herning	10.945	▲
Aabenraa	10.974	▲
Lyngby-Taarbæk	11.021	▼
Ringsted	11.043	▲
Struer	11.046	▼
Herlev	11.222	▲
Fanø	11.236	▲
Lejre	11.287	▲
Holstebro	11.306	▲
Vejen	11.307	▼
Vordingborg	11.357	▼
Norddjurs	11.463	▼
Nordfyns	11.538	▼
Fredericia	11.678	▼
Holbæk	11.873	▼
Sønderborg	11.927	▲
Lemvig	11.975	▲
Svendborg	12.041	▲
Faaborg-Midtfyn	12.079	▲
Sorø	12.133	▼
Hedensted	12.174	▼
Ringkøbing-Skjern	12.222	▲
Ishøj	12.274	▼
Guldborgsund	12.332	▼
Kerteminde	12.423	▲
Slagelse	12.481	▼
Bornholm	12.508	▲
Brønderslev	12.646	▲
Mariagerfjord	12.662	▼
Nyborg	12.735	▼
Assens	12.771	▼
Odsherred	12.869	▼
Gribskov	12.912	▼
Halsnæs	12.941	▲
Samsø	12.978	▼
Frederikssund	13.090	▲
Furesø	13.099	▼
Langeland	13.118	▼
Vesthimmerlands	13.604	▲
Kalundborg	13.618	▼
Jammerbugt	13.625	▲
Frederikshavn	13.651	▲
Ærø	13.703	▼
Fredensborg	14.025	▲
Brøndby	14.212	▼
Albertslund	14.384	▼
Høje-Taastrup	14.539	▼
Ballerup	15.084	-
Hjørring	15.826	-
Læsø	15.910	-
Morsø	16.078	-
Lolland	18.558	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Udgift til det specialiserede voksenområde pr. 18-66-årig i 2021, 23-pl

Data

Tabel: Nøgletallet viser nettodrifudsudgifterne for regnskab 2021 for hele hovedfunktion 5.38 pr. 18-66 årig. 23-pl. FLIS.

Figur: Analysen viser samlede udgifter på hovedfunktion 38 pr. 18-66 årig sammenholdt det socioøkonomiske indeks. FLIS og Noegletal.dk.

5.2 Hvordan har udgifterne på det specialiserede voksenområde udviklet sig?

Hvorfor er det interessant?

Mange kommuner har de senere år oplevet et stigende udgiftspres på det specialiserede voksenområde. Udgifterne på området steg med 1,1 mia. kr. alene fra 2020 til 2021. Regnskaberne for 3. kvartal 2022 peger på, at den kraftige udgiftsvækst fortsætter. Nøgletallet viser den procentvise udgiftsudvikling fra regnskab 2021 til det forventede regnskab for 2022 (prognose baseret på 3. kvartal)

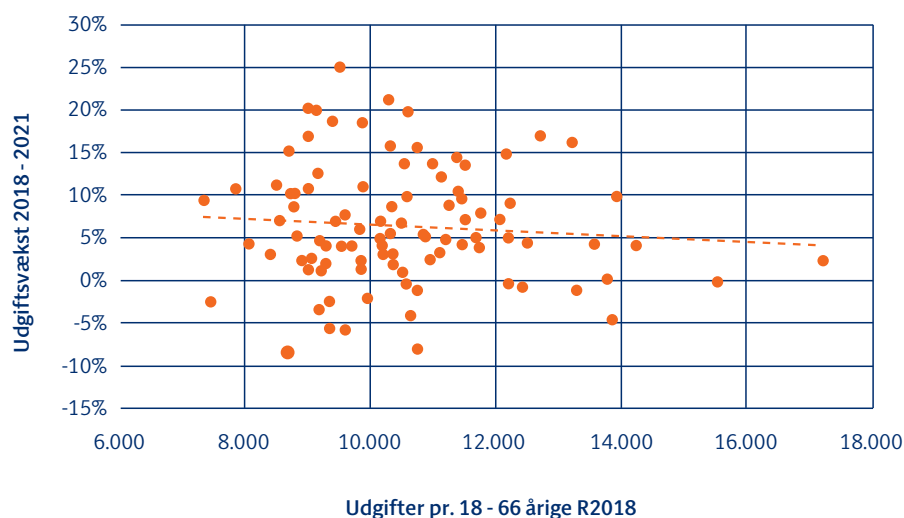
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet er det relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Har I overblik over om udgiftsudviklingen skyldes ændringer i brugerandel og/eller enhedspriser?
- Anvender I rammestyring eller aktivitetsstyring?
- Har I styr på aktivitetsdata på området?
- Anvender I aktivitetsdata aktivt i styringen af området?
- Hvordan arbejder I med regnskabsprognoser på området?
- Har I overblik over hvor mange borgere, der bevæger sig op og ned ad insatstrappen?
- Har I overblik over hvilke målgrupper, der driver udgiftsudviklingen?

Forskellen i udgiftsniveau ser ikke ud til at blive (markant) mindre

Langt de fleste kommuner oplever stigende udgifter på det specialiserede voksenområde. Men udgifterne stiger fra meget forskellige niveauer. Jf. forrige nøgletal er der stor forskel på udgiftsniveauet på tværs af kommuner. Det er dog ikke sådan, at det kun er kommuner med et lavt niveau, der oplever at udgifterne stiger. Figuren viser, at der kun er en ganske svag tendens til, at kommuner med et lavt udgiftsniveau oplever større udgiftsvækst end kommuner med et højt udgiftsniveau. Der er altså også kommuner, der formår at holde udgifterne nede på et lavt niveau.

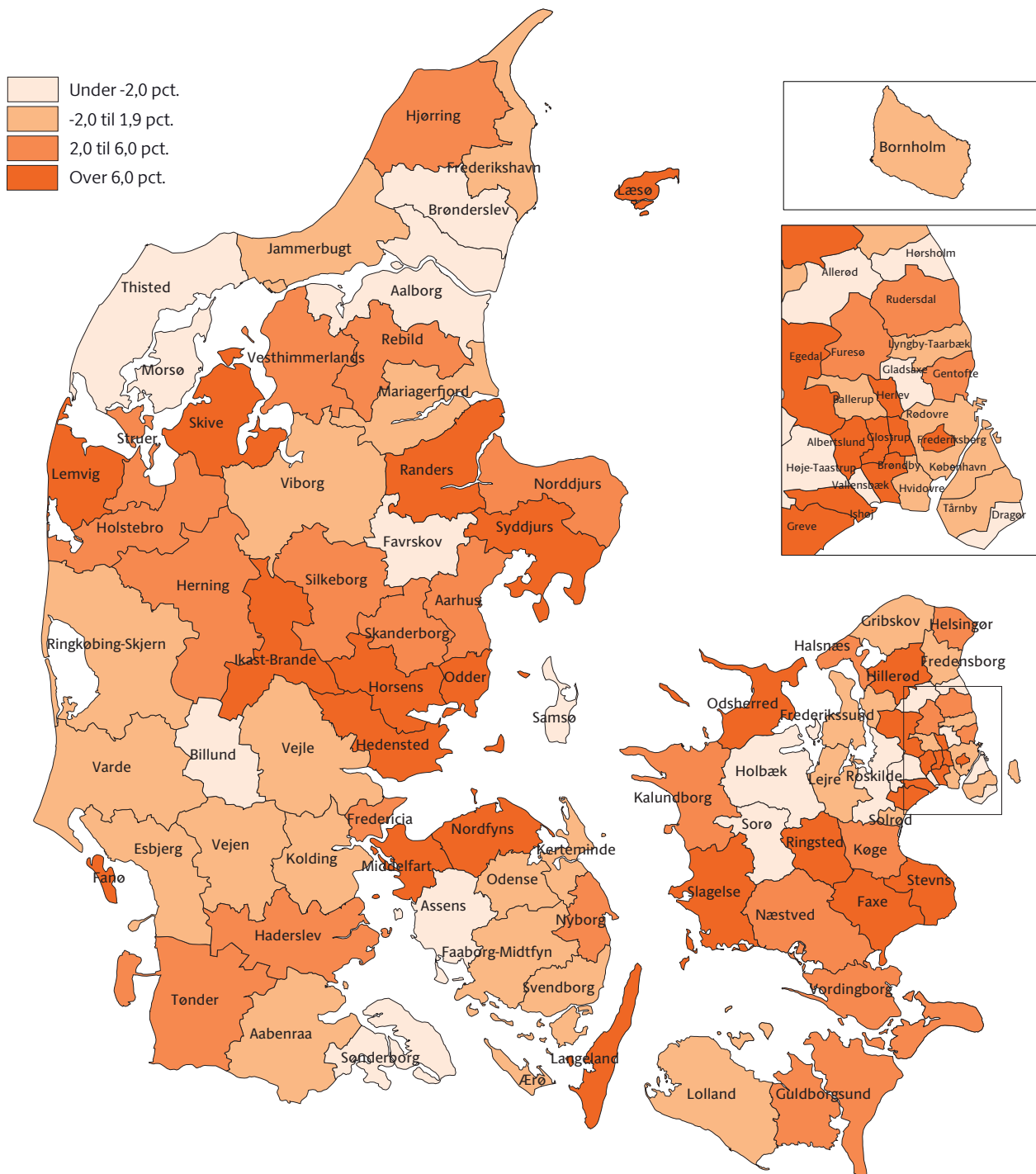
Udvikling i udgifter på det specialiserede voksenområde 2021-2022, pct.

Samsø	-18,8	▲
Dragør	-12,0	▲
Billund	-7,9	▲
Aalborg	-7,4	▲
Vallensbæk	-6,9	▲
Hørsholm	-6,9	▲
Roskilde	-6,8	▲
Allerød	-5,5	▲
Sorø	-5,4	▲
Morsø	-5,1	▼
Brønderslev	-5,1	▲
Assens	-4,4	▲
Sønderborg	-4,3	▲
Holbæk	-4,1	▲
Høje-Taastrup	-3,4	▲
Thisted	-3,1	▲
Favrskov	-2,9	▲
Gladsaxe	-2,2	▲
Lyngby-Taarbæk	-1,5	▲
Vejle	-1,5	▲
Kolding	-1,4	▼
Gribskov	-1,1	▲
Vejen	-0,8	▲
Ringkøbing-Skjern	-0,7	▼
Tårnby	-0,7	▲
Frederikshavn	-0,5	▼
Ærø	-0,5	▲
Bornholm	-0,4	▼
Faaborg-Midtfyn	-0,2	▲
Ballerup	-0,1	▲
Hvidovre	0,0	▼
Aabenraa	0,1	▼
Mariagerfjord	0,1	▲
Jammerbugt	0,4	▼
Lolland	0,5	▼
Frederikssund	0,6	▲
Esbjerg	0,7	▲
Svendborg	0,8	▲
Odense	0,9	▲
Varde	1,0	▲
Kerteminde	1,1	▼
Solrød	1,3	▲
København	1,6	▼
Fredensborg	1,6	▼
Viborg	1,8	▲
Lejre	1,8	▼
Kalundborg	2,0	▲
Vesthimmerlands	2,1	▲
Køge	2,4	▼
Tønder	2,5	▼
Herning	2,5	▼
Skanderborg	2,6	▼
Haderslev	2,7	▲
Aarhus	2,9	▲
Helsingør	3,2	▼
Fredericia	3,4	▲
Nyborg	3,5	▲
Hjørring	3,6	▲
Gentofte	3,7	▼
Rudersdal	3,8	▲
Næstved	3,9	▲
Struer	3,9	▲
Rebild	4,0	▼
Silkeborg	4,2	▲
Holstebro	4,9	▼
Norddjurs	5,1	▲
Halsnæs	5,3	▼
Guldborgsund	5,5	▲
Vordingborg	5,6	▲
Furesø	6,0	▼
Frederiksberg	6,4	▼
Læso	6,5	▼
Fanø	6,6	▼
Odsherred	6,8	▲
Randers	7,2	▼
Odder	7,2	▼
Rødovre	7,4	▼
Stevns	8,2	▼
Horsens	8,3	▼
Middelfart	8,4	▼
Glostrup	8,5	▼
Ishøj	8,7	▼
Nordfyns	9,0	▼
Syddjurs	9,2	▼
Faxe	9,9	▼
Ringsted	10,4	▼
Hedensted	10,4	▼
Lemvig	10,8	▼
Skive	10,9	▼
Ikast-Brande	11,0	▼
Brøndby	11,1	▼
Hillerød	11,4	▼
Albertslund	12,3	▼
Slagelse	12,9	▼
Greve	13,1	▼
Egedal	14,6	▼
Herlev	17,3	▼
Langeland	20,4	▼

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Udvikling i udgifter på det specialiserede voksenområde 2021-2022, pct.

Data

Tabel: Nøgletallet viser den procentvise udvikling fra regnskab 2021 til det forventede regnskab 2022 på hovedfunktion 5.38 baseret på en prognose baseret på 3. kvartal. Danmarks Statistik.

Figur: Figuren viser udgifter på HFU 5.38 pr. 18-66-årig sammenholdt med den procentvise udvikling i udgifterne på 5.38. FLIS.

5.3 Hvordan har jeres udgifter til private botilbud udviklet sig?

Hvorfor er det interessant?

Kommunernes udgifter til botilbud har været stærkt stigende gennem flere år. Udgiftsvæksten er særligt drevet af stigende udgifter til private botilbud. Fra 2018 til 2021 er udgifterne til private leverandører af botilbud steget med 1,3 mia. kr., hvilket svarer til 80 pct. af den samlede stigning i kommunernes udgifter til botilbud. Udviklingen dækker både over en stigning i antallet af borgere, der modtager et privat botilbud, og en stigning i prisen pr. modtager af private botilbud. Den stigende pris kan bl.a. dække over, at flere borgere med komplekse udfordringer visiteres til private tilbud. Nøgletallet viser udviklingen i kommunernes udgifter til private botilbud fra 2020 til 2021.

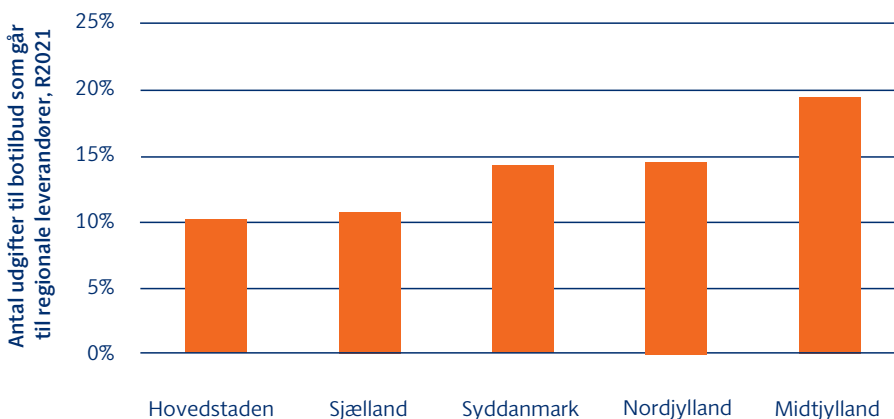
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet er det relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Har I overblik over anvendelsen af private botilbud i egen kommune?
- Har I overblik over hvilke og hvor mange eksterne leverandører af botilbud kommunen anvender?
- Har I en bevidst strategi for brug af egne, regionale og private botilbud?
- Er der særlige målgrupper, som kommunen har svært ved at finde egnede botilbudspladser til?
- Anvender I standardkontrakter i forbindelse med køb af botilbud?
- Har I fokus på at forhandle om prisen, i forbindelse med både køb af botilbudspladser og opfølgning på eksisterende sager?
- Har I faste retningslinjer for hvor ofte, der skal følges op i forskellige sagstyper?

Stor forskel på samarbejdet med regionerne på botilbudsområdet

Mange kommuner oplever, at det for særlige målgrupper kan være vanskeligt at finde egnede botilbudspladser. Det fremhæves som en af grundene til, at antallet af borgere på private botilbud stiger, da de private tilbud hurtigere kan udvide kapaciteten og dermed imødekomme efterspørgslen. Der er derfor mange kommuner, som efterspørger fælleskommunale samarbejder omkring drift af botilbud til særlige målgrupper i vækst. En anden løsning på kapacitetsudfordringen er at bruge den eksisterende mulighed for at samarbejde med regionerne omkring udvikling af kapaciteten. Der er stor forskel på, hvor tæt samarbejdet er mellem kommuner og regioner på botilbudsområdet på tværs af regionerne. Figuren viser andelen af kommunernes udgifter til botilbud, der går til regionale botilbud.

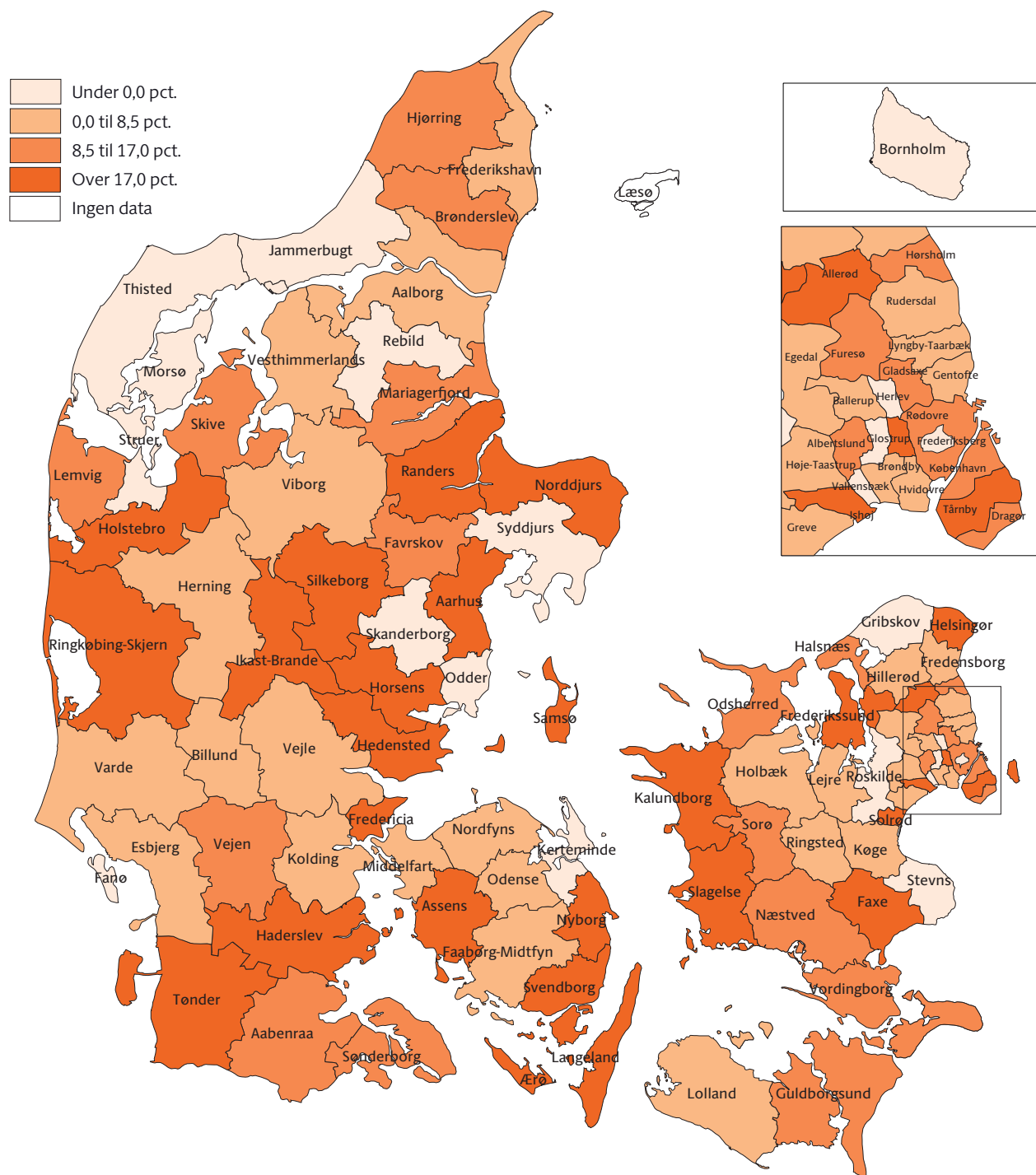
Udvikling i udgifter til private botilbud fra 2020-2021, pct.

Kerteminde	-40,1	▲
Syddjurs	-26,9	▲
Skanderborg	-23,7	▲
Glostrup	-19,0	▲
Frederiksberg	-14,7	▲
Jammerbugt	-12,3	▲
Herlev	-12,2	▲
Thisted	-10,6	▲
Morsø	-10,6	▲
Struer	-10,0	▲
Bornholm	-9,6	▲
Stevns	-9,2	▲
Rebild	-7,2	▲
Roskilde	-6,8	▲
Fanø	-4,7	▲
Vallensbæk	-2,9	▲
Solrød	-1,9	▲
Odder	-1,6	▼
Gribskov	-1,1	▲
Køge	0,2	▲
Høje-Taastrup	0,8	▲
Varde	1,0	▼
Rudersdal	1,8	▼
Vejle	1,9	▼
Hillerød	2,6	▲
Esbjerg	3,7	▲
Ringsted	3,8	▲
Frederikshavn	3,8	▼
Fredensborg	3,9	▼
Lyngby-Taarbæk	3,9	▲
Faaborg-Midtfyn	4,1	▲
Gentofte	4,2	▲
Billund	4,2	▼
Brøndby	4,3	▲
Lejre	4,5	▲
Hvidovre	4,7	▲
Lolland	4,8	▲
Egedal	5,2	▲
Herning	5,3	▼
Kolding	6,0	▼
Aalborg	6,2	▲
Ballerup	6,4	▲
Middelfart	6,6	▲
Greve	6,7	▼
Nordfyns	7,5	▼
Vesthimmerlands	7,6	▼
Holbæk	7,8	▲
Odense	8,1	▼
Viborg	8,5	▲
Odsherred	8,6	▲
Gladsaxe	9,0	▼
Aabenraa	9,5	▲
Vejen	9,9	▼
Skive	10,0	▼
Hjørring	10,1	▼
Sønderborg	10,2	▼
Vordingborg	11,2	▼
Halsnæs	11,5	▼
Brønderslev	11,6	▼
Sorø	12,0	▲
Næstved	12,3	▲
Furesø	12,3	▲
Hørsholm	12,4	▼
Favrskov	12,9	▲
Lemvig	13,3	▼
Albertslund	13,4	▼
Guldborgsund	14,1	▲
Dragør	14,6	▼
Mariagerfjord	15,2	▲
København	16,3	▼
Helsingør	17,0	▼
Svendborg	17,2	▲
Ringkøbing-Skjern	17,6	▲
Slagelse	17,7	▼
Faxe	17,9	▲
Frederikssund	18,2	▼
Randers	19,3	▼
Norddjurs	19,9	▼
Aarhus	20,3	▲
Hedensted	20,7	▼
Holstebro	21,6	▼
Ikast-Brande	21,9	▼
Tønder	22,3	▼
Ishøj	24,3	▲
Silkeborg	24,4	▲
Kalundborg	24,6	▲
Rødovre	25,7	▼
Allerød	26,5	▼
Nyborg	27,9	▼
Assens	28,9	▼
Fredericia	30,1	▼
Horsens	30,7	▼
Tårnby	32,7	▲
Haderslev	35,2	▼
Langeland	36,0	▼
Samsø	54,3	▼
Ærø	69,1	▼
Læsø	-	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Udvikling i udgifter til private botilbud fra 2020-2021, pct.

Data

Tabel: Nøgletallet viser udviklingen i kommunernes udgifter på funktion 5.38.50-52, art 4.0, ejerforhold 4. FLIS.

Figur: Analysen viser andel af udgifter på funktion 5.38.50-52 art 4.8 set i forhold til de samlede udgifter på de pågældende funktioner. FLIS.

5.4 Har I mange brugere af botilbud?

Hvorfor er det interessant?

Kommunerne havde udgifter for 21,2 mia. kr. til botilbud i regnskab 2021. Botilbudsområdet udgør dermed over halvdelen af udgifterne på det specialiserede voksenområde. Samtidig står botilbudsområdet for hovedparten af udgiftsvæksten. Det er derfor god grund til at interessere sig for, hvad der driver udgifterne på botilbudsområdet. Høje udgifter til botilbud kan helt overordnet skyldes enten, at man har mange brugere af botilbud, eller at man har høje udgifter pr. bruger. Nøgletallet viser antallet af fuldtidsmodtagere af botilbud pr. 1.000 18-66-årige i kommunen.

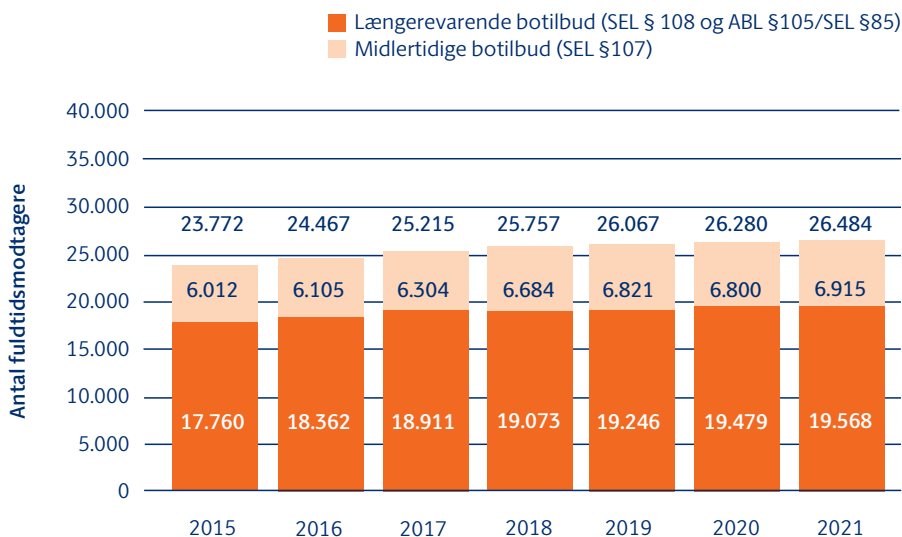
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet er det relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Har I et klart serviceniveau, der beskriver hvornår de forskellige typer botilbud anvendes?
- Hvordan har brugerandelen udviklet sig over tid?
- Har I overblik over, om der er udfordringer med botilbudskapaciteten til særlige målgrupper.
- Anvender I fleksibel og intensiv bostøtte i borgerens eget hjem som et alternativ til botilbud?
- Har I faste retningslinjer for opfølgingsindsatsen på forskellige typer af botilbud?
- Hvordan er varigheden af borgernes ophold på midlertidige botilbud?

Væksten i antallet af modtagere af botilbud er stagneret

Kommunernes udgifter til botilbud har været stærkt stigende gennem mange år. Fra 2015 til 2018 var udviklingen i høj grad drevet af, at antallet af modtagere af botilbud steg. Siden 2018 er væksten i antallet af modtagere dog stagneret på landsplan, mens udgifterne er fortsat med at stige. Figuren viser antallet af modtagere af hhv. længerevarende og midlertidige botilbud i perioden 2015 til 2021.

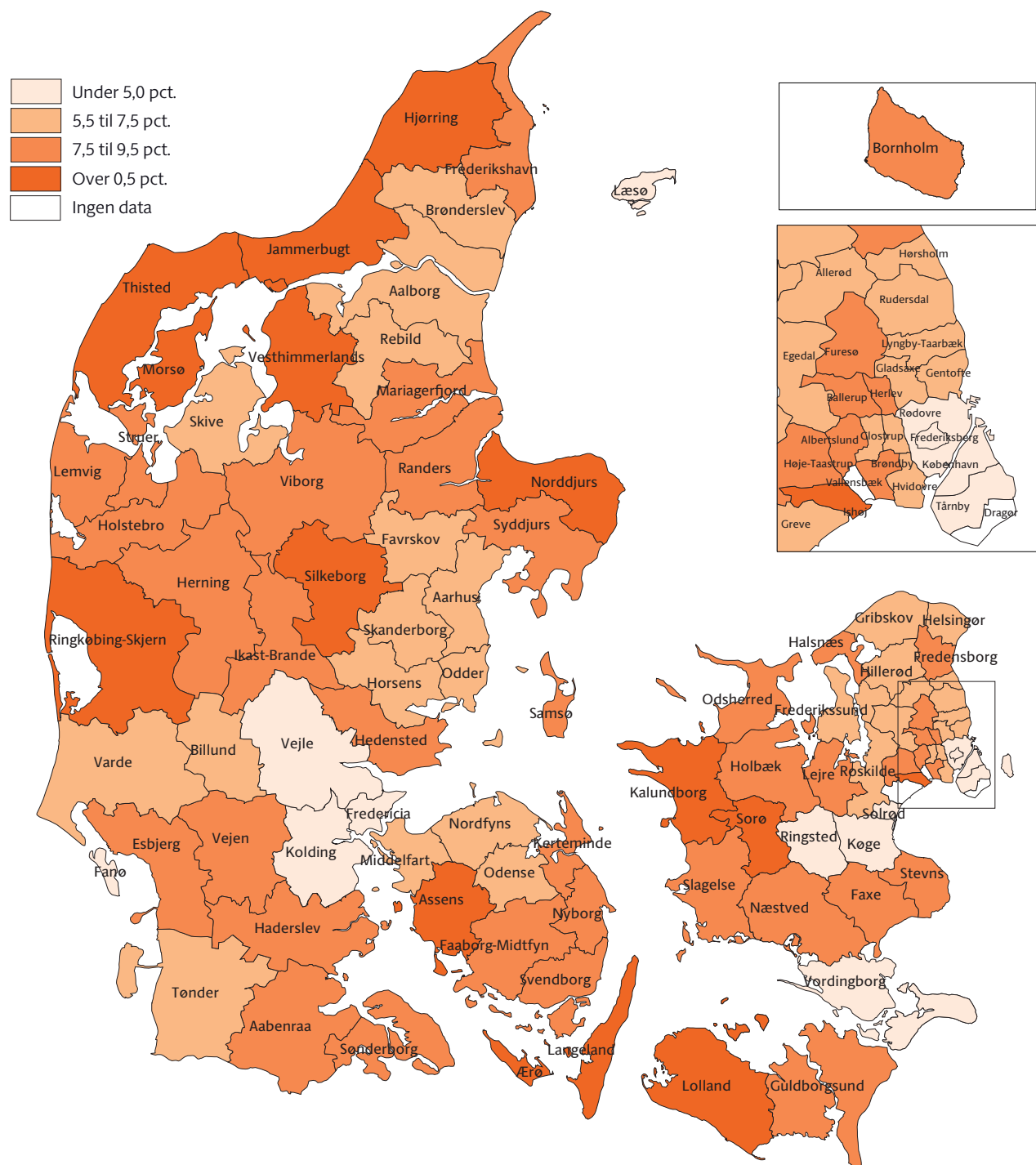

Antal modtagere af botilbud pr. 1.000 18-66-årig

Vordingborg	4,3	▲
Frederiksberg	4,6	▲
Køge	4,8	▲
Solrød	5,0	▲
Tårnby	5,0	▲
Kolding	5,2	▼
København	5,3	▲
Egedal	5,4	▲
Horsens	5,4	▲
Norddjurs	5,5	▼
Fredericia	5,6	▲
Odense	5,7	▲
Gladsaxe	5,7	▲
Greve	5,7	▲
Hillerød	5,8	▲
Roskilde	5,8	▼
Aalborg	5,8	▲
Vejle	5,9	▼
Varde	6,0	▲
Lyngby-Taarbæk	6,1	▲
Frederikshavn	6,2	▼
Rudersdal	6,2	▲
Rødovre	6,2	▲
Aarhus	6,2	▲
Læso	6,3	▼
Favrskov	6,3	▼
Glostrup	6,5	▲
Gentofte	6,6	▲
Rebild	6,6	-
Skanderborg	6,7	▲
Middelfart	6,7	▲
Allerød	6,8	▲
Thisted	6,8	▲
Gribskov	7,1	▲
Skive	7,1	-
Hørsholm	7,2	▲
Esbjerg	7,2	▲
Ringsted	7,2	▲
Brønderslev	7,3	▼
Frederikssund	7,3	▲
Tønder	7,3	▼
Guldborgsund	7,3	▲
Lejre	7,3	▼
Hedensted	7,3	▲
Helsingør	7,4	▼
Brøndby	7,4	▲
Furesø	7,4	▲
Billund	7,4	▲
Stevns	7,5	▼
Hvidovre	7,6	▼
Odsherred	7,6	▲
Odder	7,6	▼
Faaborg-Midtfyn	7,6	-
Slagelse	7,6	▲
Fredensborg	7,7	-
Ishøj	7,8	▼
Herning	7,8	▲
Lemvig	7,8	-
Haderslev	7,9	▼
Syddjurs	7,9	▼
Halsnæs	8,1	▼
Vejen	8,1	▲
Kalundborg	8,2	▼
Samsø	8,2	▲
Bornholm	8,2	▲
Herlev	8,2	▲
Fanø	8,3	▲
Nordfyns	8,3	-
Aabenraa	8,3	-
Høje-Taastrup	8,3	▲
Mariagerfjord	8,4	▲
Faxe	8,5	▲
Randers	8,5	▲
Viborg	8,5	▼
Holbæk	8,7	▲
Næstved	8,7	-
Struer	8,7	▼
Albertslund	8,8	▼
Ikast-Brande	8,8	-
Ballerup	8,8	▲
Nyborg	8,9	▲
Sønderborg	9,0	▼
Svendborg	9,0	▼
Kerteminde	9,0	▼
Holstebro	9,1	▲
Assens	9,6	▲
Lolland	9,6	▲
Sorø	9,8	▲
Hjørring	10,3	▲
Ringkøbing-Skjern	10,3	▲
Vesthimmerlands	10,4	▼
Silkeborg	10,4	▲
Jammerbugt	11,0	-
Langeland	11,4	▲
Ærø	12,4	▲
Morsø	15,6	▲
Dragør	-	-
Vallensbæk	-	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:
 Antal modtagere af botilbud pr. 1.000 18-66-årig

Data

Tabel: Nøgletallet viser antal fuldtidsmodtagere af botilbud opgjort pr. 1000 18-66-årig i kommunen. Botilbud omfatter tilbud efter servicelovens §§ 107, 108 samt Almenboliglovens § 105 i kombination med servicelovens § 85. Nøgletallet er baseret på oplysninger om betalingskommune. Danmarks Statistik og FLIS.

Figur: Antal modtagere af botilbud i perioden 2015-2021. Baseret på data fra 76 kommuner opskrevet til landsplan. Danmarks Statistik.

5.5 Har I dyre botilbud?

Hvorfor er det interessant?

Botilbud tegner sig for mere end halvdelen af de samlede udgifter på det specialiserede socialområde. Der er tale om meget omkostningstunge indsatser, hvor den enkelte plads i mange tilfælde koster mere end 1 mio. kr. Der er derfor god grund til at interessere sig for enhedsprisen på botilbud. Nøgletallet viser kommunernes udgifter pr. fuldtidsmodtager af botilbud. Enhedsprisen varierer fra 0,4 mio. kr. til 1,5 mio. kr. De store variationer understreger endvidere behovet for, at kommunerne kvalitetssikrer de data, der indberettes til Danmarks Statistik.

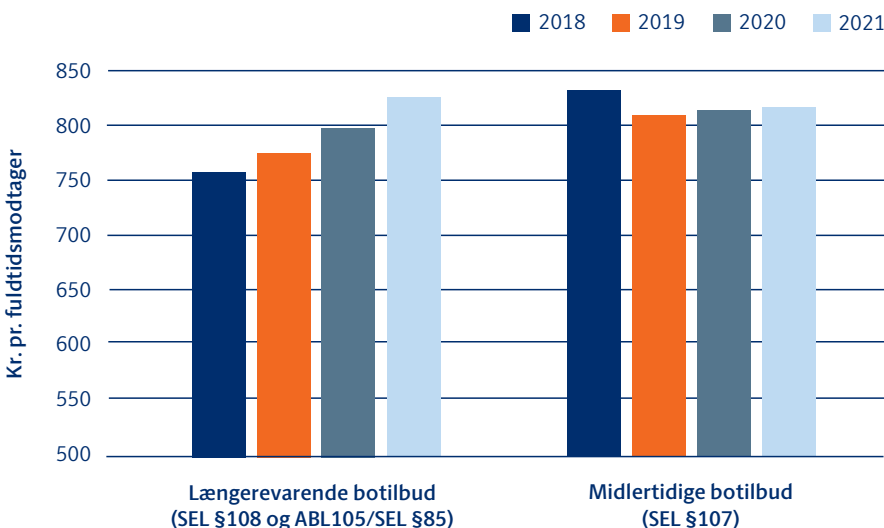
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet er det relevante at drøfte følgende spørgsmål:

- Har I en bevidst strategi for anvendelse af interne, eksterne samt private botilbud?
- Har I overblik over, hvordan enhedsprisen på botilbud har udviklet sig i kommunen?
- Har I overblik over hvilke borgergrupper, der er blevet dyrere/billigere?
- Har I overblik over hvor mange borgere, der stiger/falder i støtteniveau og pris?
- Har I fokus på forhandling med leverandørerne?
- Anvender I egne kontrakter ved køb af eksterne pladser?
- Har I fokus på at sikre effektiv drift af egne tilbud?
- Har I overblik over kvaliteten af de data, der indberettes til Danmarks Statistik?

Stigende enhedspriser på botilbudsområdet

Kommunernes udgifter til botilbud har været kraftigt stigende siden 2018 på trods af, at der ikke er kommet mærkbart flere modtagere. Udgiftsvæksten er således drevet af en stigning i prisen pr. bruger. Mange kommuner oplever, at den stigende enhedspris hænger sammen med, at antallet af borgere med meget komplekse problemstillinger er stigende. Det understøttes bl.a. af analyser, der viser, at særligt udgifter til de dyreste indsatser er stigende. Figuren viser udgiften pr. fuldtidsmodtager af hhv. længerevarende og midlertidige botilbud i perioden 2018 til 2021.

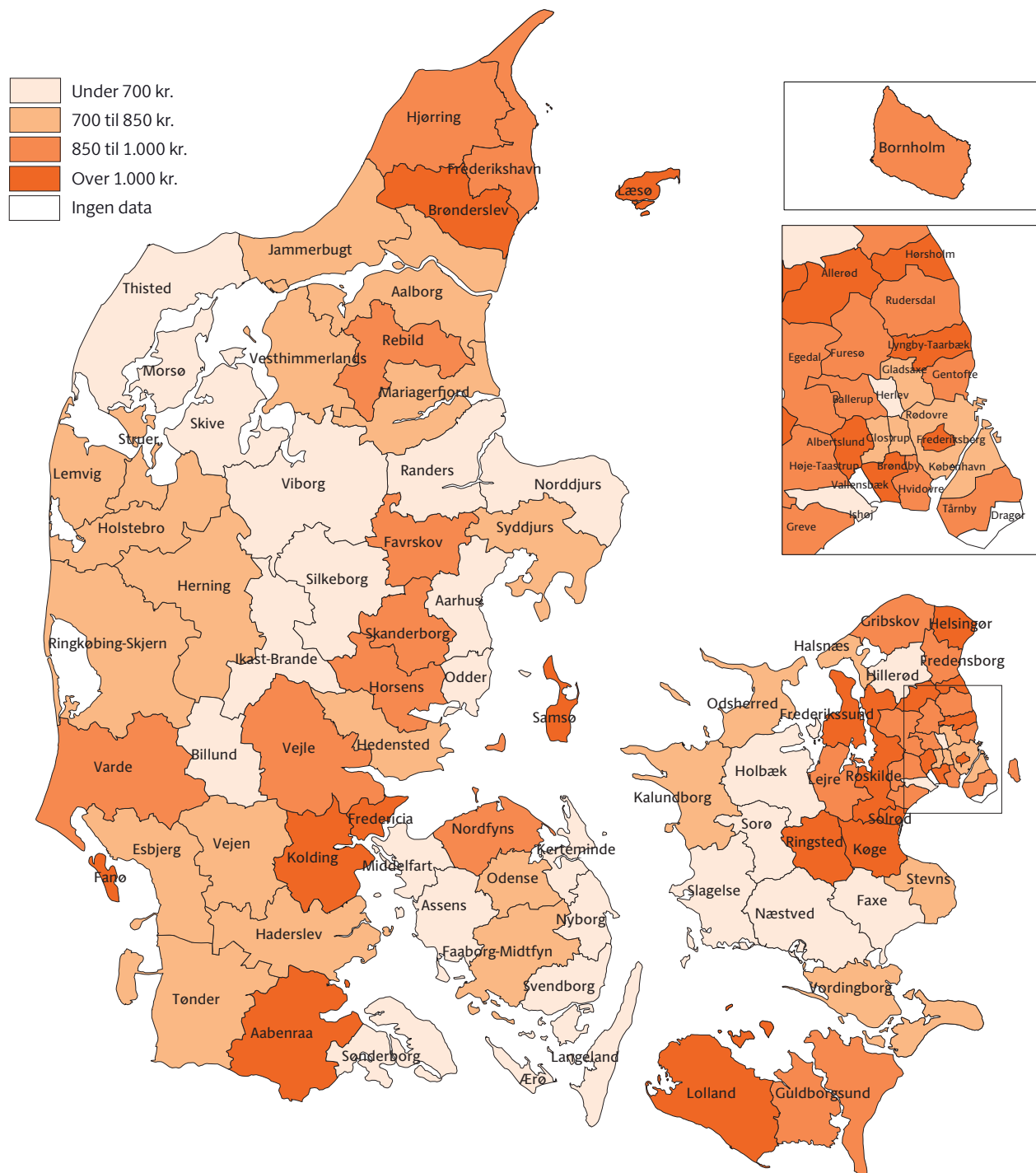
Udgift pr. fuldtidsmodtager af botilbud i 2021, kr. pr. indbygger

Kerteminde	410	–
Læsø	492	▲
Silkeborg	563	▼
Morsø	568	▲
Ærø	578	–
Billund	587	▼
Fanø	597	▲
Skive	618	▼
Faxe	623	▲
Odder	627	▼
Holbæk	631	▼
Næstved	641	▼
Randers	657	▲
Glostrup	658	▲
Ikast-Brande	664	▼
Viborg	664	▼
Langeland	668	▼
Sønderborg	711	▲
Assens	720	▼
Nyborg	728	▼
Svendborg	732	▼
Herlev	745	▼
Aarhus	747	–
Mariagerfjord	748	▼
Lemvig	753	▲
Odense	755	▼
Holstebro	764	▲
Sorø	768	▼
Struer	771	▼
Vallensbæk	784	▲
Jammerbugt	786	▲
Tønder	787	–
Vesthimmerlands	797	▼
Middelfart	797	▲
København	798	▲
Rødovre	799	▲
Nordfyns	801	▲
Thisted	802	▲
Vejle	802	▼
Hørsholm	803	▼
Vejen	804	▼
Herning	814	–
Stevns	815	▲
Odsherred	815	▲
Haderslev	816	▼
Ringkøbing-Skjern	817	▼
Skanderborg	818	▲
Syddjurs	822	▼
Ishøj	823	▼
Aalborg	834	–
Slagelse	841	▼
Gladsaxe	851	▼
Faaborg-Midtfyn	855	▲
Hillerød	856	▼
Hvidovre	862	–
Rebild	866	▼
Esbjerg	878	▲
Halsnæs	883	▼
Frederiksberg	886	▲
Rudersdal	889	▼
Hjørring	892	▼
Bornholm	897	▲
Ringsted	900	▲
Høje-Taastrup	903	▲
Allerød	906	▼
Vordingborg	907	▼
Varde	908	▼
Aabenraa	911	▲
Hedensted	911	▲
Horsens	918	▲
Greve	938	▼
Gentofte	939	–
Helsingør	947	▼
Furesø	970	▲
Guldborgsund	976	▼
Roskilde	977	▼
Favrskov	985	▼
Lejre	992	▼
Solrød	998	▲
Tårnby	1.009	▲
Samsø	1.016	▲
Kolding	1.019	▲
Ballerup	1.025	▼
Kalundborg	1.027	▼
Brønderslev	1.037	▼
Gribskov	1.047	▼
Albertslund	1.048	▼
Frederikssund	1.071	–
Egedal	1.071	▼
Lolland	1.078	▲
Fredensborg	1.099	▼
Lyngby-Taarbæk	1.109	▼
Brøndby	1.122	▼
Køge	1.124	–
Fredericia	1.125	▼
Norddjurs	1.488	▼
Frederikshavn	1.520	▼
Dragør	-	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Udgift pr. fuldtidsmodtager af botilbud i 2021, kr. pr. indbygger

Data

Tabel: Nøgletallet viser udgiften pr. fuldtidsmodtager af botilbud i 2021. Botilbud er afgrænset til tilbud efter servicelovens §§ 107, 108 samt tilbud efter almenboliglovens § 105 i kombination med servicelovens § 85. Udgifterne er afgrænset til funktion 5.38.50-52. Nøgletallet er baseret på oplysninger om betalingskommune. Danmarks Statistik og FLIS.

Figur: Figuren viser udviklingen i udgifter pr. fuldtidsmodtager af hhv. længerevarende og midlertidige botilbud. Danmarks Statistik.

5.6 Hvordan har jeres udgifter til herberger udviklet sig?

Hvorfor er det interessant?

Herberger og varmestuer servicerer nogen af landets mest udsatte borgere. Kommunerne havde i 2021 bruttoudgifter for ca. 1,4 mia. kr. til herberger. Området er kendetegnet ved nogle grundlæggende styringsudfordringer, som hænger sammen med, at kommunerne ikke har visitationsretten og dermed ikke kan styre, hvem der modtager tilbuddene samt indhold og pris på de private tilbud. Nøgletallet viser den procentvise udvikling af udgifter til herberger mv. pr. 18-66-årig fra 2020 til 2021. Udgiftsudviklingen varierer ganske kraftigt på tværs af kommunerne.

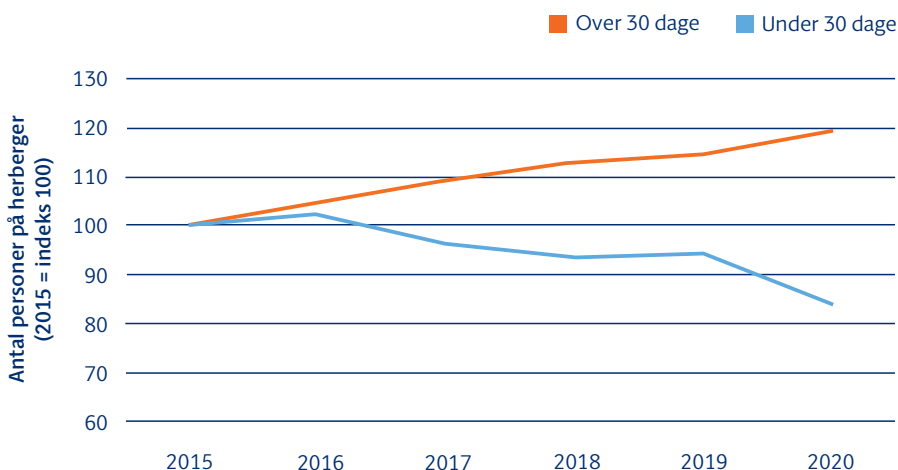
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet er det relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Har I en klar strategi for, hvordan I arbejder for at flytte hjemløse fra herberger over i mere permanente boligformer?
- Arbejder I med en Housing First strategi på området?
- Anvender I anvisningsretten til almene boliger aktivt i indsatsen over for hjemløse?
- Anvender I reglerne om særlig støtte til husleje jf. Aktivlovens §34?
- Har I kendskab til, hvor mange hjemløse der er hjemmehørende i kommunen? Og har I kendskab til, hvilke kommuner de opholder sig i?
- Har I overblik over dagstaksten på hhv. kommunale og private herberger i kommunen?
- Har I en dialog med egne og private herberger om indhold af indsatsen?

Stigende opholdstider på herberger

De senere år er den gennemsnitlige opholdstid på herberger steget kraftigt. Det betyder, at det i dag er relativt få personer, der lægger beslag på en stor del af kapaciteten. Det er en udfordring både for kommunernes økonomi og for den enkelte, der fastholdes lang tid i et ellers midlertidigt tilbud. Det understreger vigtigheden i, at kommunerne sørger for at stille alternative og mere permanente tilbud til rådighed for målgruppen. Udfordringen kompliceres imidlertid af, at kommunerne ikke har udskrivningsretten på herberger, og dermed ikke kan afgøre, om en borger skal flytte ud og over i et andet tilbud.

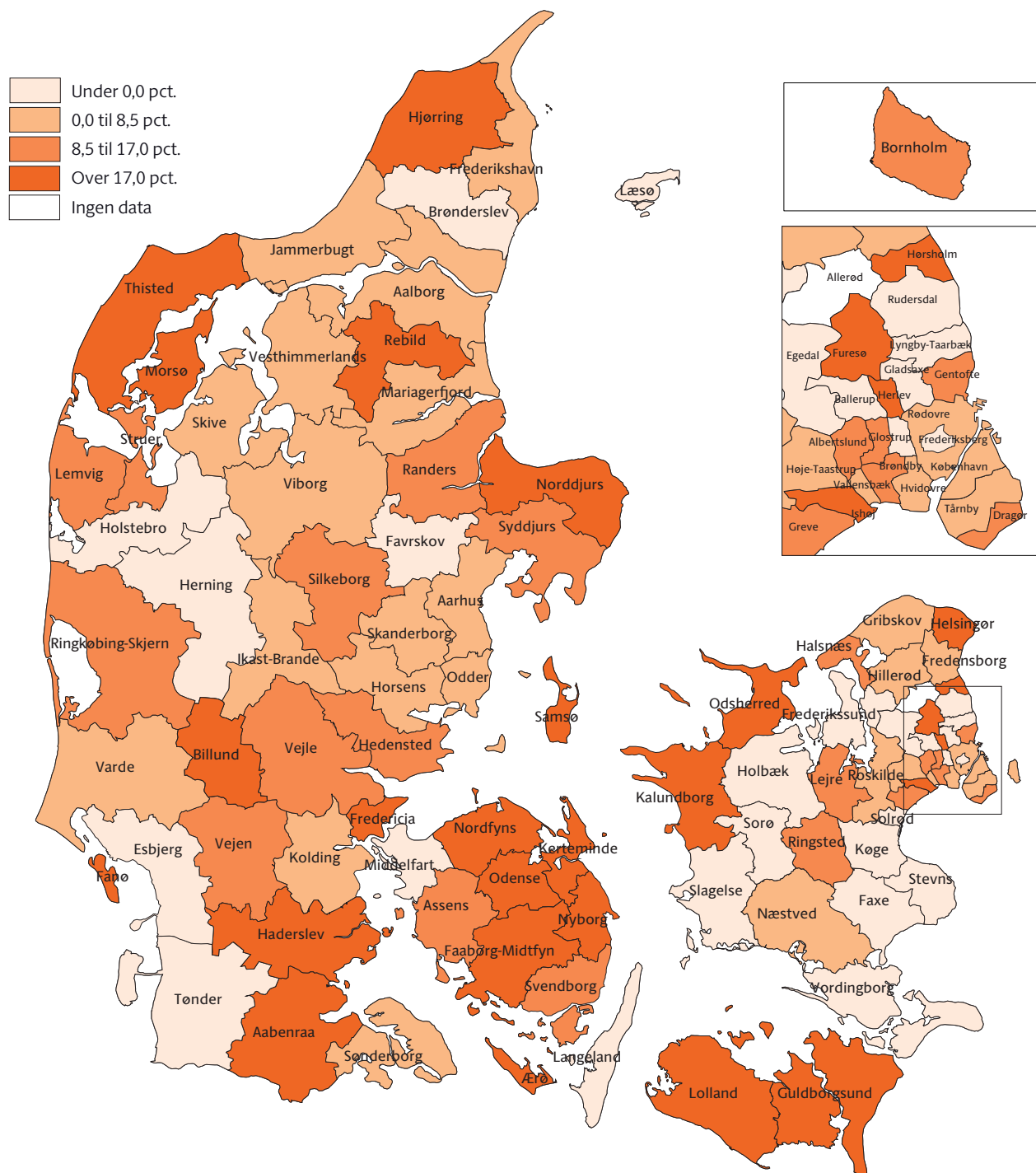

Udvikling i udgifter til herberger fra 2020-2021, pct.

Lyngby-Taarbæk	-62,2	▲
Middelfart	-49,4	▲
Sorø	-48,0	▲
Køge	-46,3	▲
Læso	-44,9	-
Egedal	-37,5	▲
Frederiksberg	-32,7	▲
Holstebro	-25,2	▲
Favrskov	-24,1	▲
Vordingborg	-23,7	▲
Ballerup	-22,4	▲
Tønder	-22,4	▲
Gladsaxe	-20,1	▲
Brønderslev	-18,6	▲
Rødovre	-17,8	▲
Slagelse	-17,4	▲
Rudersdal	-14,3	▲
Esbjerg	-12,0	▲
Frederikssund	-10,3	▲
Herning	-7,6	▲
Langeland	-6,1	▲
Stevns	-5,5	▲
Faxe	-5,4	▲
Holbæk	-5,4	▲
Aarhus	-4,5	▲
Gribskov	-3,3	▲
Solrød	-3,1	▲
Varde	-1,3	▲
Viborg	-0,4	▲
Hillerød	1,2	▲
Fredensborg	1,4	▲
Næstved	1,5	▲
Roskilde	1,6	▼
Vesthimmerlands	1,9	▲
Aalborg	2,8	▲
Tårnby	4,2	▼
Skive	5,0	▲
Vallensbæk	5,1	▼
Horsens	5,9	▼
Jammerbugt	6,0	▲
Kolding	6,4	▲
Høje-Taastrup	7,0	▲
Ikast-Brande	7,6	▼
Hvidovre	7,7	▲
Frederikshavn	12,1	▲
København	12,8	▼
Mariagerfjord	13,3	▲
Sønderborg	13,5	▼
Skanderborg	13,9	▲
Odder	14,3	▲
Bornholm	15,7	▼
Randers	16,6	▲
Halsnæs	17,1	▲
Glostrup	17,1	▼
Greve	18,1	▼
Ringkøbing-Skjern	18,4	▼
Gentofte	20,0	▲
Hedensted	20,1	▲
Albertslund	21,2	▼
Struer	21,4	▲
Lemvig	21,9	▼
Lejre	23,0	▼
Svendborg	24,3	▼
Brøndby	25,6	▼
Assens	27,3	▼
Silkeborg	29,1	▼
Vejle	29,6	▼
Dragør	30,3	▼
Vejen	31,4	▲
Ringsted	33,9	▲
Syddjurs	34,6	▼
Helsingør	35,6	▼
Hjørring	36,3	▼
Norddjurs	37,0	▲
Odense	37,4	▼
Aabenraa	38,1	▼
Lolland	40,4	▼
Haderslev	41,3	▼
Morsø	50,7	▼
Guldborgsund	52,6	▼
Kerteminde	55,0	▲
Billund	55,3	▼
Fredericia	55,7	▼
Nordfyns	58,9	▼
Odsherred	60,2	▼
Nyborg	62,7	▼
Kalundborg	64,1	▼
Furesø	64,3	▼
Rebild	66,4	▼
Faaborg-Midtfyn	87,4	▼
Herlev	94,7	▼
Thisted	101,6	▲
Hørsholm	120,0	▼
Ærø	140,3	▲
Ishøj	164,7	▼
Fanø	302,9	▼
Samsø	-	-
Allerød	-	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:
Udvikling i udgifter til herberger fra 2020-2021, pct.

Data

Tabel: Nøgletallet viser den procentvise udvikling af udgifter på funktion 5.38.42 grp 1. Der er ikke korrigeret for egenbetaling. FLIS.
Figur: Figuren viser udviklingen i antallet af herbergophold med en varighed på over/under 30 dage. Danmarks Statistik.

6.1 Hvad er jeres udgifter til pleje og omsorg pr. 67+-årig?

Hvorfor er det interessant?

Antallet af ældre har været stigende gennem en årrække. Kommunerne har gennemført en markant omstilling af indsatsen på ældreområdet fra kompenserende støtte til i stedet at støtte de ældre til i størst muligt omfang at kunne klare hverdagsopgaver selv. I disse år tager væksten blandt de ældre over 80 år til. Det kan forstærke udgiftspresset de kommende år, og det øger behovet for at forholde sig til kommunens udgifter til ældreområdet pr. 67+-årig.

Til videre drøftelse

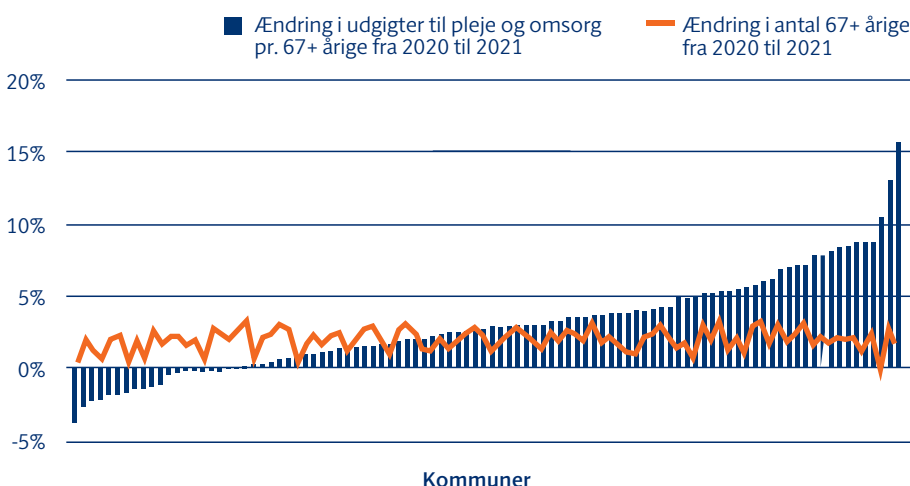
Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte:

- Hvordan har udgifterne til pleje og omsorg udviklet sig i kommunen, fx fordelt på borgernes alder, plejebæhov mv.?
- Hvilke udgiftsposter udgør de forskellige indsatser, herunder også udgifter til administration, vikarer mv., og hvordan ser udviklingen ud?
- Hvilke forventninger er der til udgiftsudviklingen på ældreområdet i de kommende år i kommunen?

- Har I den rette organisering ift. at der kommer flere ældre – heraf nogle med komplekse plejebæhov?
- Arbejdes der i budgetlægningen med demografiregulering? Hvilken betydning har det, når antallet af ældre stiger markant i de kommende år?
- Tages der i budgetlægningen højde for realiserede og/eller fremadrettede effektiviseringsgevinster?

Sammenhængen mellem antal ældre og udgifter til området

Selvom det naturligt er de ældste borgere i en kommune, der er mest plejkrævende, er der imidlertid en betydelig gruppe af de 80+-årige, der klarer sig uden hjælp. Der ses også en betydelig variation mellem kommunerne på, i hvilken grad flere ældre medfører stigende udgifter til området. I nogle kommuner er de ældre sundere end i andre. Og nogle kommuner arbejder massivt med at forebygge funktionsnedsættelse gennem fx fokus på at forebygge ensomhed og tidlig opsporing for hurtigt at kunne igangsætte en forebyggende indsats, rehabiliteringsforløb, akutteams mv. For den enkelte kommune kan det være relevant at forholde sig til, om man i højere grad kan forebygge funktionsnedsættelser til glæde for de ældre og til gavn for kommunens økonomi.

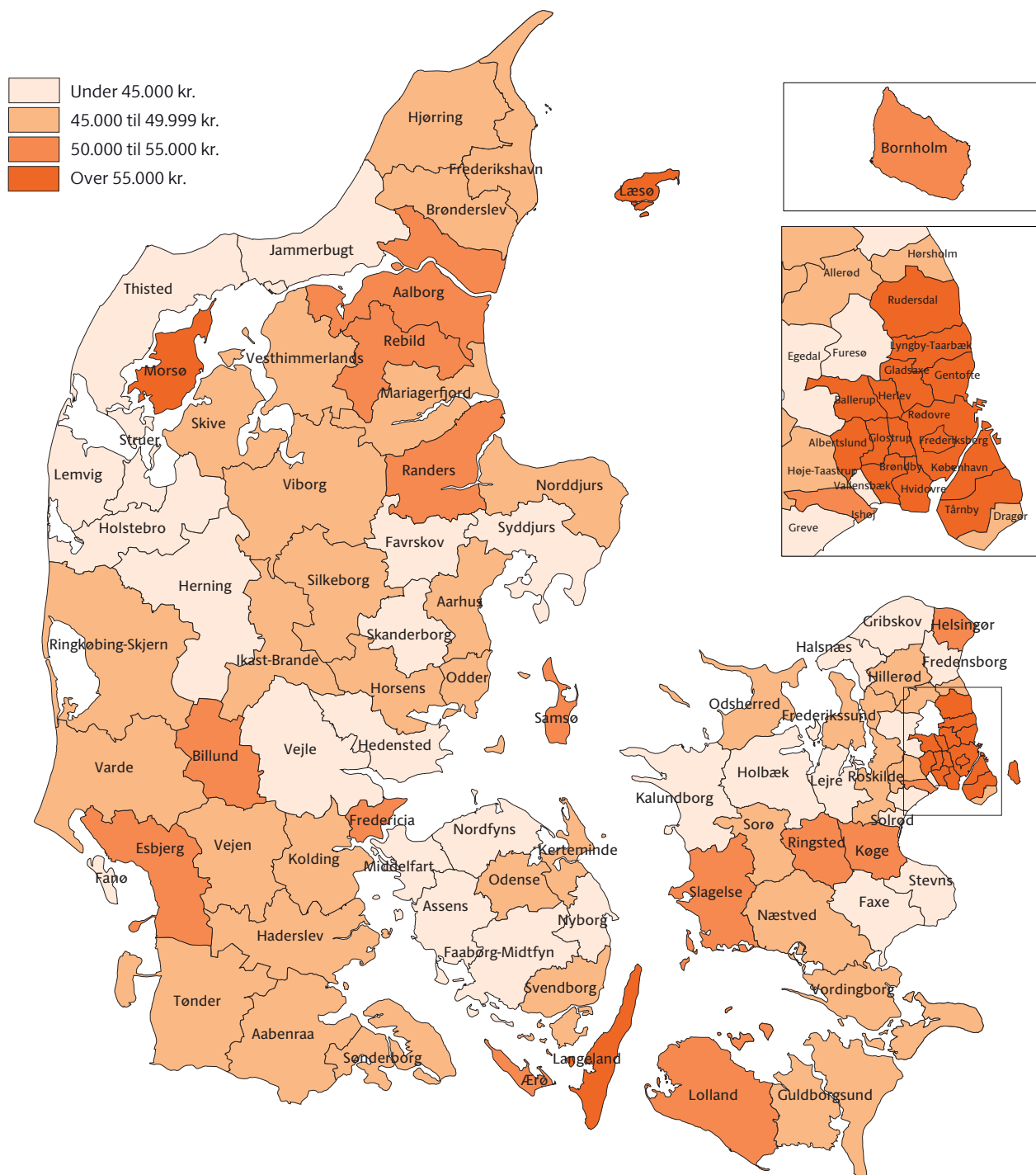
Udgifter til pleje og omsorg pr. 67+-årig i 2021, 23-pl

Lejre	37.357	–
Vallensbæk	39.511	▲
Hedensted	40.150	▲
Assens	40.666	▲
Syddjurs	40.724	▲
Fanø	40.823	▼
Lemvig	41.060	▲
Stevns	41.402	▲
Favrskov	41.711	▼
Vejele	41.879	▲
Nordfyns	41.891	▼
Halsnæs	42.043	▲
Herning	42.163	▼
Kalundborg	42.346	▼
Jammerbugt	42.425	▲
Solrød	42.524	▲
Egedal	42.537	▼
Faxe	42.558	▲
Holbæk	42.812	▼
Gribskov	43.097	▼
Faaborg-Midtfyn	43.303	▼
Struer	43.643	▲
Middelfart	43.930	▼
Nyborg	44.171	▼
Greve	44.568	▼
Furesø	44.791	▲
Holstebro	44.807	▲
Skanderborg	44.845	▼
Fredensborg	44.898	▼
Tønder	45.076	▲
Skive	45.126	▲
Odsherred	45.368	▼
Ikast-Brande	45.474	▲
Mariagerfjord	45.615	▲
Hjørring	45.728	▼
Frederikshavn	45.902	▲
Allerød	46.088	▲
Silkeborg	46.306	▲
Aabenraa	46.606	▼
Næstved	46.789	▲
Vordingborg	46.830	▼
Varde	46.965	▲
Haderslev	46.978	▲
Guldborgsund	47.059	▼
Viborg	47.165	▼
Dragør	47.190	▲
Ringkøbing-Skjern	47.343	▼
Odense	47.379	▲
Frederikssund	47.548	–
Høje-Taastrup	47.576	▼
Kolding	47.610	▲
Norddjurs	47.714	▲
Horsens	47.982	▼
Hørsholm	48.289	▲
Brønderslev	48.294	▲
Sorø	48.497	▼
Aarhus	48.726	▲
Vesthimmerlands	48.842	▲
Svendborg	48.843	▲
Sønderborg	49.184	–
Vejen	49.202	▼
Roskilde	49.248	▼
Hillerød	49.323	▲
Kerteminde	49.490	–
Odder	49.648	▼
Thisted	49.772	–
Køge	50.133	▲
Bornholm	50.184	▲
Ringsted	50.267	▼
Helsingør	50.407	▲
Esbjerg	50.767	▲
Slagelse	50.827	▼
Lolland	51.202	▲
Billund	51.361	▲
Ishøj	51.556	▼
Rebild	51.979	▼
Aalborg	52.975	▼
Ærø	54.061	▲
Fredericia	54.079	▲
Randers	54.199	▼
Samsø	54.406	▲
Herlev	55.357	–
Ballerup	55.710	▼
Rudersdal	57.019	▲
Morsø	57.269	▼
Tårnby	58.323	▲
Gentofte	58.796	▲
Frederiksberg	59.075	▼
Glostrup	59.531	▲
Gladsaxe	59.916	–
Langeland	60.680	▲
Læsø	61.348	▼
Lynby-Taarbæk	62.295	▼
Brøndby	64.751	▲
Albertslund	65.111	▼
Rødovre	66.436	▲
Hvidovre	67.823	▼
København	71.744	–

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Udgifter til pleje og omsorg pr. 67+-årig i 2021, 23-pl

Data

Tabel: Udgifter til pleje og omsorg for 67+-årige afgrænset til følgende funktioner: 5.30.26, 5.30.27, 5.30.28, 5.30.29, 5.30.31, 5.30.36.

Udgifterne er opgjort i 23-pl og B23-opgaveniveau. FLIS.

Figur: Danmarks Statistik.

6.2 Hvad er jeres udgifter til pleje og omsorg pr. 80+-årig?

Hvorfor er det interessant?

Antallet af ældre over 67 år har været stigende over en årrække. Og nu er det i højere grad de ældre borgere på 80+ år, der bliver flere af, og som helt naturligt vil få et øget behov for støtte fra kommunen i form af praktisk hjælp og personlig pleje. Gennemsnitsalderen for borgere, der visiteres til hjemmehjælp første gang ligger nemlig omkring de 80 år, og da vi ser ind i en stigning i borgere 80+ år, er det relevant for kommunen at følge udgifterne til pleje og omsorg pr. 80+-årig.

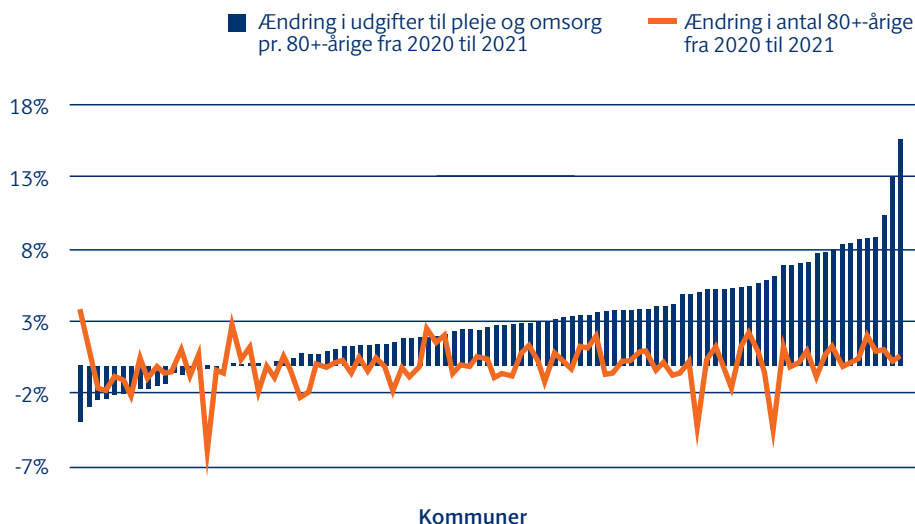
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte:

- Hvordan har udviklingen i udgifter pr. 80+-årig udviklet sig i kommunen, og hvilke poster driver udviklingen?
- Hvilke forventninger er der til udgiftsudviklingen på ældreområdet i de kommende år i kommunen?
- Indgår det aktuelle forbrug i udarbejdelsen af kommunens budget?
- Har I den rette organisering ift. at der kommer flere ældre – heraf nogle med komplekse plejebenhov?
- Anvendes der demografiregulering i budgetlægningen? Hvilken betydning har det, når antallet af ældre stiger markant i de kommende år?
- Tager I højde for realiserede og/eller fremadrettede effektiviseringsgevinster i budgetlægningen?

Sammenhæng mellem udvikling i antal ældre og i udgifter til området

Nedenstående figur viser, at udgifterne til ældreområdet udvikler sig forskelligt. Figuren indikerer, at kommuner med en relativ stor stigning i ældre formår at holde udgifterne nede. Det kunne være udtryk for, at kommunerne arbejder med nye organiserings- og samarbejdsmodeller, velfærdsteknologi mv. for at imødegå stigningen i ældre borgere.

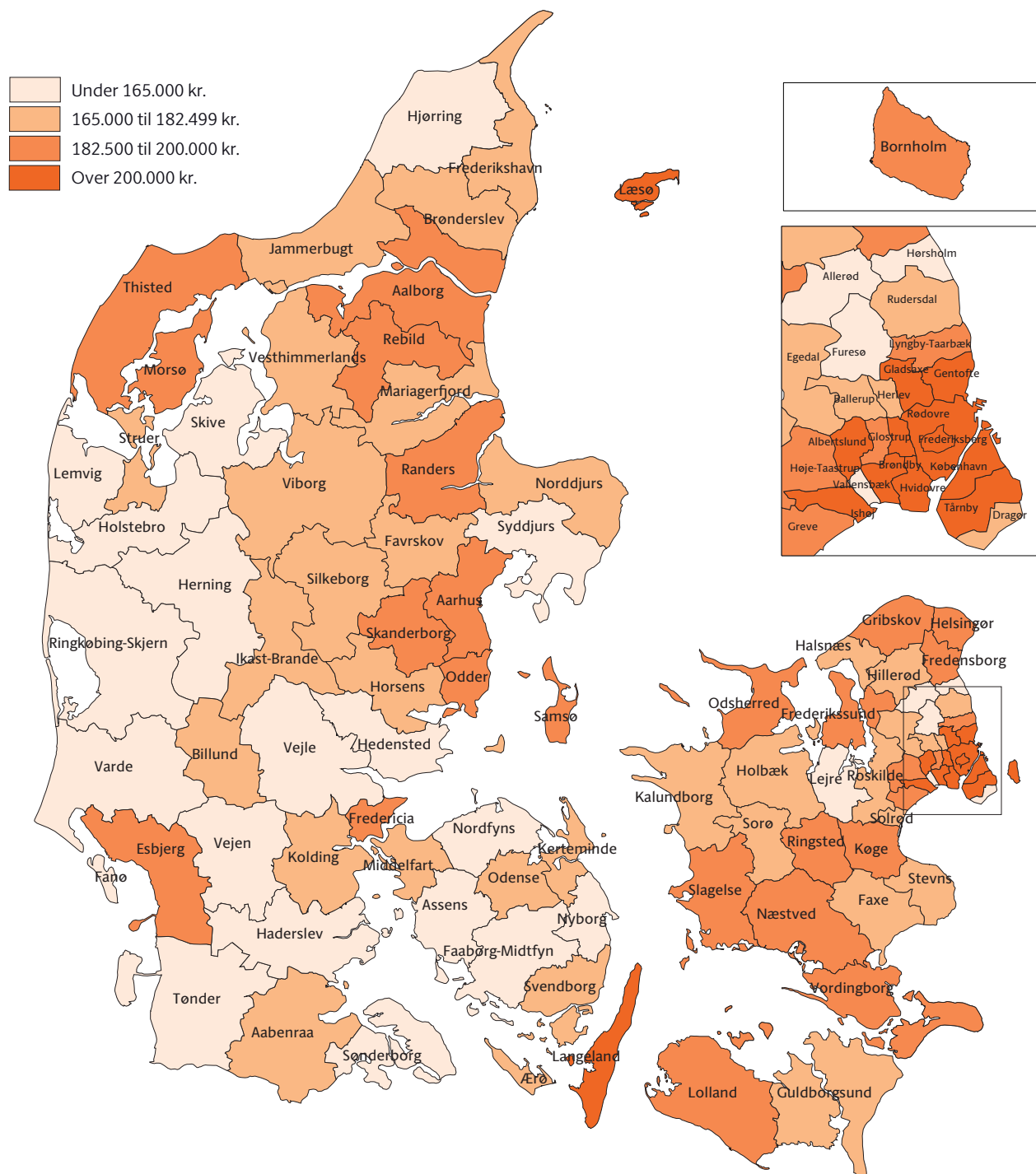
Udgifter til pleje og omsorg pr. 80+ årig i 2021, 23-pl

Furesø	141.724	–
Hedensted	145.575	▲
Lemvig	147.091	▲
Hørsholm	148.507	▼
Assens	148.802	▼
Herning	152.659	▲
Faaborg-Midtfyn	153.106	▼
Vejele	154.648	▲
Lejre	158.080	▲
Varde	159.478	▲
Vallensbæk	159.563	▲
Tønder	159.835	▲
Nordfyns	160.419	▼
Skive	160.615	▲
Nyborg	160.845	–
Allerød	161.095	▲
Sønderborg	161.138	▼
Holstebro	161.386	▲
Hjørring	162.324	▼
Vejen	163.249	▼
Syddjurs	164.174	▲
Ringkøbing-Skjern	164.458	▼
Haderslev	164.974	▼
Dragør	165.574	▲
Middelfart	165.673	▼
Frederikshavn	166.023	▲
Brønderslev	166.160	▼
Ballerup	166.658	▼
Favrskov	166.923	▲
Odense	167.206	▲
Kalundborg	168.454	▼
Struer	168.793	▲
Faxe	169.933	▲
Rudersdal	169.976	▲
Mariagerfjord	170.161	▲
Vesthimmerlands	170.603	▲
Viborg	171.846	▼
Stevns	172.178	▲
Jammerbugt	172.681	▲
Kerteminde	172.766	▼
Holbæk	173.410	▼
Aabenraa	173.644	▼
Ikast-Brande	174.622	▲
Kolding	175.296	▲
Guldborgsund	175.485	▼
Norddjurs	175.508	▼
Egedal	176.700	▲
Hillerød	176.971	▲
Halsnæs	178.172	▲
Roskilde	179.146	▼
Herlev	179.388	▼
Svendborg	179.636	▼
Solrød	179.934	▲
Ærø	180.568	▲
Silkeborg	180.698	▲
Billund	180.886	▲
Sorø	182.243	–
Horsens	182.451	▼
Gribskov	182.783	▲
Næstved	183.620	▲
Odder	183.692	▼
Helsingør	184.575	▲
Aarhus	184.957	▲
Glostrup	185.219	▲
Fredensborg	185.913	▲
Vordingborg	186.410	▼
Greve	186.502	▼
Frederikssund	186.847	▲
Høje-Taastrup	187.718	▼
Thisted	187.885	–
Ringsted	187.992	▼
Odsherred	188.327	▼
Skanderborg	188.376	▼
Bornholm	191.392	▲
Lolland	192.457	▲
Esbjerg	192.794	▲
Samsø	193.990	▲
Rebild	194.136	▼
Slagelse	194.207	▼
Aalborg	194.343	–
Morsø	196.705	–
Fredericia	197.932	▲
Fanø	198.130	▼
Køge	198.684	▲
Lyngby-Taarbæk	199.369	▼
Randers	199.941	▼
Gladsaxe	201.299	▼
Gentofte	204.255	▲
Rødovre	204.752	▲
Frederiksberg	208.695	▼
Tårnby	211.974	▼
Brøndby	215.188	▲
Langeland	216.699	▲
Læsø	223.902	▼
Hvidovre	230.262	▼
Ishøj	242.464	–
Albertslund	258.927	–
København	307.521	–

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Udgifter til pleje og omsorg pr. 80+ årig i 2021, 23-pl

Data

Tabel: Udgifter til pleje og omsorg for 80+-årige afgrænset til følgende funktioner: 5.30.26, 5.30.27, 5.30.28, 5.30.29, 5.30.31 og 5.30.36 for 2019. Udgifterne er opgjort i 23-pl og B23-opgaveniveau. FLIS.
Figur: Danmarks Statistik.

6.3 Hvor stor en andel af jeres 67-79-årige modtager hjemmehjælp?

Hvorfor er det interessant?

Hidtil er væksten blandt de ældre primært sket blandt de yngre ældre, men fremadrettet vil det i højere grad være de ældre over 80 år, der vokser i antal. De yngre hjemmehjælpsmodtagere er dog ofte kendetegnet ved en kompleks og/eller omfattende funktionsnedsættelse, der fx kan skyldes en kronisk lidelse. Der er en vis forskel mellem kommunerne på, hvor stor en andel af de ældre mellem 67 og 79 år, der modtager hjemmehjælp. Den forskel kan formentlig ikke kun forklares ud fra sundhedstilstanden. Den enkelte kommune bør overveje, om nøgletallet har det ønskede niveau.

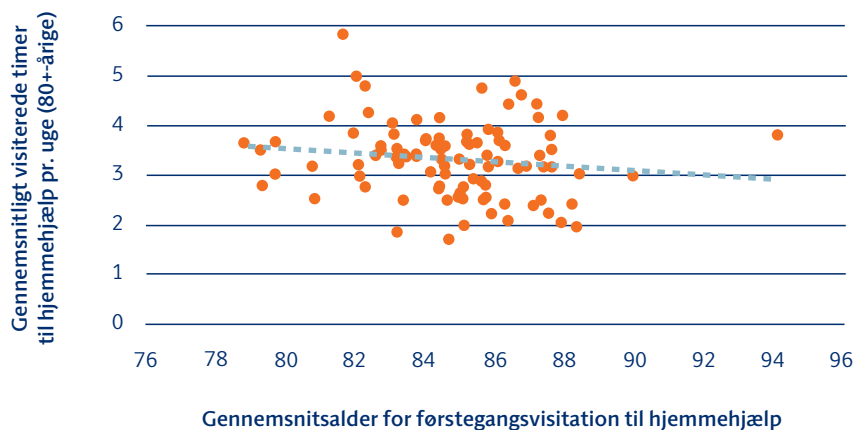
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet vil det være relevant for den enkelte kommune at drøfte følgende:

- Hvad kendetegner plejebehovet blandt hjemmehjælpsmodtagere mellem 67 og 79 år?
- Adskiller deres sygdomsbillede sig fra andre aldersgrupper?
- Hvilket forebyggelses- og rehabiliteringspotentiale er der blandt 67-79-årige? Er det muligt at identificere udsatte grupper tidligt?
- Arbejder kommunen tværgående med at sammentænke hjemmehjælpen med evt. øvrige indsatser, som hjemmehjælpsmodtageren får?

Sammenhæng mellem plejebehov og hvornår de ældre får hjemmehjælp første gang?

Kommunerne arbejder forskelligt med, hvornår de ældre visiteres til hjemmehjælp første gang. Nogle kommuner arbejder bevidst med en lav alder for førstegangsvisitation for at forebygge funktionsnedsættelse og dermed som et led i at mindske behovet for hjælp senere i livet. I andre kommuner skyldes en lav alder for førstegangsvisitation måske, at der er et større plejebehov i ældregruppen end i andre kommuner. Figuren viser ikke en tydelig sammenhæng mellem gennemsnitsalder for nyvisiterede til hjemmehjælp og antal visiterede timer til hjemmehjælp. For den enkelte kommune kan det imidlertid være relevant at forholde sig til, hvilken effekt gennemsnitsalderen for førstegangsvisitation har for plejebehovet på lang sigt.

Andel 67-79-årige, der modtager hjemmehjælp i 2021, pct.

Hedensted	3,2	▲
Allerød	3,2	▼
Egedal	3,5	▲
Middelfart	3,8	▲
Ringkøbing-Skjern	4,0	–
Odder	4,0	▲
Favrskov	4,1	▼
Gribskov	4,1	▼
Billund	4,2	▼
Bornholm	4,2	▼
Lejre	4,3	▼
Gentofte	4,4	▲
Randers	4,4	▼
Frederikssund	4,4	▲
Solrød	4,5	▼
Fredensborg	4,5	▼
Silkeborg	4,5	▲
Vejen	4,6	▲
Varde	4,6	▼
Guldborgsund	4,6	▼
Faaborg-Midtfyn	4,7	▲
Assens	4,7	▲
Helsingør	4,7	▲
Vesthimmerlands	4,7	▼
Rebild	4,8	▼
Mariagerfjord	4,8	▲
Rudersdal	4,8	▼
Thisted	4,9	▲
Furesø	4,9	▼
Hillerød	4,9	▼
Nordfyns	5,0	▲
Roskilde	5,0	▲
Ikast-Brande	5,0	▼
Lyngby-Taarbæk	5,1	▼
Haderslev	5,1	▲
Veje	5,1	▼
Odsherred	5,2	▲
Lemvig	5,2	▲
Stevns	5,2	▼
Brønderslev	5,2	▼
Viborg	5,2	▲
Syddjurs	5,3	–
Hjørring	5,3	▲
Skanderborg	5,3	▼
Sønderborg	5,4	–
Holbæk	5,4	▼
Skive	5,4	▲
Hørsholm	5,4	▼
Lolland	5,5	▲
Dragør	5,5	▲
Norddjurs	5,6	▲
Faxe	5,6	▲
Læsø	5,7	▼
Ærø	5,7	▼
Morsø	5,8	▼
Vallensbæk	5,8	▲
Jammerbugt	5,9	▼
Struer	5,9	▼
Kolding	6,0	▼
Næstved	6,1	▼
Greve	6,1	▼
Herning	6,1	▼
Kerteminde	6,2	▲
Ringsted	6,2	▲
Langeland	6,2	▼
Aarhus	6,2	▼
Sorø	6,3	▼
Brøndby	6,3	▲
Holstebro	6,3	▼
Esbjerg	6,3	▼
Fanø	6,3	▼
Køge	6,4	▲
Gladsaxe	6,4	▼
Herlev	6,4	▼
Halsnæs	6,4	▼
Aabenraa	6,4	▼
Vordingborg	6,5	▼
Tårnby	6,6	▼
Tønder	6,6	▼
Odense	6,7	▼
Horsens	6,7	▼
Nyborg	6,8	▼
Svendborg	6,8	▼
Albertslund	6,9	▲
Ballerup	7,1	▲
Kalundborg	7,1	▼
Slagelse	7,2	▼
Høje-Taastrup	7,2	▼
Samsø	7,2	▲
Frederiksberg	7,3	▼
Frederikshavn	7,6	▲
Aalborg	7,6	▼
Rødovre	7,8	▼
Fredericia	7,9	▼
Hvidovre	8,0	▼
Glostrup	8,1	▼
Ishøj	8,5	▼
København	9,0	▼

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

6.4 Hvor stor en andel af jeres 80+-årige modtager hjemmehjælp?

Hvorfor er det interessant?

Den demografiske udgiftsvækst har længe været et tema i den offentlige debat. I de kommende år tager væksten blandt ældre over 80 år for alvor til, hvor en betydelig del har behov for en plejeindsats. Det demografiske udgiftspres kommer således for alvor til at slå igennem i de kommende år. For den enkelte kommune er det vigtigt at forholde sig til, om man har det ønskede niveau af hjemmepleje for andelen af ældre over 80 år, der modtager hjemmehjælp, og om det er tænkt sammen med behovet for plejeboliger.

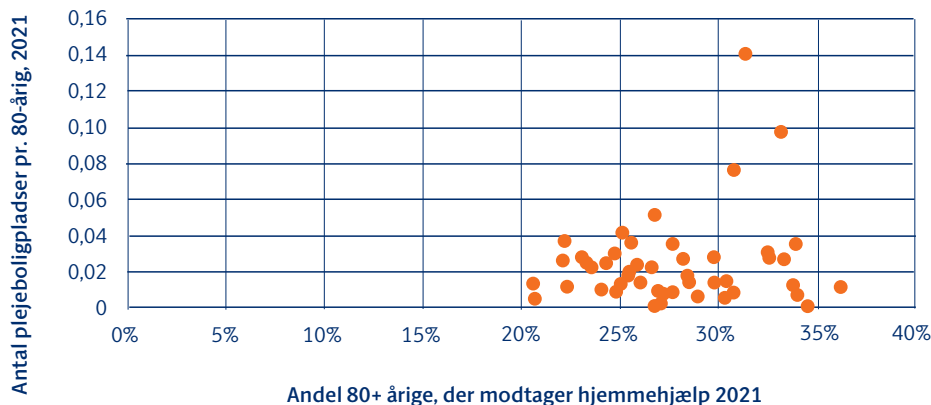
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet vil det være relevant for den enkelte kommune at drøfte følgende:

- Hvordan udvikler antallet af hjemmehjælpsmodtagere over 80 år sig i kommunen?
- Hvilket rehabiliteringspotentiale er der blandt de ældste hjemmehjælpsmodtagere? Og arbejder I strategisk med dette? Hvordan understøtter man, at borgerne fastholder deres funktionsevne efter endt rehabilitering?
- Arbejder I med at samtænke hjemmehjælp med eventuelle andre indsatser, som den ældre modtager?
- Har I det rette antal plejeboliger til fremtidens behov? Og spiller antallet af plejeboliger ind på andel hjemmehjælpsmodtagere?
- Har I lavet beregninger for, hvornår udgifter til pleje til en borger i hjemmet svarer til en plejeboligplads? Kan den viden anvendes i udviklingen af kommunens tilbud til de ældre?

Andel hjemmehjælpsmodtagere bør ses i sammenhæng med antal plejeboliger

Serviceniveauet i den kommunale hjemmehjælp kan ikke ses adskilt fra plejeboliger. De kommende år vil stigningen i antal ældre naturligt lægge et pres på antallet af plejeboliger. Nedenstående figur indikerer, at der ikke er en klar sammenhæng mellem kommuner, hvor en relativ stor andel af borgere over 80 år modtager hjemmehjælp, og antallet plejeboligpladser per 80+ årig. Nogle kommuner arbejder med at give så mange som muligt hjemmehjælp i eget hjem i længst muligt tid frem for i en plejebolig, mens andre kommuner måske i højere grad foretrækker at tilbyde de ældre en plejebolig. For den enkelte kommune betyder det, at man bør se på tværs af hjemmehjælp og plejeboliger.

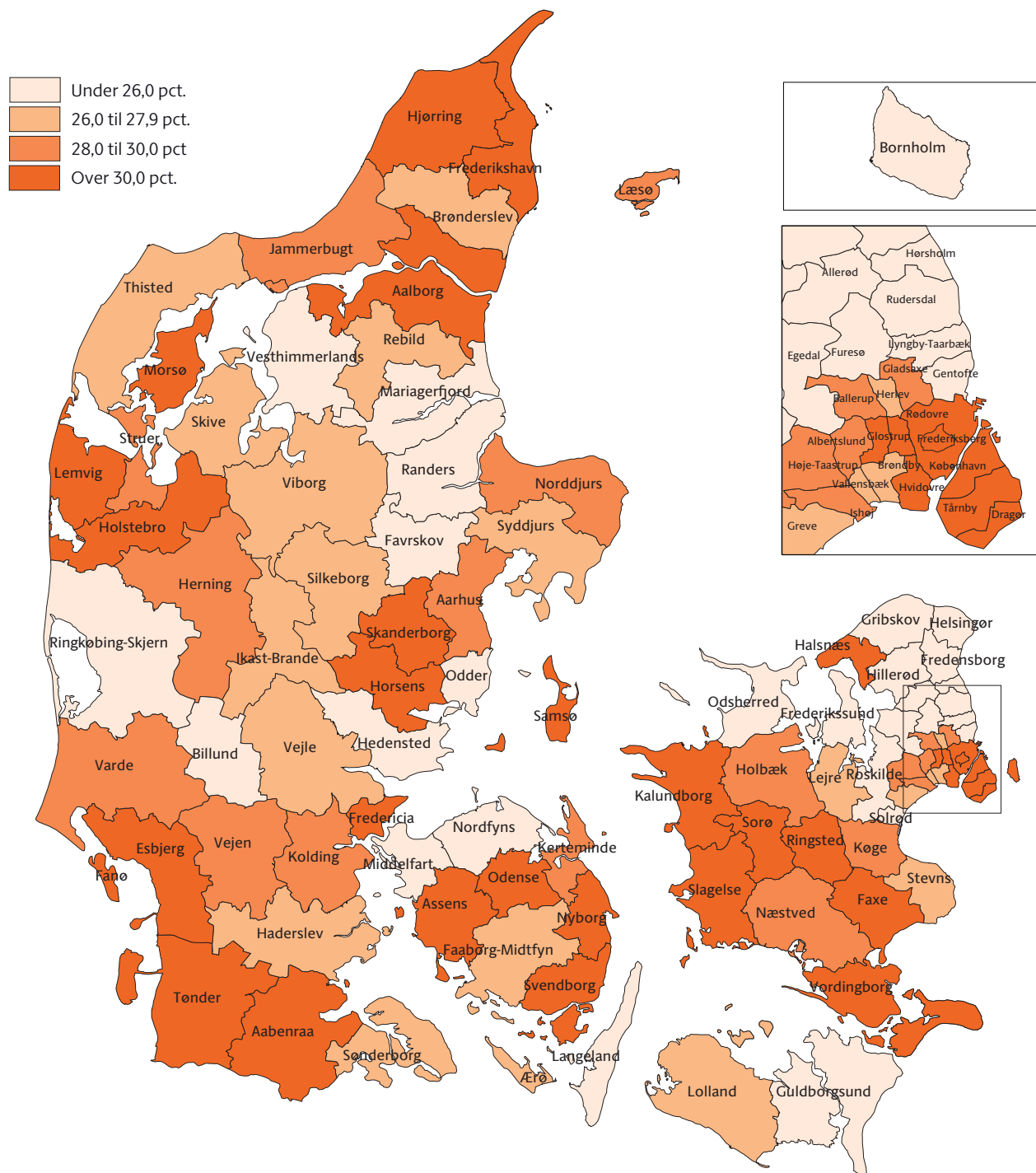
Andel 80+-årige, der modtager hjemmehjælp i 2021, pct.

Egedal	16,5	▲
Hedensted	20,3	▲
Bornholm	20,6	▲
Allerød	20,6	▼
Randers	20,7	▼
Guldborgsund	22,2	▲
Gribskov	22,2	–
Favrskov	22,4	▼
Frederikssund	23,2	▲
Ringkøbing-Skjern	23,3	–
Rudersdal	23,6	▲
Vesthimmerlands	24,1	▲
Billund	24,3	▲
Furesø	24,5	▼
Nordfyns	24,7	▲
Odder	24,8	▲
Fredensborg	24,8	▲
Helsingør	24,9	▼
Mariagerfjord	24,9	▲
Odsherred	25,0	▲
Lyngby-Taarbæk	25,1	▲
Solrød	25,2	▼
Middelfart	25,5	▲
Gentofte	25,5	▲
Roskilde	25,6	▲
Hillerød	25,6	▼
Hørsholm	25,9	▲
Vejle	26,0	▼
Lejre	26,2	▲
Ærø	26,3	▲
Greve	26,5	▲
Stevns	26,6	▼
Ikast-Brande	26,6	▼
Brønderslev	26,8	▼
Brøndby	26,8	▲
Faaborg-Midtfyn	26,9	▲
Thisted	26,9	▲
Lolland	27,0	▲
Haderslev	27,1	▼
Langeland	27,1	▲
Silkeborg	27,2	▲
Rebild	27,3	▲
Herlev	27,3	▼
Syddjurs	27,4	▼
Vallensbæk	27,6	▲
Viborg	27,7	▼
Skive	27,7	▼
Sønderborg	27,9	–
Vejen	28,1	▲
Norddjurs	28,2	▲
Aarhus	28,2	▼
Kerteminde	28,3	▼
Struer	28,5	▲
Albertslund	28,5	▼
Kolding	28,5	▼
Herning	28,6	▲
Gladsaxe	28,6	▼
Høje-Taastrup	28,7	▼
Læsø	28,8	▼
Holbæk	29,0	▼
Næstved	29,1	▼
Ishøj	29,5	▼
Varde	29,5	▼
Ballerup	29,5	▼
Køge	29,8	▲
Jammerbugt	29,8	▲
Morsø	30,3	▼
Hjørring	30,4	▲
Odense	30,4	▼
Holstebro	30,5	▲
Halsnæs	30,5	▼
Rødovre	30,6	▲
Kalundborg	30,8	▲
Frederiksberg	30,8	▼
Søro	30,9	▼
Vordingborg	30,9	▼
Assens	31,1	▲
Lemvig	31,3	▼
Faxe	31,3	▼
Tårnby	31,4	▲
Skanderborg	31,5	▼
Aabenraa	31,6	▼
Ringsted	31,7	▼
Nyborg	31,7	▼
Dragør	32,3	▲
Esbjerg	32,5	▼
Slagelse	32,6	▼
Horsens	32,9	▼
København	33,2	▲
Aalborg	33,4	▼
Tønder	33,8	▲
Glostrup	33,9	▼
Fredericia	34,0	▼
Hvidovre	34,6	▼
Frederikshavn	35,8	–
Svendborg	36,2	▼
Fanø	39,0	▼
Samsø	45,7	▼

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Andel 80+-årige, der modtager hjemmehjælp i 2021, pct.

Data

Tabel: Nøgletallet viser andelen af de 80+-årige, der modtager hjemmehjælp i eget hjem, 2021. Danmarks Statistik.

Figur: Danmarks Statistik og FLIS.

6.5 Hvor mange timers hjemmehjælp modtager jeres 67-79-årige?

Hvorfor er det interessant?

Fremadrettet vil den demografiske stigning bl.a. være blandt de ældre over 80 år. De yngre hjemmehjælpsmodtagere er dog typisk kendetegnet ved en kompleks og/eller omfattende funktionsnedsættelse. Samtidig arbejder kommunerne med rehabilitering, øget brug af hjælpemidler og velfærdsteknologi mv., for at gøre de ældre så selvhjulpne som muligt. Der er en vis forskel mellem kommunerne på, hvor mange timers hjemmehjælp de 67-79-årige får. Denne forskel kan formentligt ikke alene forklares ud fra sundhedstilstanden. Den enkelte kommune bør overveje, om nøgletallet har det niveau, som man ønsker.

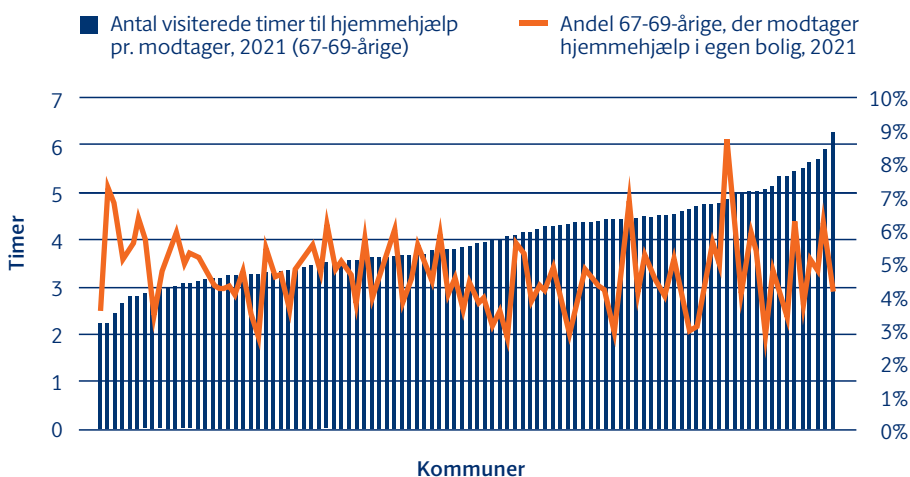
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet vil det være relevant at drøfte:

- Hvad kendetegner plejebehovet blandt hjemmehjælpsmodtagere mellem 67 og 79 år i jeres kommune? Er der fx en større andel kronikere?
- Hvilket forebyggelses- og rehabiliteringspotentiale er der blandt de 67-79 årige, og har kommunen de rette tilbud?
- Er det muligt at identificere særligt udsatte tidligt? Og hvordan tænkes de forebyggende hjemmebesøg ind i den samlede indsats?
- Hvordan er sundhedstilstanden blandt de yngre hjemmeboende ældre, og adskiller det sig fra plejehjemsbeboere?
- Er der klarhed omkring kommunens kvalitetsstandarder for medarbejderne?

Andel hjemmehjælpsmodtagere bør ses i sammenhæng med antal hjemmehjælpstimer

En række faktorer spiller ind på antallet af hjemmehjælpsmodtagere mellem 67 og 79 år i den enkelte kommune. Fx det politisk fastsatte serviceniveau og plejebehovet blandt målgruppen. Det er relevant for alle kommuner at forholde sig til, om der er det rette forhold mellem andelen af hjemmehjælpsmodtagere og antal visiterede timer til hjemmehjælp, som den enkelte borger modtager. Nogle kommuner vælger måske at sprede hjemmehjælpen ud, så flere modtager hjemmehjælp, men hver især får relativt få timer. Andre kommuner vælger måske i stedet for at koncentrere hjemmehjælpen på få borgere, men med flere timers hjælp til hver. For den enkelte kommune er det værd at forholde sig til, om man har det rette forhold mellem de to.

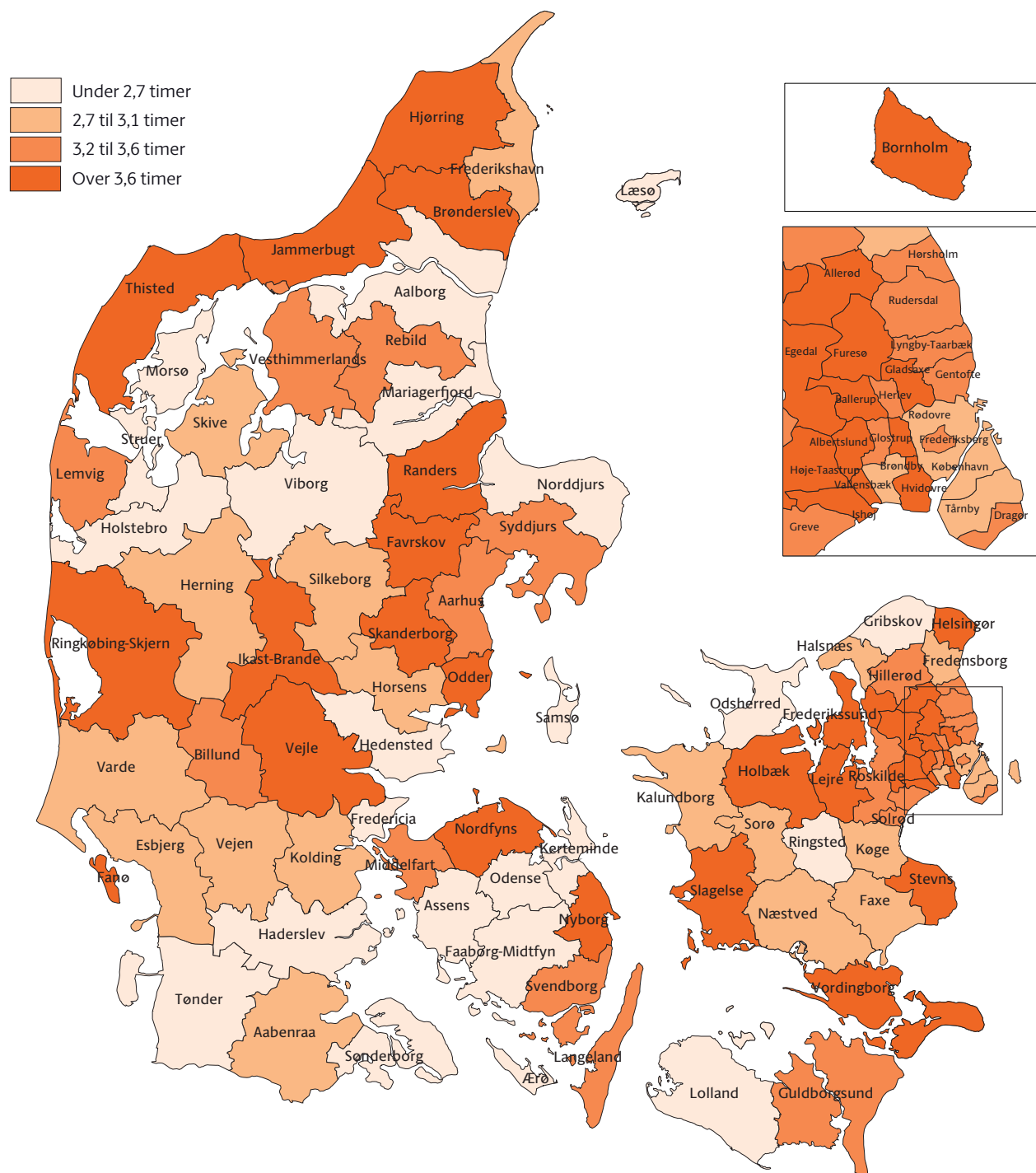
Gennemsnitligt antal visiterede timer hjemmehjælp pr. uge for 67-79-årige i 2021, pct.

Morsø	1,8	-
Samsø	1,9	▲
Assens	1,9	▼
Holstebro	1,9	▲
Kerteminde	1,9	▼
Tønder	2,1	▼
Læsø	2,1	▲
Odense	2,2	-
Aalborg	2,2	-
Faaborg-Midtfyn	2,4	▲
Gribskov	2,4	▼
Lolland	2,5	▲
Hedensted	2,5	▼
Mariagerfjord	2,5	▼
Fredericia	2,5	▲
Ringsted	2,6	▼
Viborg	2,6	▼
Haderslev	2,6	▼
Struer	2,6	▼
Norddjurs	2,6	▼
Ærø	2,6	▲
Odsherred	2,7	▲
Aabenraa	2,7	▼
Esbjerg	2,7	▲
Skive	2,8	▲
Kalundborg	2,8	▼
Køge	2,8	▼
Varde	2,8	-
Frederikshavn	2,8	▼
Herning	2,8	▲
Faxe	2,8	▲
Tårnby	2,9	▼
København	2,9	▲
Silkeborg	3,0	▼
Næstved	3,0	▼
Brøndby	3,0	▲
Kolding	3,0	▼
Halsnæs	3,0	▲
Søro	3,0	▼
Fredensborg	3,1	▲
Horsens	3,1	▲
Sønderborg	3,1	-
Vejen	3,1	▼
Syddjurs	3,2	▲
Vesthimmerlands	3,2	▲
Dragør	3,2	▼
Lemvig	3,2	▼
Aarhus	3,3	▲
Hillerød	3,3	▼
Glostrup	3,3	▼
Hørsholm	3,3	▼
Rebild	3,3	▼
Roskilde	3,3	▼
Herlev	3,3	▼
Billund	3,3	▼
Lyngby-Taarbæk	3,4	▼
Svendborg	3,4	▼
Rudersdal	3,4	▲
Solrød	3,4	▼
Guldborgsund	3,4	-
Langeland	3,4	▼
Frederiksberg	3,5	▲
Gentofte	3,5	▼
Greve	3,5	▼
Middelfart	3,5	▲
Ikast-Brande	3,6	▲
Stevns	3,6	▲
Skanderborg	3,7	▲
Thisted	3,7	▼
Frederikssund	3,7	▼
Vordingborg	3,7	▼
Hvidovre	3,7	▲
Jammerbugt	3,7	▼
Randers	3,7	▼
Høje-Taastrup	3,8	▲
Bornholm	3,8	▲
Gladsaxe	3,8	▼
Ringkøbing-Skjern	3,8	▲
Ballerup	3,8	▲
Furesø	3,9	-
Helsingør	3,9	▼
Hjørring	4,0	▼
Vallensbæk	4,0	▼
Favrskov	4,0	▼
Vejle	4,1	▲
Nyborg	4,1	▲
Holbæk	4,2	▼
Lejre	4,2	▼
Slagelse	4,3	▲
Brønderslev	4,3	▲
Nordfyns	4,4	▼
Rødovre	4,5	▼
Ishøj	4,5	▼
Odder	4,6	-
Egedal	4,7	▼
Fanø	4,9	▼
Allerød	5,2	-
Albertslund	6,2	▼

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før
▼

Kort:

Gennemsnitligt antal visiterede timer hjemmehjælp pr. uge for 67-79-årige i 2021, pct.

Data

Tabel: Nøgletallet viser andelen af de 67 til 79-årige, der modtager hjemmehjælp i eget hjem, 2021. Danmarks Statistik.

Figur: Danmarks Statistik.

6.6 Hvor mange timers hjemmehjælp modtager jeres 80+-årige?

Hvorfor er det interessant?

Tidligere har vi primært set en stigning i de yngre ældre, som er under 80 år. Det er ved at skifte, og fremadrettet vil stigningen i højere grad være blandt de ældre over 80 år. For den enkelte kommune vil det være relevant at se på, hvor mange timers hjælp de ældre over 80 år får. Nøgletallet er dels påvirket af sundhedstilstanden hos de ældre, men også af det kommunale serviceniveau. Der er imidlertid en betydelig forskel mellem kommunerne på, hvor mange timers hjemmehjælp de ældre får. Den enkelte kommune bør overveje, om nøgletallet har det niveau, som man ønsker.

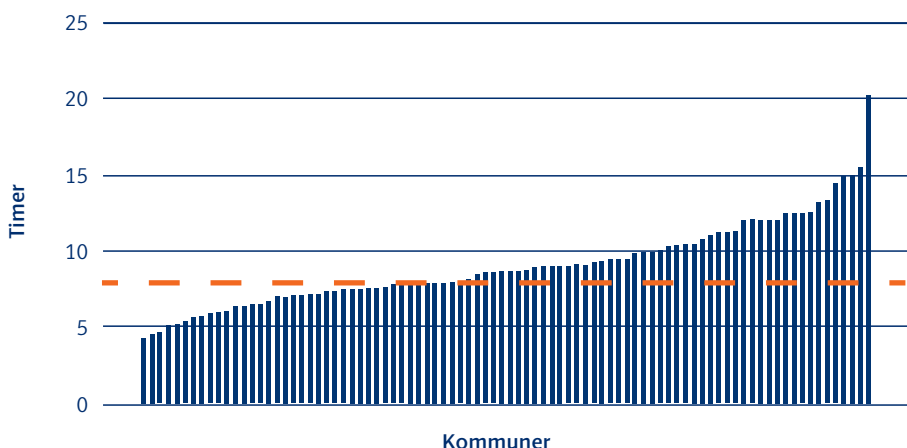
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet vil det være relevant at drøfte:

- Hvordan udvikler antallet af hjemmehjælpsmodtagere sig i gruppen af de 80+-årige?
- Hvilket rehabiliteringspotentiale er der blandt de ældste hjemmehjælpsmodtagere? Og arbejder kommunen strategisk med dette?
- Hvordan arbejder kommunen med at sammentænke hjemmehjælpsindsatsen med de eventuelle andre indsatser, som den ældre modtager?
- Hvordan arbejder kommunen med borgernes forløb efter en indlæggelse?
- Har kommunen lavet beregninger for, hvornår udgifter til pleje til en borger i hjemmet svarer til en plejeboligplads? Kan den viden anvendes i udviklingen af kommunens tilbud til de ældre?

Antal visiterede timer én måned før indflytning til plejebolig

Analysen har vist, at der ca. kan gives mellem 15 og 20 timers hjemmehjælp for det beløb, det koster at have en borger i plejebolig. Nedenstående graf viser de antal timers hjælp, kommunerne i gennemsnit gav borgerne i 2021 umiddelbart op til, at de blev visiteret til plejebolig. Analysen viser, at en del borgere ikke modtog ret meget hjælp, før de kom i plejebolig. Derudover modtog langt hovedparten et omfang af hjælp, der omregnet til udgifter ligger et stykke under udgifterne til en plejebolig. Hos nogle borgere opstår behovet for en plejebolig akut efter en indlæggelse, mens andre mister funktionsevnen til at kunne blive boende i sit eget hjem. Analysen giver anledning til at overveje, om nogle borgere kan hjælpes med andre tilbud og mere hjælp i hjemmet end ved at blive tildelt en plejebolig.

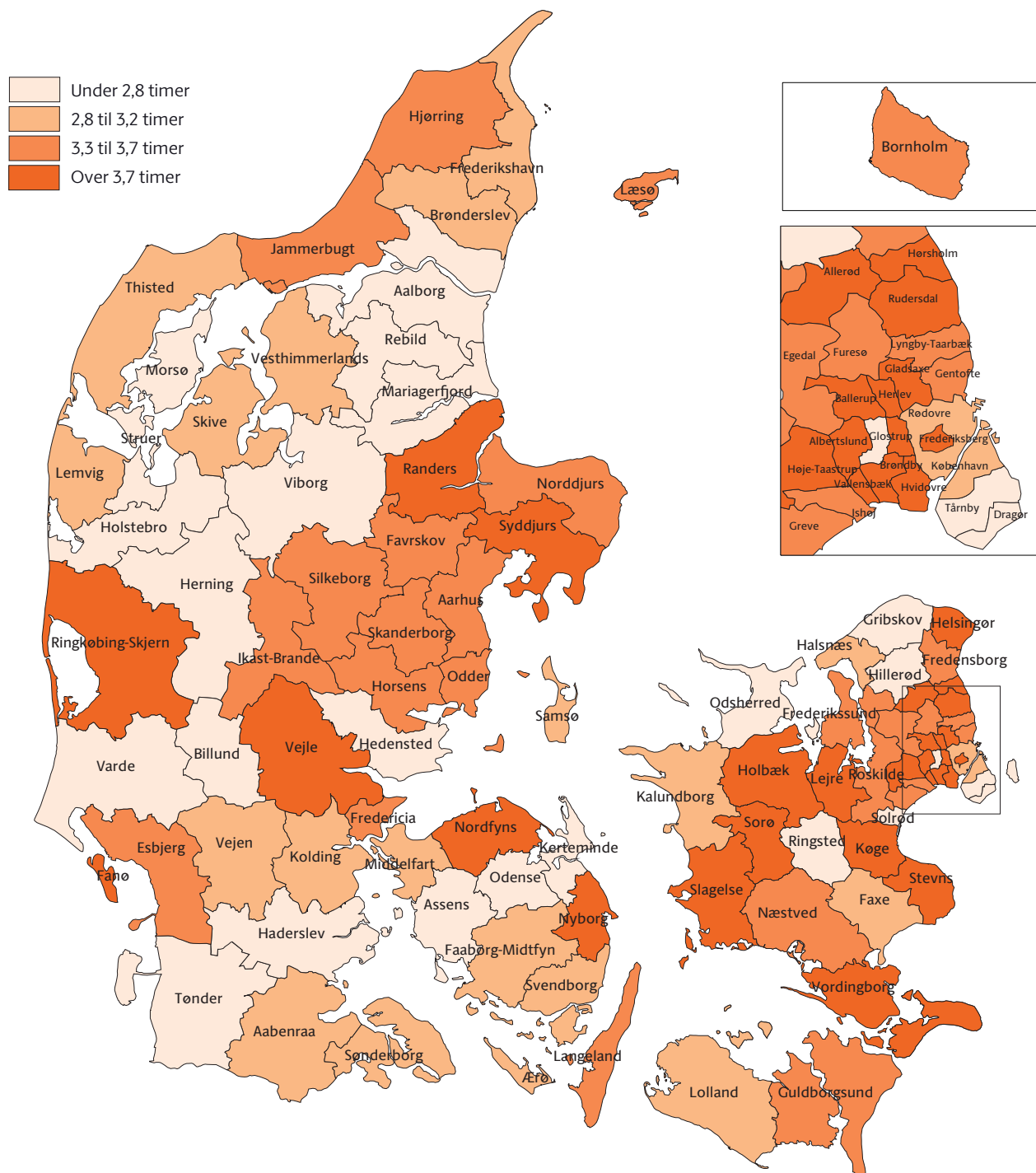
Gennemsnitligt antal visiterede timer hjemmehjælp pr. uge for 80+-årige i 2021, pct.

Assens	1,7	–
Aalborg	1,9	▲
Morsø	2,0	–
Kerteminde	2,0	–
Glostrup	2,1	▲
Holstebro	2,1	▲
Hedensted	2,2	▼
Tønder	2,3	▲
Dragør	2,4	▲
Hillerød	2,5	▲
Mariagerfjord	2,5	▼
Gribskov	2,5	–
Varde	2,5	▼
Billund	2,5	▼
Rebild	2,5	▼
Haderslev	2,6	▲
Viborg	2,6	▼
Odense	2,6	▼
Tårnby	2,6	–
Ringsted	2,7	▼
Solrød	2,7	▼
Odsherred	2,8	▲
Herning	2,8	▲
Struer	2,8	▲
Vejen	2,8	▲
Skive	2,8	▼
Aabenraa	2,9	▼
Lemvig	3,0	▼
Vesthimmerlands	3,0	▼
Ærø	3,0	▲
Thisted	3,0	▲
Halsnæs	3,0	▲
Frederikshavn	3,1	▲
København	3,1	▲
Svendborg	3,1	▲
Samsø	3,1	▲
Middelfart	3,2	▲
Sønderborg	3,2	–
Brønderslev	3,2	▼
Faxe	3,2	▲
Kolding	3,2	–
Faaborg-Midtfyn	3,2	▼
Kalundborg	3,2	▼
Lolland	3,2	▼
Næstved	3,3	▲
Hjørring	3,3	▼
Fredericia	3,3	▲
Silkeborg	3,3	▼
Ishøj	3,3	▲
Furesø	3,3	▼
Norddjurs	3,4	▼
Fredensborg	3,4	▲
Aarhus	3,4	▲
Ikast-Brande	3,4	▲
Greve	3,4	▼
Skanderborg	3,4	▼
Horsens	3,4	▲
Favrskov	3,4	▲
Guldborgsund	3,5	▼
Læsø	3,5	▼
Roskilde	3,5	▲
Langeland	3,5	▲
Jammerbugt	3,5	▼
Esbjerg	3,6	▲
Odder	3,6	▲
Bornholm	3,6	▲
Lyngby-Taarbæk	3,6	▼
Gentofte	3,6	▼
Frederikssund	3,7	▼
Egedal	3,7	▼
Vordingborg	3,7	▼
Sorø	3,7	▼
Hørsholm	3,7	▼
Syddjurs	3,7	▲
Køge	3,8	▼
Frederiksberg	3,8	▲
Brøndby	3,8	▼
Herlev	3,8	▼
Allerød	3,9	▲
Lejre	3,9	▼
Nyborg	3,9	▼
Randers	3,9	▼
Hvidovre	4,0	▼
Ballerup	4,1	–
Høje-Taastrup	4,2	▲
Helsingør	4,2	▼
Rudersdal	4,2	▼
Rødovre	4,2	▼
Gladsaxe	4,2	▼
Slagelse	4,3	–
Vejle	4,4	▲
Fanø	4,5	–
Vallensbæk	4,6	▼
Stevns	4,8	▲
Holbæk	4,8	▼
Ringkøbing-Skjern	4,9	▼
Nordfyns	5,0	▼
Albertslund	5,9	▼

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Gennemsnitligt antal visiterede timer hjemmehjælp pr. uge for 80+-årige i 2021, pct.

Data

Tabel: Nøgletallet er opgjort som gennemsnitlig antal visiterede timer til hjemmehjælp i eget hjem pr. uge blandt hjemme-hjælpsmodtagere over 80 år i 2021. Danmarks Statistik.

Figur: Egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik.

7.1 Hvordan udvikler sundhedsudgifterne sig i jeres kommune?

Hvorfor er det interessant?

Kommunerne spiller en væsentlig rolle i forhold til den borgernære sundhed. Indsatserne spænder bredt fra sundhedspleje og tandpleje til børn og unge, over forebyggende indsatser for borgere med kroniske lidelser til genoptræning. Fælles for indsatserne er, at de skal forbedre borgernes sundhedstilstand på kort og lang sigt. Med den rette indsats kan kommunerne medvirke til at forbedre borgernes livskvalitet, og samtidig reducere trækket på andre kommunale ydelser. Sundhedsudgifterne varierer mellem kommunerne fra 1.232 kr. pr. borger til 3.051 kr. pr. borger. Det skal bemærkes, at forebyggelse i vid udstrækning også sker som en integreret del af ydelser på andre sektorområder, herunder fx i ældreplejen med rehabiliterende indsats og tidlig opsporing.

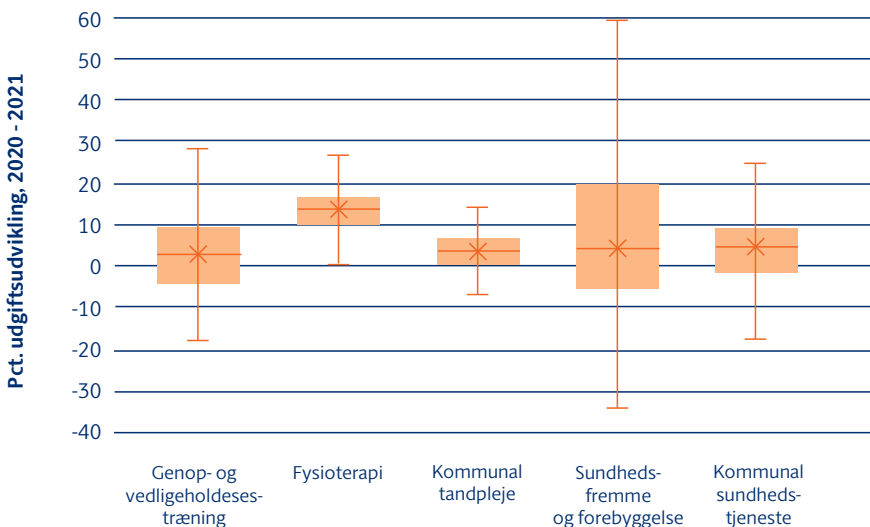
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at overveje:

- Er kommunens udgifter til sundhedsområdet særligt høje på udvalgte områder sammenlignet med andre kommuner?
- Er der en sammenhæng mellem aktiviteten i sygehusvæsenet og kommunens udgifter til sundhedsområdet (ekskl. KMF)?
- Er overgangen mellem sygehus og kommune tilrettelagt hensigtsmæssigt?
- Kan prioritering af forebyggende indsatser reducere udgiftsbehovet på andre områder fx ældreområdet?

Forskelle i udgiftsudvikling mellem sundhedsområder fra 2020 til 2021

Udgiftsudviklingen på sundhedsområdet varierer imellem kommunerne. Særligt er spredningen i udgiftsudviklingen stor inden for sundhedsfremme og forebyggelse, mens udgiftsudviklingen er mindre spredt på de øvrige sundhedsområder. Krydset i de farvede bokse i nedenstående figur viser den gennemsnitlige udgiftsudvikling fra 2020-2021, mens boksens midterste-, nederste- og øverste streg viser henholdsvis medianen, 1. kvartil og 3. kvartil.

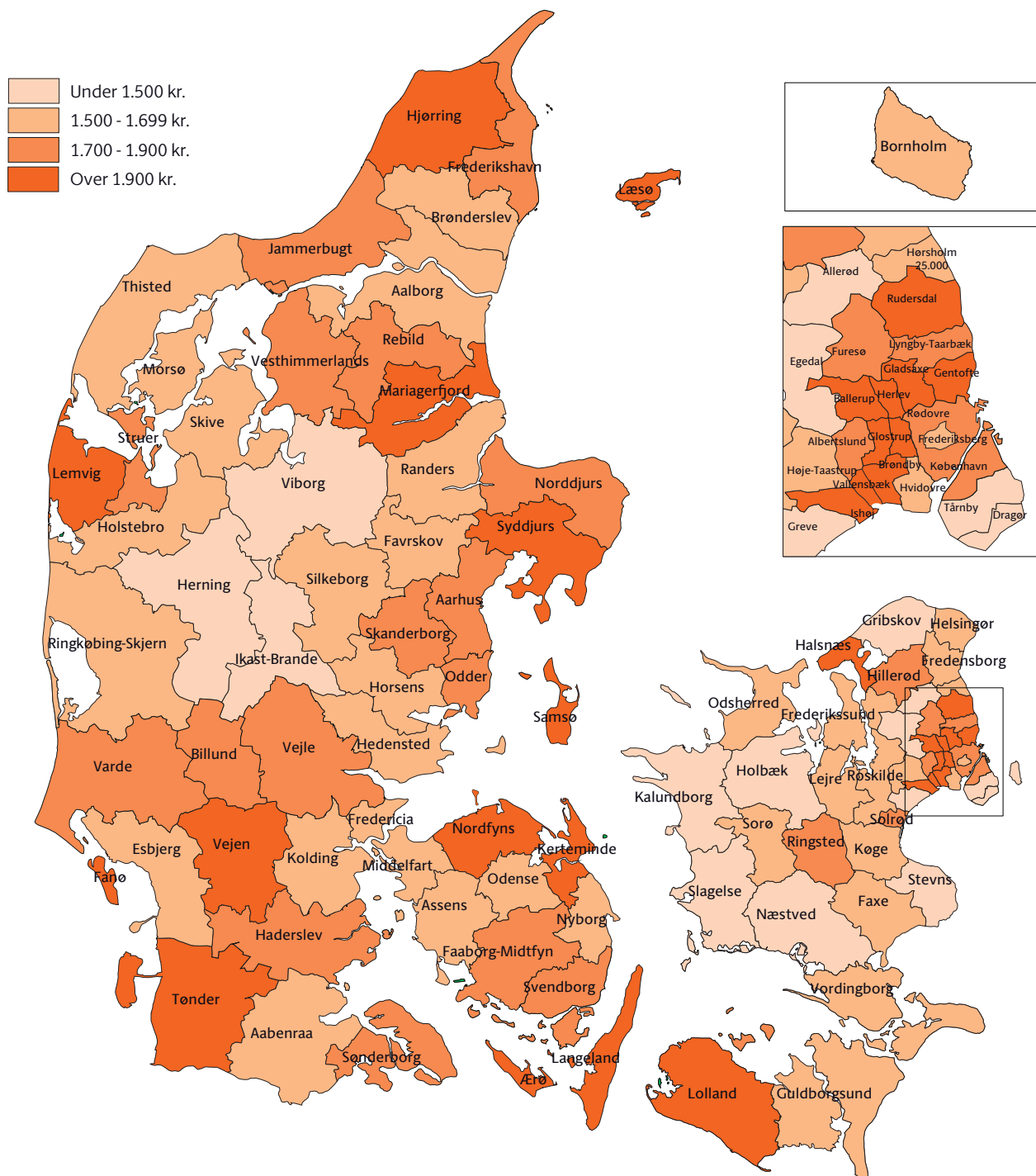
Nettodriftsudgifter på hovedkonto 4 (ekskl. KMF) pr. indbygger i 2021, 23-pl.

Herning	1.232	-
Kalundborg	1.306	▲
Holbæk	1.338	-
Greve	1.342	▲
Allerød	1.344	▲
Dragør	1.394	▼
Gribskov	1.397	▼
Næstved	1.409	▲
Egedal	1.409	▲
Ikast-Brande	1.423	▲
Slagelse	1.452	▲
Stevns	1.451	▼
Viborg	1.483	▲
Tårnby	1.492	▲
Bornholm	1.506	▲
Aalborg	1.508	▲
Fredericia	1.513	▲
Holstebro	1.517	▲
Middelfart	1.532	▼
Silkeborg	1.536	▲
Faxe	1.539	▲
Kolding	1.540	▼
Hedensted	1.543	▼
Frederiksberg	1.546	▲
Morsø	1.547	▲
Odsherred	1.557	▼
Køge	1.565	▼
Thisted	1.567	▲
Helsingør	1.573	▼
Horsens	1.576	▲
Sorø	1.577	▼
Hørsholm	1.590	▲
Ringkøbing-Skjern	1.593	▲
Brønderslev	1.594	▲
Skive	1.596	▲
Frederikssund	1.598	▼
Lejre	1.609	▲
Nyborg	1.615	▼
Esbjerg	1.632	▼
Roskilde	1.639	▲
Hvidovre	1.640	▲
Favrskov	1.652	▲
Aabenraa	1.655	▲
Randers	1.656	▲
Fredensborg	1.659	▼
Assens	1.677	▼
Guldborgsund	1.678	▼
Odense	1.678	▼
Høje-Taastrup	1.691	▲
Vordingborg	1.699	▲
Vesthimmerlands	1.703	▲
Varde	1.709	▲
Aarhus	1.712	▼
Haderslev	1.732	▼
Svendborg	1.749	▼
Frederikshavn	1.754	▲
Furesø	1.764	▲
Solrød	1.764	▼
Hillerød	1.772	▼
Faaborg-Midtfyn	1.788	▲
Vejle	1.791	▼
Billund	1.806	▼
Struer	1.826	▼
Ringsted	1.831	▲
Skanderborg	1.848	▲
Rebild	1.857	▲
Norddjurs	1.860	▲
Odder	1.863	▼
Jammerbugt	1.863	▲
Lyngby-Taarbæk	1.879	▼
Albertslund	1.881	▼
Sønderborg	1.891	▼
København	1.895	▲
Glostrup	1.905	▲
Halsnæs	1.909	▼
Ballerup	1.915	▲
Samsø	1.917	▼
Herlev	1.918	▼
Rødovre	1.924	▼
Kerteminde	1.942	▼
Mariagerfjord	1.969	▼
Lemvig	1.972	-
Vejen	1.979	▼
Tønder	2.008	▼
Ishøj	2.021	▲
Hjørring	2.030	▲
Gentofte	2.075	▼
Vallensbæk	2.099	▼
Læsø	2.110	▼
Lolland	2.127	▲
Rudersdal	2.145	▼
Syddjurs	2.230	▲
Langeland	2.274	▼
Brøndby	2.368	▼
Nordfyns	2.418	▲
Gladsaxe	2.449	▼
Ærø	2.638	-
Fanø	3.051	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Nettodriftsudgifter på hovedkonto 4 (ekskl. KMF) pr. indbygger i 2021, 23-pl.

Data

Tabel: Nøgletallet viser nettodriftsudgifter på hovedkonto 4 (ekskl. KMF) pr. indbygger i 2021, 23-pl. FLIS og Danmarks Statistik.
Figur: FLIS

7.2 Hvordan udvikler udgifterne til hjemmesygepleje sig?

Hvorfor er det interessant?

Hjemmesygepleje udgør en væsentlig udgiftspost i kommunerne. I 2021 havde kommunerne udgifter til hjemmesygepleje på ca. 6,4 mia. kr. (23-pl). Fra 2019 til 2021 er udgifterne steget ca. 19 pct. De kommunale udgifter til hjemmesygepleje følger den generelle udvikling på sundhedsområdet, hvor opgaver flytter fra det specialiserede sundhedsvæsen til det nære sundhedsvæsen, så stadig flere og mere komplekse borgere håndteres af hjemmesygeplejen. Der bliver stadig flere ældre i fremtiden, og der er tiltagende udfordringer med at rekruttere sundhedspersonale til at varetage kommunale opgaver inden for plejeområdet.

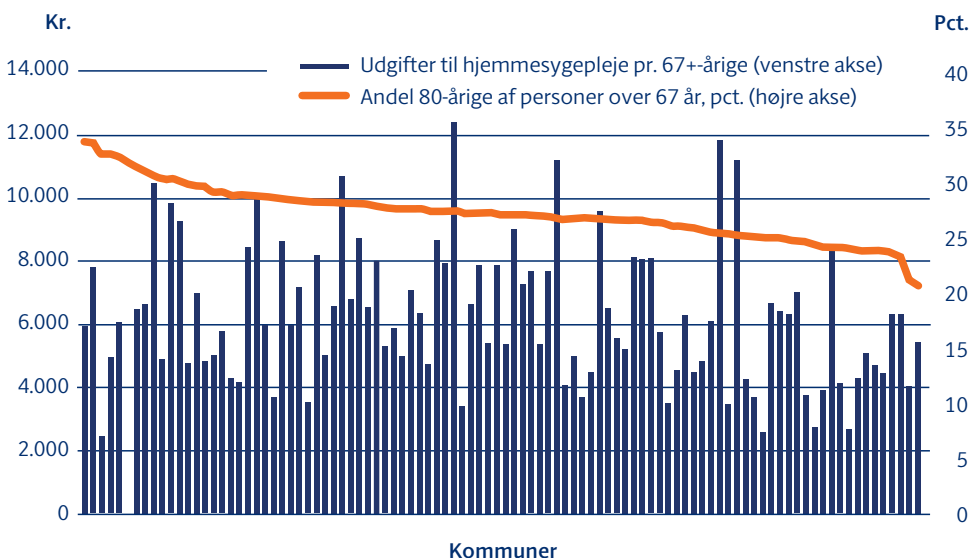
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i de stigende udgifter til hjemmesygepleje, et stigende antal ældre og udfordringer med at rekruttere tilstrækkeligt sundhedspersonale er det relevant at overveje følgende:

- Afspejler udviklingen i udgifterne pr. indbygger den politiske prioritering, eller kan der være andre årsager til udviklingen i kommunen?
- Hvad driver omkostningsudviklingen i hjemmesygeplejen?
- Kan hjemmesygeplejen tilrettelægges anderledes, så der frigøres ressourcer?
- Hvordan påvirker uddelegeringen af ikke komplekse sygeplejefaglige opgaver omkostningsudviklingen i hjemmesygeplejen?

Er der en sammenhæng mellem andelen af 80-årige over 67 år og udgifter til hjemmesygepleje?

Figuren indikerer, at der kun er en meget svag relation mellem kommunernes udgifter pr. indbygger over 67 år og andelen af 80-årige borgere i gruppen af borgere over 67 år. Spredningen i kommunerne viser, at nogle kommuner på trods af en højere andel 80-årige formår at have relativt lave udgifter pr. indbygger over 67 år. Dermed kan der være et potentiale for nogle kommuner i at udnytte ressourcerne i hjemmesygeplejen på en anderledes måde.

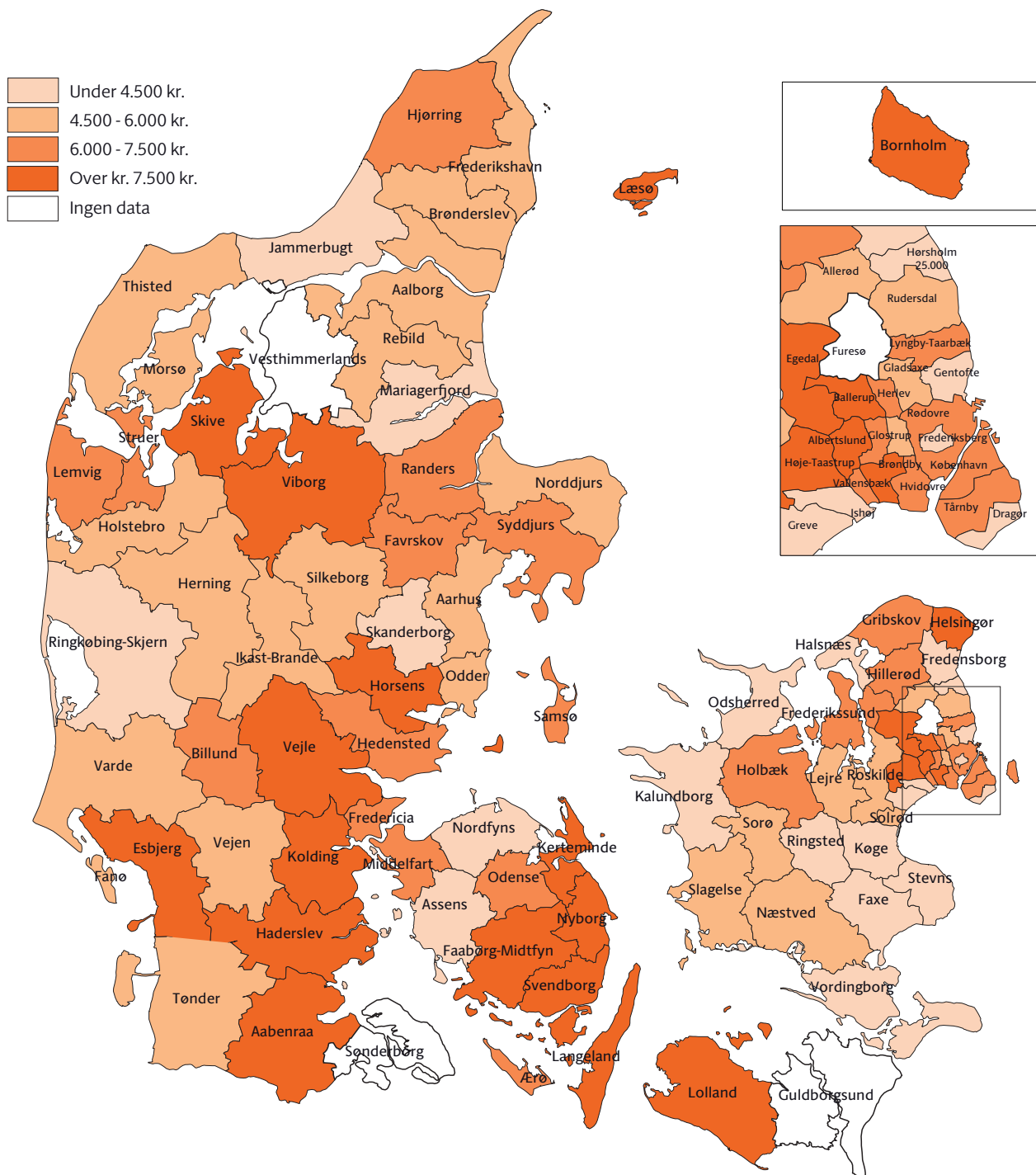
Nettodriftsudgifter på fkt.
5.30.28 pr. indbygger over 67
år i 2021, 23-pl

Hørsholm	2.471	▲
Faxe	2.608	▲
Greve	2.680	▼
Fredensborg	2.756	▲
Assens	3.435	▲
Køge	3.462	▲
Nordfyns	3.510	–
Frederiksberg	3.549	▲
Dragør	3.696	▼
Vordingborg	3.717	–
Ringsted	3.727	▲
Jammerbugt	3.815	▲
Odsherred	3.950	▲
Ishøj	4.050	▼
Mariagerfjord	4.076	▲
Stevns	4.122	▲
Gentofte	4.157	▲
Kalundborg	4.251	▲
Skanderborg	4.322	▲
Ringkøbing-Skjern	4.342	▲
Halsnæs	4.443	▲
Silkeborg	4.526	▲
Sorø	4.531	▼
Ikast-Brande	4.574	▲
Lejre	4.686	▼
Roskilde	4.731	▲
Gladsaxe	4.789	▼
Varde	4.847	▼
Næstved	4.864	▲
Vejle	4.933	–
Rødovre	4.998	▲
Morsø	5.010	▲
Tønder	5.029	▲
Rebild	5.048	▲
Solrød	5.064	▲
Herning	5.136	▼
Aarhus	5.215	▲
Rudersdal	5.218	▲
Holstebro	5.304	▲
Odder	5.353	▲
Norddjurs	5.376	–
Aalborg	5.397	▲
Fanø	5.426	▲
Thisted	5.576	▼
Slagelse	5.739	▲
Brønderslev	5.798	▲
Frederikshavn	5.892	▲
Allerød	5.990	▲
Billund	6.035	▲
Glostrup	6.083	▼
Frederikssund	6.147	▲
København	6.294	▲
Struer	6.304	▲
Ærø	6.329	▼
Vallensbæk	6.332	▼
Gribskov	6.337	▼
Tårnby	6.382	▲
Syddjurs	6.403	▼
Lynby-Taarbæk	6.490	▲
Middelfart	6.497	–
Lemvig	6.546	▲
Hjørring	6.580	▲
Fredericia	6.653	▲
Herlev	6.666	▲
Favrskov	6.679	▲
Samsø	6.786	▲
Hvidovre	6.982	▼
Holbæk	7.016	▲
Hedensted	7.056	–
Odense	7.150	▼
Hillerød	7.203	▲
Randers	7.268	▼
Vejle	7.649	▼
Aabenraa	7.672	▲
Ballerup	7.808	▲
Helsingør	7.882	▲
Svendborg	7.888	▼
Viborg	7.947	▲
Bornholm	8.052	▲
Horsens	8.054	▼
Esbjerg	8.135	▲
Faaborg-Midtfyn	8.220	▲
Egedal	8.374	▲
Høj-Taastrup	8.413	▼
Kerteminde	8.436	▲
Haderslev	8.640	▲
Nyborg	8.695	▼
Langeland	8.752	▲
Kolding	9.015	▲
Lolland	9.581	▲
Brøndby	9.838	▲
Skive	10.687	▲
Albertslund	11.184	▲
Læso	12.388	▲
Vesthimmerlands	-	–
Sønderborg	-	–
Guldborgsund	-	–
Furesø	-	–

▲ Angiver ændring i kommunens
▼ placering i forhold til året før

Kort:

Nettodriftsudgifter på fkt. 5.30.28 pr. indbygger over 67 år i 2021, 23-pl

Data

Tabel: Nøgletallet viser udgifter til hjemmesygepleje på funktion 5.30.28 pr. indbygger over 67 år, 2021. 23-pl. FLIS og Danmarks Statistik.
Figur: FLIS og Danmarks Statistik.

7.3 Hvordan er jeres udvikling i syge- og sundhedspersonale?

Hvorfor er det interessant?

Det samlede antal ansatte i kommunerne er stort set uændret fra 2007 til 2022. I samme periode har der været en markant vækst i autoriseret sundhedsfagligt personale. Med undtagelse af ergo- og fysioterapeuter, er væksten i autoriseret sundhedspersonale hovedsageligt sket fra 2007 til 2017. Antallet har siden 2018 stabiliseret sig på lige over 51.000 fuldtidsansatte. Væksten i kommunalt syge- og sundhedspersonale frem til 2017 indikerer en vækst i opgaver på det kommunale sundhedsområde og stigende opgavekompleksitet. Samtidig viser en analyse fra KL, at der i 2030 vil være behov for mellem 15.000 til 20.000 flere sundhedsfagligt ansatte for at opretholde det nuværende serviceniveau.

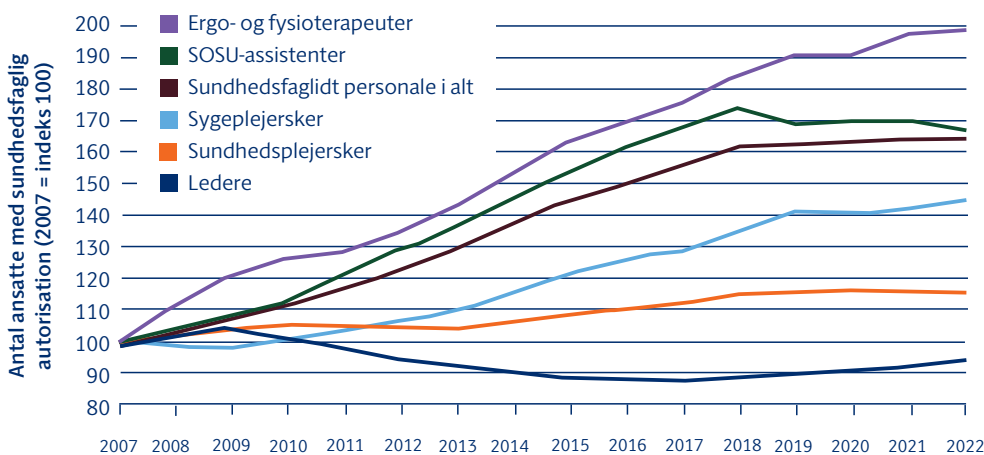
Til videre drøftelse

Prioriteringen af sundhedsfagligt personale kan blandt andet være et udtryk for opgaveglidning og en øget kompleksitet i behandlingsindsatsen. Det er derfor bl.a. relevant at overveje:

- Er der en god dialog med regionerne om opgavevaretagelsen?
- Hvordan understøtter kommunen styringen af sundhedsområdet på tværs af sektorer?
- Er stagnationen i udviklingen af autoriseret sundhedspersonale udtryk for en bevidst strategi i forhold til forebyggelse og/eller genoptræning i kommunen eller udtryk for rekrutteringsudfordringer?
- Hvordan kan kommunen i fremtiden rekruttere kvalificeret sundhedspersonale?

Udvikling i kommunernes ansættelser på sundhedsområdet

Figuren illustrerer udviklingen i antallet af ansatte fra 2007-2022. Her ses en markant vækst i antallet af årsværk for det kommunale syge- og sundhedspersonale siden 2007. Fra 2007 til 2022 er antallet af kommunalt ansatte med en sundhedsfaglig autorisation steget med 55 pct. – det svarer til 18.320 fuldtidsstillinger. Væksten er fordelt med 99 pct. vækst i ergo- og fysioterapeuter, 66 pct. vækst i SOSU-assistent, 45 pct. vækst i sygeplejersker og 15 pct. vækst i sundhedsplejersker. I samme periode er antallet af ledere på sundhedsområdet faldet med 6 pct.

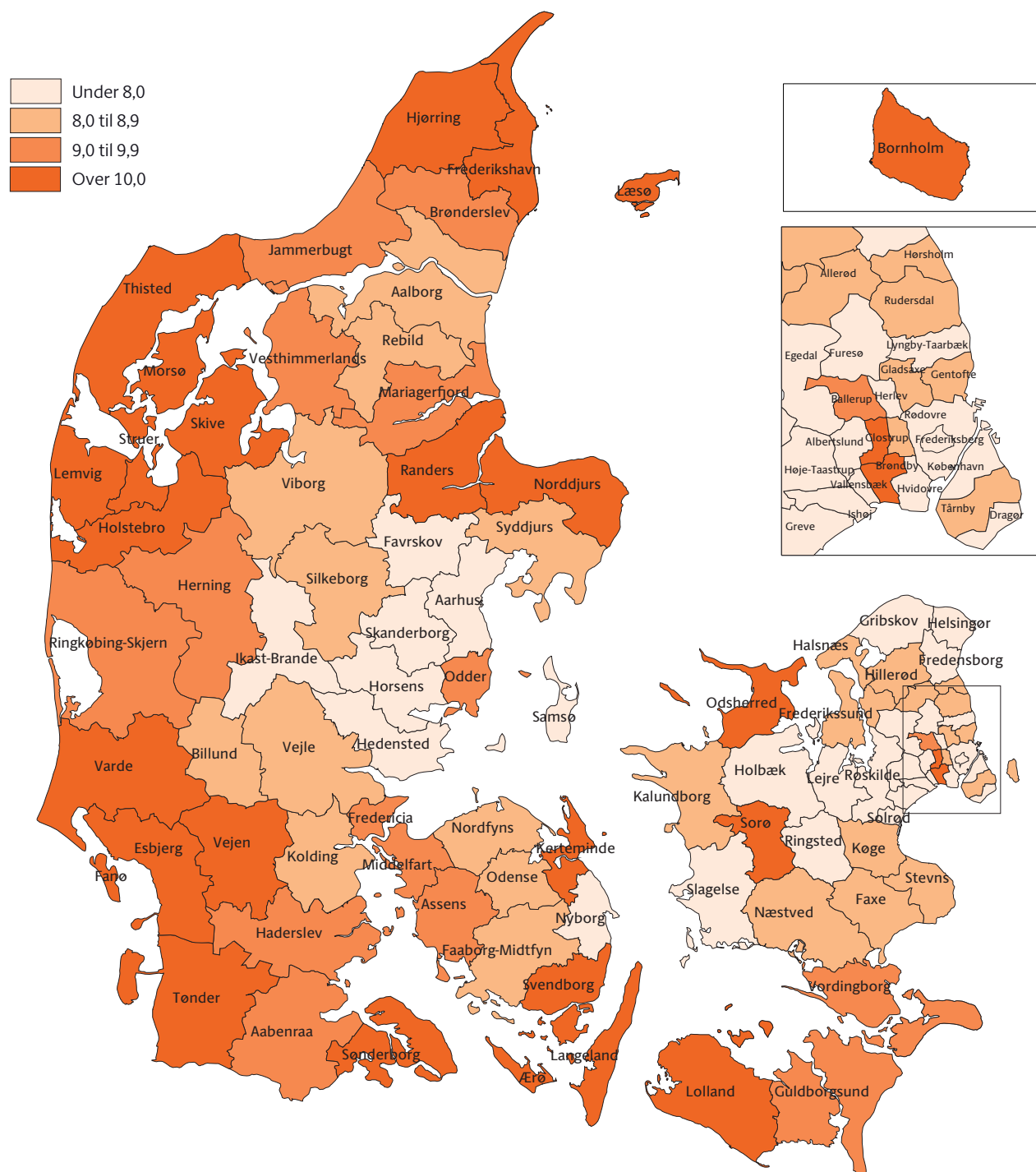
Autoriseret fuldtids sundhedspersonale pr. 1.000 indbyggere i 2022

Gribskov	4,7	–
Frederiksberg	5,8	▲
København	5,9	▲
Holbæk	6,0	▲
Hvidovre	6,3	▲
Furesø	6,4	▼
Dragør	6,4	▲
Egedal	6,8	▲
Horsens	6,8	▲
Greve	6,8	▼
Aarhus	6,8	▼
Lyngby-Taarbæk	6,8	▲
Solrød	6,9	–
Hedensted	7,0	▲
Herlev	7,0	▼
Roskilde	7,1	▲
Favrskov	7,1	–
Lejre	7,2	▼
Helsingør	7,3	▲
Vallensbæk	7,3	▼
Slagelse	7,3	▼
Høje-Taastrup	7,5	▲
Ishøj	7,7	▲
Skanderborg	7,7	▲
Ikast-Brandø	7,7	▼
Fredensborg	7,8	▼
Samsø	7,8	▼
Albertslund	7,8	▼
Ringsted	7,9	–
Nyborg	7,9	–
Gentofte	8,0	▲
Hillerød	8,0	▼
Kalundborg	8,0	▼
Vejle	8,1	▼
Rudersdal	8,1	▲
Rødovre	8,2	–
Stevns	8,2	▲
Kolding	8,2	▲
Gladsaxe	8,2	▲
Halsnæs	8,3	▲
Odense	8,3	▼
Tårnby	8,3	▲
Allerød	8,3	▲
Syddjurs	8,5	▲
Billund	8,5	▼
Silkeborg	8,5	▼
Køge	8,5	▼
Nordfyns	8,6	▼
Viborg	8,6	▲
Faxe	8,7	▼
Rebild	8,7	▲
Hørsholm	8,7	▲
Faaborg-Midtfyn	8,7	▲
Næstved	8,8	▲
Frederikssund	9,0	▲
Aalborg	9,0	▲
Ringkøbing-Skjern	9,0	▲
Assens	9,1	–
Middelfart	9,1	▲
Fredericia	9,2	▲
Jammerbugt	9,2	▲
Brønderslev	9,3	▼
Aabenraa	9,3	▼
Mariagerfjord	9,4	▲
Odder	9,4	▲
Vesthimmerlands	9,5	▼
Haderslev	9,6	▼
Herning	9,7	▼
Guldborgsund	9,8	▲
Vordingborg	9,8	▼
Ballerup	9,9	▲
Brøndby	10,0	▲
Sorø	10,1	▲
Randers	10,2	▲
Vejen	10,4	▼
Lemvig	10,4	▲
Glostrup	10,5	▲
Svendborg	10,5	▲
Norddjurs	10,6	▼
Esbjerg	10,6	▼
Sønderborg	10,6	▼
Holstebro	10,6	▲
Lolland	11,0	–
Hjørring	11,1	▼
Odsherred	11,1	▼
Læso	11,2	▲
Skive	11,3	▲
Tønder	11,7	▼
Varde	11,8	▲
Frederikshavn	11,9	–
Ærø	12,2	▲
Struer	12,5	–
Thisted	12,8	▲
Kerteminde	13,0	–
Bornholm	14,0	▲
Fanø	14,3	▼
Morsø	14,5	–
Langeland	14,9	–

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Autoriseret fuldtidssundhedspersonale pr. 1.000 indbyggere i 2022

Data

Tabel: Nøgletallet viser, hvor meget udgifterne til forebyggelse (fkt. 5.28.21) udgør af nettodriftsudgifterne til forebyggelse og anbringelse (fkt. 5.28.20-5.58.24 samt 5.28.26 grp.. 001 og 002). FLIS.

Figur: Danmarks Statistik.

7.4 Hvor mange af jeres sygehusophold er forebyggelige?

Hvorfor er det interessant?

Sygehusophold for den ældre del af befolkningen er interessante, fordi de potentielt kan forebygges. Ved alene at se på de 65+-årige fokuseres der på en befolkningsgruppe, som kommunen ofte er i kontakt med. Det giver kommunen bedre mulighed for at opspore en eventuel forværring af borgerens sundhedstilstand og dermed forebygge et sygehusophold. Det kan fx være, at ældreplejen er opmærksom på, om borgeren er dehydreret. Det er dog ikke alle sygehusophold, kommunen kan forebygge. Ligesom kommunen heller ikke har kontakt til samtlige 65+-årige borgere. Ændringer i både organisering af sygehusvæsenet og Landspatientregisteret har medført en revideret opgørelsesmetode for indlæggelse og genindlæggelse.

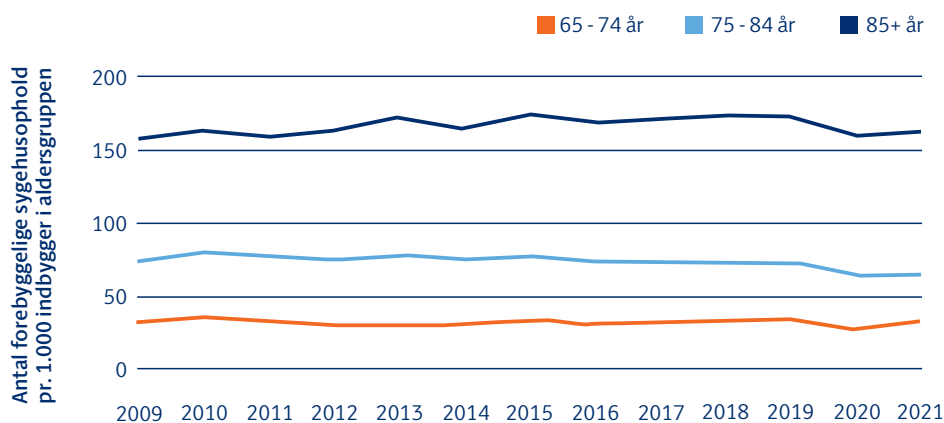
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at overveje:

- Er medarbejderne i kommunens ældrepleje rustet til at opspore forebyggelige sygehusophold?
- Er der en tydelig kommunikationsvej, når medarbejderne i ældreplejen konstaterer en forringelse af borgernes helbred?
- Bliver der fulgt systematisk op på udviklingen i forebyggelige sygehusophold via nøgletal, og bliver opfølgningen omsat i politisk prioritering og konkret handling?
- Bliver der udarbejdet opfølgninger og nøgletal fordelt på ældre distrikter med henblik på at afdække, om nogle distrikter har særlige udfordringer og forbedringspotentialer?

Forebyggelige sygehusophold fordelt på aldersgrupper

Figuren viser, at antallet af forebyggelige sygehusophold pr. 1.000 indbyggere stiger med alderen. I 2021 er der 161,8 forebyggelige sygehusophold pr. 1.000 indbyggere for de 85+-årige, 65,2 forebyggelige sygehusophold for de 75-84-årige og 30,7 forebyggelige sygehusophold for 65-74-årige. Potentialet for at forebygge sygehusophold er dermed markant større for den ældste aldersgruppe. Grundet overgangen til LPR3 er der et databrud fra 2018 til 2019. Kurverne fra 2018 til 2019 forekommer jævne, hvorfor betydningen af databruddet vurderes at være begrænset.

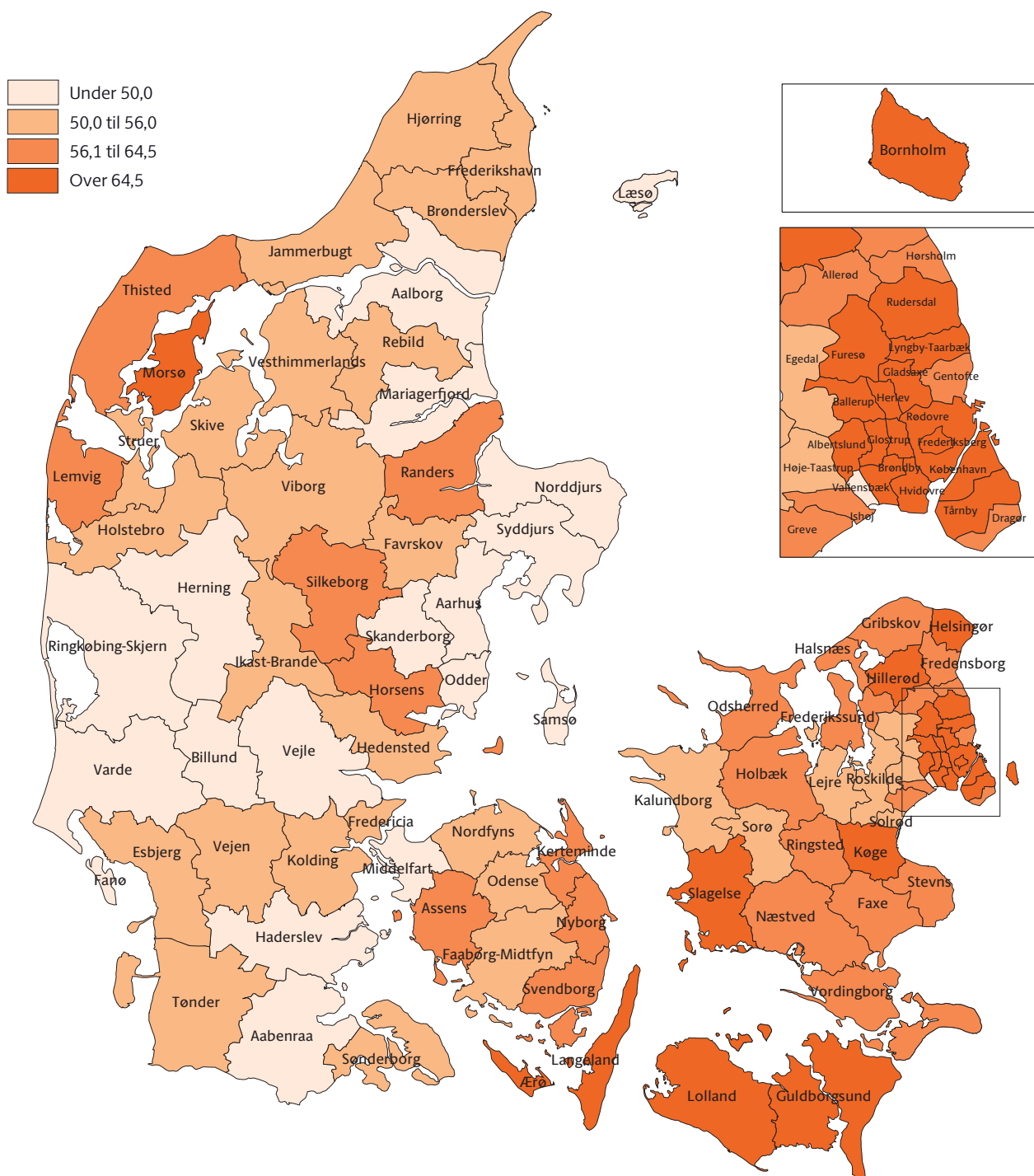
Antal forebyggelige somatiske sygehusophold pr. 1.000 (65+-årige) i 2021

Fanø	33,7	▲
Læsø	34,0	-
Mariagerfjord	41,4	-
Norddjurs	42,0	-
Odder	42,5	▲
Middelfart	44,2	▲
Aalborg	44,7	▼
Vallensbæk	44,9	▲
Skanderborg	45,1	▼
Ringkøbing-Skjern	45,4	▲
Varde	45,8	▲
Herning	47,5	▲
Samsø	48,0	▼
Syddjurs	48,4	▼
Aabenraa	48,5	▲
Vejele	48,7	▲
Aarhus	49,0	▲
Haderslev	49,5	▲
Billund	49,7	▼
Vejen	50,1	▲
Struer	51,1	▲
Vesthimmerlands	51,2	▼
Rebild	51,4	▼
Hedensted	51,4	▼
Skive	51,4	▲
Esbjerg	51,4	▲
Sønderborg	51,7	▼
Tønder	52,0	▲
Kolding	52,8	▼
Fredericia	53,1	▲
Jammerbugt	53,2	▼
Lejre	53,4	▼
Roskilde	54,2	▲
Nordfyns	54,3	▼
Solrød	54,4	▲
Favrskov	54,4	▲
Holstebro	54,8	▲
Brønderslev	54,9	▲
Sorø	55,1	▲
Viborg	55,3	▲
Egedal	55,6	▼
Frederikshavn	55,7	▼
Ikast-Brande	55,7	▼
Odense	55,9	▲
Hjørring	55,9	▼
Høje-Taastrup	56,0	▼
Faaborg-Midtfyn	56,0	▲
Kalundborg	56,0	▼
Greve	56,1	▲
Thisted	56,1	▲
Stevns	56,2	▲
Horsens	57,1	▲
Randers	57,5	▼
Gribskov	58,0	▼
Lemvig	58,2	▼
Svendborg	58,5	▲
Faxe	58,8	▲
Allerød	59,2	▼
Fredensborg	59,4	▼
Næstved	59,5	▲
Silkeborg	59,6	▼
Ringsted	59,7	▲
Vordingborg	59,8	▲
Holbæk	59,9	▲
Assens	60,3	▼
Halsnæs	60,7	▲
Odsherred	61,0	▼
Kerteminde	62,6	▼
Hørsholm	63,0	▼
Gentofte	63,1	▲
Frederikssund	63,3	▲
Nyborg	63,8	▼
Dragør	64,3	▼
Ishøj	64,4	▲
Furesø	64,5	▼
Rudersdal	64,7	▼
Tårnby	64,8	▲
Albertslund	65,6	▼
Morsø	66,0	▼
Guldborgsund	66,3	▲
Langeland	66,9	▲
Ærø	66,9	▼
Slagelse	67,0	-
København	67,5	▲
Bornholm	67,5	▼
Lolland	67,7	▲
Frederiksberg	68,3	▼
Gladsaxe	68,7	▲
Herlev	69,4	▲
Helsingør	69,9	▼
Køge	70,3	▼
Lyngby-Taarbæk	71,5	▼
Hillerød	71,6	▲
Rødovre	71,6	▼
Ballerup	73,1	▼
Glostrup	73,1	▲
Brøndby	74,0	▼
Hvidovre	80,6	▼

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Antal forebyggelige somatiske sygehusophold pr. 1.000 (65+-årige) i 2021

Data

Tabel: Nøgletallet er baseret på egne beregninger pba. data om forebyggelige somatiske sygehusophold pr. 1000 65+ årige i 2021. Landspatientregisteret og Danmarks Statistik.

Figur: Definitionen af forebyggelige sygehusophold følger de Nationale Mål med undtagelse af, at indlæggelser er afgrænset pba. bopæl den 1. januar i året. Landspatientregisteret.

7.5 Hvad er det gennemsnitlige antal somatiske liggedage?

Hvorfor er det interessant?

Det har i mange år været et mål, at varigheden af indlæggelser er så kort som mulig. Det er en fordel for både borgere og hospitalssektoren. Afkortning af indlæggelsesvarigheden opfattes ofte som et udtryk for effektiv behandling, og som følge af et mere specialiseret hospitalsvæsen. Der stilles dog i stigende grad spørgsmål ved, om borgerne i nogle tilfælde udskrives for tidligt. Dette har særlig betydning for kommunerne, som ofte står for den efterfølgende pleje og omsorg, og som oplever, at opgavernes omfang og kompleksitet ved modtagelse af nyudskrevne borgere er stigende. Fortsat fald i indlæggelsesvarigheden følges således med stor interesse i kommunerne, da det fordrer, at kommunerne løbende tilpasser og udvider deres udbud af sundheds- og omsorgsydelser.

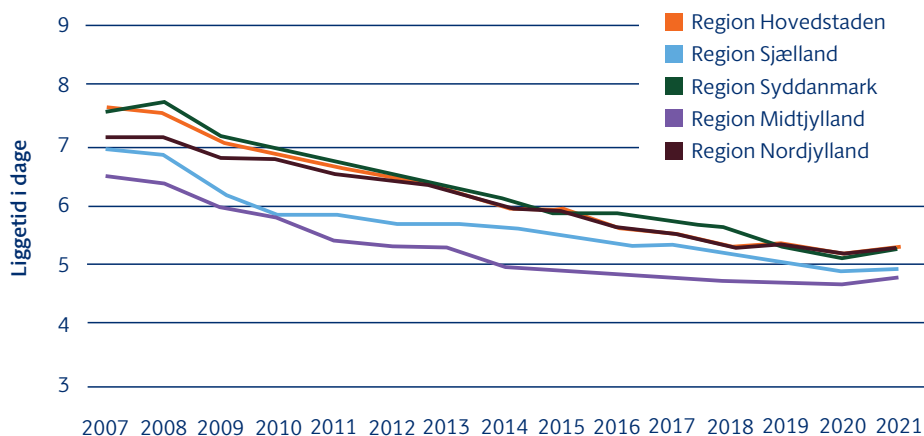
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at overveje:

- Modtager kommunen rettidig og tilstrækkelig information fra sygehuset om udskrivning?
- Anvender kommunen systematisk information om forventet tidspunkt for udskrivning i planlægningen?
- Har kommunen overblik over længden af et gennemsnitligt forløb på de midlertidige pladser?
- Har decentrale ledere mulighed for med løbende og tidstro information at få et aktuelt overblik over hvor lang tid borgerne har været i de midlertidige pladser?

Gennemsnitlig antal liggedage pr. 65+-årige fordelt på regioner

Figuren viser, at varigheden af hospitalsindlæggelser har været faldende på tværs af regioner. I 2007 havde kommunerne gennemsnitligt 7,2 liggedage pr. indlæggelse, mens antallet af liggedage i 2021 var faldet til 5,0. Med gennemsnitligt 4,8 liggedage i 2021 har kommunerne i Region Midtjylland de korteste indlæggelser, mens kommunerne i Region Nordjylland med gennemsnitligt 5,3 liggedage har de længste indlæggelser i 2021. Grundet overgangen til LPR3 er der et databrud fra 2018 til 2019. Kurverne fra 2018 til 2019 forekommer jævne, hvorfor betydningen af databruddet vurderes at være begrænset.

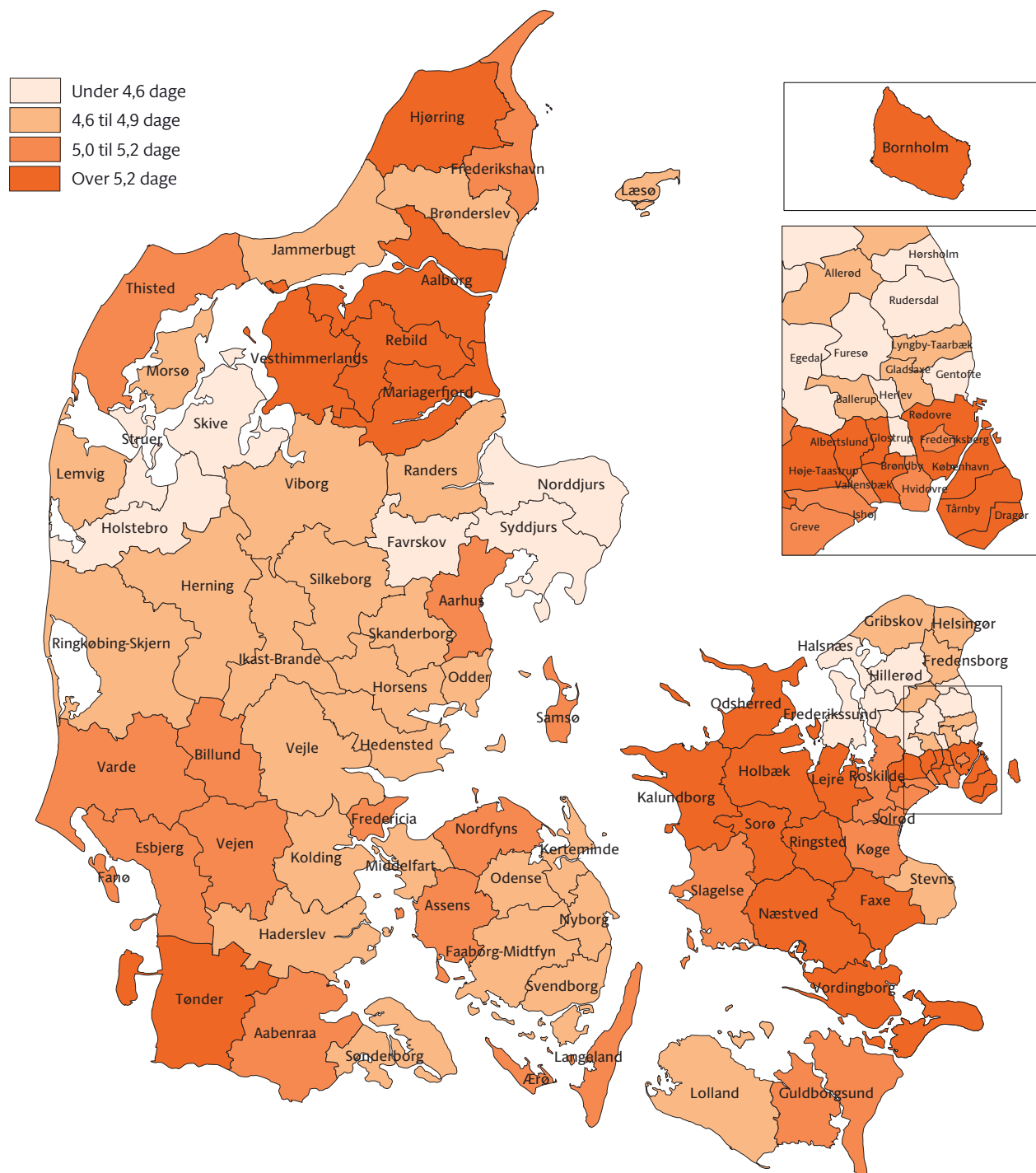
Gennemsnitlig somatisk liggetid i dage pr. 65+-årige i 2021

Herlev	4,3	▲
Hørsholm	4,4	▲
Egedal	4,4	▲
Rudersdal	4,4	▼
Hillerød	4,4	▲
Frederikssund	4,4	▲
Favrskov	4,4	▲
Furesø	4,5	▲
Gentofte	4,5	▼
Halsnæs	4,5	▼
Holstebro	4,5	▲
Norddjurs	4,6	▲
Syddjurs	4,6	▼
Skive	4,6	▲
Struer	4,6	▼
Rødovre	4,6	▲
Ringkøbing-Skjern	4,6	▲
Helsingør	4,6	▲
Hedensted	4,6	▲
Veje	4,6	▲
Gribskov	4,6	▲
Lemvig	4,6	▲
Silkeborg	4,6	▼
Middelfart	4,7	▲
Gladsaxe	4,7	▼
Ikast-Brandø	4,7	▼
Allerød	4,7	▲
Horsens	4,7	▼
Læsø	4,7	▲
Kerteminde	4,7	▼
Randers	4,7	▲
Herning	4,7	▼
Faaborg-Midtfyn	4,7	-
Odder	4,7	▼
Kolding	4,7	▲
Viborg	4,8	▲
Sønderborg	4,8	▼
Brønderslev	4,8	▲
Ballerup	4,8	▼
Morsø	4,8	▲
Svendborg	4,8	▲
Lolland	4,8	▲
Skanderborg	4,8	▼
Fredensborg	4,8	▼
Lyngby-Taarbæk	4,8	▼
Nyborg	4,8	▼
Odense	4,9	▼
Stevns	4,9	▲
Haderslev	4,9	▲
Vejen	4,9	▲
Samsø	5,0	▼
Fredericia	5,0	▼
Thisted	5,0	▼
Frederikshavn	5,0	▼
Assens	5,0	▲
Aabenraa	5,0	-
Solrød	5,0	▼
Langeland	5,0	▲
Vallensbæk	5,0	▲
Ishøj	5,0	▲
Nordfyns	5,0	▲
Varde	5,1	▲
Guldborgsund	5,1	▲
Esbjerg	5,1	▲
Ærø	5,1	▼
Fanø	5,1	▲
Greve	5,1	-
Slagelse	5,2	▲
Aarhus	5,2	▼
Køge	5,2	▼
Frederiksberg	5,2	▲
Roskilde	5,2	▲
Hjørring	5,2	▼
Hvidovre	5,2	▲
Billund	5,2	▲
Vordingborg	5,2	▲
Faxe	5,3	▼
Høje-Taastrup	5,3	▼
Jammerbugt	5,3	▼
Albertslund	5,3	▼
Vesthimmerlands	5,3	▼
Bornholm	5,4	▲
Næstved	5,4	▼
Mariagerfjord	5,4	▲
Rebild	5,4	▲
Dragør	5,4	▲
Lejre	5,5	▼
Sorø	5,5	▼
Tønder	5,6	▼
Odsherred	5,6	▲
Kalundborg	5,6	▼
Glostrup	5,7	▲
Brøndby	5,7	▲
Tårnby	5,8	▲
Ringsted	5,8	▼
Holbæk	5,8	▼
Aalborg	5,8	▼
København	5,8	▼

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Gennemsnitlig somatisk liggetid i dage pr. 65+-årige i 2021

Data

Tabel: Nøgletallet er baseret på egne beregninger pba. data om somatisk liggetid i 2021. Landspatientregisteret og Danmarks Statistik.
Figur: Definitionen af liggetid følger de Nationale Mål med undtagelse af, at indlæggelser er afgrænset pba. bopæl den 1. januar i året. Landspatientregisteret.

7.6 Hvor stor en andel af jeres somatiske genindlæggelser er akutte?

Hvorfor er det interessant?

Genindlæggelser er indlæggelser, hvor borgeren inden for 30 dage efter udskrivning har fornyet kontakt til sygehuset. Genindlæggelser er interessante, fordi de i et vist omfang kan undgås bl.a. ved at gennemføre opfølgende hjemmebesøg for fx ældre borgere, der bliver udskrevet fra sygehuset. Desuden kan et højt antal genindlæggelser være et udtryk for, at borgerne bliver udskrevet for tidligt fra sygehuset. Endelig kan også praktiserende lægers kendskab og henvisning til kommunale tilbud kan have betydning for antallet af genindlæggelser. Det er vigtigt at være opmærksom på, at ikke alle genindlæggelser hverken kan eller skal undgås. Ændringer i både organisering af sygehusvæsenet og datagrundlaget har medført en revideret opgørelsesmetode for indlæggelse og genindlæggelse.

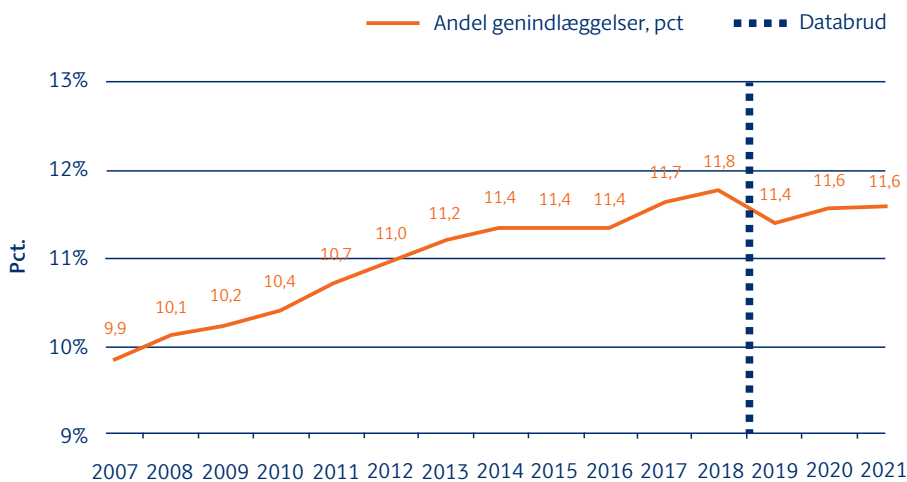
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at overveje:

- Følger kommunen systematisk op på udviklingen i antallet af genindlæggelser, herunder særligt med fokus på de 80+-årige borgere?
- Gennemfører kommunen opfølgende hjemmebesøg hos ældre borgere umiddelbart efter udskrivning fra sygehuset?
- Hvilke erfaringer er der med opfølgende hjemmebesøg både ift. forbrug af hjemmepleje og genindlæggelser?
- Henviser de praktiserende læger og vagtlæger til kommunens tilbud?
- Er der mellem sygehusene forskel på andelen af genindlæggelser?

Udviklingen i andelen af akutte somatiske genindlæggelser

Figuren viser, at andelen af akutte somatiske genindlæggelser er stigende fra 2007 til 2014. Fra 2014 er andelen af akutte somatiske genindlæggelser stagneret, så omtrent 11,6 pct. af alle somatiske indlæggelser er akutte genindlæggelser inden for 30 dage fra udskrivningstidspunktet for det primære indlæggelsesforløb. Den stiplede linje indikerer, at der er et databrud fra 2018 til 2019, som skyldes overgangen til LPR3. Det er usikkert om faldet i genindlæggelser fra 2018 til 2019 skyldes databrudet.

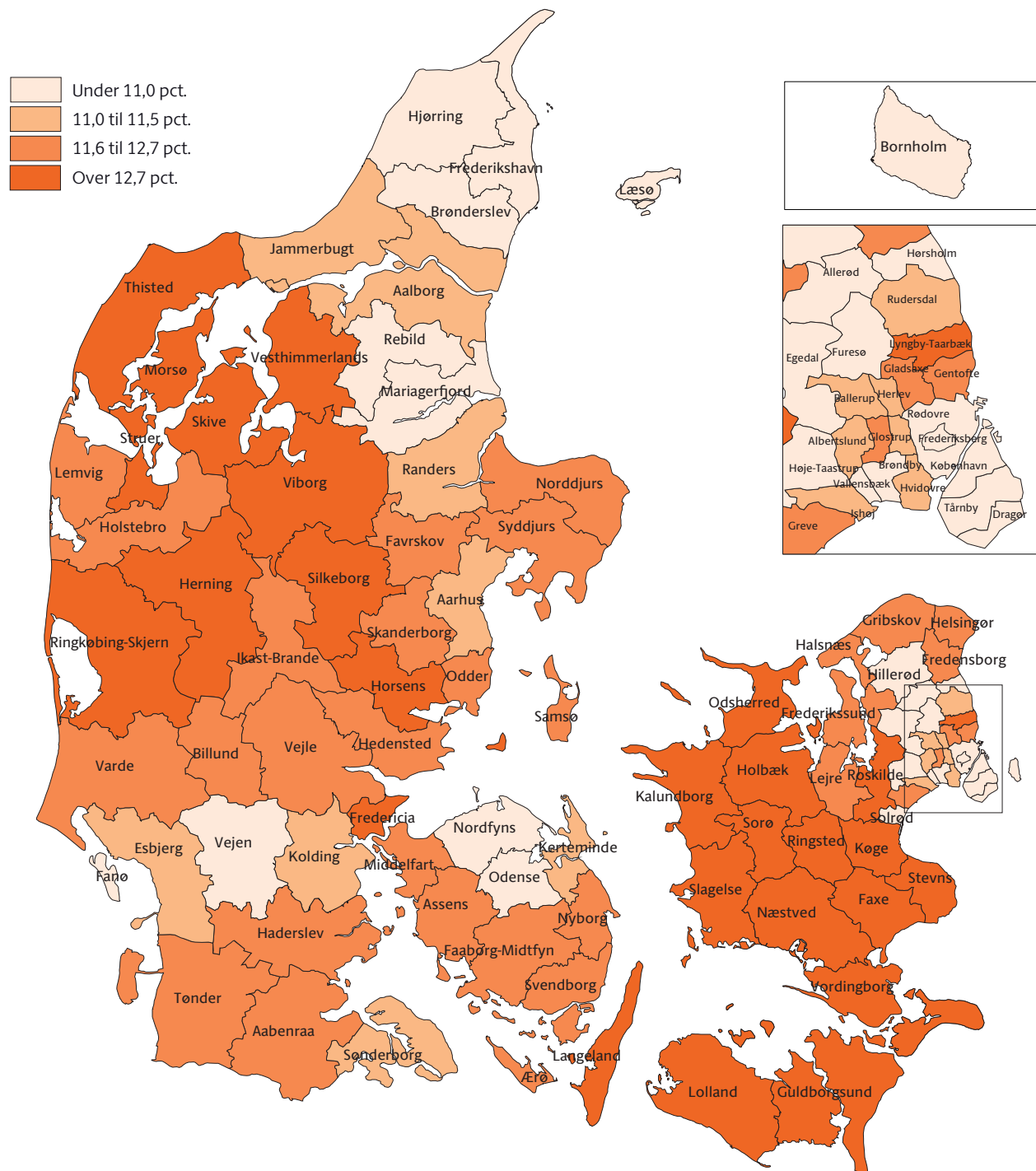

Andel akutte somatiske genindlæggelser i 2021, pct.

Dragør	5,1	-
Tårnby	5,9	-
Fanø	6,9	▲
Læsø	9,5	▲
Brønderslev	9,5	▲
København	9,5	▲
Hørsholm	9,8	▼
Hjørring	10,0	▲
Nordfyns	10,0	▼
Odense	10,0	▲
Vejen	10,1	▲
Allerød	10,2	▲
Egedal	10,3	▲
Frederikshavn	10,3	▼
Brøndby	10,3	▲
Solrød	10,3	▲
Rebild	10,4	▼
Vallensbæk	10,5	▼
Frederiksberg	10,5	▲
Furesø	10,6	▲
Mariagerfjord	10,7	▲
Hillerød	10,8	▲
Bornholm	10,9	▼
Høje-Taastrup	11,0	▼
Esbjerg	11,0	▲
Rudersdal	11,0	▲
Hvidovre	11,1	▲
Ishøj	11,1	▲
Aalborg	11,1	▼
Albertslund	11,1	▼
Jammerbugt	11,2	▲
Aarhus	11,2	▼
Rødovre	11,2	▼
Kolding	11,3	▲
Kerteminde	11,3	▲
Herlev	11,3	▲
Sønderborg	11,3	▲
Randers	11,4	▲
Ballerup	11,5	▲
Favrskov	11,5	▲
Lejre	11,5	▼
Gentofte	11,6	▲
Fredensborg	11,6	▼
Gribskov	11,6	▼
Odder	11,6	▲
Svendborg	11,6	▼
Varde	11,6	▼
Holstebro	11,7	▲
Middelfart	11,7	▼
Billund	11,7	▼
Vejle	11,7	▼
Gladsaxe	11,8	▼
Faaborg-Midtfyn	11,8	▼
Syddjurs	11,8	▲
Tønder	11,8	▼
Norrdjurs	11,8	▲
Haderslev	11,9	▼
Hedensted	12,0	▲
Helsingør	12,0	▼
Skanderborg	12,1	▲
Aabenraa	12,1	▼
Nyborg	12,1	▼
Ærø	12,2	▲
Frederikssund	12,2	▲
Glostrup	12,2	▲
Assens	12,2	▼
Samsø	12,3	▼
Lemvig	12,4	▲
Greve	12,6	▼
Halsnæs	12,6	▲
Ikast-Brande	12,6	▲
Sorø	12,7	▲
Ringsted	12,7	▲
Fredericia	12,7	▼
Lyngby-Taarbæk	12,8	▼
Stevns	12,9	▼
Morsø	12,9	▲
Kalundborg	13,0	▲
Holbæk	13,0	▼
Herning	13,0	▲
Odsherred	13,0	▼
Næstved	13,1	▲
Slagelse	13,1	▼
Thisted	13,2	▼
Roskilde	13,2	▼
Silkeborg	13,3	▼
Ringkøbing-Skjern	13,4	▼
Køge	13,4	▼
Viborg	13,4	▲
Vesthimmerlands	13,6	▼
Horsens	13,6	▼
Faxe	13,7	▼
Langeland	13,7	▼
Skive	13,9	▼
Guldborgsund	14,0	▼
Struer	14,0	▼
Vordingborg	14,5	▼
Lolland	14,8	▼

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:
Andel akutte somatiske genindlæggelser i 2021, pct.

Data

Tabel: Nøgletallet er baseret på egne beregninger pba. data om akutte og ikke-akutte genindlæggelser i 2021. Landspatientregisteret.
Figur: Definitionen af akutte somatiske genindlæggelser følger de Nationale Mål med undtagelse af, at indlæggelser er afgrænset pba. bopæl den 1. januar i året. De Nationale Mål afgrænser bopæl på indlæggelsestidspunktet. Modsat de Nationale Mål er tallene ikke køns- og aldersstandardiseret til 2014-niveau. Landspatientregisteret.

8.1 Hvad er jeres udgifter til offentlig forsørgelse?

Hvorfor er det interessant?

Der er store forskelle på kommunernes udgifter til offentlig forsørgelse, hvilket fremgår af tabellen til højre. Rammevilkårene på tværs af kommunerne er naturligvis ikke ens, men vilkårene kan ikke alene forklare den forskel, der er blandt kommunerne. En effektiv beskæftigelsesindsats kan gøre en stor forskel for den enkelte ledige, for de lokale virksomheder og for kommunens økonomi.

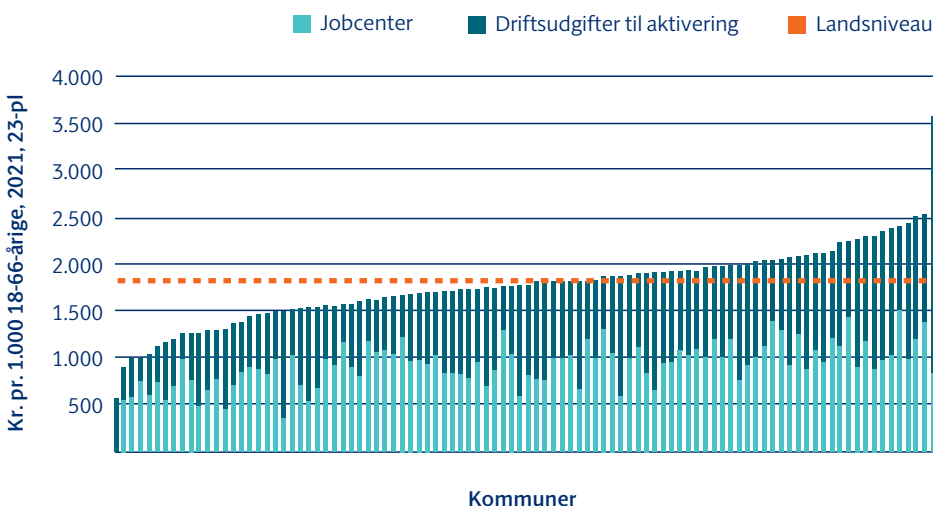
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Har I en række fastsatte resultat- og effektmål for indsatsen?
- Følges der aktivt op på målene med anvendelse af ledelsesinformation fra fx FLIS?
- Er der sammenhæng mellem budget- og effektmål?
- Sikrer I, at alle reformeffekter er indarbejdet i budgetterne?
- Har I en prioritering af indsatser, der varierer fra målgruppe til målgruppe?
- Hvordan er kommunens flow mellem ydelser?

Kommunernes udgifter til den aktive beskæftigelsesindsats

Figuren nedenfor viser udgifterne til jobcenter og driftsudgifter til aktivering fordelt på kommuner sammenholdt med landsniveauet. Det fremgår, at udgifterne til den aktive beskæftigelsesindsats fordeler sig forskelligt fra kommune til kommune. Yderligere, illustrerer den, at der er forskel på, hvor mange penge kommunerne bruger på henholdsvis driftsudgifter til aktivering, samtaler og sagsbehandling.

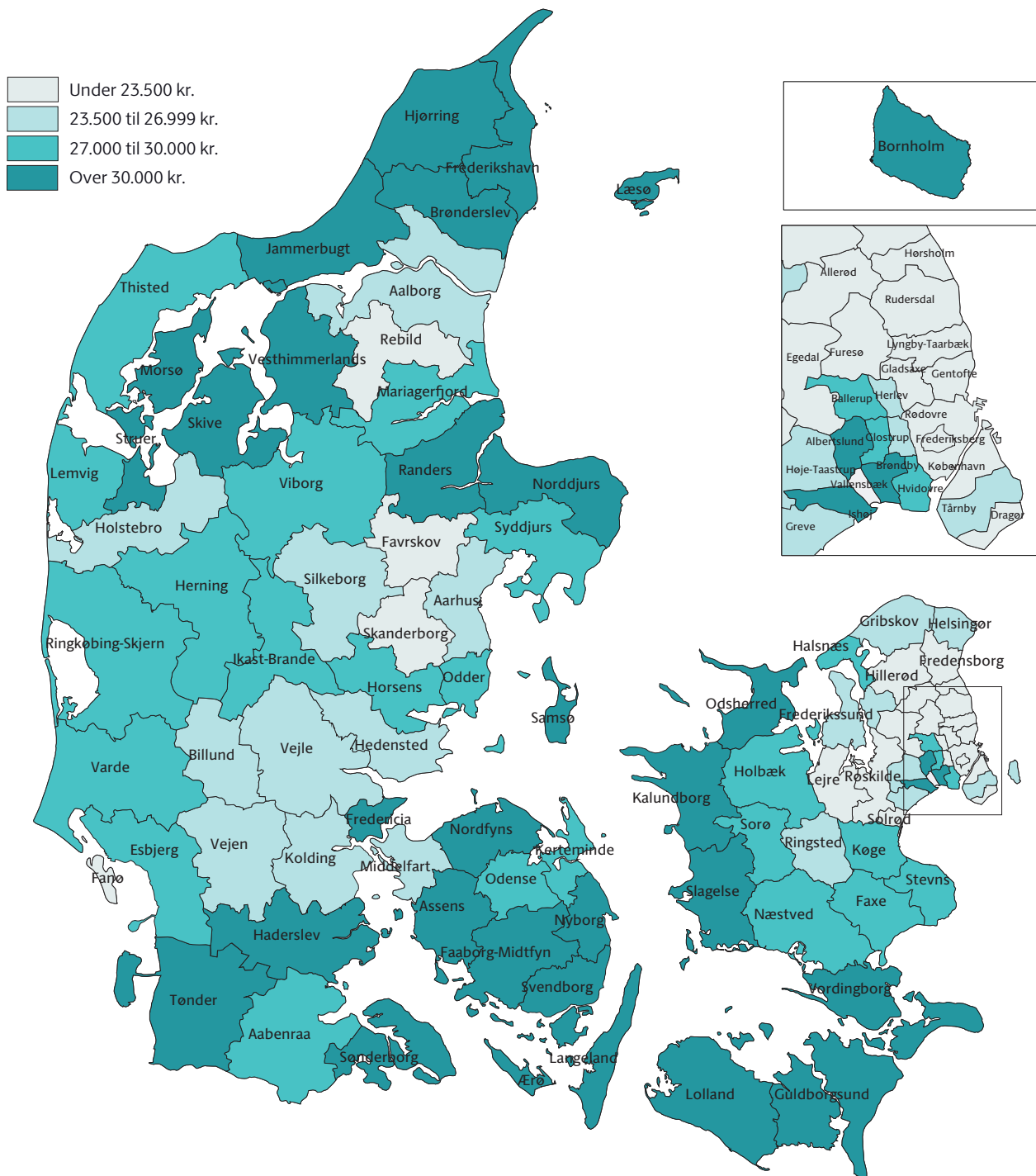
Overførselsudgifter (budgetgaranti og øvrige overførsler) pr. 18-66-årig i 2021, 23-pl

Gentofte	14.870	-
Rudersdal	15.809	-
Allerød	15.898	▲
Lyngby-Taarbæk	16.516	▼
Egedal	16.658	▼
Hørsholm	17.865	▲
Dragør	18.023	▼
Vallensbæk	18.242	▼
Frederiksberg	18.787	▲
Furesø	19.346	▼
Solrød	19.735	-
København	20.230	▲
Hillerød	20.395	▼
Lejre	20.930	-
Gladsaxe	21.198	-
Roskilde	21.363	-
Skanderborg	22.063	▲
Fredensborg	22.110	▼
Rebild	22.475	▲
Favrskov	22.590	▼
Frederikssund	23.724	▲
Hedensted	23.813	▲
Greve	23.928	▲
Gribskov	24.321	▲
Middelfart	24.651	▲
Vejle	24.896	▲
Fanø	25.128	▼
Ringsted	25.365	▲
Aarhus	25.450	▲
Silkeborg	25.805	▲
Aalborg	25.913	▲
Herlev	25.915	▼
Kolding	26.341	▲
Tårnby	26.491	▼
Rødovre	26.528	▼
Vejen	26.638	▼
Høje-Taastrup	26.672	▲
Holstebro	26.844	▼
Helsingør	26.847	▼
Ikast-Brande	27.077	▲
Holbæk	27.116	▲
Varde	27.367	▼
Køge	27.390	▲
Herning	27.460	▲
Sorø	27.528	▼
Odder	27.540	▲
Glostrup	27.640	▼
Stevns	27.950	▲
Mariagerfjord	28.091	▼
Faxe	28.122	▲
Næstved	28.332	▲
Hvidovre	28.494	▼
Ballerup	28.535	▲
Syddjurs	28.643	▲
Lemvig	28.768	▼
Ringkøbing-Skjern	28.964	▲
Viborg	29.095	▼
Esbjerg	29.222	▼
Odense	29.233	▲
Thisted	29.251	-
Billund	29.260	▼
Horsens	29.411	▲
Aabenraa	29.667	▼
Halsnæs	29.935	▼
Kerteminde	30.000	▲
Ærø	30.114	▲
Brønderslev	30.310	▼
Assens	30.358	▲
Nordfyns	30.367	▼
Vesthimmerlands	30.405	▼
Jammerbugt	30.472	▼
Struer	30.519	▲
Svendborg	30.573	▼
Fredericia	31.209	▲
Faaborg-Midtfyn	31.252	-
Skive	31.385	▼
Haderslev	31.802	-
Tønder	31.977	▲
Sønderborg	32.087	▲
Randers	32.423	▲
Slagelse	32.428	-
Læsø	32.680	▼
Samsø	32.751	-
Ishøj	32.840	▲
Norddjurs	32.906	▼
Nyborg	33.104	▲
Hjørring	33.386	-
Vordingborg	33.523	▲
Albertslund	33.531	▼
Frederikshavn	34.127	▲
Odsherred	34.634	▼
Morsø	34.905	-
Kalundborg	34.981	-
Brøndby	35.686	▲
Guldborgsund	36.726	▼
Bornholm	38.893	-
Langeland	40.505	-
Lolland	47.083	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Overførselsudgifter (budgetgaranti og øvrige overførsler) pr. 18-66-årig i 2021, 23-pl

Data

Tabell: Kommunale udgifter til forsørgelse (budgetgaranti og øvrige overførsler) pr. 18-66-årig i 2021, 23-pl. FLIS.

Figur: Udgifter til samtaler og sagsbehandling og driftsudgifter til aktivering mv. i 2021 på tværs af kommuner (kr. pr. 1.000 18-66-årige, 23-pl). Danmarks Statistik.

8.2 Hvor gode er I til at få A-dagpenge- modtagere i selvforsørgelse?

Hvorfor er det interessant?

Hvis kommunen har succes med at vende ledige i døren kan langtidsledighed forebygges. Modtagere af A-dagpenge er som udgangspunkt tæt på arbejdsmarkedet, og nøgletallet kan være et pejlemærke for, om kommunen får flyttet borgere tæt på arbejdsmarkedet fra ydelse til selvforsørgelse. FLIS stiller nøgletallet til rådighed, så kommunen løbende kan følge udviklingen.

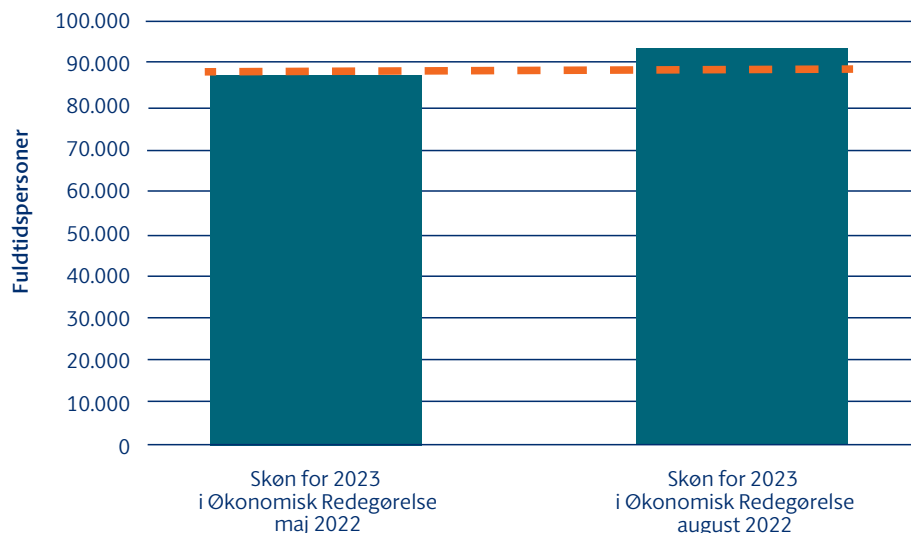
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Har I overblik over virksomhedernes efterspørgsel efter arbejdskraft – både på kort og lang sigt?
- Sikrer I, at der er et effektivt samarbejde med det lokale arbejdsmarked?
- Anvender I data til aktivt at følge op på beskæftigelsesindsatsen?
- Søger I inspiration hos de kommuner, der klarer sig bedre end kommunen selv?

Forventning til ledigheden for 2023

Svagere udsigter for økonomien og beskæftigelsen ventes at afspejle sig i et højere ledighedsniveau for 2023. I maj skønnede Finansministeriet bruttoledigheden for 2023 til 87.000 fuldtidspersoner, men med Økonomisk Redegørelse fra august 2022 har Finansministeriet opjusteret deres forventninger, og bruttoledigheden for 2023 forventes nu at ligge 15.000 fuldtidspersoner højere end forventet. Det skyldes især forværrede vækstudsigter og flygtninge fra Ukraine, der er med til at øge ledigheden ind i 2023.

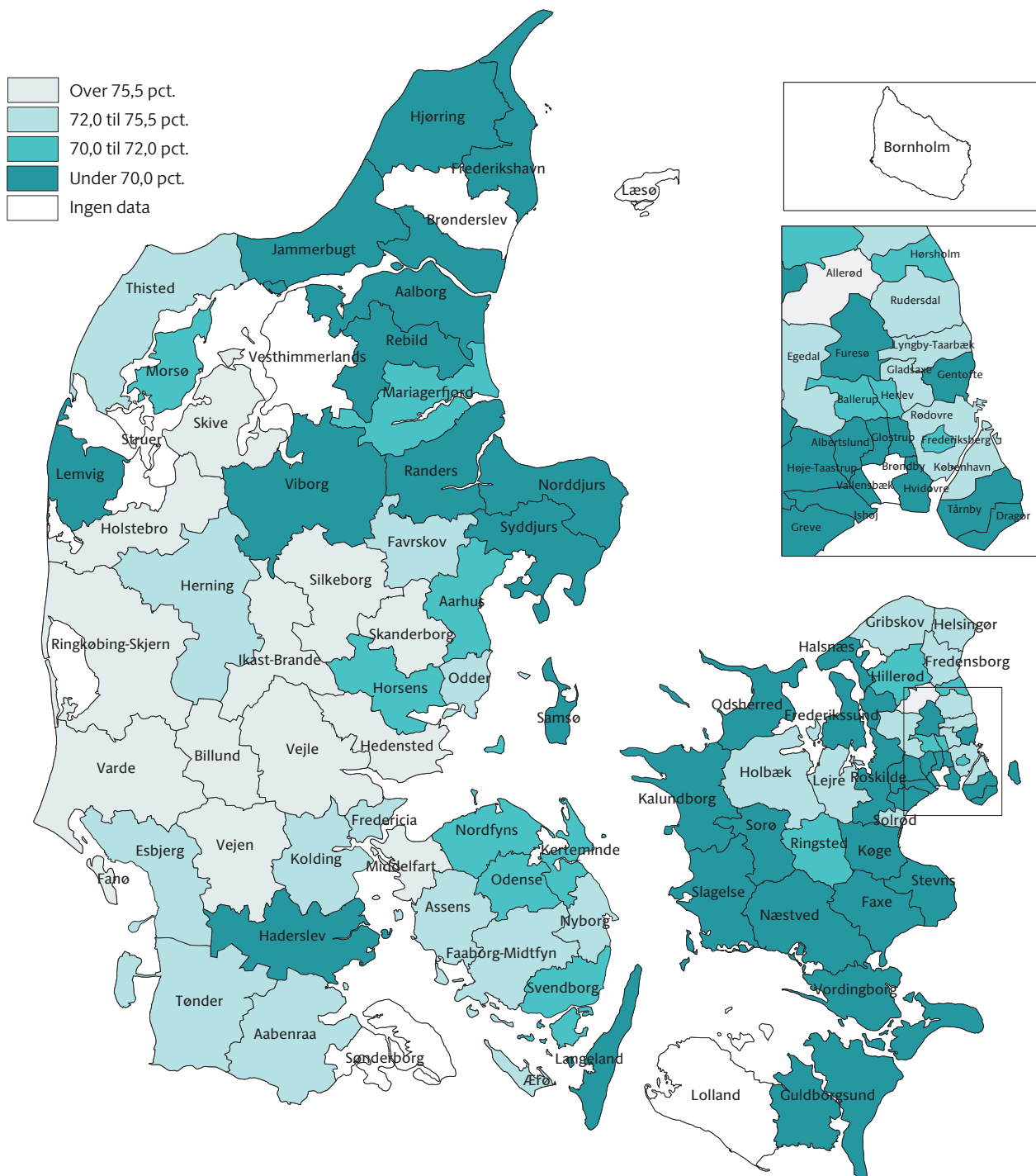
Andel i selvforsørgelse som 1 år forinden var på arbejdsløshedsdagpenge i 2021, pct.

Vejen	81,7	▲
Middelfart	81,5	-
Hedensted	81,0	▲
Allerød	78,8	▼
Skive	78,7	▼
Holstebro	78,2	▲
Billund	76,5	▲
Varde	76,4	▲
Ringkøbing-Skjern	76,1	▲
Fanø	76,0	▲
Vejle	75,8	▲
Silkeborg	75,8	▲
Ikast-Brande	75,6	▲
Skanderborg	75,5	▼
Gribskov	75,5	▲
Rudersdal	75,5	▲
Egedal	75,2	▲
Herning	75,0	▼
Tønder	75,0	▲
Odder	74,8	▼
Thisted	74,3	▼
Nyborg	73,9	▲
Ærø	73,8	▲
Holbæk	73,7	▲
Fredericia	73,5	▲
Assens	73,4	▼
Helsingør	73,3	▲
Lejre	73,2	▲
Kolding	73,1	▼
Fredensborg	72,6	▲
København	72,6	▲
Lyngby-Taarbæk	72,6	▲
Esbjerg	72,5	▼
Faaborg-Midtfyn	72,3	▲
Favrskov	72,3	▼
Gladsaxe	72,3	▲
Solrød	72,3	▼
Aabenraa	72,0	▼
Morsø	71,6	▼
Hillerød	71,5	▲
Frederiksberg	71,5	▲
Hørsholm	71,3	▲
Aarhus	71,2	▼
Ringsted	71,1	▼
Odense	71,1	▼
Svendborg	71,0	▼
Horsens	71,0	▼
Ballerup	70,9	▲
Kerteminde	70,9	▼
Herlev	70,6	▲
Nordfyns	70,3	▲
Mariagerfjord	70,1	▼
Guldborgsund	69,8	▲
Randers	69,8	▼
Furesø	69,7	▼
Gentofte	69,6	▲
Frederikssund	69,6	▼
Rebild	69,5	▼
Norddjurs	69,4	▲
Haderslev	69,3	▼
Næstved	68,9	▼
Hjørring	68,9	▲
Roskilde	68,7	▼
Køge	68,5	▲
Høje-Taastrup	68,4	▲
Syddjurs	68,2	▲
Aalborg	68,1	▼
Albertslund	68,1	▲
Viborg	67,8	▼
Faxe	67,8	▼
Vordingborg	67,7	▼
Kalundborg	67,6	▲
Glostrup	67,3	-
Greve	67,0	▼
Dragør	66,9	▲
Odsherred	66,7	▼
Halsnæs	66,6	▼
Jammerbugt	66,3	▼
Lemvig	66,3	▼
Rødovre	66,1	-
Sorø	66,0	▼
Slagelse	66,0	▼
Langeland	65,7	▲
Hvidovre	65,3	▼
Stevns	65,1	▼
Vallensbæk	64,5	▼
Frederikshavn	64,1	▼
Tårnby	63,7	-
Samsø	62,3	▼
Ishøj	62,3	▼
Brønderslev	-	-
Læso	-	-
Vesthimmerlands	-	-
Sønderborg	-	-
Struer	-	-
Lolland	-	-
Bornholm	-	-
Brøndby	-	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Andel i selvforsørgelse som 1 år forinden var på arbejdsløshedsdagpenge i 2021, pct.

Data

Tabel: Andelen i selvforsørgelse som 1 år forinden var på A-dagpenge i august 2021. FLIS.

Figur: Udvikling i bruttoledighed og skønnet årsniveauer for bruttoledighed i 1.000 fuldtidspersoner. Økonomisk Redegørelse august/maj 2022.

8.3 Hvor gode er I til at få job- og uddannelsesparate i selvforsørgelse?

Hvorfor er det interessant?

Job- og uddannelsesparate ydelsesmodtagere står som udgangspunkt til rådighed for arbejdsmarkedet. Der er dog forskel på, hvor stor succes kommunerne har med at få job- og uddannelsesparate i beskæftigelse. Nøgletallet til højre viser andelen i selvforsørgelse, der året forinden var job- eller uddannelsesparat ydelsesmodtager. FLIS stiller nøgletallet til rådighed, så kommunen løbende kan følge udviklingen.

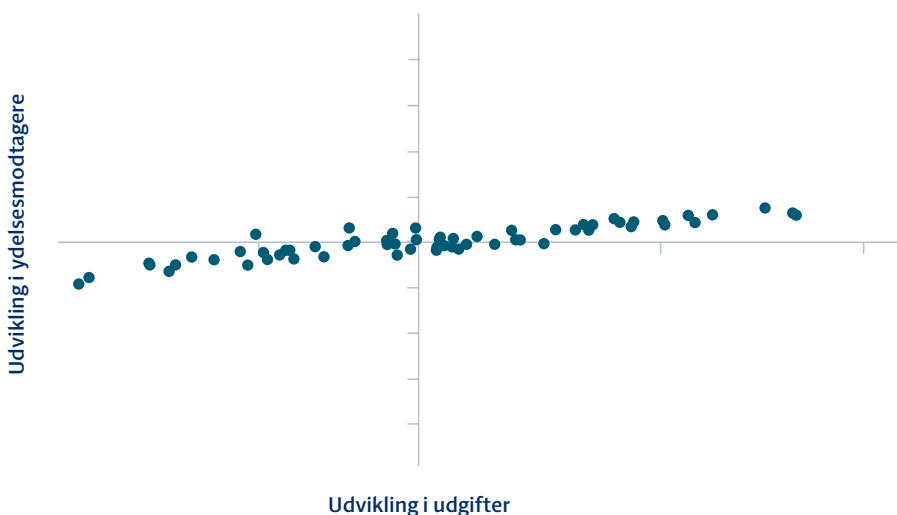
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Hvordan klarer kommunen sig ift. andre kommuner med lignende rammevilkår?
- Anvender I analyser til at vurdere om timingen af indsatser er korrekt? Og om resultaterne af indsatserne står mål med udgifterne?
- Er kommunens kategorisering af job-, uddannelses- og aktivitetsparate sammenlignelig med andre kommuner?

Udvikling fra 2018-2021

Nedenstående figur viser den enkelte kommunes udvikling fra 2018-2021 i henholdsvis antallet af fuldtidspersoner og udgifter til ydelser set i forhold til landsgennemsnittet. Nedenstående analyse ser på A-dagpenge, kontant- og uddannelseshjælp samt integrationsydelse. Udviklingen i forhold til landsgennemsnittet er relevant, da finansieringen af overførselsudgifterne afhænger af landsudviklingen. En positiv udvikling kan derfor have økonomisk betydning for kommunen. Dyk nærmere ned i analysen i KL's analyseværktøj på beskæftigelsesområdet, som kan findes på KL's hjemmeside.

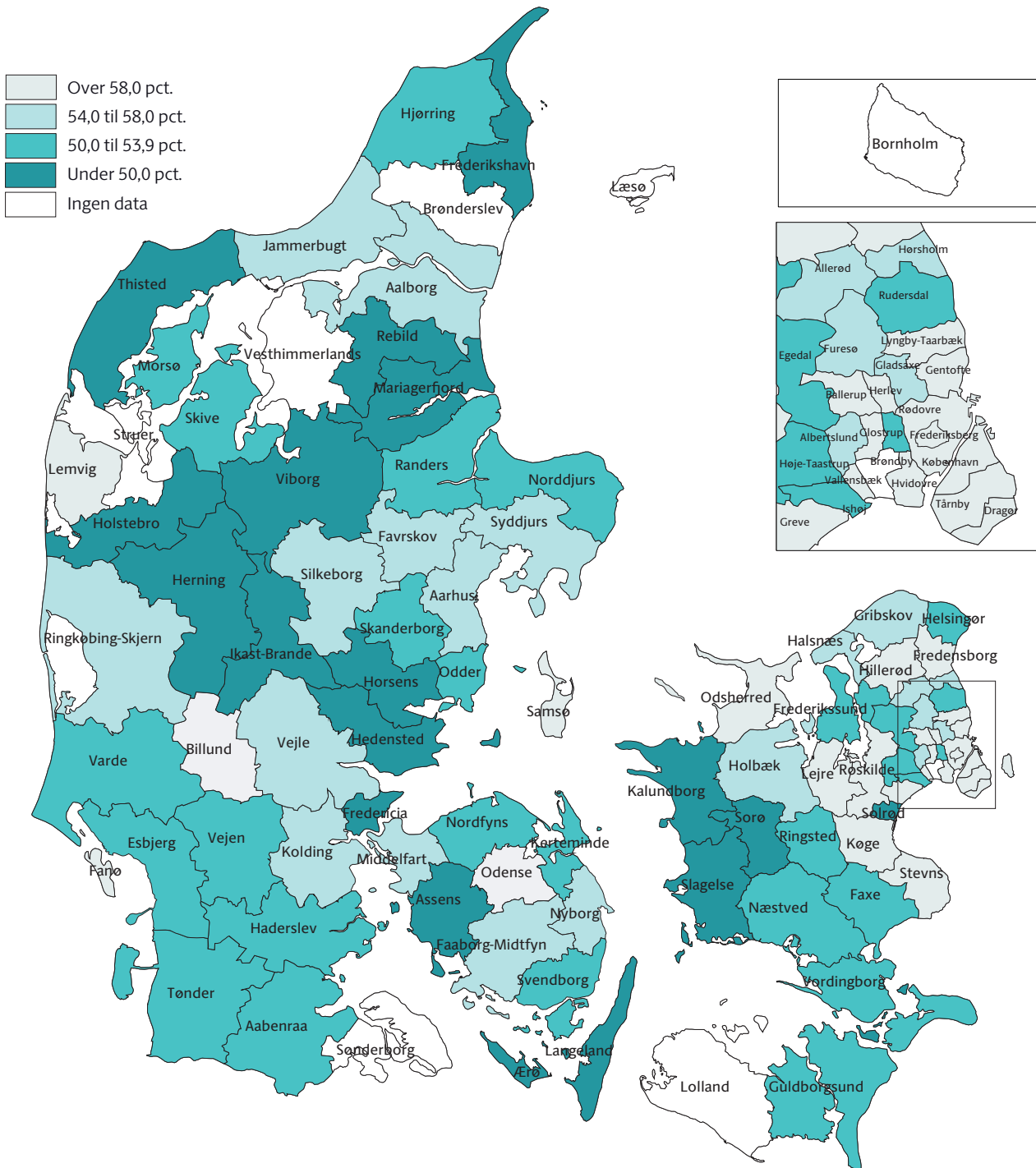
Andel i selvforsørgelse som 1 år forinden var på jobparat integrationsydelse, kontanthjælp eller uddannelsesparat uddannelseshjælp i 2021, pct.

Fanø	81,8	▲
Dragør	68,1	▲
Samsø	66,7	▲
Lemvig	65,0	▼
Køge	64,9	▲
Glostrup	64,4	▲
Ballerup	63,2	▲
Tårnby	62,5	▼
Lyngby-Taarbæk	62,1	▲
Lejre	61,9	▲
Gentofte	61,4	▲
Greve	61,2	▲
Hvidovre	60,8	▲
Vallensbæk	60,4	▼
Fredensborg	60,3	▲
Stevns	60,2	▼
Billund	60,0	▼
Frederiksberg	59,6	▲
Herlev	59,5	▲
Odsherred	59,0	▲
Roskilde	58,7	▲
Hillerød	58,6	▲
København	58,4	▲
Odense	58,1	▼
Aarhus	57,6	▼
Nyborg	57,5	▲
Gladsaxe	57,4	▼
Syddjurs	57,4	▲
Gribskov	57,3	▼
Furesø	57,1	▲
Ringkøbing-Skjern	57,1	▼
Favrskov	56,9	▲
Silkeborg	56,4	▲
Albertslund	56,0	▲
Faaborg-Midtfyn	55,9	▲
Aalborg	55,9	▼
Halsnæs	55,5	▲
Jammerbugt	55,1	▼
Hørsholm	55,0	▼
Allerød	54,9	▲
Holbæk	54,8	▲
Middelfart	54,5	▼
Kolding	54,2	▼
Vejle	54,0	▲
Skive	53,9	▲
Hjørring	53,8	▼
Høje-Taastrup	53,7	▲
Vejen	53,7	▲
Guldborgsund	53,6	▲
Rødovre	53,4	▲
Odder	53,3	▲
Haderslev	53,3	▲
Kerteminde	53,2	▲
Ishøj	52,9	▲
Morsø	52,8	▼
Faxe	52,6	▲
Varde	52,5	▼
Tønder	52,5	▼
Frederikssund	52,1	▼
Rudersdal	52,1	▲
Svendborg	52,0	▼
Nordfyns	51,8	▲
Skanderborg	51,6	▲
Helsingør	51,4	▼
Randers	51,0	▼
Ringsted	50,9	▼
Norddjurs	50,9	▲
Egedal	50,7	▼
Vordingborg	50,5	▲
Aabenraa	50,3	▼
Esbjerg	50,1	▼
Næstved	50,0	▼
Slagelse	49,9	▼
Sorø	49,7	▼
Holstebro	49,7	▼
Solrød	49,5	▼
Viborg	49,3	▼
Horsens	49,0	-
Hedensted	48,8	▼
Ikast-Brande	48,6	▼
Assens	47,7	▼
Rebild	47,7	▼
Frederikshavn	47,1	▼
Thisted	46,6	▼
Fredericia	46,3	▼
Mariagerfjord	46,0	▼
Ærø	45,8	▼
Herning	44,8	-
Kalundborg	43,5	▼
Langeland	43,1	▼
Brøndby	-	-
Lolland	-	-
Bornholm	-	-
Sønderborg	-	-
Struer	-	-
Brønderslev	-	-
Vesthimmerlands	-	-
Læsø	-	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Andel i selvforsørgelse som 1 år forinden var på jobparat integrationsydelse, kontanthjælp eller uddannelsesparat uddannelseshjælp i 2021, pct.

Data

Tabel: Andelen i selvforsørgelse som 1 år forinden enten var på jobparat kontanthjælp, integrationsydelse eller uddannelsesparat uddannelseshjælp i august 2021. FLIS.

Figur: KL's analyseværktøj på beskæftigelsesområdet. Pga. udslagsgivende værdier er Samsø og Odder ikke medtaget i figuren.

8.4 Hvor gode er I til at få aktivitetsparate afklaret eller i selvforsørgelse?

Hvorfor er det interessant?

Aktivitetsparate ledige har som udgangspunkt andre udfordringer end ledighed. Vejen til selvforsørgelse er derfor oftest længere, og en afklaring af den lediges arbejdsevne kan være nødvendig. Nøgletallet viser andelen af ydelsesmodtagere, der året efter ikke er på aktivitetsparat ydelse. Nøgletallet er dermed et udtryk for, om aktivitetsparate afklares eller kommer i selvforsørgelse. FLIS stiller nøgletal til rådighed, så kommunen løbende kan følge udviklingen.

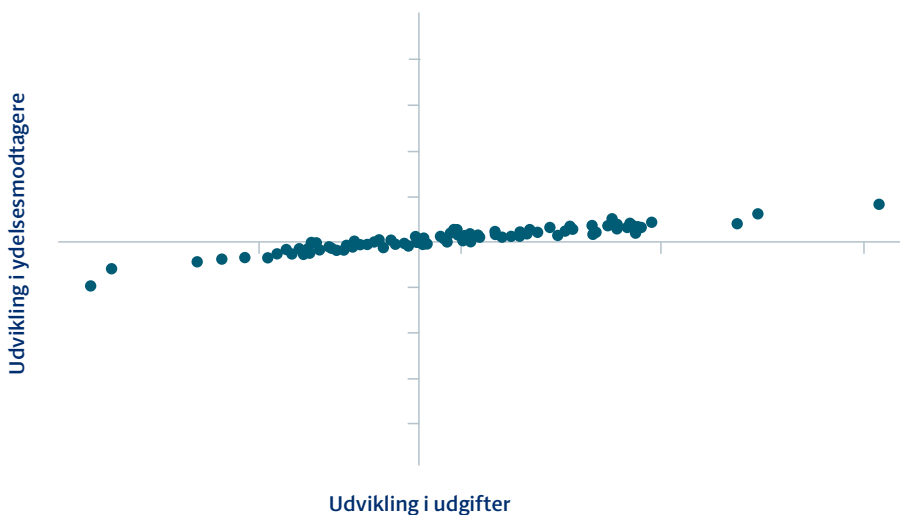
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Har I fokus på progression for den enkelte borger?
- Hvordan koordinerer I eventuelle tværgående indsatser for ledige, som har andre udfordringer end ledighed?
- Følges der kontinuerligt op i forhold til, hvad der virker bedst for hvilke målgrupper?
- Har I en strategisk tilgang til den tværfaglige indsats?

Udvikling fra 2018-2021 for sygedagpenge og jobafklaringsforløb

Hvis sygemeldte hurtigt kan genoptage arbejde, så er det både det bedste for borgeren, for virksomhederne og for kommunens økonomi. Den enkelte kommunes udvikling fra 2018-2021 i hhv. antallet af fuldtidspersoner og udgifter til ydelser varierer set i forhold til landsgennemsnittet. I nedenstående analyse ses på sammenhængen mellem sygedagpenge og jobafklaringsforløb. Dyk nærmere ned i analysen i KL's analyseværktøj på beskæftigelsesområdet, som kan findes på KL's hjemmeside.

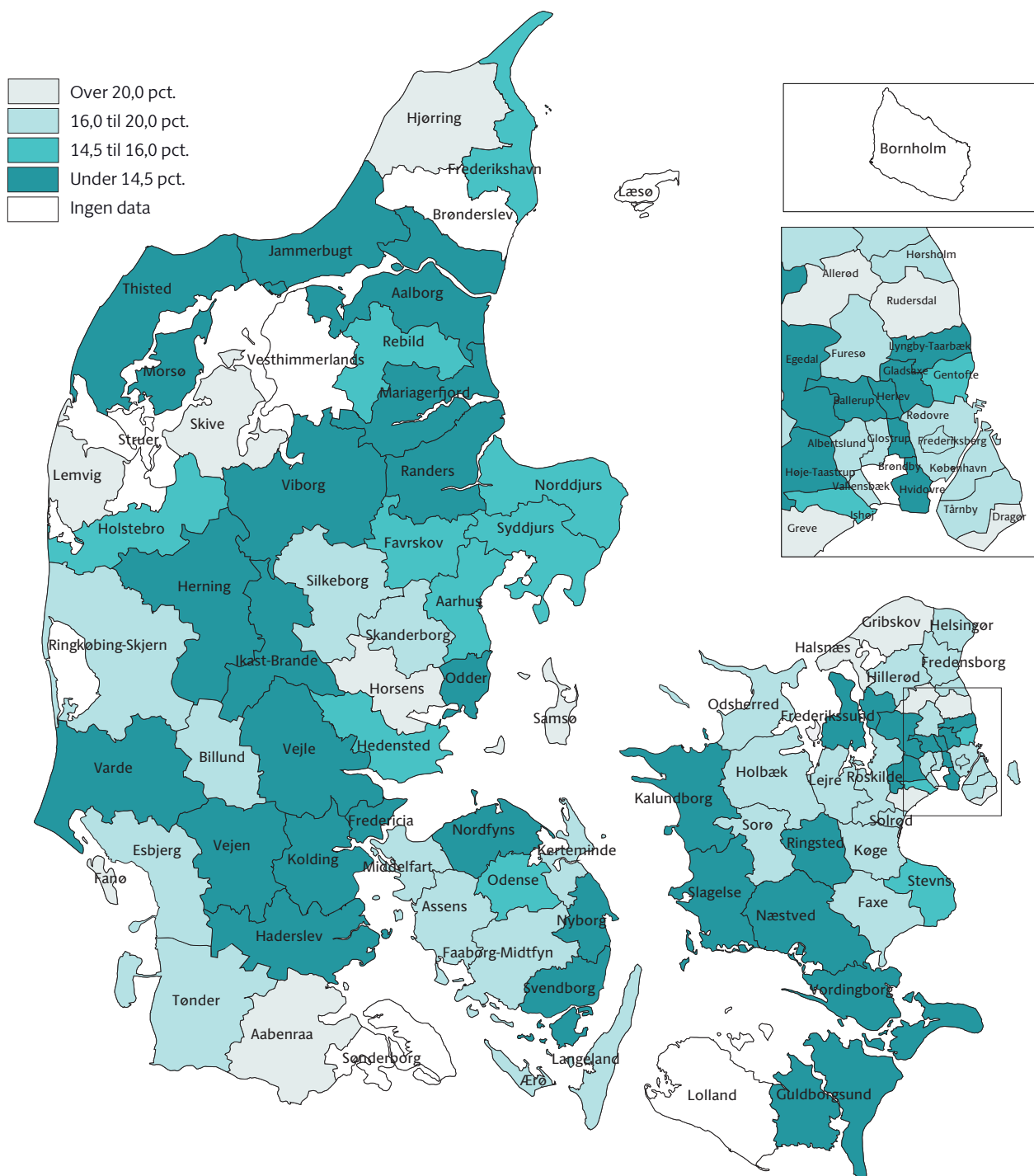
Andel i selvforsørgelse eller på anden ydelse, som 1 år forinden var på aktivitetsparat integrationsydelse, kontanthjælp eller uddannelseshjælp i 2021, pct.

Fanø	55,6	-
Samsø	36,4	-
Hjørring	25,5	-
Dragør	24,4	▲
Rudersdal	23,5	▲
Lemvig	22,7	▼
Aabenraa	22,6	▼
Halsnæs	22,0	▲
Horsens	21,0	-
Greve	20,9	▲
Skive	20,2	▲
Allerød	20,1	▲
Gribskov	20,1	▲
Odsherred	19,7	▼
Lejre	19,7	▲
Solrød	19,6	▼
Ærø	19,5	▲
Roskilde	19,3	▲
Helsingør	19,2	▼
Tårnby	19,0	▲
Vallensbæk	18,9	▼
Kerteminde	18,8	▲
Billund	18,5	▼
Holbæk	18,4	▼
Glostrup	18,4	▲
Tønder	18,4	▼
Silkeborg	18,1	▲
Assens	17,9	▲
Skanderborg	17,7	▲
Ringkøbing-Skjern	17,3	▲
Sorø	17,3	▼
Hørsholm	17,2	▼
Furesø	17,1	▲
Middelfart	17,0	▼
Albertslund	16,9	▲
København	16,9	▲
Faaborg-Midtfyn	16,8	▼
Frederiksberg	16,8	▲
Esbjerg	16,6	▲
Fredensborg	16,6	▼
Langeland	16,6	▼
Hillerød	16,6	▼
Køge	16,5	▼
Faxe	16,4	▼
Ishøj	16,0	▼
Rebild	15,8	▼
Frederikshavn	15,7	▼
Odense	15,6	▲
Syddjurs	15,5	▼
Norddjurs	15,5	▲
Hedensted	15,4	▼
Favrskov	15,2	▲
Gentofte	15,2	▼
Aarhus	15,0	▲
Holstebro	14,8	▲
Stevns	14,6	▼
Vejen	14,4	▼
Viborg	14,4	▼
Nordfyns	14,3	▲
Kalundborg	14,3	▼
Rødovre	14,2	▼
Varde	14,2	▲
Jammerbugt	14,2	▲
Gladsaxe	14,1	▼
Veje	14,1	▼
Vordingborg	14,1	▼
Herning	14,0	▲
Slagelse	13,9	▼
Haderslev	13,7	▲
Herlev	13,6	▲
Fredericia	13,6	▼
Ballerup	13,5	▼
Hvidovre	13,4	▼
Svendborg	13,3	▲
Frederikssund	13,2	▼
Egedal	13,2	▼
Nyborg	13,1	▼
Thisted	13,1	▼
Odder	12,7	-
Randers	12,7	▲
Mariagerfjord	12,3	▲
Lyngby-Taarbæk	12,3	▲
Kolding	12,2	▲
Aalborg	12,0	▲
Guldborgsund	11,8	▼
Høje-Taastrup	11,6	▲
Morsø	11,4	▼
Næstved	10,3	▼
Ikast-Brande	9,3	▲
Ringsted	8,8	▼
Brøndby	-	-
Lolland	-	-
Bornholm	-	-
Sønderborg	-	-
Struer	-	-
Brønderslev	-	-
Vesthimmerlands	-	-
Læsø	-	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før
▼

Kort:

Andel i selvforsørgelse eller på anden ydelse, som 1 år forinden var på aktivitetsparat integrationsydelse, kontanthjælp eller uddannelseshjælp i 2021, pct.

Data

Tabel: Andel i selvforsørgelse eller anden ydelse, som 1 år forinden var aktivitetsparat ydelsesmodtager. 2021. FLIS.

Figur: KL's analyseværktøj på beskæftigelsesområdet.

8.5 Har kommunen mange borgere med andre udfordringer end ledighed?

Hvorfor er det interessant?

Behovet for at udvide arbejdsstyrken er aktuelt, fordi virksomhederne stadig ser mangel på arbejdskraft. Der er god økonomi i, at kommunerne ser på hvordan de kan afhjælpe de borgere, der er lidt længere fra arbejdsmarkedet ind på arbejdsmarkedet igen. Nogle borgere skal mødes af en beskæftigelsesrettet indsats kombineret med en sundheds- og/eller socialfaglig indsats. Men der er ikke kun god økonomi i det, det er også godt for den enkelte borger at komme ud på arbejdsmarkedet igen. Nøgletallet bør vurderes sammen med det lokale arbejdskraftbehov.

Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Har I en strategisk tilgang til den tværfaglige indsats?
- Vurderes effekterne af indsatser i forhold til udgifterne?
- Anvender I progressionsmålinger i forhold til om borgeren kommer tættere på arbejdsmarkedet?
- Har I fokus på borgerens mestring af eget liv?
- Søger I aktivt at få borgerne ud på de lokale virksomheder?
- Anvender I data aktivt i ledelsesinformationer?

Udvikling i langtidsledigheden

Et vigtigt element i den aktive beskæftigelsesindsats er at hjælpe borgere, der er længere væk fra arbejdsmarkedet, i beskæftigelse. Figuren nedenunder viser udviklingen i langtidsledigheden i fuldtidspersoner siden 2007. Langtidsledigheden har siden maj 2021 været faldende, og ligger nu på sit laveste niveau siden før finanskrisen. Det illustrerer, at kommunerne i et stort omfang er succesfulde med at få borgere der er længere væk fra arbejdsmarkedet, i beskæftigelse.

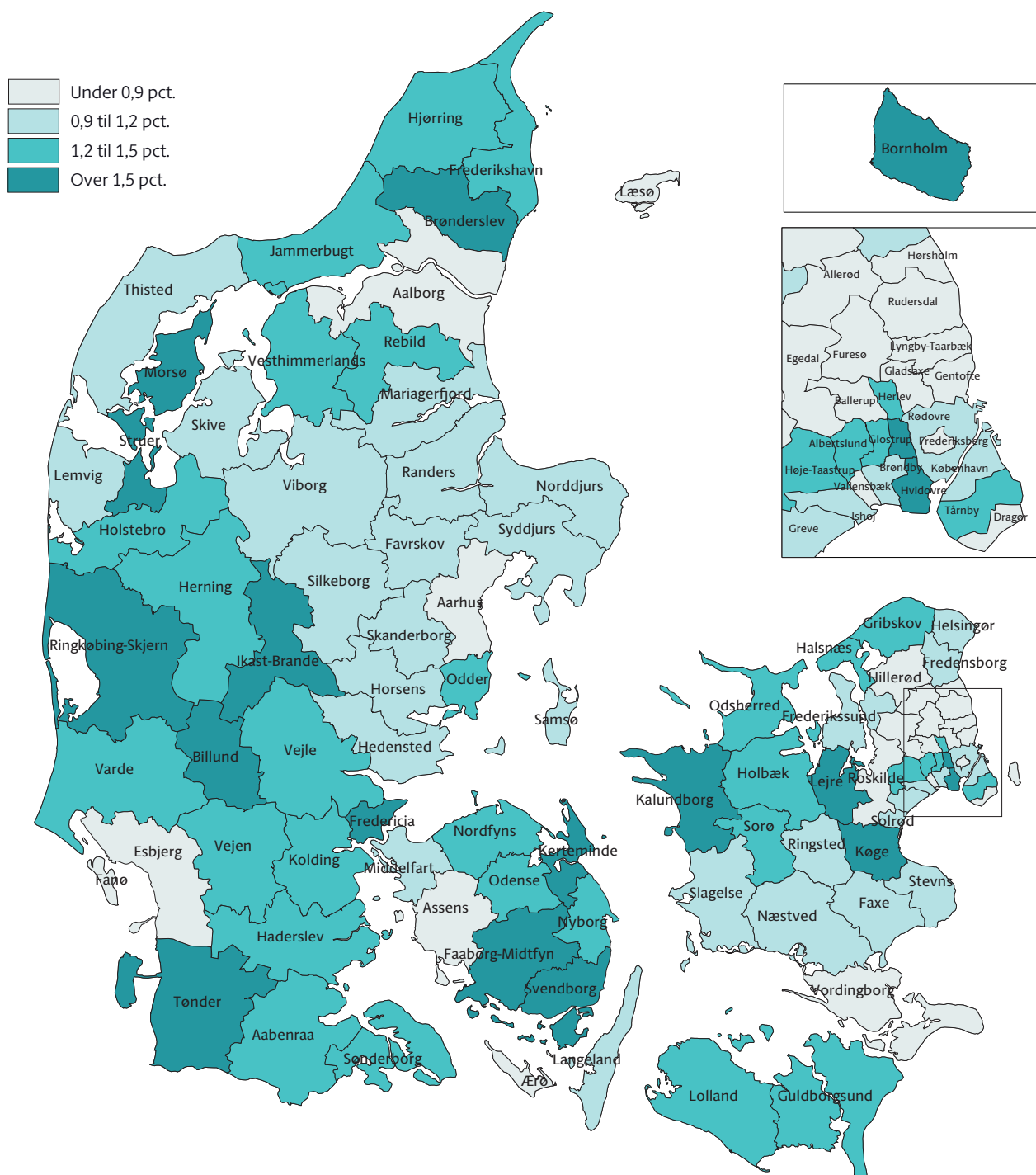
Andel borgere med andre problemer end ledighed i 3. kvartal i 2021 i gruppen 18-66-årige, pct.

Fanø	0,2	–
Rudersdal	0,4	▲
Læsø	0,4	▲
Ærø	0,5	▲
Gentofte	0,5	▲
Allerød	0,5	▼
Vallensbæk	0,5	▼
Lyngby-Taarbæk	0,6	▼
Furesø	0,6	▲
Hørsholm	0,6	▼
Dragør	0,6	▼
Frederiksberg	0,7	▲
Egedal	0,7	▼
Gladsaxe	0,7	▼
Hillerød	0,7	▼
Assens	0,8	▲
Aalborg	0,9	▲
Aarhus	0,9	▲
Esbjerg	0,9	▼
Roskilde	0,9	▼
Ballerup	0,9	▲
Vordingborg	0,9	▼
Ishøj	0,9	▲
Hedensted	0,9	▲
København	0,9	▼
Middelfart	0,9	▼
Samsø	0,9	▲
Favrskov	1,0	▼
Slagelse	1,0	▲
Solrød	1,0	▲
Langeland	1,0	▼
Creve	1,1	–
Silkeborg	1,1	▲
Viborg	1,1	▼
Norddjurs	1,1	▼
Fredensborg	1,1	▲
Næstved	1,1	▲
Skanderborg	1,1	▼
Faxe	1,1	▲
Frederikssund	1,1	▲
Helsingør	1,1	▼
Ringsted	1,1	▲
Brøndby	1,1	▼
Stevns	1,2	▲
Skive	1,2	▼
Syddjurs	1,2	▼
Horsens	1,2	▲
Mariagerfjord	1,2	▼
Lernvig	1,2	–
Thisted	1,2	▲
Hjørring	1,2	▲
Guldborgsund	1,2	▲
Frederikshavn	1,2	▲
Varde	1,2	▼
Tårnby	1,2	▼
Albertslund	1,2	▲
Odense	1,2	▲
Vejen	1,2	▼
Holbæk	1,3	▼
Herning	1,3	▼
Sønderborg	1,3	▲
Glostrup	1,3	▼
Gribskov	1,3	▼
Vesthimmerlands	1,3	▼
Herlev	1,4	▲
Aabenraa	1,4	▼
Vejle	1,4	▼
Halsnæs	1,4	▼
Rebild	1,4	▼
Kolding	1,4	▼
Nyborg	1,4	▼
Odder	1,4	▼
Haderslev	1,4	▲
Jammerbugt	1,4	▼
Holstebro	1,4	▼
Nordfyns	1,4	▼
Sorø	1,4	▼
Høje-Taastrup	1,5	▲
Odsherred	1,5	▼
Lolland	1,5	▲
Bornholm	1,5	▲
Rødovre	1,5	▲
Billund	1,5	▼
Kalundborg	1,5	▼
Kerteminde	1,5	▼
Lejre	1,5	▼
Struer	1,5	▼
Svendborg	1,6	▼
Hvidovre	1,6	▼
Køge	1,6	▼
Brønderslev	1,6	▼
Randers	1,8	▼
Ringkøbing-Skjern	1,8	▲
Faaborg-Midtfyn	1,9	▲
Ikast-Brande	1,9	▲
Fredericia	1,9	▲
Morsø	1,9	▼
Tønder	2,0	▼

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Andel borgere med andre problemer end ledighed i 3. kvartal i 2021 i gruppen 18-66-årige, pct.

Data

Tabel: Andel af borgere med andre udfordringer end ledighed i 3. kvartal i 2021 i gruppen 18-66-årige. Jobindsats.

Figur: Udvikling i langtidsledigheden siden 2007 i fuldtidspersoner. Jobindsats.

9.1 Hvor meget personale bruger I på administration og ledelse?

Hvorfor er det interessant?

Når ressourcerne er knappe, er det naturligt, at politikerne ønsker at flytte ressourcer fra administration til velfærd. Administrative effektiviseringer er derfor ofte i høj kurs. Digitalisering og automatisering af arbejdsgange, centrale indkøb, konkurrenceudsættelse og færre chef- og ledelseslag er alle væsentlige kilder til en effektiv administration – både ift. de borgernære og ikke-borgernære administrationsopgaver. Men administrative støttefunktioner som fx indkøb, bogholderi, it og lønadministration er også en forudsætning for, at opgaverne på velfærdsområderne kan håndteres effektivt, hvorfor det også kan være dyrt at skære for dybt.

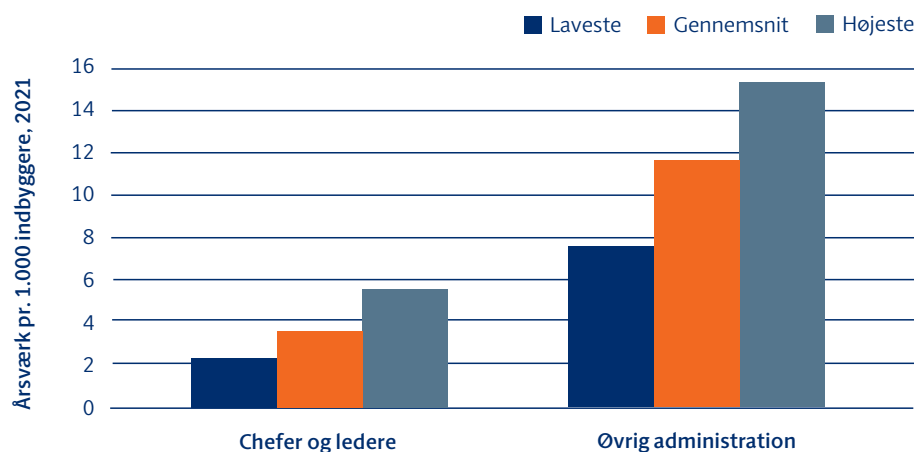
Til videre drøftelse

Nøgletallet er baseret på udvalgte stillinger, som antages at indeholde en overvejende grad af administration og/eller ledelse. Stillingerne tæller med som 100 pct. administration og ledelse uanset det faktiske omfang. Følgende spørgsmål kan indgå i en drøftelse:

- Hvordan har jeres personale til administration og ledelse udviklet sig de senere år?
- Adskiller personaleforbruget sig fra andre kommuners?
- Kan socioøkonomiske faktorer, digitalisering eller udlicitering af administrative opgaver forklare forskelle?
- Hvordan er forholdet mellem chefer og administrativt personale i den centrale administration?
- Udnytter I stordriftsmuligheder, fx ift. it, løn, indkøb og ejendomsdrift?

Forskelle i kommunernes administration

Kommunernes personaleforbrug til administration og ledelse er de seneste fem år øget med 2.756 årsværk (3,2 pct.). Stigningen er hovedsageligt drevet af en stigning i det myndighedsrelaterede administrative personale på 4.328 årsværk (21,4 pct.). Chefer og ledere samt øvrigt administrativt personale er tilsammen faldet med 1.571 årsværk (-2,4 pct.). Der er store forskelle på tværs af kommunerne. Årsværk til hhv. chefer/ledere og øvrig administration pr. 1.000 indbyggere er fx mere end dobbelt så højt i kommunen med den højeste normering sammenlignet med kommunen med den laveste, jf. figur.

Årsværk til administration og ledelse pr. 1.000 indbyggere, juni 2022

Dragør	11,4	–
Greve	12,4	–
Hørsholm	12,8	▲
Lejre	13,1	▲
Egedal	13,1	▲
Herning	13,3	▼
Stevns	13,4	▼
Favrskov	13,4	▲
Ikast-Brande	13,5	▼
Odder	13,6	▼
Næstved	13,6	▲
Gribskov	13,6	▼
Nordfyns	13,6	–
Furesø	13,7	▼
Frederiksberg	13,8	▲
Horsens	13,8	▲
Rudersdal	13,9	▲
Holbæk	13,9	▼
Ringkøbing-Skjern	14,0	▲
Sorø	14,0	▲
Assens	14,1	▲
Hillerød	14,1	▲
Vejen	14,2	▼
Rebild	14,2	▼
Faxe	14,2	▼
Allerød	14,2	▼
Solrød	14,3	–
Jammerbugt	14,3	▲
Viborg	14,4	▼
Skanderborg	14,4	▲
Hedensted	14,4	▲
Frederikssund	14,5	▼
Fredensborg	14,6	▲
Esbjerg	14,6	▲
Middelfart	14,7	▼
Silkeborg	14,7	▼
Holstebro	14,7	▼
Randers	14,7	▼
Nyborg	14,8	▼
Brønderslev	14,8	▼
Køge	14,9	▲
Frederikshavn	14,9	▲
Lyngby-Taarbæk	14,9	▲
Aabenraa	15,0	▲
Vallensbæk	15,0	▼
Svendborg	15,0	▲
Roskilde	15,1	▲
Odense	15,1	–
Varde	15,2	▼
Høje-Taastrup	15,2	▲
Sønderborg	15,2	▲
Vordingborg	15,2	▼
Kolding	15,3	▼
Tårnby	15,3	▲
Mariagerfjord	15,4	▼
Kalundborg	15,5	▲
Syddjurs	15,5	▼
Helsingør	15,5	▼
Kerteminde	15,5	▼
Slagelse	15,5	▲
København	15,6	–
Hvidovre	15,6	▲
Thisted	15,7	▼
Vejle	15,7	▲
Odsherred	15,7	▼
Aarhus	15,8	▼
Guldborgsund	15,8	▼
Gentofte	15,8	▼
Langeland	15,9	▲
Lemvig	15,9	▲
Ringsted	15,9	▼
Aalborg	16,0	▼
Herlev	16,0	▼
Billund	16,0	▼
Struer	16,1	▲
Faaborg-Midtfyn	16,1	▼
Morsø	16,1	▼
Fredericia	16,2	▼
Haderslev	16,2	▼
Gladsaxe	16,2	▼
Norddjurs	16,4	▼
Hjørring	16,5	▼
Halsnæs	16,6	▼
Vesthimmerlands	16,7	▼
Lolland	16,9	▲
Skive	16,9	▼
Ballerup	17,2	▲
Ishøj	17,5	▲
Rødovre	17,7	▲
Fanø	17,8	▼
Tønder	17,9	▼
Glostrup	18,4	▲
Bornholm	18,8	▼
Brøndby	19,2	▼
Albertslund	19,5	▼
Ærø	21,4	–
Samsø	24,4	–
Læsø	30,5	–

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

9.2 Hvad er jeres udgifter til den centrale administration?

Hvorfor er det interessant?

Administrative effektiviseringer og besparelser er et fast fokusområde i næsten alle kommuner. Siden kommunalreformen er der derfor også sket væsentlige ændringer i kommunernes administrative organisering og opgaveløsning gennem fx organisationsændringer, fælleskommunalt samarbejde, digitalisering, udbud mv. Store dele af den kommunale administration har dog en tæt sammenhæng med den borgernære velfærd, og man skal være opmærksom på, at administrative funktioner, som fx digitaliserings- og indkøbskonsulenter, kan være en forudsætning for effektiv opgaveløsning på de borgernære velfærdsområder.

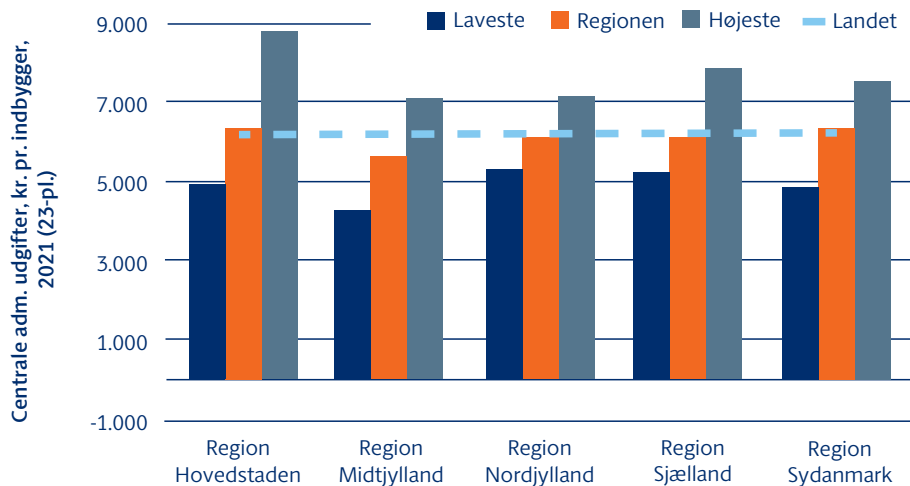
Til videre drøftelse

Nøgletallet kan sammen med en personalebaseret opgørelse af administration og ledelse bruges til at stille skarpt på kommunens administrative ressourceforbrug. Det kan fx give anledning til at drøfte følgende spørgsmål:

- Hvordan har jeres administrative udgifter udviklet sig i de senere år?
- I hvilken grad adskiller udgiftsniveauet sig fra andre kommuners?
- Kan socioøkonomiske faktorer forklare forskelle i de administrative udgifter?
- Hvor stor en andel af kommunens administrative opgaver løses og konteres centralt?
- Har kommunen digitaliseret i bund?
- Udnytter I stordriftsfordele på det administrative område, fx ift. it, løn, personale, bogholderi, indkøb og ejendomsdrift?

Forskelle i udgifter til den centrale administration

Der er væsentlige forskelle i kommunernes udgifter til den centrale administration. Forskellen mellem den billigste og dyreste kommune i Region Hovedstaden er fx 3.755 kr. pr. indbygger, og kommunerne i Region Syddanmark bruger i gennemsnit 705 kr. mere pr. indbygger end kommunerne i Region Midtjylland. Organisatoriske forskelle og forskellig registrering af udgifter kan forklare en del af udgiftsvariationen. Nogle kommuner løser fx flere administrative opgaver decentralt på de enkelte institutioner end andre. Den demografiske og socioøkonomiske sammensætning af kommunens borgere har også betydning. Men forskellene kan også skyldes forskelle i produktivitet og effektivitet.

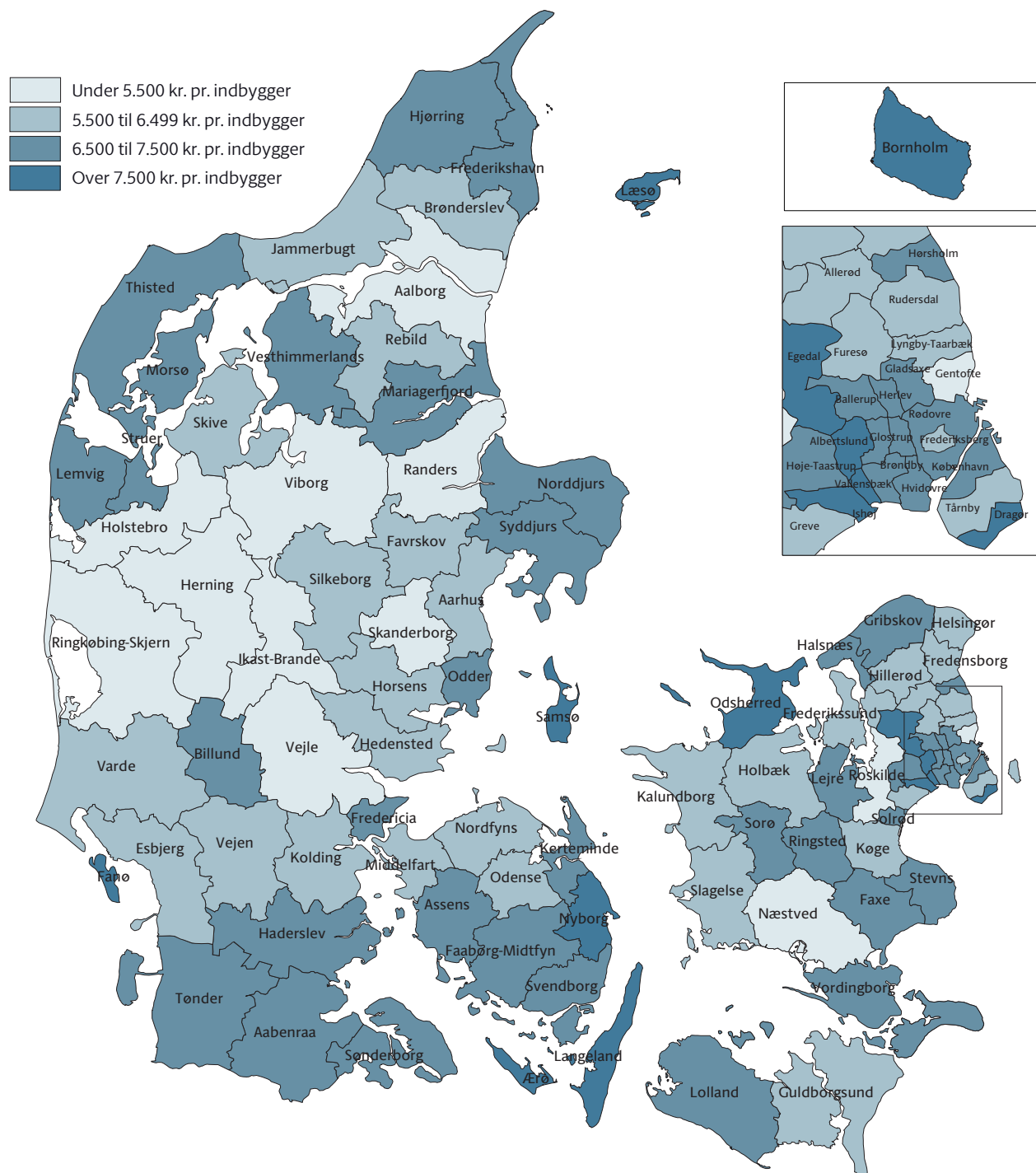
Udgifter til central administration i regnskab 2021, pr. indbygger, 23-pl

Holstebro	4.287	–
Viborg	4.771	▲
Vejle	4.887	▼
Gentofte	4.941	▲
Herning	4.963	▼
Randers	5.205	–
Roskilde	5.218	▲
Aalborg	5.336	▲
Ringkøbing-Skjern	5.437	▲
Ikast-Brande	5.440	▲
Skanderborg	5.440	▼
Næstved	5.470	▼
Slagelse	5.503	▼
Silkeborg	5.589	–
Horsens	5.621	▲
Esbjerg	5.636	▲
Tårnby	5.737	▲
Frederiksberg	5.756	▲
Kalundborg	5.787	▲
Rudersdal	5.807	–
Favrskov	5.839	–
Rebild	5.844	▲
Holbæk	5.884	▲
Hedensted	5.911	▼
Kolding	6.032	–
Aarhus	6.038	▼
Jammerbugt	6.045	▲
Allerød	6.049	▲
Middelfart	6.101	▲
Varde	6.141	▲
Frederikssund	6.211	▲
Greve	6.215	▼
Furesø	6.251	▼
Skive	6.256	▲
Lyngby-Taarbæk	6.330	▲
Fredensborg	6.335	▲
Odense	6.398	▲
Nordfyns	6.416	▲
Hillerød	6.417	▲
Brønderslev	6.419	▲
Guldborgsund	6.427	▼
Køge	6.434	▼
Helsingør	6.447	▲
Vejen	6.464	▼
Rødovre	6.533	▲
Assens	6.547	▼
Mariagerfjord	6.555	▲
Lejre	6.591	▼
Vesthimmerlands	6.606	▼
Faaborg-Midtfyn	6.668	▲
Svendborg	6.689	▼
Vordingborg	6.698	–
Thisted	6.711	▲
Struer	6.746	▲
Syddjurs	6.761	▲
Odder	6.765	▲
Gribskov	6.776	▼
Aabenraa	6.783	▲
Gladsaxe	6.817	▼
Fredericia	6.823	▼
Glostrup	6.875	▲
Hjørring	6.878	▲
København	6.920	▲
Faxe	6.946	▼
Billund	6.961	▲
Stevns	6.970	▼
Herlev	6.971	▲
Frederikshavn	6.971	▲
Ringsted	6.988	▲
Hørsholm	6.998	▼
Kerteminde	7.005	▲
Norddjurs	7.005	▼
Hvidovre	7.014	▼
Solrød	7.096	▼
Halsnæs	7.107	▼
Lemvig	7.119	–
Lolland	7.123	▲
Sorø	7.129	▼
Morsø	7.174	▼
Sønderborg	7.177	–
Haderslev	7.235	▼
Brøndby	7.269	▼
Tønder	7.273	▲
Høje-Taastrup	7.363	▼
Ballerup	7.416	▲
Langeland	7.523	▲
Nyborg	7.605	▼
Egedal	7.683	▲
Vallensbæk	7.716	▼
Bornholm	7.819	▼
Ishøj	7.843	▼
Dragør	7.874	–
Odsherred	7.875	▼
Albertslund	8.910	–
Ærø	10.190	–
Fanø	10.383	–
Samsø	12.791	▲
Læsø	15.886	▼

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Udgifter til den centrale administration i regnskab 2021, pr. indbygger, 23-pl

Data

Tabel: FLIS-nøgletallet "Hovedfk. 0645 - Adm.orgn." viser kommunernes samlede nettodriftsudgifter på hovedfunktion 6.45 Administrativ organisation pr. indbygger, 2021, 23-pl. FLIS.

Figur: Samme som tabel. Figur er opgjort ekskl. 0-kommunerne Fanø, Ærø, Samsø og Læsø.

9.3 Hvor højt er jeres medarbejderes sygefravær?

Hvorfor er det interessant?

Et lavt sygefravær er godt for medarbejderen, for borgerne og for kommunen som helhed. Lavt sygefravær er udtryk for velfungerende arbejdspladser og giver en bedre økonomi. Et fald på ét dagsvæk pr. medarbejder betyder 1.700 ekstra årsværk på landsplan. Trods højkonjunktur i de senere år har sygefraværet været forholdsvis stabilt, men sygefraværet er nu stigende med Covid-19 som den udslagsgivende faktor i 2021. Så der er god grund til at interessere sig for medarbejdernes sygefravær.

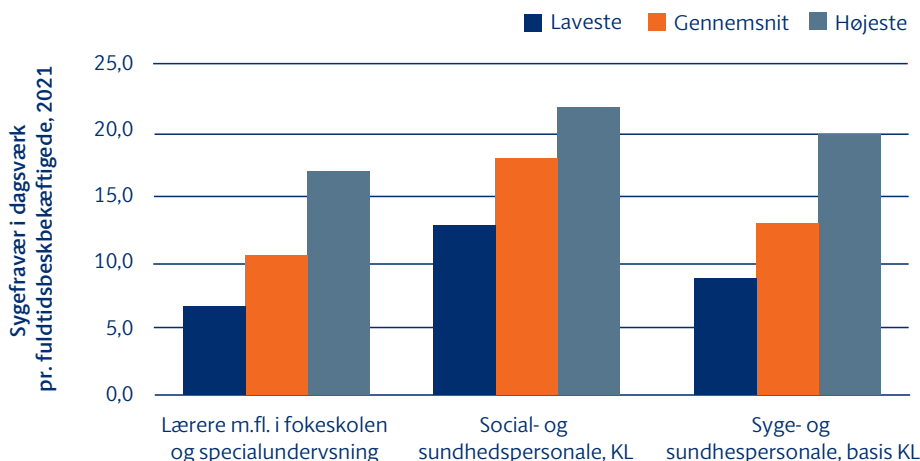
Til videre drøftelse

Det kan være svært at tale om sygefravær. Men netop dét at tale om det er afgørende, hvis man vil gøre noget ved det. En sygefraværspolitik kan gøre det lettere. Det skaber opmærksomhed, og giver fælles retningslinjer for at forebygge og håndtere sygefravær. For at virke skal politikken suppleres med en plan for den konkrete handling. Planen kan fx forholde sig til følgende spørgsmål:

- Hvilke mål for sygefravær vil I opnå?
- Kan I lære noget af andre kommuner eller institutioner i kommunen, der har et lavt sygefravær?
- Hvad forventer I af ledere og medarbejdere ift. at nedbringe sygefraværet?
- Hvordan vil I nå målene for sygefravær, og hvem har ansvaret?
- Hvordan og hvornår følger I op på målene?

Forskelle i kommunernes sygefravær

Sygefraværet i 2021 har været påvirket af Covid-19, og er derfor steget fra knap 12 dagsvæk pr. medarbejder i 2020 til 13 dagsvæk pr. medarbejder i 2021 (her opgjort uden arbejdsskader). Gennemsnittet dækker over store forskelle mellem overenskomstgrupperne. Personalet i daginstitutioner, skoler og ældreplejen har typisk et højere sygefravær end kontorpersonalet, og alle grupper kan næppe nedbringe sygefraværet til samme niveau. Forskellene er også store på tværs af kommunerne inden for de enkelte overenskomstgrupper. Eksempelvis er sygefraværet mere end dobbelt så højt blandt lærerne og syge- og sundhedspersonalet (basis) i kommunen med det laveste fravær i forhold til kommunen med det højeste fravær.

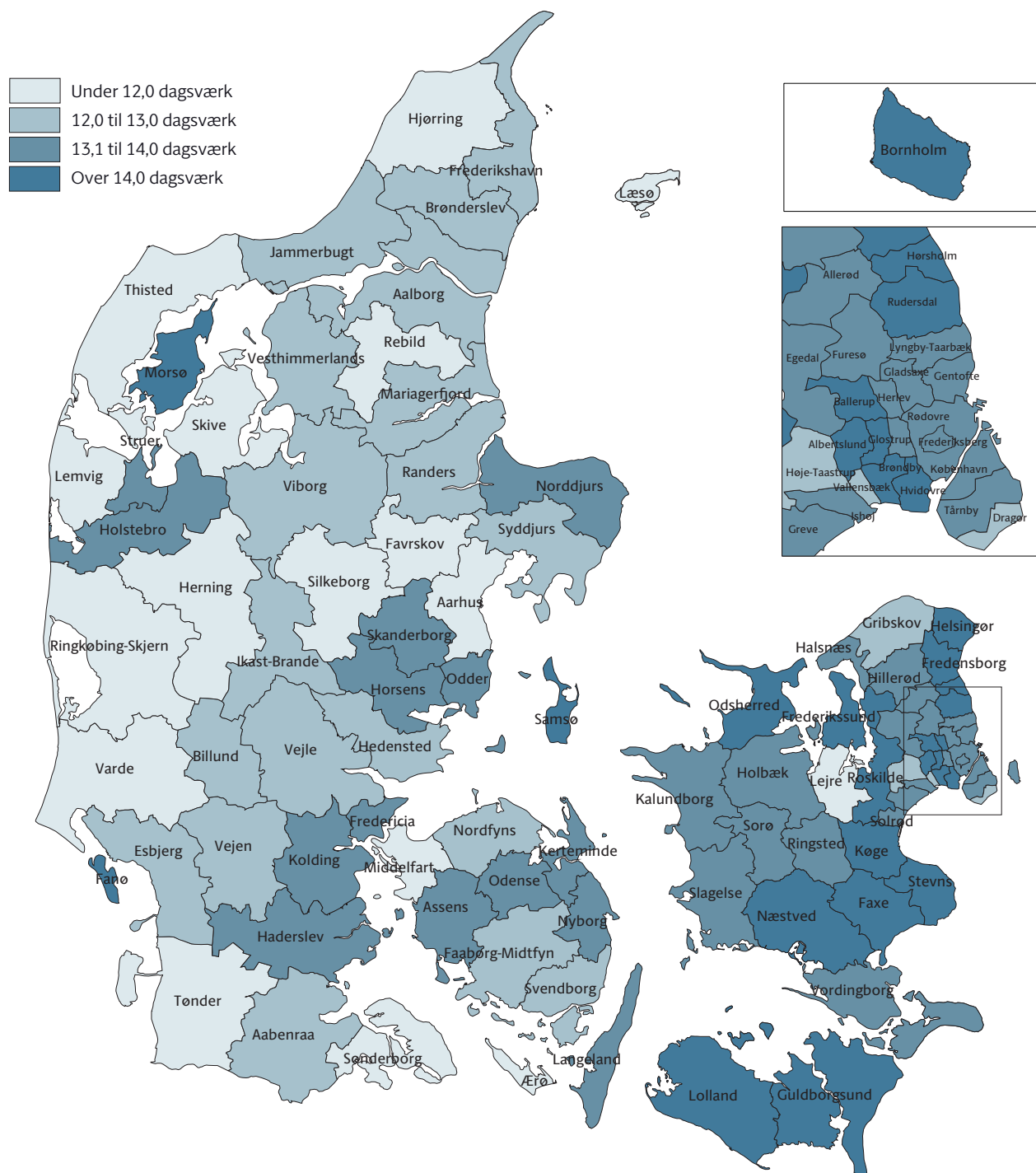
Fravær (egen sygdom) pr. fuldtidsbeskæftiget i 2021 opgjort i dagsvæk

Lemvig	10,6	-
Læso	10,7	-
Favrskov	10,8	-
Tønder	10,9	▲
Ringkøbing-Skjern	11,1	▲
Lejre	11,2	▲
Thisted	11,3	▲
Herning	11,6	▲
Rebild	11,6	▼
Sønderborg	11,7	▲
Aarhus	11,8	▼
Silkeborg	11,9	▼
Varde	11,9	▲
Middelfart	11,9	▲
Ærø	11,9	▲
Hjørring	12,0	-
Skive	12,0	▲
Syddjurs	12,0	▲
Hedensted	12,1	▼
Mariagerfjord	12,1	▼
Vesthimmerlands	12,2	▲
Vejen	12,3	▼
Esbjerg	12,4	▲
Veje	12,4	▲
Viborg	12,4	▼
Randers	12,4	▲
Ikast-Brande	12,5	▲
Nordfyns	12,5	▼
Høje-Taastrup	12,5	▲
Vallensbæk	12,6	▼
Jammerbugt	12,6	▼
Svendborg	12,6	▼
Frederikshavn	12,7	▼
Aabenraa	12,7	▼
Billund	12,7	▲
Aalborg	12,8	▲
Brønderslev	12,8	▼
Gribskov	12,8	▼
Dragør	12,9	▲
Faaborg-Midtfyn	12,9	▼
Solrød	13,1	▲
Kolding	13,2	▲
Skanderborg	13,2	▼
Greve	13,2	▼
Holstebro	13,2	▼
Gentofte	13,2	▼
København	13,2	▼
Fredericia	13,2	▼
Frederiksberg	13,3	▲
Slagelse	13,3	▲
Gladsaxe	13,3	▼
Furesø	13,3	▼
Odder	13,3	▼
Ringsted	13,3	▲
Haderslev	13,3	▲
Odense	13,4	▼
Lyngby-Taarbæk	13,4	▼
Struer	13,4	▼
Kerteminde	13,4	▼
Holbæk	13,5	▼
Egedal	13,5	▼
Vordingborg	13,6	▲
Rødovre	13,6	▼
Hillerød	13,6	▲
Norddjurs	13,6	▼
Horsens	13,6	▼
Assens	13,7	▲
Allerød	13,7	▼
Sorø	13,7	▲
Halsnæs	13,8	▲
Tårnby	13,9	▲
Langeland	13,9	▲
Kalundborg	13,9	▼
Ishøj	14,0	▼
Nyborg	14,0	▼
Rudersdal	14,0	▲
Lolland	14,1	▼
Guldborgsund	14,1	▼
Fredensborg	14,1	▼
Stevns	14,1	▼
Køge	14,2	▼
Herlev	14,2	▼
Roskilde	14,2	▼
Næstved	14,4	▼
Hørsholm	14,4	▼
Bornholm	14,4	▼
Hvidovre	14,5	▲
Frederikssund	14,5	▼
Samsø	14,5	▲
Ballerup	14,6	▼
Glostrup	14,7	▼
Brøndby	14,7	▲
Helsingør	14,8	▼
Albertslund	15,0	▲
Faxe	15,2	▲
Morsø	15,6	▼
Odsherred	16,5	▼
Fanø	17,9	▼

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Fravær (egen sygdom) pr. fuldtidsbeskæftiget i 2021 opgjort i dagsværk

Data

Tabel: Årlig fraværstatistik (egen sygdom og ekskl. arbejdsskader) for ordinært ansatte og elever, opgjort i dagsværk pr. fuldtidsbeskæftiget. 2021. KRL (SIRKA).

Figur: Samme som tabel. Figuren er ekskl. ø-kommunerne Fanø, Ærø, Samsø og Læsø.

9.4 Hvor mange ansatte har I?

Hvorfor er det interessant?

Efter en periode med markant faldende personaleforbrug i kommunerne har der i de senere år været stigende beskæftigelse. Kommunerne tilpasser løbende personalet til nye opgaver og ift. lokale behov og prioriteringer. Digitalisering og ibrugtagning af nye teknologier kan muliggøre et lidt lavere personaleforbrug. Det kan blive nødvendigt i en tid, hvor arbejdskraften er en knap ressource. Det er også vigtigt at følge personaleudviklingen, fordi lønudgiften udgør næsten 70 pct. af kommunens samlede serviceudgifter og dermed er klart den største udgiftspost i budgettet.

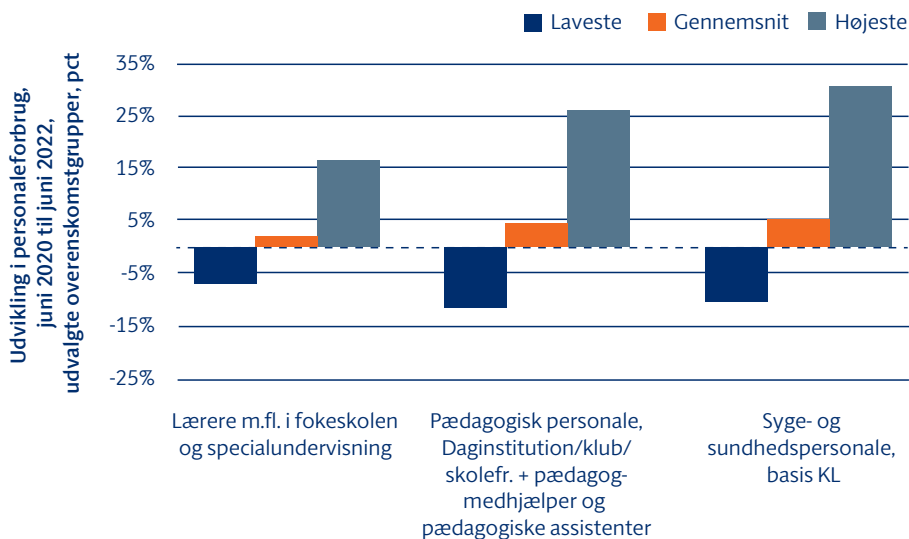
Til videre drøftelse

I forhold til personaleforbruget kan en række spørgsmål overvejes og drøftes:

- Hvad ligger bag udviklingen i personaleforbruget – både samlet og på sektorniveau?
- Kan personaleforbruget optimeres gennem ændret organisering eller anvendelse af ny teknologi?
- Stemmer personaleforbruget på de enkelte områder overens med efterspørgslen efter de ydelser, der leveres?
- I hvilken grad er udviklingen påvirket af den demografiske udvikling i kommunen?
- Er der områder, hvor der er særlige udfordringer med at fastholde og/eller tiltrække det nødvendige personale?
- Er personaleudviklingen den rigtige ift. det politisk besluttede serviceniveau og de økonomiske rammer?

Personaleudvikling med store kommunale forskelle

Kommunerne foretager løbende ændringer i personalet. Fra juni 2020 til juni 2022 er beskæftigelsen (ordinært ansatte) øget med ca. 9.300 årsværk. Tilgangen er især sket inden for det pædagogiske personale, akademikere, socialrådgivere og socialformidlere samt lærere. Udviklingen dækker dog over store variationer kommunerne imellem. Som figuren viser, har en kommune fx reduceret social- og sundhedspersonalet med 11 pct., mens den samme personalegruppe i en anden kommune er øget med 31 pct.

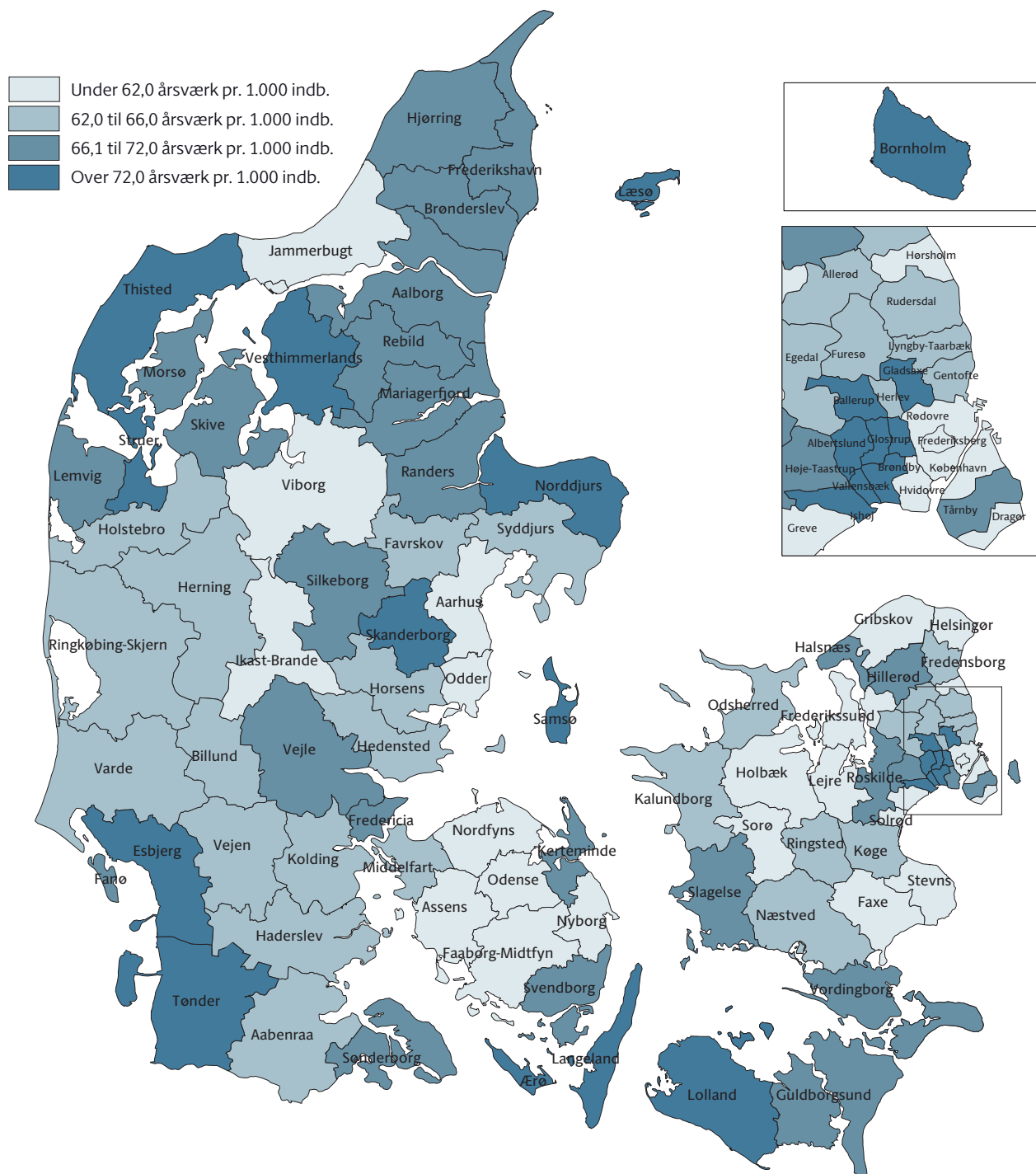

Antal årsværk pr. 1.000 indbyggere, juni 2022

Gribskov	44,5	-
Frederiksberg	48,2	-
Greve	53,6	-
Hørsholm	53,8	-
Stevns	54,3	-
Solrød	56,1	▲
København	57,5	▲
Nordfyns	57,8	▲
Holbæk	57,9	▼
Dragør	57,9	-
Odense	58,3	▼
Odder	58,5	▼
Assens	58,9	▼
Lejre	59,5	▼
Aarhus	60,2	▲
Helsingør	60,3	▲
Ikast-Brande	60,4	▲
Faaborg-Midtfyn	60,5	▼
Viborg	60,8	▲
Frederikssund	61,0	▲
Sorø	61,1	▲
Faxe	61,2	▲
Jammerbugt	61,5	▼
Nyborg	61,8	▼
Ringkøbing-Skjern	62,0	▲
Holstebro	62,2	▲
Fredensborg	62,3	▼
Lyngby-Taarbæk	62,4	▲
Hedensted	62,5	▼
Horsens	62,9	▲
Egedal	63,3	▲
Furesø	63,4	▼
Kolding	63,4	▲
Gentofte	63,4	▲
Odsherred	63,5	▼
Herning	63,7	▼
Kalundborg	63,7	-
Allerød	63,9	▲
Haderslev	64,1	▼
Vejen	64,1	▼
Ringsted	64,2	▼
Køge	64,2	▲
Syddjurs	64,2	▲
Næstved	64,8	▼
Rudersdal	64,9	▲
Favrskov	65,2	▼
Varde	65,6	-
Aabenraa	65,6	▲
Billund	65,7	▲
Herlev	65,7	▲
Middelfart	65,8	▲
Rebild	66,1	▼
Hillerød	66,4	▲
Brønderslev	66,4	▼
Halsnæs	66,5	▼
Roskilde	66,6	▲
Hvidovre	67,1	▲
Silkeborg	67,1	▲
Aalborg	67,4	▲
Mariagerfjord	67,5	▼
Frederikshavn	67,5	▼
Sønderborg	67,9	▲
Hjørring	68,1	▼
Guldborgsund	68,2	▼
Vejle	68,6	▲
Kerteminde	68,7	▼
Høje-Taastrup	68,9	▲
Randers	69,0	-
Lemvig	69,4	▲
Fanø	69,8	▼
Fredericia	70,5	▲
Svendborg	70,7	▼
Skive	70,7	-
Tårnby	71,1	▲
Vordingborg	71,2	▼
Morsø	71,7	▲
Slagelse	72,0	▲
Vallensbæk	72,1	▼
Esbjerg	73,0	▼
Thisted	73,1	▲
Ishøj	73,5	▲
Vesthimmerlands	73,7	▼
Lolland	74,1	▲
Norddjurs	74,7	▼
Tønder	75,0	▼
Struer	75,2	▼
Skanderborg	75,7	-
Rødovre	76,4	▲
Langeland	77,0	▲
Gladsaxe	77,1	▼
Glostrup	78,2	▲
Albertslund	78,4	▼
Bornholm	78,5	▼
Ballerup	78,7	▼
Brøndby	80,4	-
Ærø	94,9	-
Samsø	101,5	-
Læsø	134,3	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:
Antal årsværk pr. 1.000 indbyggere, juni 2022

Data

Tabel: Nøgletallet viser personaleforbruget baseret på KRL-tal fra juni 2022 og er opgjort som antallet af tjenestemand- og overenskomstansatte omregnet til antal fuldtidsstillinger. Elever, ekstraordinært ansatte og personer i fleksjob indgår ikke. Indbyggertallet er opgjort pr. 1. januar i det pågældende år fra FLIS. Nøgletallet er ændret fra KDK2022, men pilene viser udviklingen ift. juni, 2020.

Figur: Samme som tabel. Figuren er ekskl. ø-kommunerne Fanø, Ærø, Samsø og Læsø.

9.5 Er der styr på kontrollen med de sociale ydelser?

Hvorfor er det interessant?

Kommunerne udbetaler hvert år ca. 100 mia. kr. i kontanthjælp, sygedagpenge og andre sociale ydelser. Desværre havner en del af ydelserne i de forkerte lommer enten på grund af fejl i sagsbehandlingen eller socialt snyd. Omfanget heraf er ikke muligt at gøre op, men kommunerne kan selv gøre en indsats for at forebygge og for at få ydelserne hjem igen, hvis fejlen er sket. På baggrund af den specialiserede kontrolindsats har kommunerne i 2021 rejst krav om tilbagebetaling og sparet kommunerne for fremadrettede udbetalinger for ca. 440 mio. kr.

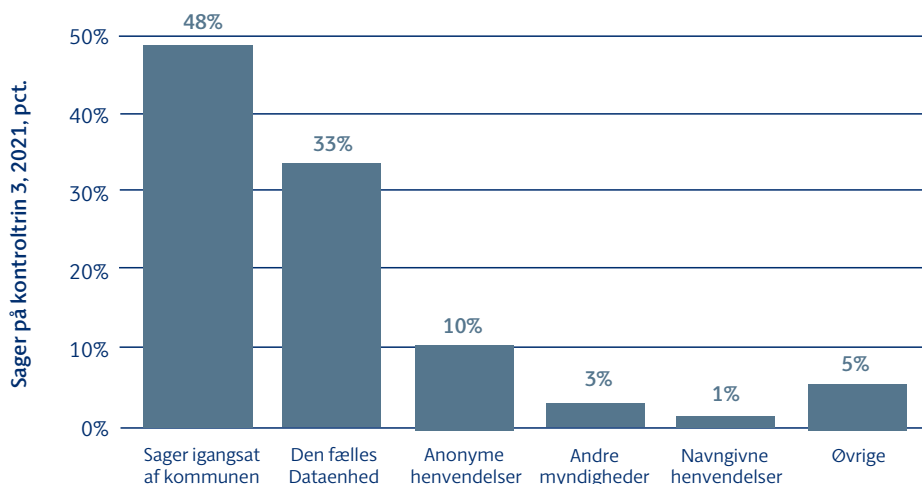
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Hvordan prioriterer kommunen kontrolindsatsen i ydelseskantoret ved behandling af ansøgninger (trin 1), opfølgning på tildelte ydelser (trin 2) og den specialiserede kontrolenhed (trin 3)?
- I hvilken grad kan resultaterne på trin 3 forklares med indsatsen på trin 1 og 2?
- Har kommunen målrettet kontrollen på de sager, hvor der er størst risiko for fejl eller snyd, og hvor der er størst økonomisk potentiale?
- Ved kommunen, hvilke kilder der er mest effektive til at identificere sager, hvor der kan rejses krav om tilbagebetaling?
- Hvilken prioritet har undringslisterne (med sager til evt. nærmere undersøgelse) fra Den Fælles Dataenhed?

Kontrolindsats med flere kanaler

Det er ikke muligt helt at undgå snyd, og hvis pengene først er udbetalt, kræver det dybdegående kontrol at få dem hjem igen. Figuren viser kilderne til kommunernes kontrolsager i den dybdegående kontrol i 2021. 48 pct. af sagerne udsprang af henvendelser internt i kommunen, 33 pct. af sagerne blev startet på baggrund af undringslister fra Den Fælles Dataenhed, mens 10 pct. af sagerne var baseret på anonyme henvendelser. En nærmere analyse viser desuden, at der var grundlag for tilbagebetalingskrav og fremadrettet besparelse i næsten halvdelen af de "interne" sager og i lidt over hver femte sag fra Den Fælles Dataenhed.

Kanaler, der har leveret sager til kommunernes kontrol i 2021

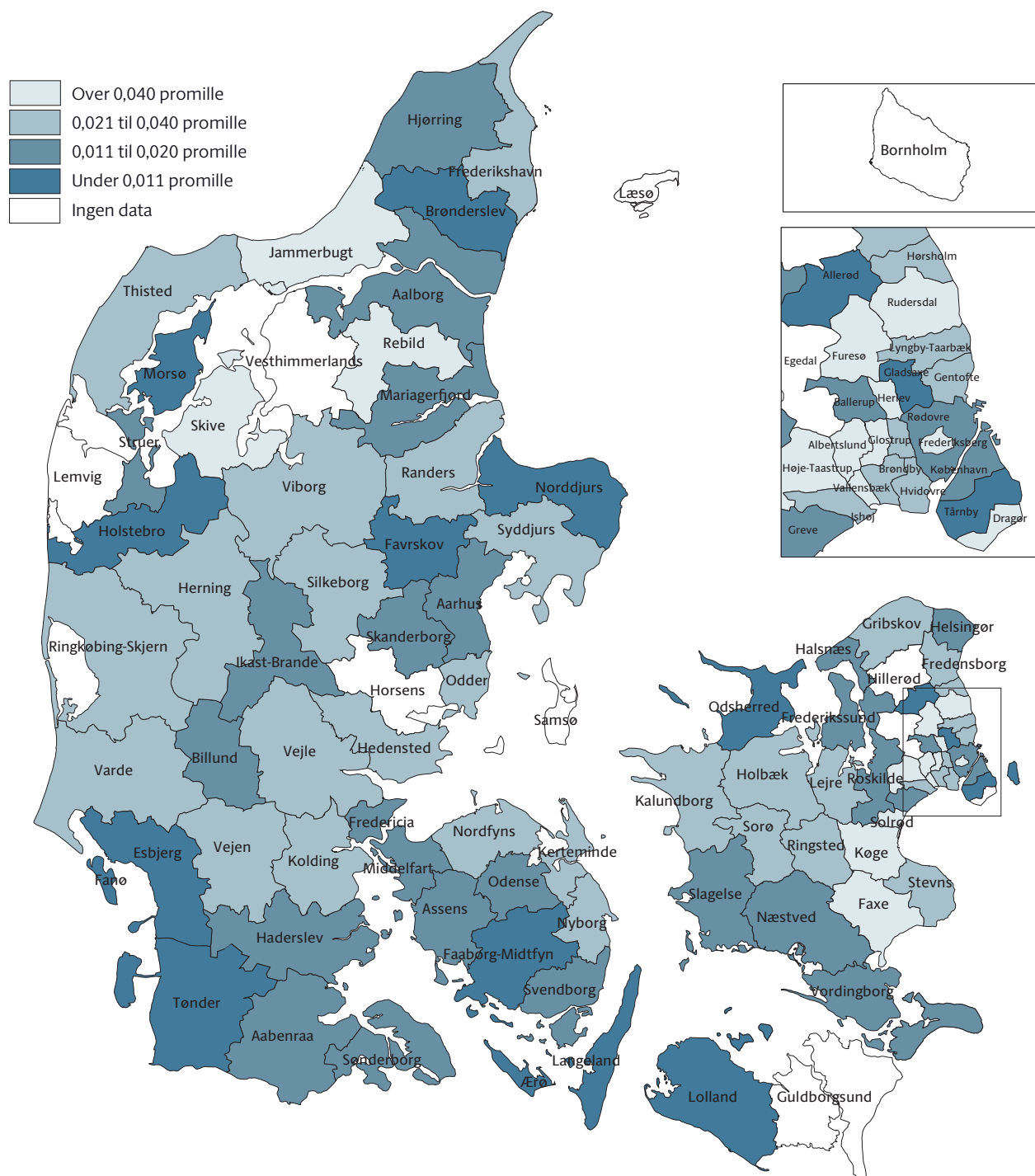
Effekt af kontrolindsats på kontroltrin 3 af sociale ydelser i 2021, promille

Glostrup	0,078	▼
Faxe	0,069	▼
Furesø	0,067	▲
Rudersdal	0,067	▼
Vallensbæk	0,065	▲
Frederiksberg	0,065	▼
Køge	0,062	▼
Jammerbugt	0,051	▼
Sønderborg	0,048	▼
Solrød	0,047	▼
Albertslund	0,045	▼
Herlev	0,043	▼
Skive	0,043	▼
Rebild	0,043	▼
Høje-Taastrup	0,041	▲
Hedensted	0,040	▲
Frederikshavn	0,039	▼
Kalundborg	0,039	▲
Viborg	0,038	▼
Rødovre	0,037	-
Lyngby-Taarbæk	0,036	▼
Varde	0,035	-
Syddjurs	0,034	▼
Ringkøbing-Skjern	0,033	▼
Fredensborg	0,033	▼
Sorø	0,032	▲
Hørsholm	0,029	▼
Lejre	0,029	▼
Ringsted	0,028	▼
Silkeborg	0,028	▲
Randers	0,027	▲
Brøndby	0,026	▲
Kerteminde	0,025	▼
Gribskov	0,025	▼
Herning	0,025	▲
Kolding	0,025	▼
Hvidovre	0,025	▲
Vejen	0,023	▼
Holbæk	0,023	▲
Gentofte	0,022	-
Ishøj	0,022	▼
Nyborg	0,021	▼
Thisted	0,021	▼
Vejle	0,021	▼
Stevns	0,021	▲
Odder	0,020	▲
Nordfyns	0,020	▼
Ballerup	0,018	▲
Halsnæs	0,017	▲
Struer	0,016	▼
Fredericia	0,016	▼
Hjørring	0,016	▼
Slagelse	0,016	▼
Mariagerfjord	0,016	▼
Roskilde	0,015	▼
Middelfart	0,015	▲
Svendborg	0,015	▼
Aalborg	0,015	▼
Ikast-Brande	0,014	▼
Aarhus	0,013	▼
Odense	0,013	▼
Frederikssund	0,013	▼
Aabenraa	0,012	▼
Skanderborg	0,012	▼
Næstved	0,012	▼
Billund	0,012	▼
Vordingborg	0,011	▼
Assens	0,011	▼
Haderslev	0,011	▼
København	0,011	-
Greve	0,010	▲
Helsingør	0,010	▲
Tønder	0,010	▲
Morsø	0,008	▼
Norddjurs	0,008	▼
Tårnby	0,008	▼
Favrskov	0,007	▼
Odsherred	0,006	▼
Gladsaxe	0,006	▼
Brønderslev	0,006	▲
Fanø	0,006	▼
Esbjerg	0,006	▼
Faaborg-Midtfyn	0,006	▼
Holstebro	0,004	▼
Lolland	0,004	▼
Allerød	0,002	▼
Ærø	0,002	▼
Langeland	0,000	▼
Samsø	0,000	-
Dragør	-	-
Hillerød	-	-
Egedal	-	-
Guldborgsund	-	-
Bornholm	-	-
Horsens	-	-
Lemvig	-	-
Vesthimmerlands	-	-
Læso	-	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Effekt af kontrolindsats på kontroltrin 3 af sociale ydelser i 2021, promille

Data

Tabel: Effekt af kontrolindsats på trin 3 (efter udbetaling). Effekten er opgjort som tilbagebetalingskrav og fremadrettet besparelse i promille af ydelser vedr. kontant- og uddannelseshjælp, sygedagpenge og fripladsnedsættelse (fkt 5.25.11-14 grp.02). Oplysninger om provenu er fra KL-undersøgelsen "Effektmåling af kommunernes kontrolindsats 2021", mens oplysninger om sociale ydelser er baseret på kommunernes regnskab for 2021.

Figur: Baseret på data fra KL-undersøgelsen "Effektmåling af kommunernes kontrolindsats 2021".

10.1 Hvor meget konkurrenceudsætter I?

Hvorfor er det interessant?

Konkurrenceudsættelse af kommunernes serviceopgaver kan fremme kvalitet, effektivitet og innovation i opgaveløsningen. Kommunerne overvejer løbende, hvornår det styringsmæssigt, organisatorisk og økonomisk giver værdi, at private leverandører varetager konkrete serviceopgaver. Konkurrenceudsættelse rejser dog en række spørgsmål, ligesom lokale forhold spiller ind i vurderingen af potentialet ved konkurrenceudsættelse af opgaverne. Konkurrenceudsættelsesgraden måles gennem Indikatoren for konkurrenceudsættelse (IKU), der årligt opgør andelen af opgaver, der udbydes. IKU fanger således ikke alt samarbejde mellem kommuner og private.

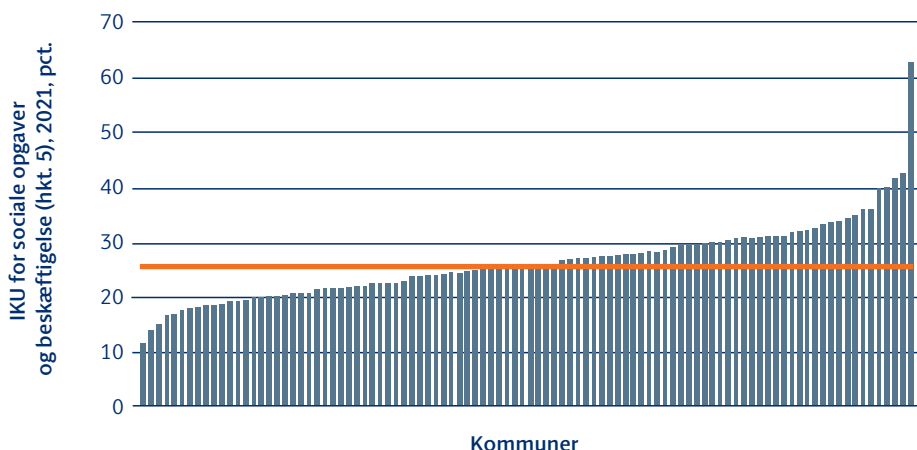
Til videre drøftelse

Det er relevant, at kommunen løbende forholder sig til, hvorvidt konkrete serviceopgaver skal udbydes. Derfor bør den enkelte kommune drøfte følgende:

- I hvilken grad er konkurrenceudsættelse et fokusområde i jeres kommune?
- Har I taget stilling til opgavevaretagelsen på hver hovedkonto ift., om kommunen i dag varetager opgaver, som med fordel kan konkurrenceudsættes?
- I hvilken grad er I i dialog med markedet omkring opgaveløsningen på tværs af fagområder?
- Hvilke erfaringer har I gjort jer med konkurrenceudsættelse i jeres kommune, og kan erfaringerne med fordel bringes i spil på andre opgaveområder?

IKU'en stiger, men fortsat stor variation kommunerne imellem

I 2021 var IKU'en på landsplan 26,9 pct. Det er en stigning på 0,6 pct. point ift. 2020. Stigningen sker primært indenfor sundhedsområdet og social- og beskæftigelsesområdet, hvor den generelle aktivitet også er steget. Det største potentiale for øget konkurrenceudsættelse findes typisk på social- og beskæftigelsesområdet, og variationen i konkurrenceudsættelse af ydelser på disse områder er fortsat stor på tværs af kommunerne – fra 11,7 pct. til 62,8 pct. med et landsgennemsnit på 25,9 pct.

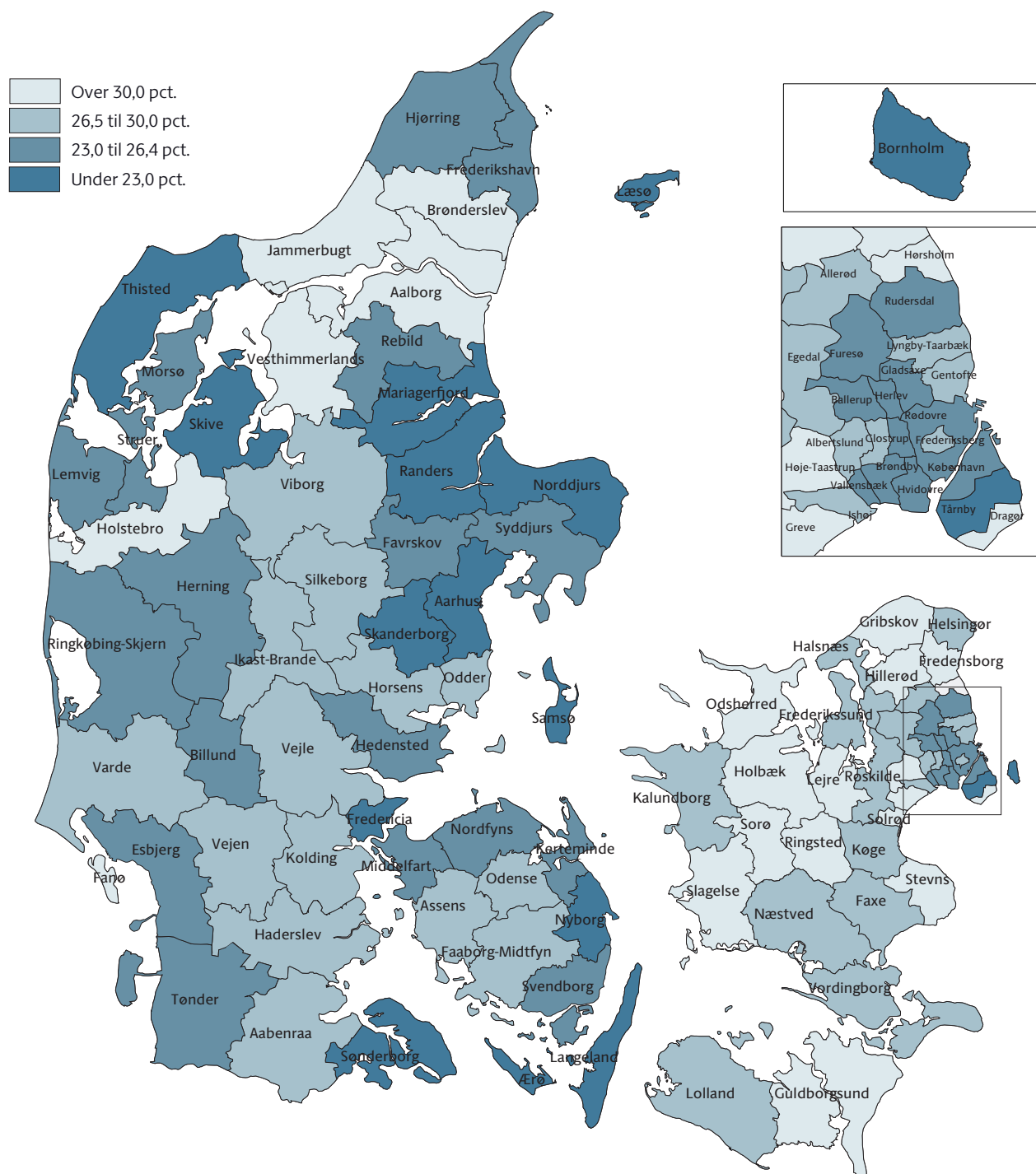
Kommunernes konkurrenceudsættelsesgrad (IKU) i 2021, pct.

Gribskov	53,8	–
Fanø	42,8	–
Jammerbugt	36,7	–
Brønderslev	36,5	▲
Holbæk	36,5	▼
Hørsholm	34,8	▲
Guldborgsund	32,9	▲
Greve	32,8	▼
Lejre	32,7	▲
Ringsted	32,7	▼
Solrød	32,7	▼
Stevns	32,3	▼
Hillerød	32,3	▲
Odsherred	32,0	▼
Sorø	31,3	▲
Holstebro	31,2	▲
Vesthimmerlands	30,6	▼
Dragør	30,6	▲
Fredensborg	30,6	▼
Høje-Taastrup	30,4	▼
Slagelse	30,1	–
Aalborg	30,1	▲
Faxe	29,7	▲
Odense	29,6	▼
Gentofte	29,6	▲
Køge	29,4	▼
Vejle	29,3	▼
Frederikssund	29,3	▼
Ikast-Brande	29,2	▲
Allerød	29,0	▼
Assens	28,9	▲
Halsnæs	28,7	▲
Helsingør	28,7	▼
Faaborg-Midtfyn	28,7	▲
Vordingborg	28,5	▼
Frederiksberg	28,1	▲
Horsens	28,1	▲
Næstved	27,7	▲
Lolland	27,7	▼
Kalundborg	27,6	▲
Lyngby-Taarbæk	27,6	▲
Egedal	27,5	▼
Silkeborg	27,4	▲
Odder	27,4	▼
Aabenraa	27,4	▲
Ishøj	27,4	▼
Viborg	27,3	▲
Glostrup	27,2	▼
Varde	26,9	▲
Haderslev	26,9	▼
Kolding	26,9	▼
Vejen	26,9	▼
Albertslund	26,9	–
Roskilde	26,6	▼
Rødovre	26,4	▲
Brøndby	26,1	▲
Rudersdal	26,1	▼
Nordfyns	26,1	▲
Vallensbæk	25,8	▲
Herlev	25,8	▲
Herning	25,7	▼
Struer	25,3	▼
Ringkøbing-Skjern	25,2	▼
Ballerup	25,2	▼
Hjørring	25,2	▲
Morsø	25,1	▼
Furesø	25,1	▼
Syddjurs	25,1	▲
Favrskov	25,0	▼
Tønder	24,9	▼
Frederikshavn	24,8	▼
Hedensted	24,8	▼
Billund	24,5	–
Hvidovre	24,4	▲
Gladsaxe	24,4	▼
Middelfart	24,1	▼
Rebild	24,0	▲
Svendborg	23,9	▼
Esbjerg	23,7	▼
København	23,4	▲
Kerteminde	23,4	–
Lemvig	23,3	▲
Mariagerfjord	23,0	▲
Aarhus	23,0	▲
Langeland	22,9	▼
Randers	22,4	–
Fredericia	22,4	▼
Skanderborg	22,3	▲
Norddjurs	22,3	▲
Nyborg	22,3	▲
Sønderborg	22,1	▼
Thisted	22,0	▲
Skive	22,0	▼
Tårnby	21,2	▲
Læsø	20,9	▲
Bornholm	20,9	▼
Ærø	20,0	▼
Samsø	19,8	–

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Kommunernes konkurrenceudsættelsesgrad (IKU) i 2021, pct.

Data

Tabel: Indikator for konkurrenceudsættelse (IKU) måler i regnskabet summen af de faktisk konkurrenceudsatte udgifter i kommunerne som andel af summen af kommunens faktiske udgifter der, jf. IKU's definition, er mulig at konkurrenceudsætte. Der er korrigeret for egne eundne udbud. Indenrigs- og Boligministeriet.

Figur: Indenrigs- og Boligministeriet.

10.2 Hvor mange fælles forpligtende indkøbsaftaler tilslutter I jer?

Hvorfor er det interessant?

Fællesindkøb er en hjørnesteen i kommunernes indkøbsarbejde. Når kommunerne køber ind sammen, opnår kommunerne de bedste priser, attraktive kontraktvilkår, sikring af bæredygtige hensyn, og undgår hver især at bruge ressourcer på at gennemføre selve udbuddet. Ressourcerne kan således prioriteres til andre indkøbsrelaterede og borgernære opgaver. Størstedelen af kommunerne tilslutter sig de fælles forpligtende aftaler, og tilslutningen er stigende ved andet og tredje genudbud. Kommunernes tilslutning varierer, hvilket bl.a. afspejler, at nogle kommuner har truffet politisk beslutning om som udgangspunkt at tilslutte sig alle aftaler.

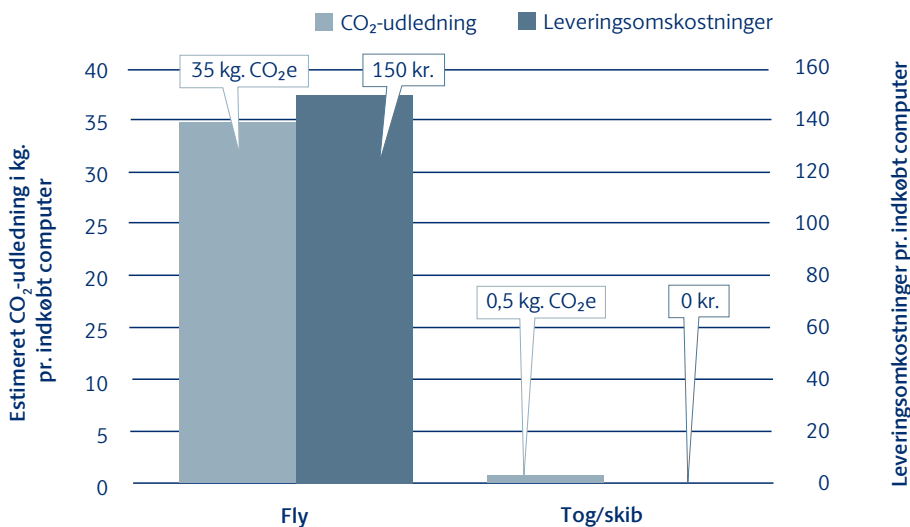
Til videre drøftelse

De fælles forpligtende aftaler er en afgørende løftestang i forhold til at sikre effektiviseringsgevinster og understøtte den bæredygtige dagsorden på tværs af kommuner. Derfor er det vigtigt, at man overvejer følgende:

- Har I taget en politisk, strategisk beslutning om tilslutning til de fælles forpligtende aftaler?
- Hvilke hensyn, fx grønne og sociale, er det vigtigt at forfølge via de fælles forpligtende aftaler?
- Hvordan skal I hente effektiviseringsgevinster på indkøb fremover?
- Hvordan sikrer I anvendelse af egne og fælles aftaler i hele organisationen?
- Udarbejder I systematisk ledelsesinformation på indkøbsområdet, der giver mulighed for opfølgning og drøftelser på tværs af organisationen?

Fælles indkøb kan styrke både økonomi og klima

Når kommunerne køber ind i fællesskab, giver det mulighed for at fremme de dagsordener, der er vigtige for kommunerne. SKI har eksempelvis genudbudt den fællesoffentlige computer-aftale, hvor der er fokus på hjemtransporten af computere. SKI har estimeret, at der kan spares omkring 3.400 ton CO₂-ækvivalent på et år, hvis man vælger at få fragtet alle computere til staten og kommunerne hjem fra Kina med tog eller skib frem for med fly - svarende til ca. 35 kg CO₂-ækvivalent pr. computer. Denne løsning er også billigere, men med længere leveringstid til følge.

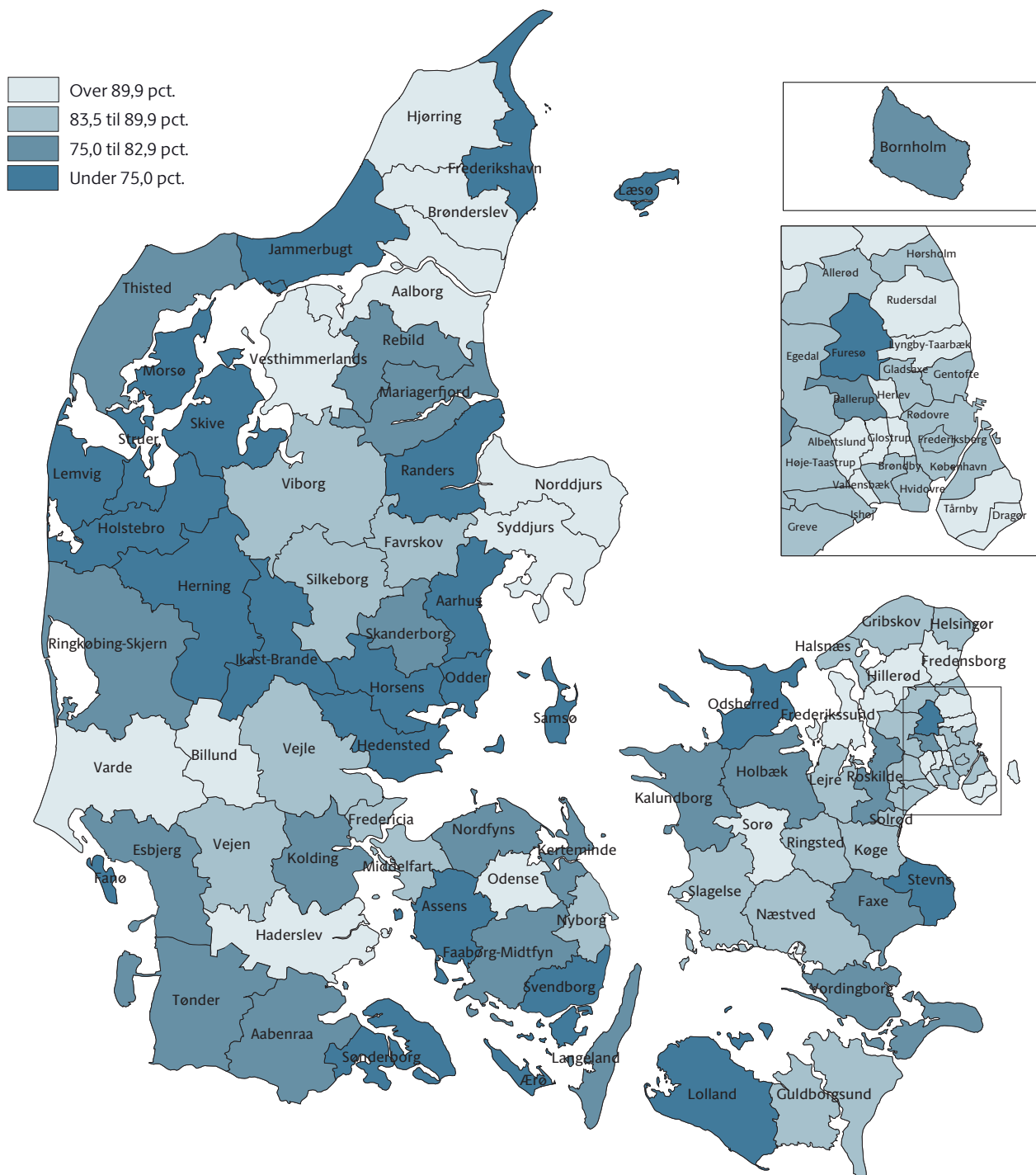
Andel fælleskommunale forpligtende indkøbsaftaler som kommunen er tilmeldt pr. 27. sep. 2022, pct.

Rudersdal	100,0	▲
Vallensbæk	100,0	▼
Albertslund	100,0	▲
Hjørring	96,7	▲
Frederikssund	96,7	▼
Glostrup	96,7	▲
Dragør	96,7	▲
Tårnby	96,7	▼
Rødovre	96,7	▼
Lyngby-Taarbæk	96,7	▲
Norddjurs	93,3	▼
Sorø	93,3	▼
Fredensborg	93,3	▼
Herlev	93,3	▲
Hillerød	93,3	▲
Aalborg	90,0	▲
Brønderslev	90,0	▲
Vesthimmerlands	90,0	▼
Syddjurs	90,0	▼
Odense	90,0	▼
Billund	90,0	▲
Varde	90,0	▲
Haderslev	90,0	▼
Gribskov	90,0	▼
Ringsted	90,0	▼
Næstved	90,0	▼
Helsingør	90,0	▼
Hvidovre	90,0	▼
Brøndby	90,0	▼
Gentofte	90,0	▼
København	90,0	▼
Viborg	86,7	▼
Vejen	86,7	▼
Silkeborg	86,7	▲
Slagelse	86,7	▼
Egedal	86,7	▼
Halsnæs	86,7	▼
Køge	86,7	▼
Greve	86,7	▲
Høje-Taastrup	86,7	▼
Gladsaxe	86,7	▼
Frederiksberg	86,7	▲
Favrskov	83,3	▼
Vejle	83,3	▲
Fredericia	83,3	▲
Middelfart	83,3	▲
Nyborg	83,3	▲
Lejre	83,3	▼
Guldborgsund	83,3	▼
Hørsholm	83,3	▼
Solrød	83,3	▲
Allerød	83,3	▼
Ishøj	83,3	▲
Mariagerfjord	80,0	▼
Thisted	80,0	▲
Aabenraa	80,0	▼
Nordfyns	80,0	▲
Kerteminde	80,0	▲
Tønder	80,0	▼
Langeland	80,0	▼
Holbæk	80,0	▼
Vordingborg	80,0	▼
Faxe	80,0	▼
Faaborg-Midtfyn	80,0	▲
Roskilde	80,0	▼
Ballerup	80,0	▼
Rebild	76,7	▼
Ringkøbing-Skjern	76,7	▼
Skanderborg	76,7	▼
Kolding	76,7	▲
Esbjerg	76,7	▲
Bornholm	76,7	▼
Kalundborg	76,7	▼
Hedensted	73,3	-
Horsens	73,3	▲
Svendborg	73,3	-
Assens	73,3	▼
Stevns	73,3	▼
Furesø	73,3	▼
Jammerbugt	70,0	▼
Frederikshavn	70,0	▲
Skive	70,0	▼
Odder	70,0	▲
Randers	63,3	▲
Sønderborg	63,3	▼
Aarhus	60,0	▼
Lolland	60,0	▼
Odsherred	60,0	▼
Struer	56,7	▼
Læso	53,3	-
Morsø	53,3	▲
Ikast-Brande	53,3	▼
Holstebro	50,0	▼
Ærø	40,0	▼
Samsø	36,7	▲
Lemvig	33,3	▼
Herning	16,7	-
Fanø	10,0	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Andel fælleskommunale forpligtende indkøbsaftaler som kommunen er tilmeldt pr. 27. sep. 2022, pct.

Data

Tabel: Andelen af indkøbsaftaler, som kommunerne har tilsluttet sig, er opgjort på baggrund af SKI's oversigt over kommunernes tilslutning til de forpligtende aftaler. Opgørelsen omfatter aftaler i drift og er foretaget pr. 27. sep. 2022. SKI.

Figur: SKI.

10.3 Hvor meget køber I ind for pr. indbygger?

Hvorfor er det interessant?

Indkøb griber ind i opgaveløsningen på alle fagområder i en kommune. Det gælder, når der købes madrasser til barnevognene i vuggestuen, specialtilpassede proteser, dagbehandling til udsatte børn og meget mere. Det betyder også, at rigtig mange medarbejdere i en kommune gennemfører indkøb hver eneste dag. Der findes ikke et optimalt niveau for en kommunes samlede indkøb pr. indbygger. Flere forhold kan påvirke kommunens indkøb, herunder fx om en opgave løftes eksternt eller internt. Det afgørende er at bryde det samlede indkøb ned i kategorier og se på, om kommunen har et højt forbrug på udvalgte områder, og hvor i organisationen, der købes ind.

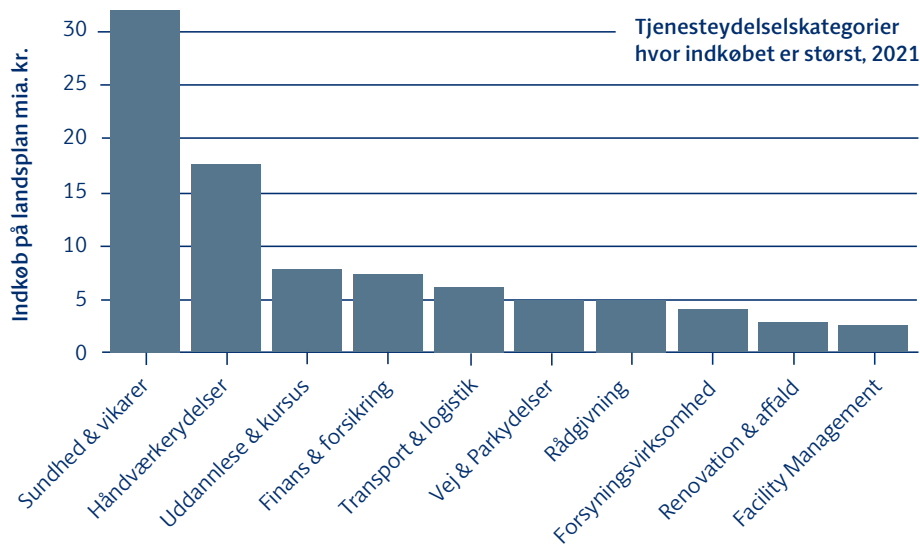
Til videre drøftelse

Nøgletallet kan bruges til at drøfte kommunens samlede forbrugs- og indkøbsmønstre og prioritere tværgående indsatser. Følgende kan være relevant at drøfte:

- På hvilke områder køber I mest ind, og er der en strategi for, hvordan de store indkøb håndteres bedst?
- Sikrer I, at der samarbejdes på tværs af fagligheder om indkøb på velfærdsområderne, så potentialet i at bringe forskellige kompetencer i spil udnyttes til gavn for borgeren?
- Har I overblik over, hvem i organisationen, der varetager indkøbsopgaver, og bliver medarbejderne klædt på til opgaven?
- Har I ledelsesinformation, der giver mulighed for at drøfte det optimale samarbejde og organisering om de mange indkøbsopgaver?

Fokus på de mange indkøbsopgaver på fagområderne betaler sig

80 pct. af kommunernes indkøb vedrører køb af serviceydelser – typisk serviceydelser tæt på borgeren. Styrket samarbejde mellem indkøbsområdet og fagområderne kan indløse væsentlige potentialer – økonomisk, styrings- og kvalitetsmæssigt og ift. klimadagsordenen. Fredensborg Kommune har eksempelvis gennemført et projekt med fokus på den visiterede borgerbefordring. Kommunen forventer, når alle indsatser, som følger af projektet, er implementeret, at opnå bedre kvalitet for borgeren, lavere udgifter, mindre administration, bedre arbejdsgange og frigjort tid.

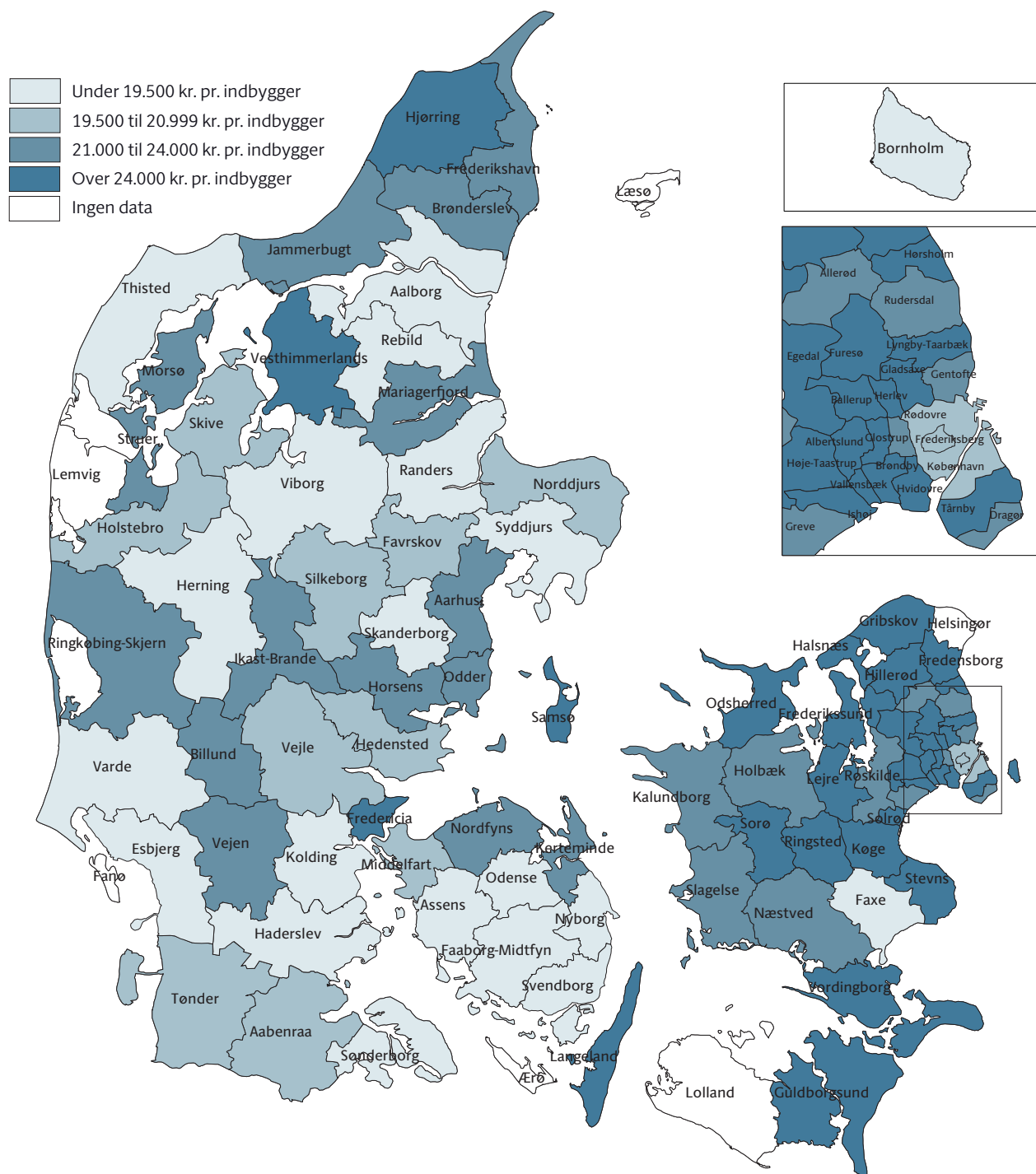

Indkøb pr. indbygger i 2021, 23-pl

Viborg	16.619	▲
Odense	16.820	▲
Faaborg-Midtfyn	17.134	▲
Skanderborg	17.218	▲
Bornholm	17.230	▲
Kolding	18.354	▲
Randers	18.514	▲
Aalborg	18.675	▲
Faxe	18.691	▲
Thisted	18.739	-
Esbjerg	18.971	▲
Rebild	19.046	▲
Assens	19.094	▼
Nyborg	19.127	▲
Herning	19.148	▼
Svendborg	19.164	▼
Syddjurs	19.206	▲
Sønderborg	19.356	▲
Varde	19.407	▲
Favrskov	19.641	▲
Silkeborg	19.853	▲
Skive	19.858	▲
Vejle	19.892	▲
Haderslev	20.219	▲
Hedensted	20.280	▲
Norddjurs	20.318	▼
Aabenraa	20.345	▼
Tønder	20.357	▲
Frederiksberg	20.647	▲
Holstebro	20.755	▼
København	20.772	▼
Middelfart	20.993	▼
Dragør	21.204	▼
Horsens	21.355	▲
Kerteminde	21.356	▲
Vejen	21.433	▲
Ikast-Brande	21.463	▲
Holbæk	21.602	▲
Frederikshavn	21.688	▼
Mariagerfjord	21.764	▼
Slagelse	21.791	▲
Næstved	21.799	▼
Ringkøbing-Skjern	21.835	▼
Odder	22.159	▼
Brønderslev	22.456	▲
Aarhus	22.831	▲
Kalundborg	22.844	▲
Roskilde	22.853	▲
Gentofte	22.866	▲
Billund	23.076	▲
Jammerbugt	23.167	▲
Rødovre	23.637	▲
Greve	23.644	▲
Morsø	23.724	▲
Struer	23.833	▲
Allerød	23.866	▲
Rudersdal	23.944	▲
Nordfyns	23.976	▼
Furesø	24.038	▲
Stevns	24.059	▲
Køge	24.115	▼
Egedal	24.215	▼
Langeland	24.283	▲
Sorø	24.337	▼
Tårnby	24.748	▼
Hjørring	24.832	▼
Solrød	24.931	▲
Hillerød	25.058	▼
Gladsaxe	25.080	▼
Ringsted	25.088	▲
Guldborgsund	25.298	▼
Lyngby-Taarbæk	25.496	▼
Vesthimmerlands	25.742	▲
Hvidovre	26.034	▼
Odsherred	26.087	▼
Glostrup	26.130	▼
Lejre	26.145	▼
Fredensborg	26.575	▲
Frederikssund	27.552	▼
Hørsholm	27.564	▼
Halsnæs	27.766	▼
Herlev	27.869	▼
Vordingborg	27.914	▲
Fredericia	29.114	▲
Vallensbæk	30.749	▲
Brøndby	30.943	▲
Ballerup	32.090	▲
Gribskov	32.243	▲
Høje-Taastrup	32.640	▲
Albertslund	37.534	▲
Ishøj	41.436	▲
Samsø	47.317	▲
Helsingør	-	-
Lolland	-	-
Ærø	-	-
Fanø	-	-
Lemvig	-	-
Læsø	-	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:
Indkøb pr. indbygger i 2021, 23-pl

Data

Tabel: Dette nøgletal beror på kommunernes fakturadata fra 2021. 93 ud af 93 kommuner, der er en del af indkøbsdatabaserarbejdet i SKI, har godkendt at vise udvalgte indkøbsdata. Kommunerne har hver især valideret data, hvilket kan betyde forskelle i datavalideringen. Nøgletallene kan på overordnet niveau anvendes til at sammenligne kommuner og give anledning til at analysere egne indkøbsdata yderligere. Dette nøgletal er beregnet pba. kommunens samlede køb af varer og tjenesteydelser i 2021, 23-pl. SKI.

Figur: SKI.

10.4 Hvor mange leverandører har I pr. 1.000 indbyggere?

Hvorfor er det interessant?

Kommunerne løser et hav af forskelligartede opgaver og samarbejder derfor naturligt med mange leverandører fra forskellige brancher. I gennemsnit samarbejder kommunerne med lige over 4.000 leverandører om året. Der findes ikke et optimalt antal leverandører for en kommune, men hver gang en kommune køber ind hos en leverandør, følger der et ressource-træk med i form af fakturahåndtering, løbende dialog og kontraktstyring. Dette ressource-træk kan reduceres, hvis antallet af leverandører nedbringes. Ligesom der kan opnås bedre forudsætninger for samarbejdet, bedre priser samt kontraktvilkår og leveringsbetingelser, når købet samles hos udvalgte leverandører.

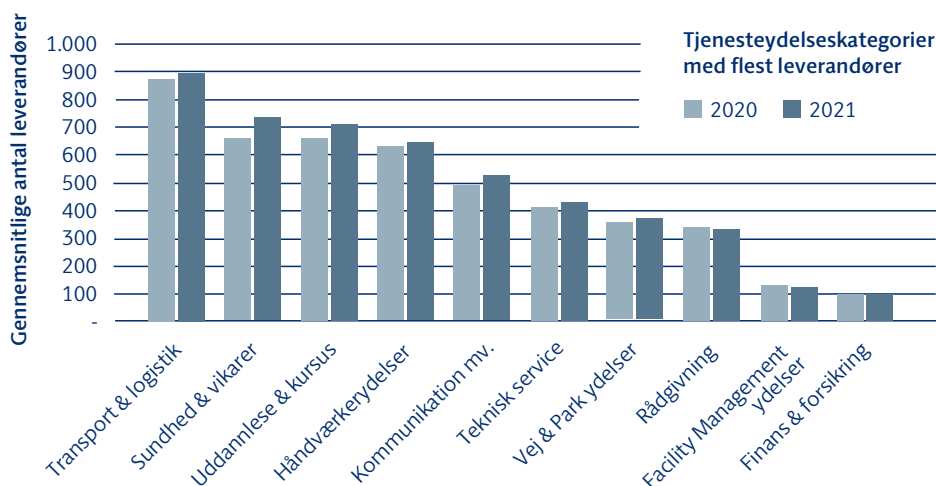
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Har I et samlet kontraktoverblik på tværs af organisationen?
- Har I en strategi for, hvordan I samarbejder med og følger op overfor jeres leverandører, herunder med fokus på hvilke af jeres kontrakter der skal prioriteres højest?
- Kan I med fordel nedbringe antallet af leverandører på ét eller flere områder?
- Samarbejder I med leverandører, hvor kontrakten er indgået på leverandørens kontraktvilkår?
- Har I dialog med leverandørerne om, hvordan de kan bidrage til mere bæredygtige indkøb?

Færre leverandører kan give bedre samarbejde, bedre opfølgning og gode priser

På områder med stor indkøbsvolumen og mange leverandører er det oplagt at se på, hvordan forbruget fordeler sig på tværs af leverandører, og potentialerne ved i højere grad at koordinere indkøbsopgaverne på tværs. På beskæftigelsesområdet har Rudersdal og Ballerup Kommuner eksempelvis fokuseret på at nedbringe antallet af leverandører. I Ballerup samarbejder man i dag – efter udbud med forhandling – med fem hovedleverandører fremfor 68 om beskæftigelsesindsatser. Forventningen er at opnå et bedre udviklingssamarbejde, bedre muligheder for opfølgning ift. progression, ligesom det har givet bedre priser.

Antal leverandører pr. 1.000 indbyggere i 2021

København	23,2	▲
Aarhus	31,3	▲
Odense	34,7	▲
Aalborg	38,4	▲
Esbjerg	47,3	▲
Silkeborg	52,4	▲
Viborg	53,3	▲
Kolding	55,7	▲
Randers	57,8	▲
Frederiksberg	58,2	▲
Horsens	58,4	▲
Næstved	59,3	▲
Holbæk	60,6	▲
Herning	60,6	▲
Sønderborg	60,8	▲
Frederikshavn	62,3	▼
Vejle	63,1	▲
Roskilde	65,4	▲
Hjørring	65,7	▲
Slagelse	66,5	▲
Holstebro	67,5	▲
Skanderborg	68,0	▲
Guldborgsund	70,3	▲
Svendborg	70,6	▲
Varde	70,8	▲
Bornholm	72,7	▲
Ringkøbing-Skjern	73,0	▲
Haderslev	73,3	▼
Gentofte	74,0	▲
Hillerød	74,1	▲
Fredericia	74,5	▲
Aabenraa	74,8	-
Favrskov	75,2	▲
Assens	75,9	▲
Faaborg-Midtfyn	76,1	▼
Greve	76,9	▲
Rudersdal	77,1	▲
Køge	78,3	▲
Brønderslev	79,2	▲
Kalundborg	79,7	-
Hedensted	80,1	▲
Gladsaxe	80,2	▲
Vejen	80,3	▲
Cribskov	81,0	▲
Thisted	81,0	▲
Lynby-Taarbæk	81,1	▲
Egedal	81,4	▲
Ikast-Brande	81,9	▲
Faxe	82,3	▲
Syddjurs	82,4	▲
Frederikssund	83,2	-
Mariagerfjord	83,5	▲
Jammerbugt	84,0	▲
Fredensborg	84,4	▲
Skive	84,5	▲
Høje-Taastrup	85,8	▲
Tårnby	86,6	▲
Hvidovre	87,2	▲
Norddjurs	88,1	▲
Middelfart	88,5	▲
Nordfyns	89,2	▲
Tønder	90,6	▲
Rebild	91,1	▲
Allerød	91,2	▲
Vordingborg	91,6	-
Odsherred	92,9	▲
Furesø	93,9	-
Nyborg	94,5	▲
Vesthimmerlands	94,5	▲
Ringsted	96,7	▲
Odder	97,0	▲
Rødovre	97,8	▲
Halsnæs	98,8	▲
Ballerup	99,0	▲
Kerteminde	100,2	▲
Stevns	101,4	▲
Sorø	101,6	▼
Morsø	102,6	▲
Billund	105,8	▲
Lejre	106,8	-
Herlev	107,5	▲
Solrød	107,5	▲
Hørsholm	108,7	▲
Brøndby	119,1	▲
Struer	119,1	▲
Albertslund	126,4	▲
Dragør	132,4	▲
Vallensbæk	139,3	▲
Langeland	144,8	▲
Glostrup	145,8	▲
Ishøj	150,6	▲
Samsø	321,1	▲
Helsingør	-	-
Lolland	-	-
Ærø	-	-
Fanø	-	-
Lemvig	-	-
Læsø	-	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før
▼

10.5 Hvor stor en andel af jeres fakturaer har en værdi på under 250 kr.?

Hvorfor er det interessant?

Når en medarbejder i en kommune køber ind, er der omkostninger forbundet med selve indkøbet og fakturahåndtering. Det er afgørende at begrænse de ressourcer, der bruges på indkøb, så ressourcerne kan blive brugt på kerneopgaverne. I gennemsnit er 22,2 pct. af kommunernes fakturaer på under 250 kr. Når en kommune foretager mange små indkøb, går der unødigt meget tid med at bestille varer og betale fakturaer. Omkostningerne forbundet med små indkøb kan ofte overstige det beløb, der er købt ind for. Jo færre små indkøb – jo mindre unødigt tidsforbrug. Dertil kommer, at større indkøb også betyder mindre kørsel og emballage, hvilket er godt for den grønne bundlinje.

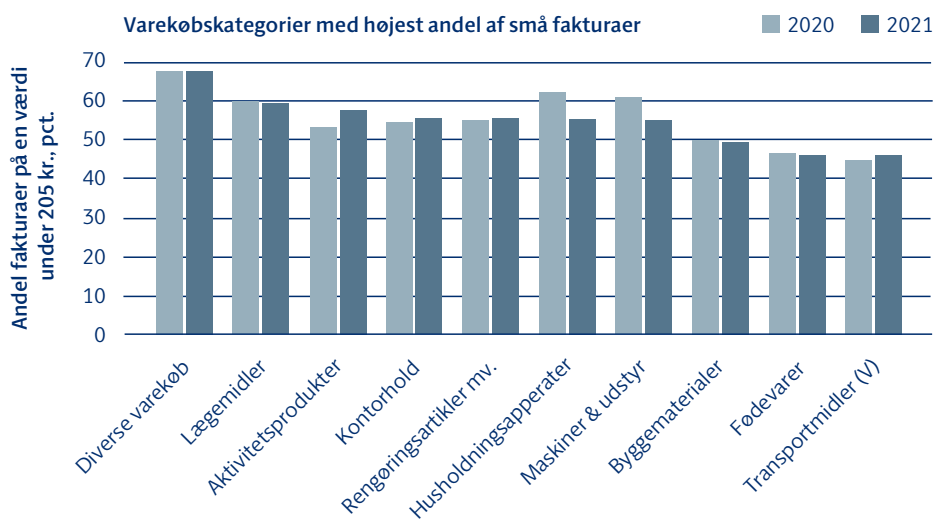
Til videre drøftelse

Nøgletallet kan bruges til at drøfte kommunens effektiviseringsindsats på indkøbsområdet. Det kan fx være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Følger I løbende via ledelsesinformation udviklingen i andelen af små fakturaer, og hvor i organisationen der foretages mange små indkøb?
- Hvordan kan I nedbringe antallet af små fakturaer?
- Følges der op overfor fagkontorer/institutioner, der har mange små indkøb og får leverancer hyppigt?
- Har I fokus på, hvordan færre, små indkøb og færre ugentlige leverancer kan bidrage både til den økonomiske og den grønne bundlinje?
- Har I en strategi for, hvordan der sikres en professionel indkøbsadfærd i hele organisationen?

Aktiv stillingtagen til små fakturaer blandt ledere i Skive Kommune

I Skive Kommune skal alle ledere fire gange årligt, som en del af ledelsestilsynet, forholde sig til brugen af kommunens indkøbsaftaler, e-handelsprocenten og antallet af små fakturaer på deres område og aktivt tage stilling til eventuel indsats/opfølgning, der skal trække udviklingen i en positiv retning. Dette giver løbende anledning til dialog mellem indkøbsfunktionen og de forskellige fagområder, men også fokus på tværs. Der ses nu en positiv udvikling med mere planlægning og større indkøb.

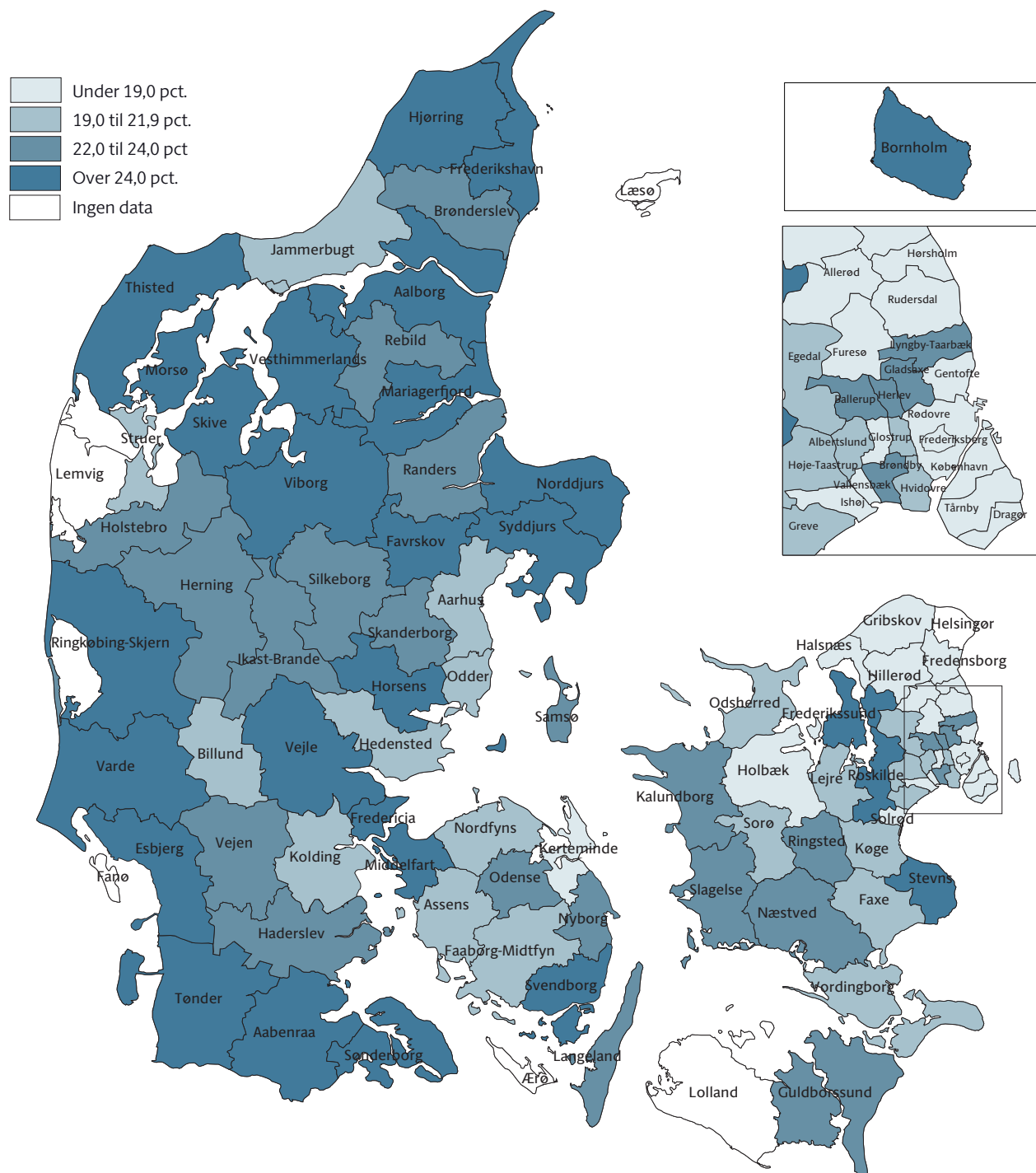

Andel indkøb under 250 kr. i 2021, pct.

Tårnby	14,7	▲
Ishøj	15,3	▲
Rudersdal	15,4	▲
Vallensbæk	15,6	▲
Dragør	15,6	▲
Solrød	16,1	▲
Frederiksberg	16,9	▲
Fredensborg	17,0	▲
Hillerød	17,1	▲
Kerteminde	17,5	▲
Gentofte	17,8	▲
Gribskov	18,0	▲
Furesø	18,2	-
Glostrup	18,2	▲
Holbæk	18,4	▲
Hørsholm	18,5	▲
København	18,7	▲
Halsnæs	18,8	▲
Allerød	18,8	▼
Hvidovre	19,4	▲
Faxe	19,7	▲
Odsherred	20,0	▲
Sorø	20,3	▲
Lejre	20,3	▲
Assens	20,4	▲
Køge	20,4	▲
Høje-Taastrup	20,7	▲
Odder	20,8	▲
Egedal	20,9	▲
Jammerbugt	21,0	▲
Albertslund	21,0	▲
Nordfyns	21,0	▲
Billund	21,1	▼
Struer	21,2	▲
Kolding	21,2	▲
Hedensted	21,3	-
Faaborg-Midtfyn	21,3	▲
Vordingborg	21,4	-
Rødovre	21,6	▲
Greve	21,7	▼
Aarhus	22,0	▲
Brøndby	22,0	▲
Gladsaxe	22,0	▲
Odense	22,1	▲
Kalundborg	22,1	▲
Brønderslev	22,1	▲
Langeland	22,2	▲
Ringsted	22,3	▲
Ballerup	22,3	▲
Skanderborg	22,4	▲
Holstebro	22,5	▲
Næstved	22,6	▼
Silkeborg	22,6	▲
Vejen	22,7	▼
Slagelse	22,7	▼
Rebild	23,1	▼
Randers	23,1	▲
Herlev	23,4	▲
Samsø	23,5	▲
Nyborg	23,5	▼
Haderslev	23,6	▲
Lynby-Taarbæk	23,6	▲
Ikast-Brande	23,7	▲
Herning	24,0	▲
Guldborgsund	24,0	▲
Ringkøbing-Skjern	24,0	▼
Esbjerg	24,0	▼
Frederikshavn	24,1	▲
Aalborg	24,1	▲
Frederikssund	24,2	▲
Viborg	24,3	▲
Hjørring	24,3	▼
Thisted	24,5	▲
Morsø	24,8	▼
Fredericia	25,1	▲
Favrskov	25,2	▲
Svendborg	25,2	▲
Middelfart	25,5	▲
Syddjurs	25,6	▲
Stevns	26,0	-
Aabenraa	26,4	▲
Roskilde	26,5	▲
Vejle	26,7	▲
Norddjurs	26,8	▲
Varde	27,7	▲
Horsens	27,9	▲
Skive	27,9	-
Sønderborg	28,2	▲
Bornholm	28,4	▲
Mariagerfjord	28,5	▲
Vesthimmerlands	29,2	▲
Tønder	37,7	▲
Helsingør	-	-
Lolland	-	-
Ærø	-	-
Fanø	-	-
Lemvig	-	-
Læsø	-	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:
Andel indkøb under 250 kr. i 2021, pct.

Data

Tabell: Dette nøgletal beror på kommunernes fakturadata fra 2021. 93 ud af 93 kommuner, der indgår i indkøbsdatabaserarbejdet i SKI, har givet tilladelse til at vise udvalgte indkøbsdata. Nøgletallet opgør andelen af kommunens fakturaer for køb af varer og tjenesteydelser i 2021 med en værdi på under 250 kr. holdt op imod det samlede antal fakturaer i 2021. SKI.

Figur: SKI.

10.6 Hvor stor en andel af jeres indkøb er e-handlet?

Hvorfor er det interessant?

Digitalisering af indkøbet gennem e-handel har store potentialer ift. at effektivisere arbejdsgange og frigøre tid til kerneopgaven, understøtte køb til aftalte priser og kontraktvilkår samt sikre større og færre indkøb, hvilket både optimerer indkøbsprocesserne og gavner klima og miljø. E-handel er således en løftestang for en lang række af de dagsordener, som kommunerne forfølger på indkøbsområdet. Kommunernes e-handelsgrad varierer, hvilket bl.a. skyldes, at kommunerne har implementeret e-handel på forskellige tidspunkter, men kan også være et udtryk for ledelsesfokus og implementeringsindsats i den enkelte kommune.

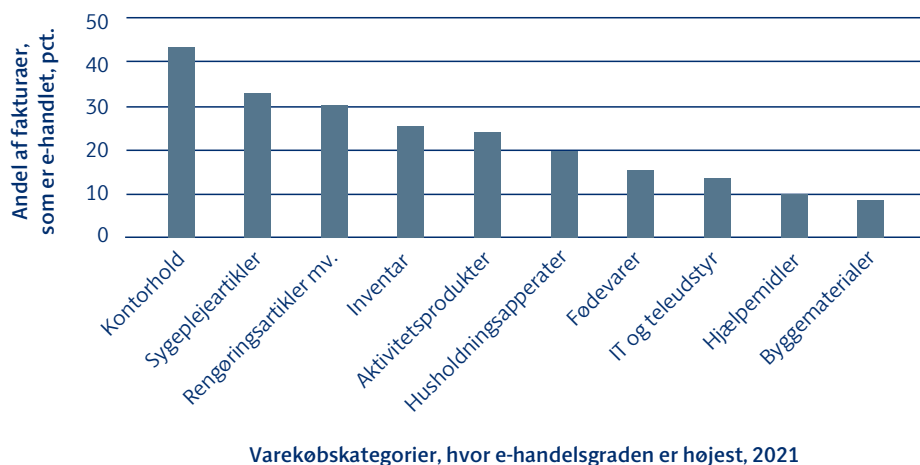
Til videre drøftelse

E-handel bidrager til at optimere indkøbsprocesserne, derfor er det relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Har I et e-handelssystem, der bliver anvendt i tilstrækkeligt omfang til at hente de store procesbesparelser forbundet med e-handel?
- Udarbejder I ledelsesinformation, der giver et samlet overblik over e-handelsgraden på tværs af organisationen, og bliver der fulgt op herpå?
- Er alle relevante medarbejdere klædt på til at e-handle?
- Kommunikerer I tydeligt om, hvilke gevinster der er forbundet med at e-handle?
- E-handler I alle relevante indkøbskategorier, og arbejder I på at udbrede e-handel til nye områder?

E-handel frigiver tid og giver økonomiske gevinster

Kerteminde Kommune arbejder på at skabe gode indkøbsprocesser, gennem bl.a. e-handel. Fokus er på indkøbssituationerne i hverdagen og på, hvor der kan optimeres. På daginstitutionerne betyder det færre leveringer, færre fakturaer og større aftaleloyalitet. Ligesom øget e-handel har frigjort tid på institutionerne og administrativt. På hjælpemiddelsområdet lykkedes man med at hente ca. 1,8 mio. kr. i 2022 ved bl.a. at understøtte køb på aftalerne i e-handelssystemet. Der har været dialog med plejehjem, hjælpemiddeldepot, myndighed mv., og der er også opnået et mere bæredygtigt indkøb på området.

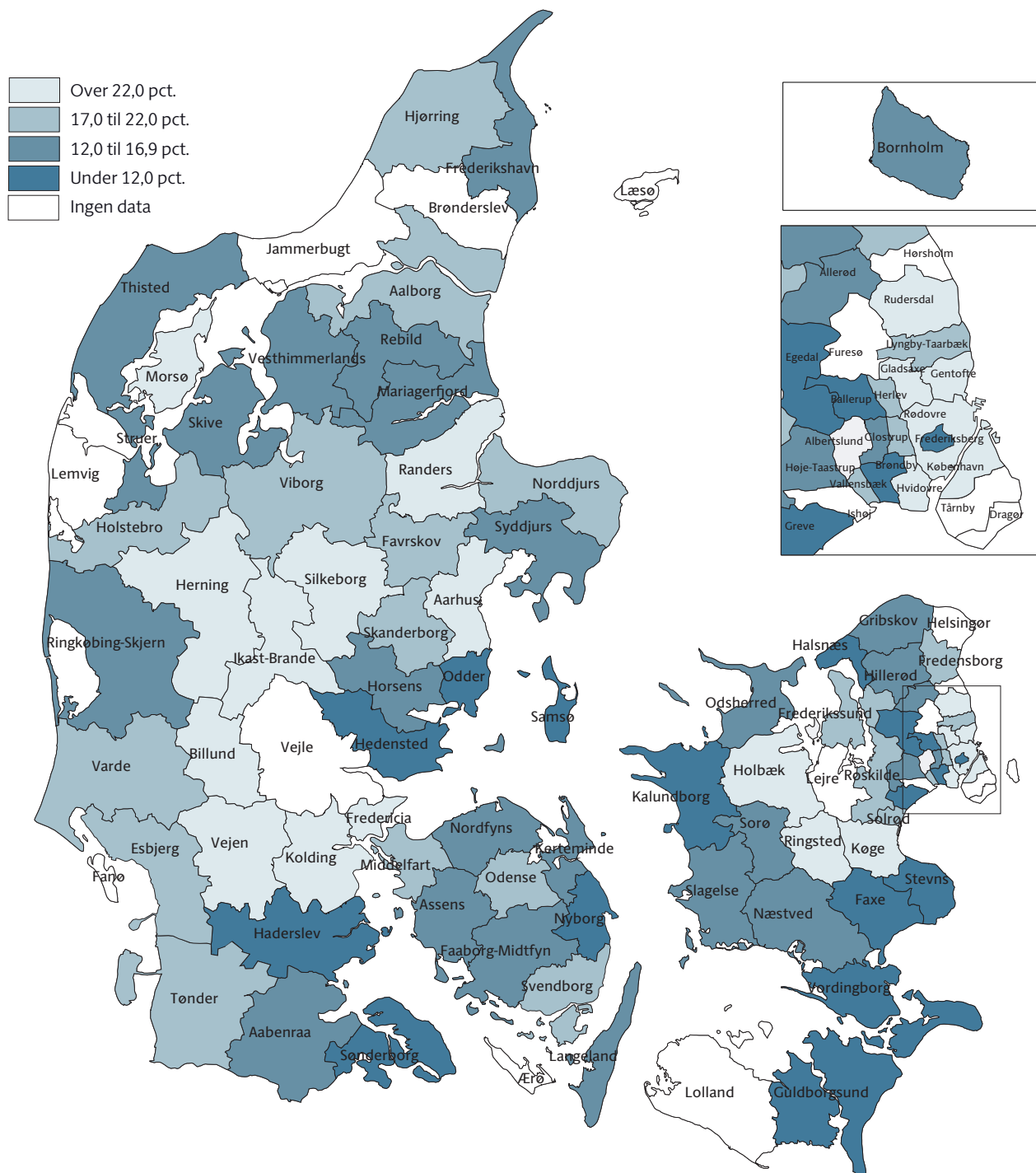

Andel e-handel af samlet vareindkøb i 2021, pct.

København	39,8	▲
Gladsaxe	38,8	▲
Randers	34,6	▲
Silkeborg	33,8	▲
Vejen	32,0	▲
Billund	28,4	▲
Herning	28,0	▲
Aarhus	27,6	▲
Kolding	26,6	▲
Fredericia	26,5	▼
Gentofte	25,8	▲
Køge	25,7	▲
Holbæk	24,7	▼
Ikast-Brande	23,6	▼
Albertslund	22,9	▲
Morsø	22,8	▲
Ringsted	22,7	▲
Rudersdal	22,7	▼
Hvidovre	22,6	-
Lyngby-Taarbæk	21,9	▲
Odense	21,9	▲
Esbjerg	21,8	-
Frederikssund	21,3	▼
Roskilde	21,3	▼
Varde	20,9	▲
Svendborg	20,9	▼
Middelfart	20,8	▲
Holstebro	20,5	▼
Fredensborg	19,7	▼
Viborg	19,5	▲
Norddjurs	19,3	▲
Favrskov	18,9	▲
Skanderborg	18,8	▲
Rødovre	18,6	-
Aalborg	18,6	▼
Hjørring	18,3	▼
Solrød	18,0	▼
Herlev	17,8	▼
Vallensbæk	17,5	▼
Tønder	17,3	▲
Glostrup	17,0	▲
Assens	16,9	▼
Slagelse	16,9	▼
Rebild	16,8	▲
Frederikshavn	16,7	▼
Kerteminde	16,7	▲
Gribskov	16,3	▲
Allerød	16,1	▼
Hillerød	15,8	▲
Mariagerfjord	15,8	▼
Horsens	15,7	▲
Aabenraa	15,6	▼
Struer	15,4	▼
Syddjurs	15,3	-
Odsherred	15,2	▲
Sorø	14,8	▼
Thisted	14,4	▼
Langeland	14,4	▲
Faaborg-Midtfyn	14,4	▲
Skive	14,3	▼
Nordfyns	14,2	▼
Bornholm	13,5	▼
Næstved	12,9	-
Ringkøbing-Skjern	12,4	▲
Høje-Taastrup	12,3	▼
Vesthimmerlands	12,2	▼
Sønderborg	11,3	▼
Nyborg	11,2	▲
Hedensted	11,0	▲
Haderslev	10,8	▲
Odder	10,7	▲
Vordingborg	10,7	▼
Halsnæs	10,4	▲
Kalundborg	9,3	▼
Ballerup	9,1	-
Faxe	7,7	▲
Guldborgsund	7,4	-
Frederiksberg	7,0	▲
Greve	6,8	▼
Stevns	6,1	-
Brøndby	6,0	▼
Samsø	4,5	▼
Egedal	4,3	-
Dragør	-	-
Ishøj	-	-
Tårnby	-	-
Furesø	-	-
Helsingør	-	-
Hørsholm	-	-
Lejre	-	-
Lolland	-	-
Ærø	-	-
Fanø	-	-
Vejle	-	-
Lemvig	-	-
Brønderslev	-	-
Læsø	-	-
Jammerbugt	-	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før
▼

Kort:
Andel e-handel af samlet vareindkøb i 2021, pct.

Data

Tabel: Dette nøgletal beror på kommunernes fakturadata fra 2021. 93 ud af 93 kommuner, der indgår i indkøbsdatabaserarbejdet i SKI, har givet tilladelse til at vise udvalgte indkøbsdata. Det er kun muligt at opgøre e-handel for 83 af de 93 kommuner. Nøgletallet opgør andelen af e-handlede vareindkøb målt i antal fakturaer ift. det samlede varekøb målt i antal fakturaer i 2021. SKI.

Figur: SKI, faktura for varekøb.

11.1 Hvor meget CO₂ udledes i jeres kommune årligt?

Hvorfor er det interessant?

Stort set alle kommuner har tilsluttet sig DK2020, hvor kommunerne planlægger vejen mod klimaneutralitet senest i 2050. Et CO₂-regnskab for kommunens geografiske område er en forudsætning for, at kommunen kan målrette tiltag mod de største udledningskilder lokalt. Kommunernes forudsætninger for at nå målet er dog meget forskellige. I bykommuner vil transportudledninger udgøre en stor andel af CO₂-regnskabet, mens det i kommuner i land- og yderområder vil være landbrug. Derudover kan kommunens klimahandling ikke altid aflæses direkte af et CO₂-regnskab. Fx kan effekten af, at kommunen omlægger hele bilflåden til el blive modregnet, hvis mange borgere samtidig køber to biler.

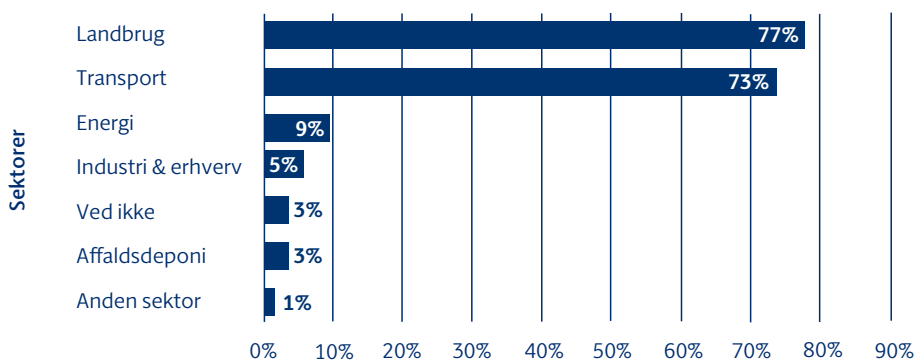
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Udarbejder I et særskilt regnskab for CO₂-udledningen fra kommunens egen drift og aktiviteter, hvor kommunen alene har beslutningskompetence til at omstille og måle effekt?
- Hvor stor en manko forventes I at have – og hvad er den/de primære årsag(er)?
- Hvordan arbejder I med opfølgning på klimahandleplanen, særligt inden for områderne, der er årsag til mankoen?
- Arbejder I med at kommunikere og informere om bevægelser i CO₂-regnskabet?
- Arbejder I sammen med andre kommuner om CO₂-regnskabet?

CO₂-udledning fra landbrug og transport er hovedudfordringen

CO₂-udledningen på tværs af kommuner kommer primært fra tre sektorer: landbrug, transport og energi. Kommunerne har i mange år arbejdet med energiplanlægning, hvilket afspejles i klimaplanerne, hvor hovedparten af kommunerne forventer at nå reduktionsmålene for energi. Det er vanskeligere med udledninger fra transport og landbrug, hvor kommunerne mangler bedre rammevilkår og virkemidler for at kunne komme i mål. Samlet set svarer 77 pct. af kommunerne, at de forventer at have en manko i CO₂-regnskabet – dvs. en restudledning, som man ikke har virkemidlerne til at komme i mål med. Og årsagen skal findes i netop landbrugs- og transportsektoren.

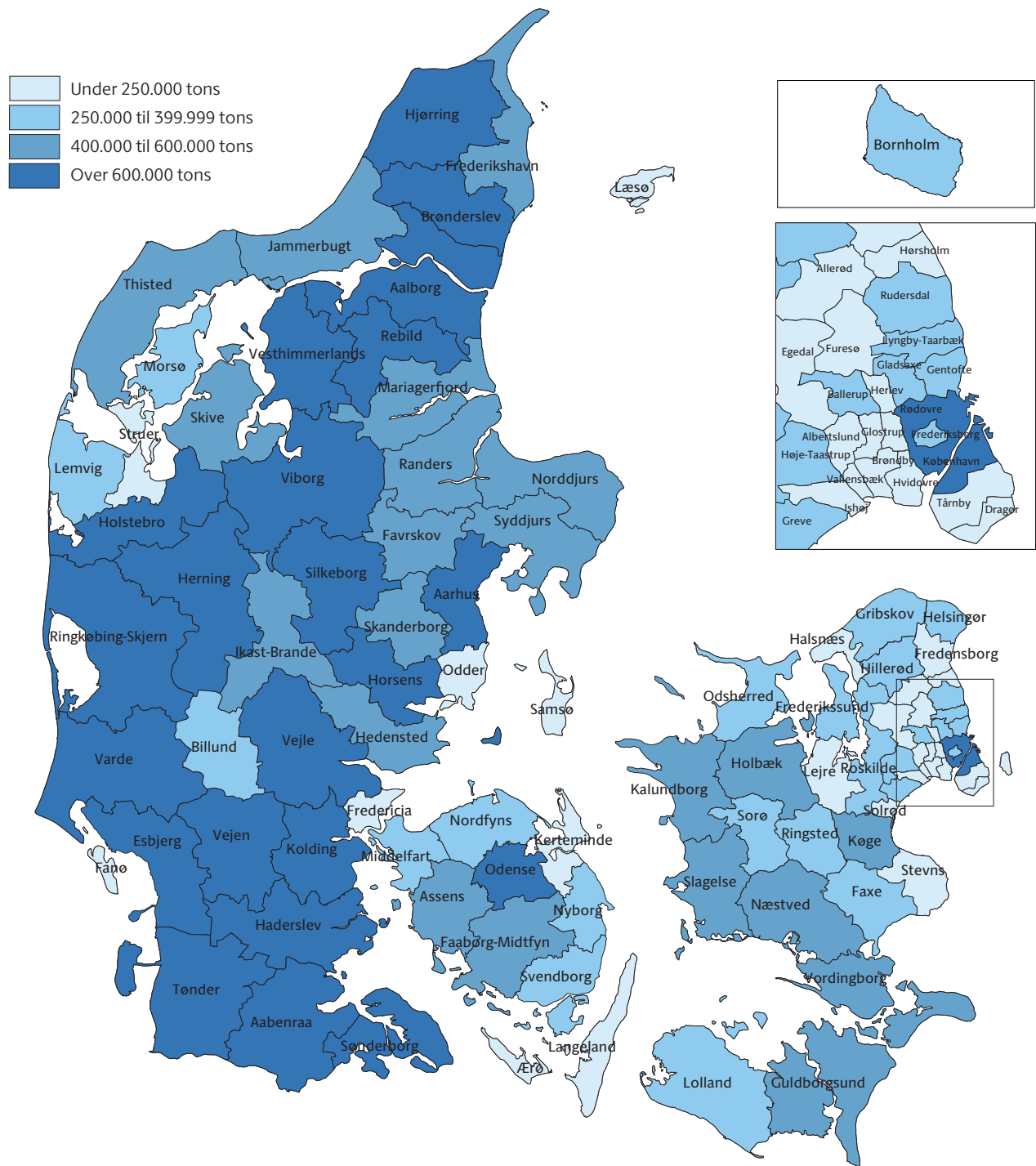
Procentvis andel af kommunerne der svarer, at den pågældende sektor er den primære årsag til mankoen. Kommunerne havde mulighed for at vælge flere svar.

Samlet CO₂-udledning i 2019, tons

Fanø	20.000	-
Samsø	31.350	-
Læsø	32.116	-
Ærø	40.814	-
Dragør	54.855	-
Vallensbæk	65.880	-
Hørsholm	114.343	▲
Ishøj	115.599	▼
Herlev	124.654	-
Glostrup	127.959	▲
Halsnæs	137.662	▲
Allerød	138.568	▲
Solrød	142.750	▼
Langeland	146.782	-
Odder	147.291	▲
Stevns	149.988	▲
Albertslund	152.008	▼
Kerteminde	152.751	▲
Rødovre	153.346	▼
Fredensborg	185.821	▲
Furesø	189.549	-
Struer	190.089	▼
Brøndby	202.383	▼
Lejre	206.275	-
Egedal	210.801	▲
Hvidovre	223.331	-
Tårnby	247.170	▲
Gribskov	255.042	▲
Lyngby-Taarbæk	257.702	▲
Ballerup	259.998	▲
Frederiksberg	262.793	▼
Greve	267.296	▼
Helsingør	269.940	▲
Ringsted	270.199	▲
Morsø	276.293	▼
Nordfyns	276.874	▲
Lolland	278.754	▼
Frederikssund	283.651	▲
Faxe	285.521	▼
Hillerød	296.050	-
Rudersdal	296.696	▲
Gentofte	298.482	▼
Sorø	303.055	▲
Høje-Taastrup	307.192	▼
Bornholm	326.846	▲
Lemvig	327.883	▼
Gladsaxe	330.922	-
Odsherred	334.916	▲
Billund	346.480	▲
Nyborg	348.963	▼
Middelfart	364.790	▲
Svendborg	370.262	▼
Roskilde	394.230	-
Vordingborg	410.771	-
Skanderborg	420.807	-
Faaborg-Midtfyn	448.509	▲
Assens	466.006	▼
Norddjurs	471.844	▲
Fredericia	472.412	▲
Køge	477.789	▲
Syddjurs	478.290	▼
Ikast-Brande	517.261	▲
Næstved	529.735	▼
Slagelse	530.205	▲
Thisted	533.398	-
Frederikshavn	535.713	▲
Kalundborg	536.449	▲
Favrskov	541.996	▼
Jammerbugt	545.394	▼
Guldborgsund	545.782	▼
Hedensted	546.044	▼
Skive	546.241	▼
Holbæk	563.971	▲
Randers	580.406	▼
Mariagerfjord	584.101	▲
Sønderborg	609.430	▲
Rebild	636.261	-
Brønderslev	637.211	▼
Horsens	667.643	▲
Haderslev	677.484	-
Silkeborg	689.553	▼
Holstebro	692.349	▲
Vejen	741.415	-
Vesthimmerlands	755.436	▼
Hjørring	834.061	-
Kolding	835.715	▲
Odense	923.645	▼
Herning	946.903	▲
Vejle	954.687	-
Tønder	995.852	▲
Aabenraa	1.013.826	▲
Ringkøbing-Skjern	1.016.807	▼
Varde	1.032.850	▼
Esbjerg	1.169.869	▼
Aarhus	1.228.818	▲
Viborg	1.318.878	▼
København	2.000.384	-
Aalborg	3.763.930	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:
Samlet CO₂-udledning i 2019, tons

Data

Tabel: Data er fra Energi- og CO₂-regnskabet på Energistyrelsens hjemmeside. Energi- og CO₂-regnskabet viser CO₂-udledning på kommuneniveau. Tabellen baserer sig på seneste offentliggjorte år (2019). Mange kommuner anvender Energi- og CO₂-regnskabet som grundlag for kommunens klimaregnskab, men der anvendes også andre datakilder i kommunerne.
Figur: Kommunernes Klimabarometer 2022, udarbejdet af KL.

11.2 Hvor grøn er jeres kommunes bilflåde?

Hvorfor er det interessant?

Den kommunale sektors andel af Danmarks samlede CO₂-udledning er ikke stor, hvis man kun opgør udledningen fra kommunens drift og egne aktiviteter. Omvendt er der stor signalværdi i at fejle for egen dør, og en af de store poster i kommunens eget CO₂-regnskab er brændstofforbruget i den kommunale bilflåde. Derfor er den løbende udskiftning af bilparken til grønne biler et vigtigt omstillingselement, og opgørelser viser, at omstillingen er i gang. Tilgangen i elbiler i kommunerne er gået fra 28 pct. i 2021 til 31 pct. i 2022. Samlet set udgør den gennemsnitlige andel af elbiler i den kommunale bilflåde 11,4 pct. i 2022. De grønne biler er i denne publikation elbiler. Hybridbilerne indgår ikke, da det forventes, at EU fra 2026 ikke vil kategorisere dem som grønne.

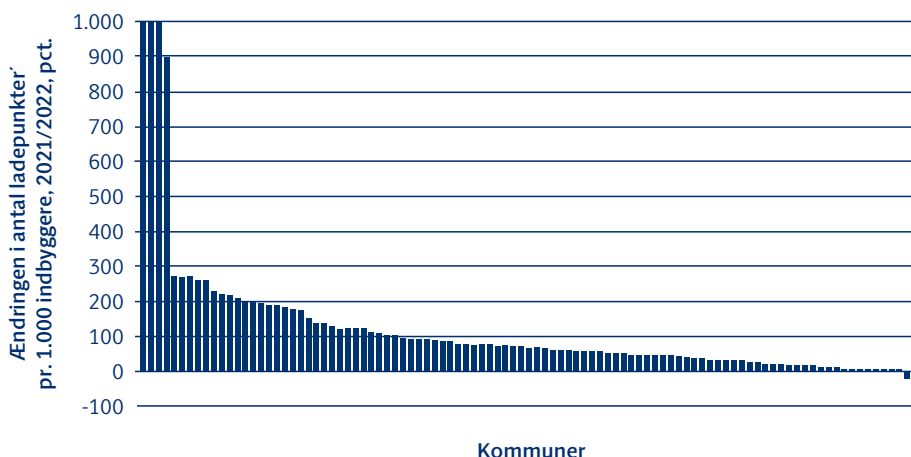
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Har I en plan for omstilling til grøn bilflåde?
- Er der lokale forhold, der vanskeliggør omstillingen til en grøn bilflåde?
- Har I en plan for optimering af kørslen?
- Udnytter I mulighederne for at købe "grøn" benzin?
- Hvilke overvejelser har I gjort ift. at stille de kommunale ladestandere til rådighed for offentligheden samt medarbejdere?
- Hvad er den aktuelle alder på kommunens bilflåde, og hvornår skal der ske en større udskiftning?
- Påtænker I at supplere med andre transportmidler, fx el- og specialcykler, til erstatning for kommunale biler?
- Er der nogle særlige områder, som I mener, at det Nationale videncenter for ladeinfrastruktur bør beskæftige sig med?

Udrulning af ladeinfrastrukturen er godt i gang

Elbiler tager en stadig større andel af bilsalget. Frem til oktober 2022 har elbiler stået for 20 pct. af salget. Det er næsten en fordobling i forhold til sidste år. Mange private elbilejere etablerer ladestandere i indkørslen, mens opladning ikke er så enkelt for beboere i etageejendomme eller gæster. Fra april 2022 har kommunerne hjemmel til at understøtte opsætningen af offentligt tilgængelige ladestandere på kommunale arealer. Kommunerne er i fuld gang med at etablere ladestandere og dermed skabe større sikkerhed for borgerne om udrulning af infrastrukturen til opladning. Forventningen er, at antallet af offentligt tilgængelige ladestandere vil stige kraftigt de kommende år.

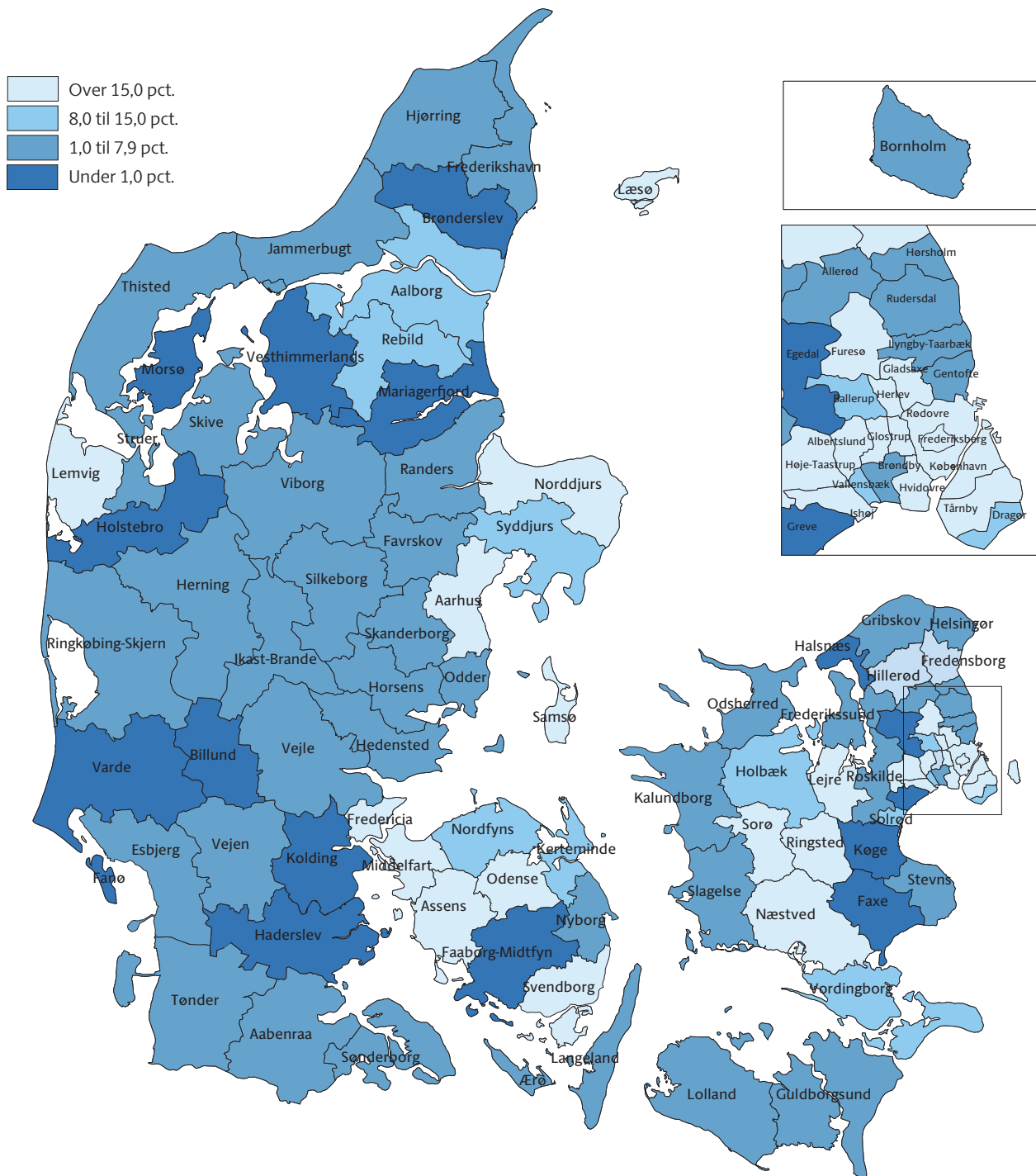
Andel grønne biler af kommunens samlede bilflåde i 2022, pct.

Samsø	67,6
Læsø	54,8
Furesø	51,4
Lejre	46,2
Gladsaxe	39,9
Albertslund	39,1
Glostrup	36,7
Rødovre	35,5
København	35,0
Tårnby	34,5
Frederiksberg	34,1
Lemvig	31,9
Ishøj	30,5
Middelfart	25,3
Aarhus	24,3
Norddjurs	21,9
Hillerød	20,3
Herlev	20,0
Odense	19,7
Assens	19,6
Fredensborg	19,4
Næstved	18,8
Ringsted	18,0
Høje-Taastrup	17,8
Fredericia	17,4
Svendborg	16,4
Hvidovre	15,5
Vallensbæk	14,9
Vordingborg	14,2
Solrød	14,0
Rebild	13,1
Ballerup	11,3
Syddjurs	11,1
Holbæk	10,9
Kerteminde	10,7
Dragør	9,7
Nordfyns	9,1
Sorø	9,0
Aalborg	8,8
Favrskov	7,8
Roskilde	7,7
Struer	7,5
Brøndby	7,4
Odsherred	7,4
Ringkøbing-Skjern	7,0
Hørsholm	6,8
Bornholm	6,7
Odde	6,6
Allerød	6,5
Silkeborg	5,8
Lyngby-Taarbæk	5,5
Thisted	5,4
Ærø	5,1
Gentofte	5,1
Skanderborg	4,8
Frederikssund	4,7
Nyborg	4,6
Skive	4,3
Viborg	4,3
Sønderborg	4,2
Helsingør	3,9
Frederikshavn	3,9
Aabenraa	3,9
Stevns	3,8
Randers	3,7
Esbjerg	3,7
Herning	3,6
Vejle	3,6
Horsens	3,3
Langeland	3,2
Guldborgsund	3,1
Slagelse	2,8
Jammerbugt	2,1
Lolland	1,7
Rudersdal	1,7
Tønder	1,7
Kalundborg	1,6
Gribskov	1,5
Ikast-Brande	1,4
Hedensted	1,3
Hjørring	1,1
Vejen	1,0
Greve	0,8
Morsø	0,8
Varde	0,7
Brønderslev	0,7
Køge	0,7
Kolding	0,6
Haderslev	0,6
Mariagerfjord	0,5
Vesthimmerlands	0,5
Billund	0,0
Holstebro	0,0
Fanø	0,0
Egedal	0,0
Faxe	0,0
Faaborg-Midtfyn	0,0
Halsnæs	0,0

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Andel grønne biler af kommunens samlede bilflåde i 2022, pct.

Data

Tabel: Data viser kommunalt ejede person-, last- og varebiler per 1. juli 2022 og er fra De Danske Bilimportører, der trækker data fra motorregisteret gennem bilstatistik.dk.

Figur: Beregninger fra Transportministeriet pba. ChargeX data. Udviklingen er målt fra 1. september 2021 til 31. august 2022.

11.3 Hvor meget vedvarende energi bruger I?

Hvorfor er det interessant?

Energiforbruget i de danske kommuner udgør gennemsnitligt 28 pct. af den samlede CO₂-udledning i kommunerne. Vores samfund skal fremadrettet drives af grøn strøm fra vedvarende energi (VE). Det kræver en stor elektrificering af husholdninger, industrien og transporten, ligesom der skal ske en stor omstilling af varmeforsyningen. Det er vigtigt, at denne omstilling i høj grad baseres på VE, som vindmøller på vand og land, solceller på mark og tage, biogas, geotermi mv. VE er en af hjørnestenene i kommunernes klimaindsats og en af de indsætter, flest kommuner prioriterer i deres klimaplaner for at nå målene om CO₂-neutralitet i 2050.

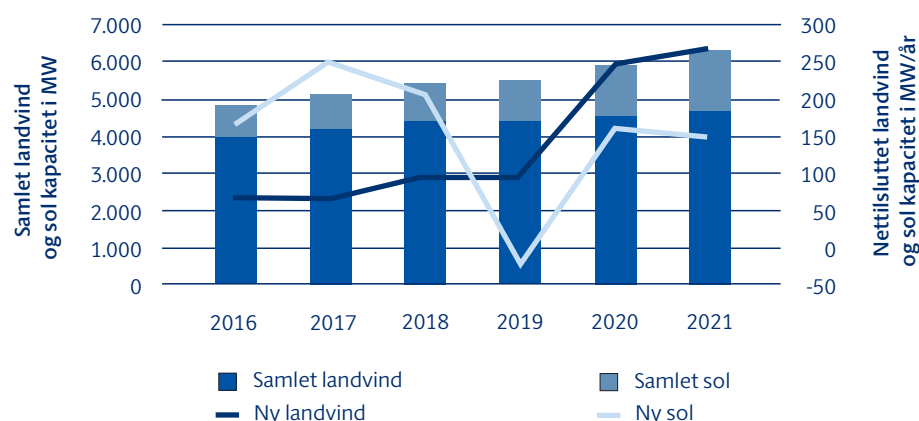
Til videre drøftelse

Der skal ske en massiv udbygning med VE i kommunerne frem mod 2030. Det er dog ikke muligt for alle kommuner at blive selvforsynende med VE, og mange kommuner oplever adskillige barrierer for opstilling af VE. Følgende spørgsmål kan i denne sammenhæng overvejes:

- Har I vedtaget en plan for, eller sat konkrete mål for opstilling af VE?
- Kan I lære noget af de kommuner, der sætter meget VE op, fx ift. gode modeller og borgerinddragelse?
- Hvilke virkemidler er vigtigst for kommunen at få styrket, hvis der skal placeres mere VE?
- Hvordan er fordelingen af VE-produktionen fra vind, sol, biogas mv. i kommunen?

Kommunerne er i fuld gang, men mangler de fornødne rammevilkår

Med 'Klimaaftalen om grøn strøm og varme 2022' er der bred landspolitisk enighed om, at der skal ske en firdobling af udbygningen med landvind og solceller frem mod 2030. Det er en stor opgave for kommunerne, der som planmyndighed har ansvar for at planlægge VE-udbygningen på land. Kommunerne er allerede godt i gang, hvor særligt etableringen af store solcelleanlæg har taget fart de seneste år. Hastigheden for VE-udbygningen skal intensiveres, og den lokale accept skal styrkes, hvis målsætningerne skal indfris.

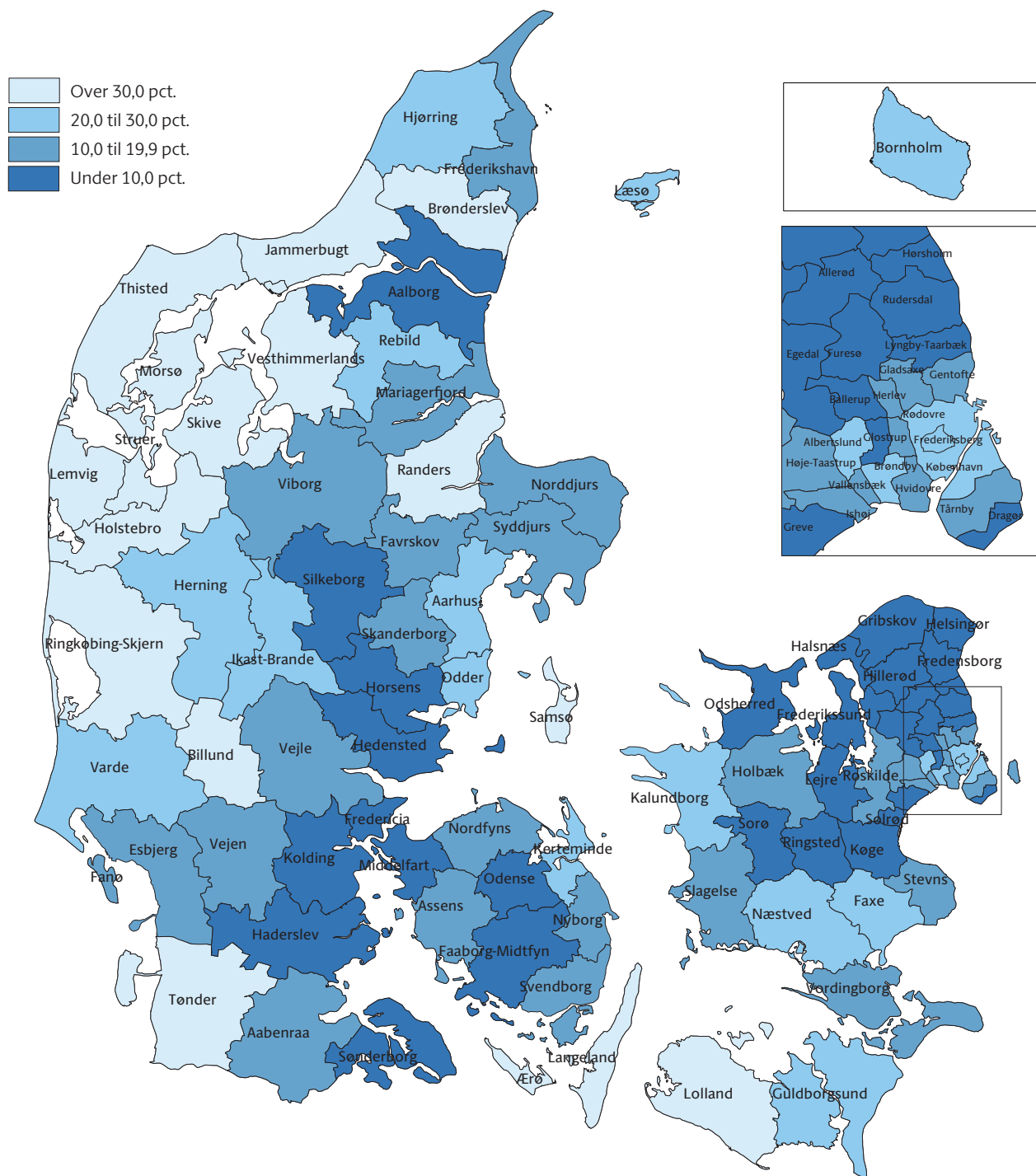
Andel energi og varme, der kommer fra vedvarende energi i 2019, pct.

Samsø	66,6	▲
Lolland	61,4	▲
Ringkøbing-Skjern	60,3	▼
Lerø	59,2	▲
Jammerbugt	47,0	▲
Langeland	42,1	▲
Struer	40,4	▲
Morsø	40,3	▲
Thisted	39,1	▲
Holstebro	38,7	▲
Vesthimmerlands	37,7	▲
Billund	37,5	▼
Skive	36,8	▼
Ærø	36,4	▼
Brønderslev	35,9	▲
Tønder	34,7	▼
Randers	31,2	–
Rebild	28,0	▲
Odder	27,8	▲
Herning	27,3	▲
Frederiksberg	26,4	▲
Aarhus	25,4	▲
Hjørring	25,0	▼
Kerteminde	24,8	▲
Varde	24,7	▼
Bornholm	24,6	▼
København	23,7	▼
Ikast-Brande	23,0	▲
Læsø	22,2	▲
Næstved	21,3	▼
Guldborgsund	21,1	▼
Brøndby	20,7	–
Albertslund	20,4	▼
Faxe	20,2	–
Kalundborg	20,0	▼
Mariagerfjord	18,3	▲
Skanderborg	17,9	▲
Roskilde	17,6	▲
Slagelse	17,5	▲
Gentofte	16,8	▲
Hvidovre	16,7	▲
Høje-Taastrup	16,7	▲
Vordingborg	16,3	▼
Fanø	16,2	–
Norddjurs	16,2	–
Vallensbæk	16,0	▲
Holbæk	15,8	▼
Assens	15,1	▼
Aabenraa	15,1	▼
Rødovre	14,5	▲
Nordfyns	14,1	▼
Esbjerg	13,7	▼
Herlev	13,6	▲
Ishøj	13,5	▲
Vejen	12,9	▼
Nyborg	12,5	–
Stevns	12,4	▼
Vejle	12,3	▼
Viborg	12,3	▲
Svendborg	11,9	▼
Frederikshavn	11,8	▼
Tårnby	11,4	▲
Gladsaxe	11,3	▼
Syddjurs	11,3	▲
Favrskov	10,0	▼
Greve	9,7	▲
Odense	9,6	▼
Helsingør	9,5	▲
Haderslev	8,7	▼
Furesø	8,4	▲
Ringsted	8,1	▼
Middelfart	8,1	–
Hillerød	7,7	▼
Ballerup	7,0	–
Hedensted	6,9	▼
Lejre	6,7	▼
Fredensborg	6,4	▲
Faaborg-Midtfyn	6,4	▲
Sorø	6,3	▼
Hørsholm	6,2	▼
Sønderborg	6,1	▼
Kolding	6,1	▼
Aalborg	6,1	▼
Silkeborg	5,7	▼
Lyngby-Taarbæk	5,1	▼
Horsens	4,8	–
Allerød	4,7	▲
Køge	4,1	–
Odsherred	3,7	▼
Halsnæs	3,3	▼
Fredericia	3,0	–
Rudersdal	2,2	–
Gribskov	2,0	–
Frederikssund	1,9	▲
Egedal	1,5	▲
Solrød	1,4	▲
Glostrup	1,0	▼
Dragør	0,7	–

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før
▼

Kort:

Andel energi og varme, der kommer fra vedvarende energi i 2019, pct.

Data

Tabel: Energi- og CO₂-regnskabet viser andelen af el og varme, der kommer fra vedvarende energi på kommuneniveau. Tabellen baserer sig på seneste opgjorte år (2019). Fra 2019 er der sket en væsentlig udfasning af olie- og gasfyr, hvilket ikke er afspejlet i data fra 2019. Energi- og CO₂-regnskabet på Energistyrelsens hjemmeside.

Figur: Grafen viser den samlede kapacitet landvind og solceller i kommunerne i årene 2016 til 2021 samt hvor meget ny kapacitet, der er blevet sluttet til nettet de respektive år. Energienet.dk.

11.4 Hvor mange olie- og gasfyr er der i jeres kommune?

Hvorfor er det interessant?

Danmark står foran en ambitiøs grøn omstilling af varmesektoren. Usikre energimarkeder og stigende priser på fossile brændsler har i 2022 understreget vigtigheden af, at det sker. Der findes dog fortsat ca. 460.000 olie- og gasfyr i Danmark, der tilsammen udleder over 2 mio. tons CO₂ årligt. På baggrund af de varmeplaner, som kommunerne har skulle lave i 2022 for gasforsynede områder, er det ambitionen, at fjernvarmen skal være udrullet i de relevante områder senest i 2028. Dette spiller sammen med, at kommunerne i DK2020-klimaplaner jo forholder sig til det samlede energimiks i kommunen. Udfasning af olie- og gasfyr og omlægning til grøn varme er derfor et højt prioriteret indsatsområde i mange kommuner.

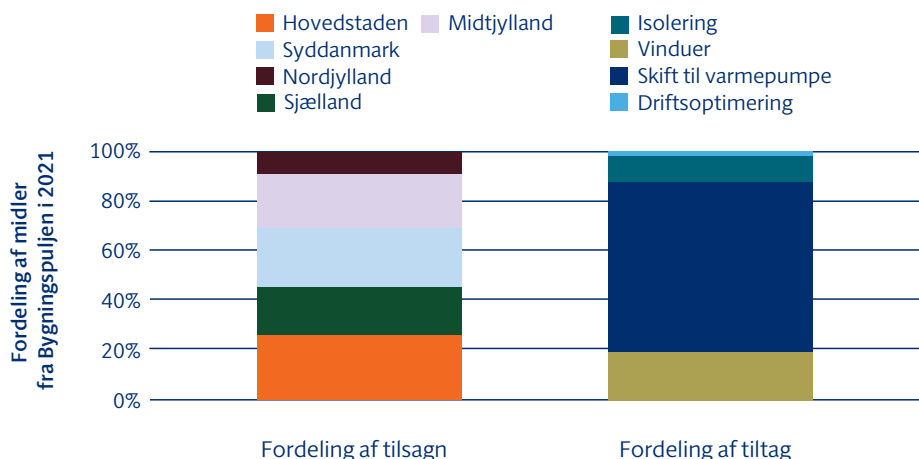
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Gennemfører I borgerrettede kampagner for at udfase olie- og gasfyr?
- Gør I borgerne opmærksomme på statens tilskudspuljer?
- Hvad gør I for at få udskiftet de kommunale olie- og gasfyr?
- Laver I borgerrettede kampagner om energieffektivisering og energirenovering?
- Har I nogle mål for energieffektivisering og energirenovering af egne bygninger?
- Har I et godt samarbejde med forsyningsselskabet om at fremme grøn varme?

Borgerne ønsker alternativer til olie- og gasfyr

Tal fra fordelingen af midlerne i statens bygningspulje viser, at borgere i hele landet er særligt interesseret i at skifte til en grøn varmekilde, måske på baggrund af information fra kommunerne. Kommunerne har mulighed for at understøtte konverteringer i de områder, hvor der ikke kommer fjernvarme, gennem informationskampagner om ændring af opvarmningsform. Fx via direkte kommunikation til ejere af boliger med lave energimærker. Flere kommuner bruger ligeledes denne anledning til at oplyse om energieffektivisering og energirenovering. Samlet kan dette lede både til reduktioner i kommunens CO₂-regnskab og en økonomisk gevinst til boligjerne.

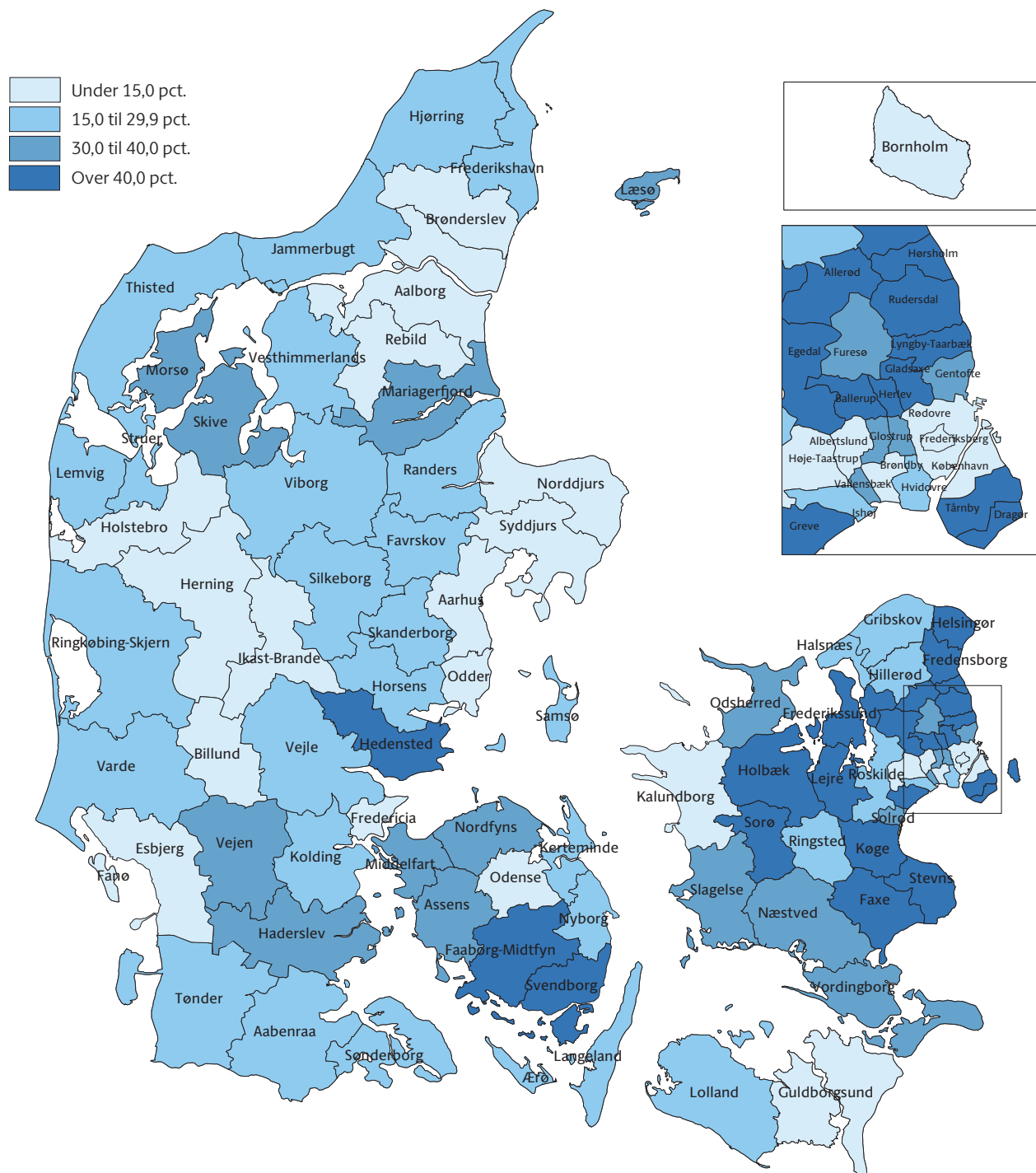

Andel boliger med olie- og gasfyr i 2019, pct.

Odense	0,8	-
Aarhus	1,3	▲
København	1,4	▼
Frederiksberg	1,4	-
Fredericia	2,6	-
Albertslund	3,3	-
Fanø	4,7	▲
Aalborg	4,8	▼
Herning	7,1	-
Esbjerg	7,6	-
Holstebro	7,7	-
Odder	10,7	-
Bornholm	11,0	▲
Høje-Taastrup	11,6	▼
Brøndby	12,2	-
Billund	12,5	-
Syddjurs	13,0	▲
Norddjurs	13,0	-
Ikast-Brande	13,4	▼
Guldborgsund	14,1	-
Brønderslev	14,1	-
Rebild	14,2	-
Kalundborg	14,6	▲
Struer	15,1	▲
Hillerød	15,1	▲
Hjørring	15,1	▼
Skanderborg	15,6	-
Kolding	15,8	▼
Vesthimmerlands	16,0	-
Lemvig	16,0	▲
Ærø	16,4	▼
Lolland	17,2	▲
Samsø	17,2	▲
Frederikshavn	17,3	▼
Halsnæs	17,4	▼
Favrskov	19,8	-
Randers	19,8	-
Langeland	20,1	▲
Ringkøbing-Skjern	20,2	-
Ishøj	20,9	▼
Nyborg	22,1	-
Thisted	22,5	▲
Vejle	22,7	▼
Varde	23,4	-
Horsens	23,7	▲
Roskilde	24,4	▼
Tønder	25,0	-
Cribskov	25,4	▲
Silkeborg	25,9	-
Aabenraa	25,9	▼
Kerteminde	26,6	▼
Viborg	26,8	▲
Sønderborg	26,9	▼
Ringsted	29,1	▲
Hvidovre	29,5	▼
Jammerbugt	29,8	▲
Vordingborg	30,6	▲
Vallensbæk	30,8	▼
Mariagerfjord	31,9	-
Gentofte	32,7	-
Odsherred	33,4	-
Læsø	34,1	▲
Middelfart	34,3	-
Haderslev	34,7	▼
Rødovre	35,7	-
Skive	36,3	-
Vejen	36,4	-
Slagelse	37,1	-
Assens	37,2	▲
Furesø	37,2	▼
Glostrup	38,7	-
Nordfyns	38,8	▲
Næstved	38,9	-
Solrød	39,2	▼
Morsø	39,3	▲
Ballerup	41,3	-
Hedensted	41,8	-
Helsingør	42,1	▼
Faxe	42,1	▼
Fredensborg	43,2	-
Tårnby	44,3	-
Frederikssund	44,4	▲
Lynby-Taarbæk	44,6	▲
Herlev	44,8	▼
Faaborg-Midtfyn	44,9	-
Gladsaxe	46,1	-
Svendborg	46,9	-
Lejre	47,5	▲
Sorø	49,0	▲
Hørsholm	49,4	▼
Greve	50,7	-
Rudersdal	58,3	-
Stevns	59,1	-
Egedal	59,8	-
Køge	64,0	▲
Holbæk	64,2	▼
Allerød	66,1	▼
Dragør	73,9	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før
▼

Kort:
Andel boliger med olie- og gasfyr i 2019, pct.

Data

Tabel: Danmarks Statistik.

Figur: Figuren viser fordelingen af Bygningspuljens midler i 2021 på regionsniveau samt hvilke tiltag midlerne har støttet. Der er givet tilsagn om tilskud for 1.157 mio. kr. til de næsten 40.000 ansøgninger. Næsten 70 pct. af støttemidlerne på landsplan er gået til etablering af varmepumper. Fjernvarme er ligeledes blevet støttet via fjernvarmepuljen. Sparenergi.dk.

12.1 Hvor meget bruger I på kultur og fritid?

Hvorfor er det interessant?

Kommunerne har udgifter for ca. 12 mia. kr. til kultur- og fritidsområdet, hvilket svarer til omkring 3 pct. af de samlede kommunale udgifter. Selvom det er et af de mindre kommunale områder målt på udgifter, er kultur- og fritidslivet et område, som har stor betydning for mange borgere. Nøgletallet viser, at kommunerne bruger fra 1.100 kr. pr. borger til 3.200 kr. pr. borger til kultur og fritid. Der er med andre ord stor forskel på kommunernes udgifter til kultur og fritid. De store variationer skyldes bl. a. politiske prioriteringer, samt at kultur- og fritidslivet i nogle kommuner ikke drives af kommunale institutioner på området, men i varierende grad foreningsliv og civilsamfund.

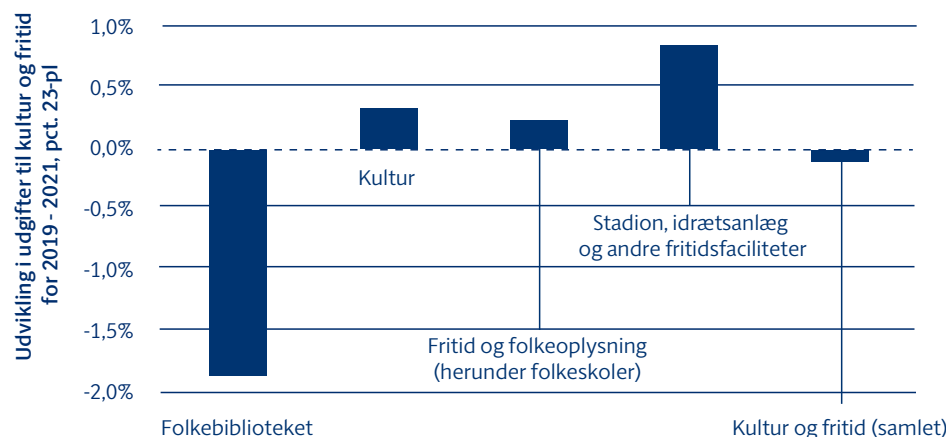
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Hvilke forventninger har jeres borgere til den værdi, som kultur- og fritidsmidlerne skal være med til at skabe?
- Har jeres kultur- og fritidsinstitutioner de midler, de skal bruge for at opfylde deres og kommunens formål på området?
- Hvordan sikrer I, at jeres kultur- og fritidsmidler bidrager til en høj grad af diversitet i jeres tilbud?
- Er der sammenhæng mellem kultur- og fritidspolitiske målsætninger og øvrige velfærds- og politikområder i kommunen?
- Er et lavere kultur- og fritidsbudget udtryk for en mere effektiv udnyttelse af midlerne, en besparelse eller en anden lokalpolitisk prioritering?

Udvikling af udgifterne til kultur og fritid

Kultur- og fritidsområdet er et kommunalt serviceområde med få lovbundne opgaver, såsom driften af folkebiblioteker og musikskoler samt lokaler under folkeoplysningsloven. Området kan derfor risikere at blive trængt ift. mere lovbundne velfærdsområder som fx ældre- og skoleområdet. Det kræver målrettede politiske prioriteringer at investere i kultur- og fritidsområdet, som dog har stor betydning for kommunens sammenhængskraft og identitet. Området kan derfor med fordel inddrages strategisk ift. arbejde med livskvalitet, trivsel, bosætning, byudvikling, turisme mv. Samlet set er udgifterne til kultur- og fritidsområdet stort set uændret fra 2019 til 2021, men der ses et fald på knap 2 pct. på biblioteker, mens der har været en svag stigning på mellem 0,2 pct. og 0,9 på øvrige budgetposter.

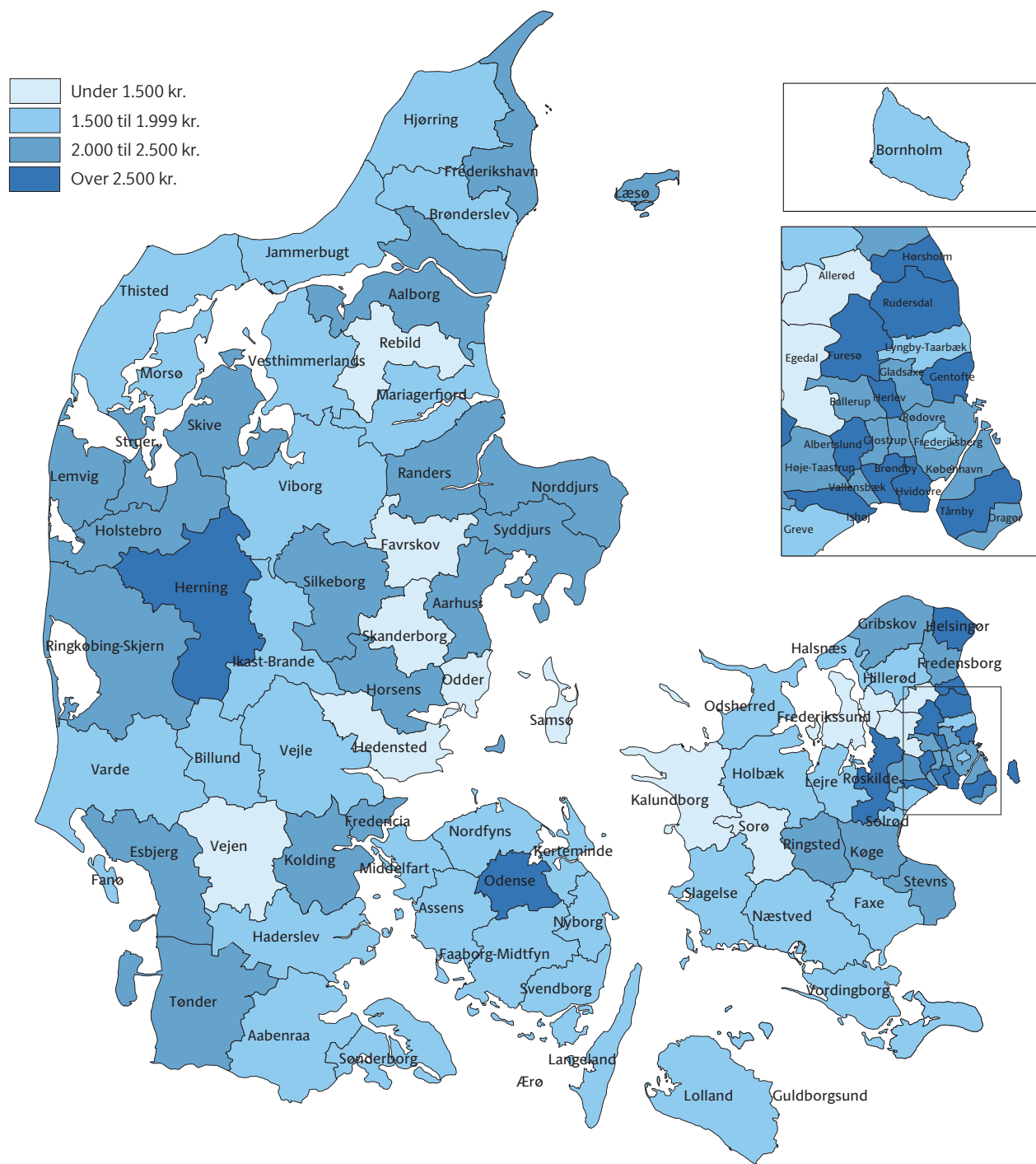
Udgifter til kultur og fritid pr. indbygger i 2021, 23-årige

Kalundborg	1.132	▲
Skanderborg	1.198	▲
Frederikssund	1.253	-
Odder	1.267	▲
Sorø	1.297	▼
Samsø	1.329	▼
Allerød	1.358	▲
Rebild	1.388	▲
Favrskov	1.427	▼
Vejen	1.441	▼
Egedal	1.462	▲
Hedensted	1.494	▲
Vesthimmerlands	1.524	▼
Hjørring	1.541	▲
Jammerbugt	1.554	-
Halsnæs	1.555	▲
Thisted	1.560	▼
Solrød	1.564	▲
Guldborgsund	1.608	▲
Varde	1.608	▼
Nordfyns	1.618	▼
Lejre	1.629	▼
Faxe	1.643	▼
Bornholm	1.648	▼
Fanø	1.706	▲
Faaborg-Midtfyn	1.734	▲
Viborg	1.735	▲
Sønderborg	1.744	▲
Ikast-Brande	1.746	▼
Langeland	1.775	▼
Middelfart	1.777	▲
Svendborg	1.779	▲
Vejle	1.783	▼
Aabenraa	1.802	▼
Næstved	1.807	▼
Hillerød	1.829	▲
Mariagerfjord	1.841	▼
Haderslev	1.878	▲
Billund	1.897	▲
Nyborg	1.900	▼
Slagelse	1.907	▲
Lyngby-Taarbæk	1.909	▲
Odsherred	1.931	▲
Kerteminde	1.931	▼
Brønderslev	1.935	▼
Holbæk	1.936	▼
Greve	1.938	▲
Assens	1.939	▼
Vordingborg	1.942	▲
Morsø	1.966	▲
Lolland	1.994	▲
Frederiksberg	1.994	▲
Ringsted	2.004	▲
Aalborg	2.008	▼
København	2.020	▼
Silkeborg	2.028	-
Syddjurs	2.035	▼
Køge	2.038	▲
Esbjerg	2.061	▲
Læsø	2.085	▼
Lemvig	2.113	▲
Ringkøbing-Skjern	2.122	-
Glostrup	2.178	▲
Tønder	2.182	▲
Ballerup	2.185	▼
Vallensbæk	2.200	▼
Høje-Taastrup	2.228	-
Fredensborg	2.235	▲
Randers	2.264	▼
Frederikshavn	2.269	▲
Aarhus	2.281	▲
Norddjurs	2.299	▲
Stevns	2.334	▼
Ærø	2.337	▲
Gladsaxe	2.345	▲
Holstebro	2.355	▼
Kolding	2.374	▼
Struer	2.378	▲
Skive	2.393	▲
Horsens	2.412	▼
Dragør	2.432	▼
Gribskov	2.451	▼
Fredericia	2.455	▼
Rødovre	2.482	▼
Brøndby	2.526	▼
Odense	2.529	▼
Hørsholm	2.544	-
Rudersdal	2.552	▲
Hvidovre	2.585	▼
Roskilde	2.681	▲
Helsingør	2.707	-
Furesø	2.720	-
Gentofte	2.772	▼
Herning	3.030	▲
Albertslund	3.098	▲
Tårnby	3.146	▼
Ishøj	3.269	-
Herlev	3.287	▼

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Udgifter til kultur og fritid pr. indbygger i 2021, 23-pl

Data

Tabel: Økonomital er trukket som regnskabstal i 2021 på funktioner: 00.32.31, 00.32.35 03.32.50, 03.35.60, 03.35.61, 03.35.62, 03.35.63, 03.35.64, 03.38.70-78 og 03.45.83. Dranst 1 og 2 Art. <-> 0 i 23-pl pr. indbygger. FLIS.

Figur: FLIS og Danmarks Statistik.

12.2 Hvor meget holder jeres biblioteker åbent?

Hvorfor er det interessant?

Folkebibliotekerne udgør en af de største budgetposter i kommunerne på kultur- og fritidsområdet, og driften af folkebibliotekerne er en af de få lovbundne opgaver, som kommunerne har på området. Samtidig er folkebibliotekerne blandt Danmarks mest besøgte kulturinstitutioner, og der stilles i stigende grad krav til at bibliotekerne skal facilitere og såvel tilbyde oplysning som dannelse samt kulturel aktivitet som understøtter sammenhængskraft og lokale fællesskaber. Samtidig spiller biblioteket en vigtig rolle i et digitaliseret samfund med udlån af digitale materialer, adgang til og hjælp med digitale services mv. Det stiller blandt andet krav til bibliotekernes tilgængelighed og dermed åbningstider.

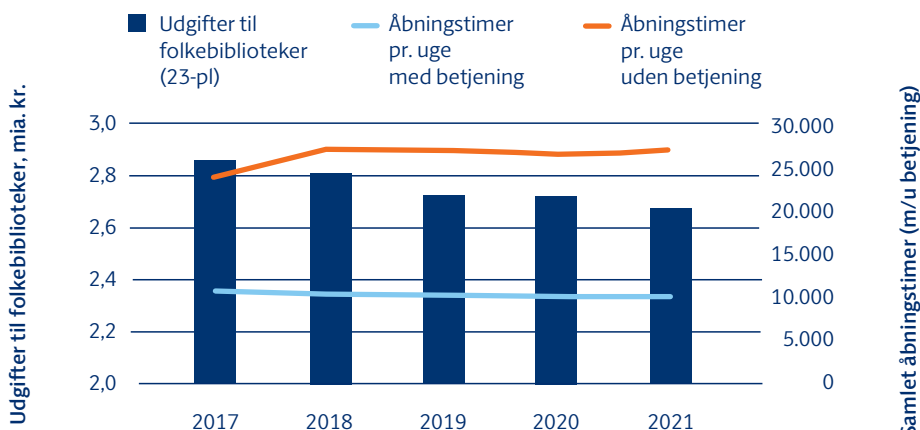
Til videre drøftelse

KL har i 2021 lanceret debatoplægget "Udnyt folkebibliotekernes potentialer", hvor der blev lagt op til en lokalpolitisk drøftelse af, hvilken rolle biblioteket skal spille i den enkelte kommune. I relation til dette kan det være værd at drøfte:

- Har jeres bibliotek de rette betingelser for, at det kan forblive et relevant tilbud for jeres borgere?
- Hvordan kan folkebiblioteket spille en rolle i relation til andre velfærdsområder, som fx børn og unge-, social- og sundhedsområdet?
- I hvilken udstrækning fungerer folkebiblioteket som et fysisk mødested for lokale fællesskaber og borgerdrevne aktiviteter?
- Hvilken balance har I mellem ubemandede åbningstider og personlig betjening af borgerne?
- Hvordan finder I balancen mellem det fysiske og det digitale bibliotek?

Fald i udgifter til bibliotekerne skyldes blandt andet færre bemandede åbningstimer

De samlede udgifter til folkebibliotekerne er faldet fra 2,85 mia. kr. til 2,67 mia. kr. fra 2017 til 2021. Samtidig har folkebibliotekerne i de senere år haft en stigning i antallet af ubemandede åbningstimer, som dog har ligget stabilt på godt 26.000 timer siden 2018, og et mindre fald i antallet af bemandede åbningstimer. Udviklingen i udgifter indikerer dermed både, at der har været tale om en effektivisering af folkebibliotekernes drift, og et øget fokus på digitale materialer, som særligt tog fart under coronaperioderne i 2020-2021. Det kan afspejle en generel udvikling mod et ønske om højere fleksibilitet og en øget tilgængelighed fra borgernes side.

Antal ugentlige åbningstimer pr. bibliotek i 2021

Skanderborg	127,3	-
Nordfyns	127,0	-
Thisted	122,7	-
København	119,4	-
Gentofte	117,0	-
Sorø	114,5	-
Syddjurs	112,0	-
Vordingborg	112,0	-
Jammerbugt	110,0	-
Stevns	105,3	-
Viborg	105,2	-
Ringkøbing-Skjern	105,0	-
Vesthimmerlands	105,0	-
Morsø	105,0	-
Favrskov	105,0	-
Skive	105,0	-
Aabenraa	105,0	-
Varde	105,0	-
Ærø	105,0	-
Lolland	105,0	-
Assens	105,0	-
Hørsholm	105,0	-
Rudersdal	105,0	-
Solrød	105,0	-
Glostrup	105,0	-
Hillerød	105,0	-
Sønderborg	103,1	-
Lemvig	103,0	-
Billund	102,0	-
Kolding	101,8	-
Horsens	101,7	-
Tønder	101,5	-
Frederikssund	101,3	-
Vejen	100,8	-
Langeland	100,0	-
Greve	100,0	-
Frederikshavn	99,4	-
Høje-Taastrup	99,0	-
Odsherred	98,7	-
Holbæk	98,5	-
Brønderslev	98,0	-
Hedensted	98,0	-
Haderslev	98,0	-
Allerød	98,0	-
Roskilde	98,0	-
Køge	95,0	-
Holstebro	93,7	-
Ballerup	92,7	-
Bornholm	92,4	-
Fredensborg	92,3	-
Gribskov	92,3	-
Nyborg	92,0	-
Egedal	92,0	-
Middelfart	91,3	-
Esbjerg	90,3	-
Faxe	90,0	-
Randers	89,5	-
Frederiksberg	89,4	-
Aarhus	87,2	-
Lejre	86,6	-
Svendborg	86,4	-
Vallensbæk	86,0	-
Silkeborg	85,3	-
Faaborg-Midtfyn	84,4	-
Rebild	84,0	-
Næstved	83,2	-
Herning	83,2	-
Struer	83,0	-
Fredericia	82,0	-
Aalborg	81,6	-
Hvidovre	81,0	-
Vejle	79,6	-
Hjørring	78,6	-
Furesø	77,5	-
Mariagerfjord	77,2	-
Brøndby	76,7	-
Ringsted	76,5	-
Albertslund	75,0	-
Lyngby-Taarbæk	74,0	-
Helsingør	73,3	-
Herlev	72,5	-
Gladsaxe	72,4	-
Kerteminde	72,3	-
Tårnby	65,5	-
Norddjurs	65,3	-
Ikast-Brande	61,8	-
Kalundborg	61,4	-
Odder	60,5	-
Odense	60,0	-
Dragør	59,5	-
Samsø	58,5	-
Læsø	57,5	-
Ishøj	56,0	-
Halsnæs	46,5	-
Rødovre	40,0	-
Slagelse	37,2	-
Guldborgsund	23,8	-
Fanø	-	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

12.3 Hvor mange anlægsudgifter har I til idræts- og fritidsfaciliteter?

Hvorfor er det interessant?

Det er op til den enkelte kommune at prioritere anlægsudgifter til idræts- og fritidsfaciliteter, indenfor de givne rammer og øvrige ønsker til anlæg. Det er kommunalbestyrelsen, som fastsætter en strategi på området, hvorfor der kan være store forskelle i, hvor mange og hvilke anlæg og faciliteter kommunerne har, samt hvor stor en andel af de samlede anlægsudgifter kommunerne bruger på idræts- og fritidsfaciliteter. De gennemsnitlige udgifter over 10 år giver en indikation af kommunernes anlægsstrategi på idræts- og fritidsområdet. Nøgletallet viser de gennemsnitlige bruttoanlægsudgifter (BAU) for 2012-2021 pr. indbygger.

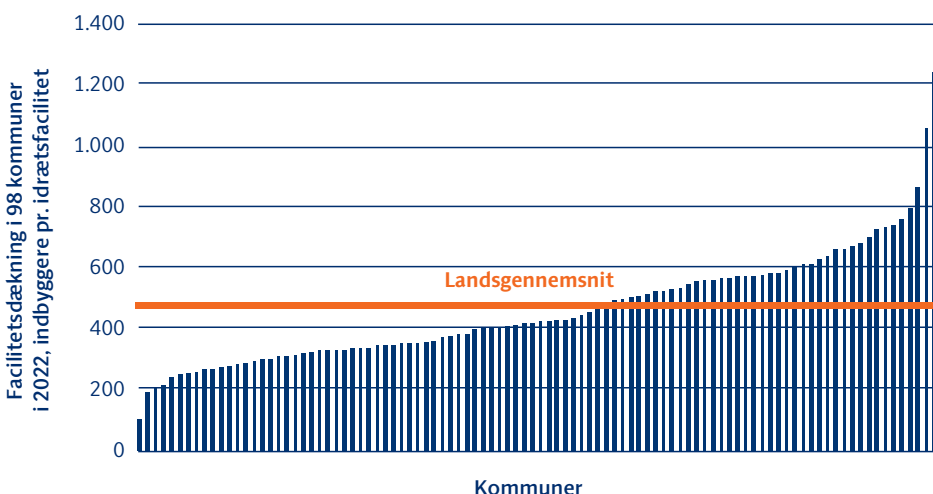
Til videre drøftelse

I forlængelse af ovenstående kan det være værd at drøfte:

- Har I en strategi for nyanlæggelser og renowing af eksisterende faciliteter mhp. at gøre dem mere klimavenlige, funktionelle for endnu flere borgere og tilpasset de politiske ambitioner på fritids- og idrætsområdet?
- Har I en strategi for at udnytte ledige kommunale kvadratmeter for at højne faciliteternes bæredygtighed – socialt, miljømæssigt og økonomisk?
- Har I drøftelser af hvilken facilitetsdækning I ønsker hos jer og hvordan I opnår den?
- Har kommunen drøftelser af, hvordan danskernes øget brug af naturen spiller ind i ft. kommunens facilitetsstrategi?

Stor forskel på facilitetsdækning på tværs af kommunerne

Der er stor forskel på, hvor mange idrætsfaciliteter kommunerne har pr. indbygger. Særligt de store bykommuner ligger højt, i ft. hvor mange borgere der er pr. idrætsfacilitet, men typisk er faciliteterne også større i de store byer. En måde at sikre en højere facilitetsdækning indenfor den eksisterende ramme er blandt andet gennem en mere kreativ udnyttelse af naturområder, ledige kommunale kvadratmeter, samt en bedre udnyttelse af byens rum. En optimeret udnyttelse af kommunens eksisterende faciliteter samt flerfunktionalitet er ligeledes tiltag, som kan sikre en højere facilitetsdækning indenfor den kapacitet, der allerede findes i kommunen.

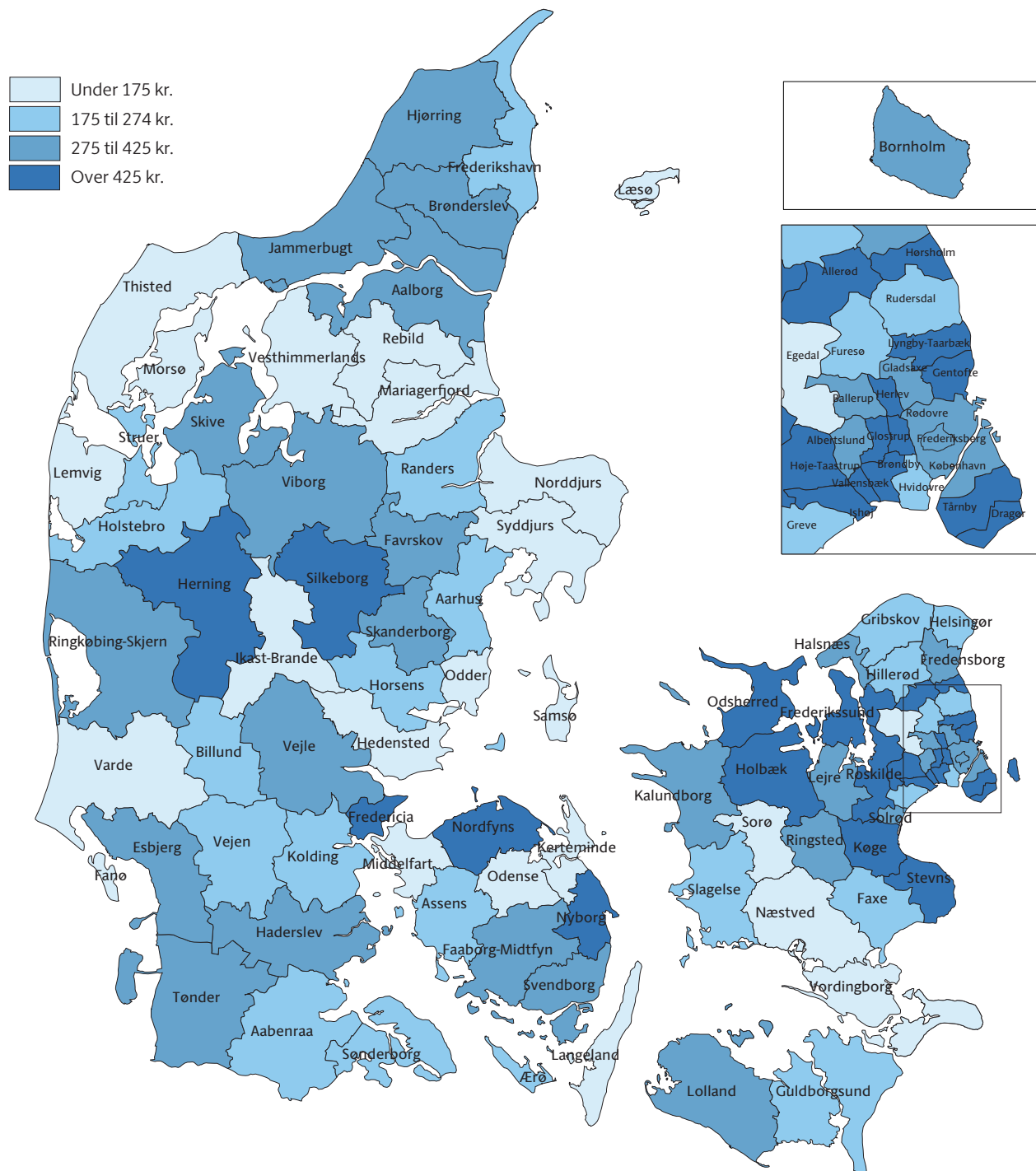
Gns. årlig BAU for 2012-2021 pr. indbygger til idræt og fritid, 23-pl

Fanø	-0,5	▲
Brønderslev	5,8	▲
Odder	46,4	▲
Læso	56,7	▼
Hedensted	60,6	▲
Langeland	64,1	▼
Norddjurs	90,7	▲
Middelfart	93,5	-
Thisted	105,0	▲
Rebild	113,6	▲
Næstved	114,2	-
Varde	115,0	▲
Lemvig	130,4	▼
Sorø	130,8	▼
Syddjurs	132,7	▼
Ikast-Brande	137,4	▲
Mariagerfjord	143,7	-
Samsø	145,9	▲
Egedal	152,9	▼
Morsø	164,7	▲
Kerteminde	165,1	-
Odense	165,9	▲
Vesthimmerlands	169,2	▼
Vordingborg	169,9	▼
Bornholm	177,1	▲
Faxe	178,1	▼
Horsens	184,1	▼
Frederikshavn	188,7	▲
Randers	193,5	▲
Hillerød	195,3	▼
Holstebro	205,7	▲
Vejen	207,7	-
Struer	209,8	▼
Hvidovre	212,4	▲
Kolding	214,9	▼
Aarhus	221,2	▲
Aabenraa	223,1	▲
Rudersdal	224,1	▼
Assens	229,2	▲
Guldborgsund	234,3	▼
Gribskov	243,2	▼
Helsingør	244,9	▲
Furesø	250,1	▼
Slagelse	254,2	▲
Ærø	255,1	▲
Sønderborg	259,1	▲
Greve	268,5	▼
Billund	273,1	▲
Esbjerg	275,4	▲
Lejre	279,4	▼
Ballerup	281,6	▲
Aalborg	287,7	▼
Haderslev	288,3	▲
Albertslund	292,7	▼
Favrskov	296,3	▲
Skive	297,1	▲
Ringkøbing-Skjern	302,6	▲
Hjørring	305,1	▼
Faaborg-Midtfyn	305,2	▼
Svendborg	309,5	▲
Ringsted	312,9	▼
Lolland	319,1	▲
Gladsaxe	321,5	▲
København	322,0	▼
Frederiksberg	337,6	▼
Skanderborg	353,0	▼
Tønder	360,9	▼
Jammerbugt	375,3	▲
Halsnæs	378,6	▼
Vejle	389,7	-
Viborg	394,2	▲
Kalundborg	395,2	▲
Fredensborg	423,2	▼
Solrød	423,9	▲
Ishøj	425,2	▼
Lyngby-Taarbæk	435,9	▲
Glostrup	438,5	▲
Høje-Taastrup	447,3	▲
Fredericia	462,5	▼
Stevns	497,0	▲
Herlev	538,1	▲
Holbæk	542,6	▲
Allerød	542,9	▲
Tårnby	542,9	▲
Frederikssund	543,8	-
Rødovre	558,3	▼
Herning	566,8	▼
Brøndby	572,0	▼
Vallensbæk	587,8	▼
Nordfyns	592,3	▼
Gentofte	612,0	▲
Odsherred	621,0	▼
Køge	668,3	▼
Silkeborg	675,0	▼
Nyborg	686,2	▲
Roskilde	735,6	▼
Dragør	828,6	-
Hørsholm	832,4	-

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Gns. årlig BAU for 2012-2021 pr. indbygger til idræt og fritid, 23-pl

Data

Tabel: Nøgletallet viser de gennemsnitlige årlige BAU i regnskab pr. indbygger henover en 10-årig periode (2012-2021). Data er trukket på funktionerne 00.32.31, 00.32.35 03.22.18 og 03.38.70-78. Dranst 3 Art <> 0, 7 og 8 i 23-pl. FLIS og Danmarks Statistik.
Figur: FLIS og IDAN's "Facilitetsdatabase".

Kend din Kommune

Brug nøgletal i styringen 2023

© KL

3. udgave, 1. oplag 2023

Produktion: g7.dk

Design: e-Types

Tryk: Stibo Complete

Foto: istockphotos.com

KL

Weidekampsgade 10

2300 København S

Tlf. 3370 3370

kl@kl.dk

www.kl.dk

 @kommunerne

 facebook.com/kommunerne

ISBN 978-87-93950-86-3

ISBN 978-87-93950-87-0-PDF

KL FLIS